

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 2013

Η σύνταξη της παρούσας έκθεσης έγινε με βάση την Απόφαση της Επιτροπής 2008/654/ΕΚ σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ	10
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	12
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
2. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	13
2.1 ΤΜΗΜΑ 1. ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΖΩΩΝ	14
2.1.1 ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	14
2.1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	14
2.1.3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	14
2.1.4. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	14
2.1.5. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	14
2.1.6. ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	15
2.2 ΤΜΗΜΑ 2. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ	15
2.2.1 ΕΚΡΙΖΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΒΡΟΥΚΕΛΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ	15
2.2.2 ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΕΣ ΣΠΟΓΓΩΔΕΙΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΕΣ (ΜΣΕ) (ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ, ΤΡΟΜΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ)	16
2.2.3. ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ	17
2.2.4 ΈΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ	18
2.3 ΤΜΗΜΑ 3: ΤΜΗΜΑ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	21
2.4. ΤΜΗΜΑ 4: ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	24
2.5. ΤΜΗΜΑ 5: ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΣΧΕΔΛΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ	25

3. ΤΟΜΕΑΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	26
3.1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	27
3.1.1 ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	28
3.1.2 ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	28
3.1.3 Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	28
3.1.4. Η ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	30
3.1.5. ΓΕΝΕΣΙΟΥΡΓΟΣ (-ΕΣ) ΑΙΤΙΑ (-ΕΣ) ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	31
3.1.6. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	31
3.1.7.ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	32
3.1.8.ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ	33
3.1.9.ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	34
3.1.10.ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΜΕΤΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ.1069/2009	34
3.1.11. ΠΙΝΑΚΕΣ -	36
3.2.ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ, ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΡΥΠΑΝΤΩΝ ΣΤΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ 2012.	98
3.3.ΚΛΑΔΟΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	99
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	104
1.ΕΤΗΣΙΑ ΈΚΘΕΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΕΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2011	105
1.1.ΠΕΡΙΛΗΨΗ	105
1.2.ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	105
1.3.ΒΑΣΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	105
1.4.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	105

1.5.ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΈΓΙΝΑΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ _____	106
1.6.ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ _____	106
2.ΕΤΗΣΙΑ ΈΚΘΕΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΕΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2012 _____	107
2.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ _____	107
2.2.ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΥΕΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ _____	109
2.3.ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	109
2.4. ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ _____	110
2.5. ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ _____	111
2.6.ΣΥΣΤΗΜΑ ΈΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ (RASFF) _____	111
2.7.ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΑΠΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	112
2.8.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ _____	112
2.9. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	113
2.10. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	113
2.11. ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ _____	114
2.12.ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ _____	115
2.13.ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ _____	115
2.14.ΈΛΛΕΙΨΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	115
2.15.ΔΥΣΧΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ _____	116
2.16.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ _____	116
2.17.ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΈΛΕΓΧΟΙ _____	116
2.18.ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ _____	117
2.19. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ _____	117

2.20.ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	118
2.21.ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ	119
2.22.ΠΙΝΑΚΕΣ	120
3.ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2012	130
3.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	130
3.2.ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	130
3.3.ΕΥΡΗΜΑΤΑ	131
3.4.ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	132
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	133
1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	134
2. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	134
3. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	136
3.1. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΡΓ. 01)	136
3.2 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΝΕΡΩΝ (ΕΡΓ. 02)	137
3.3. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΕΡΓ. 05)	138
3.4. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ Ι (ΕΡΓ. 06)	139
3.5. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ, PCBS ΚΑΙ ΔΙΟΞΙΝΩΝ (ΕΡΓ. 08)	139
3.6. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΡΓ. 09)	140
3.7. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ (ΕΡΓ. 12)	141
3.8. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΡΓ. 13)	143

3.9. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ Κ.Α. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΞΙΝΩΝ (ΕΡΓ. 14)	145
3.10. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΕΡΩΝ, ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ (ΕΡΓ. 15)	148
3.11. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΡΓ. 16)	148
3.12. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ (ΕΡΓ. 19)	150
3.13. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ (SNIF-NMR) (ΕΡΓ. 20)	150
3.14. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΡΓΙΟΓΟΝΩΝ (ΕΡΓ. 21)	151
4. ΜΕΤΡΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	152
4.1 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΤΡΩΝ	152
4.2 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	153
5. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	153
6. ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ - ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	153
7. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	154
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	155
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	185
ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΈΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 2012	186
ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ	187
5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	188
5.2. ΣΚΟΠΟΣ	188
5.3 ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ	189

5.3.1 ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ, ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ.	191
5.3.2.ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	191
5.3.2.1.ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	192
5.3.2.2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΙΣΟΔΟΥ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	193
5.3.2.3. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΙΣΟΔΟΥ ΓΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	193
5.3.2.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	193
5.3.2.4 ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΩΝ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ	194
5.3.3 ΈΛΕΓΧΟΙ	194
5.3.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	194
5.3.2.ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ FVO ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011	195
5.3.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	195
5.3.4. ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	206
5.3.5. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ	218
5.3.6 ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	218
5.3.7 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	220
5.3.8 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ	221
5.3.9.. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2012 ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	229
5.3.10. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	1
5.3.11.ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	4
5.4.ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΥΤΟΪΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012	6
5.4.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6

5.4.2.ΔΟΜΗ ΚΛΑΔΟΥ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	6
5.4.3.ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	6
5.4.4.ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ	7
5.4.5.ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ	7
5.4.6.ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	7
5.4.7.ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	7
5.4.8.ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΓΚΥΚΛΙΩΝ	8
5.4.9.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013	9
5.4.10. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012	264
5.4.11. ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ	268
5.4.12. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	268
5.4.13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	269
5 4.12. ΤΕΛΗ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	269
5.5. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012.	271
5.5.1. ΈΙΣΑΓΩΓΗ	271
5.5.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	271
5.5.3. ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	272
5.5.4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012	273
5.5.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012	275
5.5.6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΑΝ	276
5.5.7. ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	276
5.5.7.ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	277

5.5.8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ _____	277
5.5.9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ _____	277
5.5.10. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ____	277
5.6. ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ), ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΦΙΚΗΣ ΈΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ) ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΜΕΝΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΙΔΙΟΤΥΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 _____	284
5.6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ _____	284
5.6.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ _____	284
5.6.3..ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ _____	285
5.6.4. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΛΑΔΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ _____	286
5.6.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 _____	286
5.6.7. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012 _____	287
5.6.8.ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ _____	288
5.6.9.ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ _____	288
5.6.10.ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ____	288

Σημείο επαφής

Εθνικό Σημείο Επαφής

Για σκοπούς επικοινωνίας όλες οι ερωτήσεις που αφορούν το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να απευθύνονται ως ακολούθως

ΥΠΟΥΡΓΕΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Διεύθυνση:	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τ.Τ 1417, Λευκωσία, Κύπρος
Τομέας	Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας Πόπη Κυριακίδου Κτηνιατρικός Λειτουργός
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	public.health@vs.moa.gov.cy , pkiriakidou@vs.moa.gov.cy
Τηλέφωνο:	00357 22805208, 22805207
Τηλεομοιότυπο:	00357 22805139
Ιστοσελίδα:	www.moa.gov.cy/vs

Όλα τα σχετικά, μετέπειτα θα αποστέλλονται στα αρμόδια τμήματα των διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισαγωγή

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου ετοιμάστηκε από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για εφαρμογή των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 που αφορά τους επίσημους ελέγχους. Για την υλοποίηση του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου διενεργούνται επίσημοι έλεγχοι σχετικά με τους πιο κάτω τομείς:

1. Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων συμπεριλαμβανομένου και των σχεδίων εκτάκτου ανάγκης και αμοιβαίας αρωγής.
2. Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, συμπεριλαμβανομένου της εκπαίδευσης και του εσωτερικού ελέγχου.
3. Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμακευτικών ουσιών, φυτοφαρμάκων και περιβαλλοντικών ρυπαντών στα ζωντανά ζώα και τα προϊόντα τους.
4. Κλάδο φαρμάκων και φαρμακευτικών προϊόντων.

Το προσωπικό που ασκεί τους επίσημους ελέγχους έχει εκπαιδευτεί, έχει στην διάθεση του την νομοθεσία, διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό για την διενέργεια των δειγματοληψιών και των αναλύσεων. Ακόμη έχουν αποσταλεί σε όλα τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία: το ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών από τις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης για το 2010, τα σχέδια εκτάκτου ανάγκης που αφορούν την υγεία των ζώων και οι σχετικές νομοθεσίες.

Η ετήσια έκθεση για το πολυετές σχέδιο ελέγχου έχει καταρτισθεί με βάση την απόφαση 2008/654/ΕΚ, αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων του έτους 2011 και παρατίθενται ανά τομέα

2. Τομέας Υγείας και Ευημερίας των ζώων

Τα αποτελέσματα του Τομέα Υγείας και Ευημερίας Ζώων αναλύονται και ταξινομούνται στα ακόλουθα τμήματα, όπως καθορίζονται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου:

Τμήμα 1^ο: Τμήμα ελέγχου εισαγωγών και εμπορίου ζώων

Τμήμα 2^ο: Τμήμα προγραμμάτων και εξάλειψης ζωικών ασθενειών

Τμήμα 3^ο: Τμήμα ευημερίας των ζώων

Τμήμα 4^ο: Τμήμα σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων

Τμήμα 5^ο: Τμήμα εκτάκτων σχεδίων δράσης

Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων που διενεργούνται από κάθε τμήμα θα αξιολογηθούν με βάση την επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους στόχους που καθορίστηκαν στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου:

Στόχος 1^{ος}: Αποτροπή της εισόδου ζωικών ασθενειών στην Κύπρο

Στόχος 2^{ος}: Διατήρηση του καθεστώτος της επίσημα ελεύθερης από τις ζωικές ασθένειες και ζωνόσους χώρας καθώς και την απόκτηση του πιο πάνω καθεστώτος για ασθένειες από τις οποίες απαλλάγηκε η χώρα

Στόχος 3^{ος}: Περιορισμός, αντιμετώπιση και εξάλειψη ζωικών ασθενειών που υπάρχουν στην Κύπρο

Στόχος 4^{ος}: Βελτίωση του επιπέδου εκτροφής και υγείας ζώων με διασφάλιση της ευημερίας και καλής διαβίωσης τους σε όλα τα στάδια της ζωής τους.

Στόχος 5^{ος}: Απρόσκοπτη και νομότυπη διεξαγωγή του εμπορίου ζώων και ζωοκομικών προϊόντων σε ενδοκοινοτικό επίπεδο και επίπεδο Τρίτων Χωρών

2.1 Τμήμα 1. Τομέας ελέγχου εισαγωγών και εμπορίας ζώων

2.1.1 Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργούνται στα δύο Συνοριακά Κέντρα Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΚΕ) γίνονται με βάση την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και σχετική ενημέρωση από την Επιτροπή και τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται σε αποστολές από Τρίτες Χώρες κοινοποιούνται στην Επιτροπή με μηνιαίες εκθέσεις.

Το 2012 έγιναν συνολικά **1875** εισαγωγές από Τρίτες Χώρες και σε όλες αυτές τις αποστολές έγινε έλεγχος ταυτότητας και **44** μεταφορτώσεις. Από το σύνολο των αποστολών που εισήχθηκαν **12** αποστολές (ποσοστό **0,64%** του συνόλου) απορρίφθηκαν. Κατά το 2011 έγιναν συνολικά **2089** εισαγωγές από Τρίτες Χώρες και σε όλες αυτές τις αποστολές έγινε έλεγχος ταυτότητας και **32** μεταφορτώσεις. Από το σύνολο των αποστολών που εισήχθηκαν **19** αποστολές (ποσοστό **0,9%** του συνόλου) απορρίφθηκαν.

2.1.2. Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Οι έλεγχοι σε αποστολές ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης από Τρίτες Χώρες διενεργήθηκαν σύμφωνα με την Κοινοτική νομοθεσία. Όσες αποστολές δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις της Κοινοτικής νομοθεσίας απορρίφθηκαν στα ΣΥΚΚΕ.

2.1.3. Εσωτερικοί έλεγχοι

Κατά το 2012 ο ΤΥΕΖ δεν διενήργησε επιθεώρηση.

2.1.4. Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν εφαρμόζεται.

2.1.5. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Έγιναν διορθωτικές ενέργειες για την καλύτερη λειτουργία του προγράμματος. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται από τις 19/7/2010 πρωτόκολλο για την αντιμετώπιση των μη αρνητικών εξετάσεων στα αιγοπρόβατα και έγινε αναθεώρηση των σχετικών Διαταγμάτων τα οποία βρίσκονται σε διαδικασία επεξεργασίας από τη Νομική Υπηρεσία. Επίσης γίνεται συνεχής και στενή παρακολούθηση των Προγραμμάτων.

2.1.6. Αυτοαξιολόγηση

Τόσο κατά το 2012 όσο και κατά τα προηγούμενα έτη οι έλεγχοι στα ΣΥΚΚΕ διενεργήθηκαν σύμφωνα με τη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία και επιτεύχθηκε ο πέμπτος στόχος για την απρόσκοπτη και νομότυπη διεξαγωγή του εμπορίου ζώων και ζωοκομικών προϊόντων.

2.2 Τμήμα 2. Τομέας προγραμμάτων ελέγχου και εξάλειψης ζωικών ασθενειών

2.2.1 Εκρίζωση και επιτήρηση βρουκέλωσης των βοοειδων και αιγοπροβάτων

Επίσημοι έλεγχοι

Το σύνολο των ελέγχων για τα προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης της βρουκέλωσης των βοοειδών και των αιγοπροβάτων περιλαμβάνεται στις ετήσιες εκθέσεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια των προγραμμάτων συγχρηματοδότησης.

Το 2012 εξετάστηκε το 99,02% των εκμεταλλεύσεων των βοοειδών και καλύφθηκε το 99,95% του ζωικού πληθυσμού. Το 2012 δε βρέθηκε καμία εκμετάλλευση βοοειδών μολυσμένη. Η τελευταία μολυσμένη εκμετάλλευση βοοειδών βρέθηκε το 2008. Στο τέλος του 2012, το 99,03% των εκμεταλλεύσεων ανακηρύχτηκαν επίσημα απαλλαγμένες από βρουκέλωση, που αντιστοιχούν στο 99,96% του πληθυσμού που υπόκειται στο πρόγραμμα.

Το 2012 εξετάστηκε το 94,8% των εκμεταλλεύσεων των αιγοπροβάτων και καλύφθηκε το 43,29 % του ζωικού πληθυσμού. Το 2012 δε βρέθηκε καμία εκμετάλλευση αιγοπροβάτων μολυσμένη. Στο τέλος του 2012, το 96,14% των εκμεταλλεύσεων ανακηρύχτηκαν επίσημα απαλλαγμένες από βρουκέλωση, που αντιστοιχούν στο 98,26% του πληθυσμού που υπόκειται στο πρόγραμμα.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Το πρόγραμμα εκρίζωσης συνεχίζει την επιτυχημένη πορεία του. Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης τα ποσοστά των επίσημα απαλλαγμένων εκτροφών και ζώων, τόσο των βοοειδών όσο και των αιγοπροβάτων έχουν αυξηθεί και βρίσκονται πολύ κοντά στον στόχο του 100%.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Το 2012, δεν έγινε επιθεώρηση εσωτερικού ελέγχου.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν εφαρμόζεται.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Έγιναν διορθωτικές ενέργειες για την καλύτερη λειτουργία του προγράμματος. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται από τις 19/7/2010 πρωτόκολλο για την αντιμετώπιση των μη αρνητικών εξετάσεων στα αιγοπρόβατα και το 2012 δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα τα σχετικά Διατάγματα. Επίσης γίνεται συνεχής και στενή παρακολούθηση των Προγραμμάτων.

Αυτοαξιολόγηση

Τα ποσοστά των επίσημα απαλλαγμένων εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων κρίνονται ικανοποιητικά και παρατηρήθηκε πρόοδος προς την επίτευξη του δεύτερου στόχου του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου. Το ίδιο ισχύει και για τις μολυσμένες εκμεταλλεύσεις οι οποίες βρίσκονται σε μηδενικό ποσοστό τόσο για τα βοοειδή όσο και για τα αιγοπρόβατα και συνάδουν με τον τρίτο στόχο του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου.

2.2.2 Μεταδοτικές Σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ) (Σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των Βοοειδών, Τρομώδης Νόσος των αιγοπροβάτων)

Επίσημοι έλεγχοι

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν πρόγραμμα επιτήρησης για τη σπογγώδη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΣΕΒ) και για την τρομώδη νόσο των αιγοπροβάτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) 999/2001. Παράλληλα οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις πρόνοιες του ίδιου Κανονισμού, εφαρμόζουν πρόγραμμα επιλεκτικής αναπαραγωγής (breeding) για ανεύρεση ανθεκτικών προβάτων για αντιμετώπιση της τρομώδους νόσου.

Το σύνολο των ελέγχων για τα προγράμματα επιτήρησης των ΜΣΕ καθώς και του προγράμματος επιλεκτικής αναπαραγωγής, περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια των προγραμμάτων συγχρηματοδότησης.

Στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης για τη ΣΕΒ, γίνονται δειγματοληψίες από βοοειδή που σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, ηλικίας 72 μηνών και άνω, καθώς και από νεκρά ζώα ηλικίας 48 μηνών και άνω. Στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης για τις ΜΣΕ στα αιγοπρόβατα, γίνονται δειγματοληψίες από υγιή ζώα που σφάζονται για ανθρώπινη εκμετάλλευση και προέρχονται από εκμεταλλεύσεις που υπόκεινται σε περιορισμό ΜΣΕ, καθώς και από νεκρά αιγοπρόβατα που προέρχονται από μη μολυσμένες εκμεταλλεύσεις ηλικίας 18 μηνών και άνω. Στόχος των δειγματοληψιών στα αιγοπρόβατα είναι να εντοπισθούν όσες εκμεταλλεύσεις είναι ενδεχόμενα προσβεβλημένες από τη νόσο.

Το 2012, στα πλαίσια των πιο πάνω προγραμμάτων, εξετάστηκαν με τη μέθοδο της ταχείας δοκιμής, 697 νεκρά και 2130 βοοειδή που σφάγηκαν για ανθρώπινη κατανάλωση, 185 νεκρά πρόβατα και 3240 σφάγια προβάτων και 265 νεκρές αίγες και 2734 σφάγια αιγών.

Παράλληλα, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες στα πλαίσια του προγράμματος επιλεκτικής αναπαραγωγής, προχώρησαν και έλαβαν το 2012 δείγματα για γονοτυπική ανάλυση από 80548 πρόβατα και 81489 αίγες.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Έχει διαπιστωθεί ότι ο αριθμός των δειγματοληψιών από νεκρά αιγοπρόβατα άνω των 18 μηνών ήταν μειωμένος και έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες στη μονάδα αποτέφρωσης, ούτως ώστε να λαμβάνονται περισσότερα δείγματα.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Το 2012 δεν διενεργήθηκε εσωτερικός έλεγχος του προγράμματος από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Εσωτερικός έλεγχος του προγράμματος διενεργήθηκε το 2009. Ο επόμενος Εσωτερικός έλεγχος έχει προγραμματιστεί να γίνει μέσα στο 2014.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν εφαρμόζεται.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Έγιναν όλες οι διορθωτικές ενέργειες σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του εσωτερικού ελέγχου που έγινε το 2009.

Αυτοαξιολόγηση

Εκτιμώντας τα στοιχεία του προγράμματος φαίνεται ότι οι δράσεις και τα αποτελέσματα κατά το 2012 συντέλεσαν προς την επίτευξη του τρίτου στόχου που αναφέρεται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου, στον περιορισμό, αντιμετώπιση και εξάλειψη ζωικών ασθενειών που υπάρχουν στην Κύπρο.

2.2.3. Φυματίωση των Βοοειδών

Επίσημοι έλεγχοι

Το πρόγραμμα της φυματίωσης άρχισε το 2004 και αποσκοπεί στην ανακήρυξη της Κύπρου ως χώρα επίσημα απαλλαγμένη από την ασθένεια. Για να ανακηρυχθεί μια εκμετάλλευση ως επίσημα απαλλαγμένη πρέπει όλα τα βοοειδή της άνω των 6 εβδομάδων να αντιδράσουν αρνητικά σε 2 ενδοδερμικές δοκιμές φυματινισμού, οι οποίες απέχουν μεταξύ τους 6 μήνες. Μια εκμετάλλευση διατηρεί αυτό το χαρακτηρισμό εάν αντιδρά αρνητικά κάθε χρόνο. Σε περιοχές που όλα τα βουστάσια είναι επίσημα απαλλαγμένα, οι εξετάσεις γίνονται κάθε 2 χρόνια. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων που διενεργούνται στα πλαίσια αυτού του προγράμματος κοινοποιούνται στην Επιτροπή και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Όλες οι εξετάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2012 ήταν αρνητικές για φυματίωση των βοοειδών.

Το 2012, σε σύνολο **309** εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα, **277** εκμεταλλεύσεις βοοειδών (**89,64%**) ήταν επίσημα απαλλαγμένες.

Αντίστοιχα, το 2011, σε σύνολο **324** εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα, **273** εκμεταλλεύσεις βοοειδών (**84,25%**) ήταν επίσημα απαλλαγμένες.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες της Κοινοτικής νομοθεσίας.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Ο εσωτερικός έλεγχος του προγράμματος φυματίωσης διενεργήθηκε το 2008.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν υπάρχουν φορείς ελέγχου.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Έγιναν όλες οι διορθωτικές ενέργειες σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του εσωτερικού ελέγχου που διενεργήθηκε το 2008.

Αυτοαξιολόγηση

Συγκριτικά με το 2011, κατά το 2012 παρατηρήθηκε αύξηση του ποσοστού των εκμεταλλεύσεων βοοειδών που ήταν χαρακτηρισμένες επίσημα απαλλαγμένες από τη φυματίωση και παρατηρήθηκε πρόοδος προς την επίτευξη του δεύτερου στόχου του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου.

2.2.4 Έλεγχος και επιτήρηση ασθενειών των πτηνών

2.2.4.1 Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα πτηνά

Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι για το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα πτηνά κατά το 2012 περιλάμβαναν τον έλεγχο όλων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνίθων αναπαραγωγής, ορνίθων αυγοπαραγωγής, κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και γαλοπούλων κρεοπαραγωγής και διενεργήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας. Τα προγράμματα υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση και μετά το τέλος του έτους αποστάληκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκθέσεις αναφορικά με τις δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν στα πλαίσια των προγραμμάτων και τα αποτελέσματά τους. Στοιχεία αναφορικά με τα δείγματα που εξετάστηκαν και τα αποτελέσματα περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα σμήνη αναπαραγωγής στοχεύει στη μείωση του επιπολασμού των οροτύπων που αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 200/2010. Κατά το 2012 εξετάστηκε το 100% των σμηνών, σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό (αυτοέλεγχοι και επίσημοι έλεγχοι), και εντοπίστηκαν 4 σμήνη θετικά στη *Salmonella Enteritidis/Typhimurium*. Κατά το 2011 εξετάστηκε το 94.3% των σμηνών, σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό (αυτοέλεγχοι και επίσημοι έλεγχοι), και εντοπίστηκαν 5 σμήνη θετικά στη *Salmonella enteritidis*, εκ των οποίων τα 4 ανήκαν στην ίδια φάρμα. Κατά το 2010 εξετάστηκαν όλα τα σμήνη αναπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης σμηνών 100%), σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό (αυτοέλεγχοι και επίσημοι έλεγχοι), και δεν εντοπίστηκε κανένα σμήνος θετικό στη *Salmonella* spp. Κατά το 2009 εξετάστηκαν όλα τα σμήνη αναπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης σμηνών 100%), σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό (αυτοέλεγχοι και επίσημοι έλεγχοι), και εντοπίστηκε 1 σμήνος θετικό στη *Salmonella enteritidis*. Κατά το 2008 εξετάστηκαν όλα τα σμήνη αναπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης σμηνών 100%), σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό, και δεν εντοπίστηκε σμήνος θετικό στη *Salmonella* spp. Κατά το 2007 εξετάστηκαν δείγματα από όλα τα σμήνη αναπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης σμηνών 100%), σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές της ζωής των πτηνών που καθορίζονται από τον Κανονισμό, και εντοπίστηκε 1 σμήνος θετικό σε έναν από τους οροτύπους της σαλμονέλλας που αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1003/2005, το οποίο θανατώθηκε, και 4 σμήνη θετικά σε άλλους οροτύπους σαλμονέλλας. Κατά το 2006 το πρόγραμμα περιλάμβανε τον έλεγχο όλων των μονάδων αναπαραγωγής και δεν εντοπίστηκε σμήνος αναπαραγωγής θετικό στη σαλμονέλλα. Το πρόγραμμα δειγματοληψιών όμως που εφαρμόστηκε κατά το 2006 ήταν διαφορετικό από το πρόγραμμα του 2007, καθώς οι πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) 1003/2005 αναφορικά με τις δειγματοληψίες τέθηκαν σε εφαρμογή από την 1/1/2007, και επομένως τα αποτελέσματα δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα.

Αναφορικά με το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής, το 2012 εξετάστηκαν 51 σμήνη αυγοπαραγωγής. Από τα σμήνη αυτά που εξετάστηκαν 20 βρέθηκαν θετικά για Σαλμονέλλα, εκ των οποίων 7 για *S. Enteritidis/Typhimurium*, ενώ το 2011 εξετάστηκαν τουλάχιστον ένα σμήνος από 39 πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (σύνολο 69 σμήνη- ποσοστό κάλυψης σε επίπεδο εκμετάλλευσης 100%). Από τα σμήνη αυτά που εξετάστηκαν 16 βρέθηκαν θετικά για Σαλμονέλλα, εκ των οποίων 4 για *S. Enteritidis* (ποσοστό 5.8% των ενήλικων σμηνών που εξετάστηκαν). Κατά το 2010 εξετάστηκαν δείγματα από 33 πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις αυγοπαραγωγής. Συνολικά 33 πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις αυγοπαραγωγής έπρεπε σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία να εξεταστούν από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Από αυτές 32 εξετάστηκαν (ποσοστό κάλυψης εκμεταλλεύσεων 97%), ενώ εξετάστηκε και 1 πτηνοτροφική εκμετάλλευση που δεν ήταν υποχρεωτικό να εξεταστεί από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Από τα 60 σμήνη που εξετάστηκαν συνολικά 12 σμήνη

ήταν θετικά στη *Salmonella* spp (ποσοστό 20% των ενήλικων σμηνών που εξετάστηκαν) και από αυτά 3 σμήνη ήταν θετικά στη *S. enteritidis* (ποσοστό 5% των ενήλικων σμηνών που εξετάστηκαν). Κατά το 2009 εξετάστηκαν δείγματα από όλες τις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις αυγοπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης εκμεταλλεύσεων 100%). Από τα 82 σμήνη που εξετάστηκαν συνολικά 11 σμήνη ήταν θετικά στη *Salmonella* spp (ποσοστό 13,4% των ενήλικων σμηνών που εξετάστηκαν) και από αυτά 4 σμήνη ήταν θετικά στη *S. enteritidis* (ποσοστό 4,8% των ενήλικων σμηνών που εξετάστηκαν). Κατά το 2008 εξετάστηκαν δείγματα από όλες τις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις αυγοπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης εκμεταλλεύσεων 100%). Από τα 40 σμήνη που εξετάστηκαν συνολικά 5 σμήνη ήταν θετικά στη *Salmonella* spp (ποσοστό 12,5%). Δεν εντοπίστηκε σμήνος θετικό στη *S. enteritidis* κατά το 2008. Αντίστοιχα κατά το 2007 εξετάστηκαν δείγματα από όλες τις πτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις αυγοπαραγωγής (ποσοστό κάλυψης εκμεταλλεύσεων 100%). Από τα 32 σμήνη που εξετάστηκαν συνολικά 13 σμήνη ήταν θετικά στη σαλμονέλα (ποσοστό 40,62%) και από αυτά μόνο τα 5 ήταν θετικά στη *S. enteritidis* (ποσοστό 15,62%). Κατά το 2006 εξετάστηκαν όλες οι εκμεταλλεύσεις (ποσοστό κάλυψης εκμεταλλεύσεων 100%) και από τα 30 σμήνη αυγοπαραγωγής που εξετάστηκαν εντοπίστηκαν 3 σμήνη θετικά στη σαλμονέλα (ποσοστό 10%), από τα οποία τα 2 ήταν θετικά στη *S. enteritidis* (ποσοστό 6,66%).

Αναφορικά με το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κοτόπουλων κρεοπαραγωγής, κατά το 2012 εξετάστηκαν δείγματα από 16 σμήνη κρεοπαραγωγής εκ των οποίων 7 ήταν θετικά για *Salmonella* spp (όχι *Enteritidis*/*Typhimurium*). Κατά το 2011 εξετάστηκαν δείγματα από 9 σμήνη κρεοπαραγωγής. Από αυτά 2 σμήνη ήταν θετικά στη *Salmonella* spp, εκ των οποίων ένα στη *S. enteritidis*. Κατά το 2010 εξετάστηκαν δείγματα από 9 σμήνη κρεοπαραγωγής. Από αυτά 1 σμήνος (ποσοστό 11,11%) ήταν θετικό στη *Salmonella* spp, ενώ δεν βρέθηκε κανένα σμήνος θετικό στην *Salmonella enteritidis* ή/και *Salmonella typhimurium*. Κατά το 2009 εξετάστηκαν δείγματα από 14 σμήνη κρεοπαραγωγής με αρνητικά αποτελέσματα.

Αναφορικά με το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπαραγωγής κατά το 2012 εξετάστηκαν δείγματα από 10 σμήνη εκ των οποίων 7 ήταν θετικά για *Salmonella* spp (όχι *Enteritidis*/*Typhimurium*). Κατά το 2011 εξετάστηκαν 11 σμήνη από τρεις εκμεταλλεύσεις και ένα σμήνος βρέθηκε θετικό για *Salmonella Paratyphi B*.

Κατά το 2010, εξετάστηκαν δείγματα από 3 σμήνη γαλοπούλων κρεοπαραγωγής με αρνητικά αποτελέσματα.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Οι έλεγχοι στα σμήνη αναπαραγωγής, αυγοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής στα πλαίσια των προγραμμάτων ελέγχου σαλμονέλας έγιναν σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κοινοτικών νομοθεσιών.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Δεν έγινε εσωτερικός έλεγχος από την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Τον Ιούνιο του 2011 έγινε έλεγχος από το Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO). Η έκθεση καθώς επίσης και το σχέδιο δράσης το οποίο υλοποιήθηκε από τον Μάρτιο του 2012 είναι διαθέσιμη στην σχετική ιστοσελίδα.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Δόθηκε σχέδιο δράσης με διορθωτικές ενέργειες στο Γραφείο Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO), διαθέσιμο στην σχετική ιστοσελίδα. Επίσης, όλες οι πληροφορίες (εγχειρίδια, έντυπα κτλ) για τα προγράμματα αυτά είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Αυτοαξιολόγηση

για την Κύπρο για το 2012 ήταν να έχει μόνο **1** σμήνος θετικό σε έναν από τους οροτύπους σαλμονέλας που αναφέρονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 200/2010. Τα αποτελέσματα ήταν εκτός του στόχου που τέθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 200/2010.

Αναφορικά με το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη αυγοπαραγωγής κατά το 2011 τα ποσοστά μόλυνσης των σμηνών παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα με σε σχέση με το 2010. Τα αποτελέσματα του 2011 ήταν εκτός του στόχου που τέθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) 517/2011.

Αναφορικά με τα προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλας στα σμήνη κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και στα σμήνη γαλοπούλων κρεοπαραγωγής, αυτά διενεργήθηκαν σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών και τα αποτελέσματά τους ήταν επίσης εκτός των στόχων της σχετικής Νομοθεσίας.

2.2.4.2 Πρόγραμμα επιτήρησης της Γρίπης και της Ψευδοπανώλους των πτηνών

Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι για το πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών περιλαμβάνουν δειγματοληψίες σε όλες τις μονάδες της οργανωμένης πτηνοτροφίας, καθώς και δειγματοληψίες άγριων μεταναστευτικών πτηνών. Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών, που έγιναν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, υποβάλλονται αναλυτικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η επιτήρηση της ψευδοπανώλους των πτηνών γίνεται με την ταυτόχρονη εξέταση των δειγμάτων που λαμβάνονται στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, αλλά και ειδικά για την ψευδοπανώλη, τόσο με τη λήψη δειγμάτων σε περιπτώσεις υποψίας όσο και με τη λήψη δειγμάτων κατά την εισαγωγή πτηνών.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Κατά το 2012 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.248** δείγματα αίματος από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και **148** δείγματα κοπράνων και ιστών από οικόσιτα πτηνά και καλλωπιστικά πτηνά. Παράλληλα κατά το 2012 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **186** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Κατά το 2011 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.244** δείγματα αίματος από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και **164** δείγματα κοπράνων και ιστών από οικόσιτα πτηνά και καλλωπιστικά πτηνά. Παράλληλα κατά το 2012 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **235** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Κατά το 2010 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.343** δείγματα αίματος από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και **33** δείγματα κοπράνων και ιστών από οικόσιτα πτηνά και καλλωπιστικά πτηνά. Παράλληλα κατά το 2010 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **174** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Κατά το 2009 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.203** δείγματα αίματος από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και **60** δείγματα κοπράνων και ιστών από οικόσιτα πτηνά και καλλωπιστικά πτηνά. Παράλληλα κατά το 2009 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **158** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Αντίστοιχα κατά το 2008 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.038** δείγματα αίματος από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας, **209** δείγματα κοπράνων από οικόσιτα πτηνά και **56** δείγματα κοπράνων και ιστών από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας. Παράλληλα κατά το 2008 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **173** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Συνολικά κατά το 2007 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **1.409** δείγματα αίματος και **620** δείγματα κοπράνων από πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και οικόσιτα πτηνά. Παράλληλα κατά το 2007 λήφθηκαν και εξετάστηκαν **230** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για γρίπη των πτηνών.

Κατά το 2012, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **45** δείγματα από 34 ύποπτες περιπτώσεις. Κατά το 2012 απομονώθηκε παραμυξιοϊός από ένα δείγμα περιστεριού που εξετάστηκε. Κατά το 2011, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **33** δείγματα από 27 ύποπτες περιπτώσεις. Κατά το 2011 δεν απομονώθηκε παραμυξιοϊός σε κανένα δείγμα που εξετάστηκε. Κατά το 2010, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **4** δείγματα από 2 ύποπτες περιπτώσεις. Κατά το 2010 δεν απομονώθηκε παραμυξιοϊός σε κανένα δείγμα που εξετάστηκε. Κατά το 2009, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **3** δείγματα από 2 ύποπτες περιπτώσεις. Κατά το 2009 δεν απομονώθηκε παραμυξιοϊός σε κανένα δείγμα που εξετάστηκε. Κατά το 2008, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **14** δείγματα από 5 ύποπτες περιπτώσεις. Απομονώθηκε παραμυξιοϊός σε μία ύποπτη περίπτωση άγριων περιστερών. Αντίστοιχα, κατά το 2007, επιπρόσθετα των δειγμάτων που λήφθηκαν στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, εξετάστηκαν για την ψευδοπανώλη των πτηνών **17** δείγματα από άγρια πτηνά. Όλα τα δείγματα ήταν αρνητικά για τη νόσο.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Δεν έγινε εσωτερικός έλεγχος από την Ομάδα Εσωτερικού Ελέγχου των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν εφαρμόζεται.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Ο ΤΥΕΖ κοινοποιεί στο Εργαστήριο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στις αρχές του έτους κατάλογο των πτηνοτροφικών εγκαταστάσεων από τις οποίες πρέπει να ληφθούν δείγματα, καθώς και το ετήσιο πρόγραμμα δειγματοληψιών που καταρτίζουν τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία, προκειμένου το Εργαστήριο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να προγραμματίσει τις εργασίες του.

Αυτοαξιολόγηση

Κατά το 2012 δεν παρουσιάστηκαν προβλήματα στην εκτέλεση του προγράμματος επιτήρησης της γρίπης των πτηνών, δεν εντοπίστηκε η νόσος στα πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και στα άγρια πτηνά και δεν χρειάστηκε να εφαρμοστεί το Έκτακτο Σχέδιο Καταπολέμησης της Γρίπης των Πτηνών. Παράλληλα κατά το 2012 δεν εντοπίστηκε κρούσμα Ψευδοπανώλους των πτηνών σε πτηνά της οργανωμένης πτηνοτροφίας και δεν χρειάστηκε να εφαρμοστεί το Έκτακτο Σχέδιο Καταπολέμησης της Ψευδοπανώλους των Πτηνών. Τα στοιχεία αυτά στηρίζουν την επίτευξη του πρώτου στόχου του Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων για την αποτροπή εισόδου ζωικών ασθενειών στην Κύπρο.

2.3 Τμήμα 3: Τμήμα Ευημερίας των ζώων

Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων διενεργούνται όπως καθορίζονται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου.

Όσον αφορά τα παραγωγικά ζώα, κατά το έτος 2012 επιθεωρήθηκαν **77** υποστατικά εκτροφής χοίρων (**97,47%** του συνόλου), **111** υποστατικά εκτροφής μοσχαριών (**31,18%** του συνόλου), **138** υποστατικά εκτροφής βοοειδών (**38,76%** του συνόλου), **1303** υποστατικά εκτροφής αιγοπροβάτων (**40,92%** του συνόλου), **31** υποστατικά αυγοπαραγωγών ορνίθων (**100%** του συνόλου), **87** υποστατικά εκτροφής κοτόπουλων κρεοπαραγωγής (**100%** του συνόλου), **6** υποστατικά εκτροφής γαλοπούλων (**100%** του

συνόλου), **1** υποστατικό εκτροφής στρουθοκαμήλων (**100%** του συνόλου) **5** σφαγεία οπληφόρων θηλαστικών (**100%** του συνόλου) και **21** πτηνοσφαγεία (**100%** του συνόλου), ενώ συνολικά έχουν διενεργηθεί **112** επίσημοι έλεγχοι για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά.

Σε σχέση με το 2011, ο αριθμός των επιθεωρήσεων **αυξήθηκε** για τις γαλοπούλες (40% το 2011), **κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα** για τους χοίρους (98,90% το 2011), τα αιγοπρόβατα (37,18% το 2011), τις αυγοπαραγωγές όρνιθες (100% το 2011), τις στρουθοκαμήλους (100% το 2011), τα κοτόπουλα κρεοπαραγωγής (96,84% το 2011), τα σφαγεία οπληφόρων θηλαστικών (100% το 2011) και τα πτηνοσφαγεία (100% το 2011), ενώ **μειώθηκε** για τα μοσχάρια (57,30% το 2011), τα βοοειδή (70,64% το 2011) και την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά (249 το 2011). Οι λόγοι των μειώσεων εξηγούνται στο σημείο 3.6 (αυτοαξιολόγηση).

Τα στοιχεία για τους επισήμους ελέγχους στις εκτροφές παρατίθενται αναλυτικά στην ετήσια έκθεση που εκπονείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής 2006/778/ΕΚ σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη συλλογή πληροφοριών κατά τις επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων παραγωγής κτηνοτροφικών μονάδων.

Τα στοιχεία για τους επισήμους ελέγχους στις μεταφορές ζώων παρατίθενται αναλυτικά στην ετήσια έκθεση που εκπονείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες.

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Περίληπτικά, μη συμμορφώσεις με τις πρόνοιες της νομοθεσίας παρατηρήθηκαν σε **20** υποστατικά εκτροφής μοσχαριών (**18,02%** των επιθεωρηθέντων), **20** υποστατικά εκτροφής βοοειδών (**14,49%** των επιθεωρηθέντων), **304** υποστατικά εκτροφής αιγοπροβάτων (**23,33%** των επιθεωρηθέντων), **4** υποστατικά αυγοπαραγωγών ορνίθων (**12,90%** των επιθεωρηθέντων), **8** υποστατικά εκτροφής πουλερικών κρεοπαραγωγής (**9,20%** των επιθεωρηθέντων), **2** σφαγεία οπληφόρων θηλαστικών (**40,00%** των επιθεωρηθέντων) **1** πτηνοσφαγείο (**4,76%** των επιθεωρηθέντων) και **13** μεταφορές ζώων (**11,61%** των επιθεωρήσεων).

Τα στοιχεία για τις μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επισήμους ελέγχους στις εκτροφές παρατίθενται αναλυτικά στην ετήσια έκθεση που εκπονείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής 2006/778/ΕΚ.

Τα στοιχεία για τις μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επισήμους ελέγχους στις μεταφορές ζώων παρατίθενται αναλυτικά στην ετήσια έκθεση που εκπονείται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2005.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Δεν πραγματοποιήθηκαν.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν έχουν εκχωρηθεί αρμοδιότητες σε άλλους φορείς ελέγχου.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Οι έλεγχοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων διενεργούνται από τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία (ΕΚΓ) και το προσωπικό των σφαγείων.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων (ΤΥΕΖ) έχει κωδικοποιήσει τις κατευθυντήριες οδηγίες για το προσωπικό που διενεργεί επισήμους ελέγχους για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων στις εκτροφές, κατά τη μεταφορά και τη σφαγή τους, σε ένα εγχειρίδιο στο οποίο περιλαμβάνονται το νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία και καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων, γενικές οδηγίες για τη διενέργεια των ελέγχων, τη συχνότητά τους και τις ενέργειες σε περίπτωση εντοπισμού

ελλείψεων, κατευθυντήριες οδηγίες ανά είδος ζώου / δραστηριότητας και όλα τα σχετικά έντυπα. Το εγχειρίδιο αναθεωρείται όποτε κρίνεται αναγκαίο από τον ΤΥΕΖ.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες, τα ΕΚΓ προχωρούν σε λήψη των απαραίτητων μέτρων (συστάσεις προς τον υπεύθυνο, εισήγηση προς το Διευθυντή για επιβολή διοικητικού προστίμου, καταγγελία στην Αστυνομία) ανάλογα με τη φύση, τη σοβαρότητα και τη συχνότητα των μη συμμορφώσεων και υποβάλλουν στον ΤΥΕΖ κάθε μήνα περίληψη των δραστηριοτήτων που πραγματοποίησαν σχετικά με την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων επισυνάπτοντας αντίγραφα των εντύπων επιθεώρησης, καθώς και μηνιαίες, εξαμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις. Ο ΤΥΕΖ λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα (οδηγίες, εγκύκλιοι, εκπαίδευση) στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχουν προβλήματα στη συμπλήρωση των εντύπων, στον τρόπο διενέργειας των επιθεωρήσεων και γενικά προβλήματα όσον αφορά την τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας.

Κατά το 2012 (α) τέθηκε σε εφαρμογή η επίσημη συμφωνία που υπογράφηκε από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Γεωργίας για τη συνεργασία μεταξύ των δύο Τμημάτων στον τομέα που αφορά τις όρνιθες ωοπαραγωγής και την εμπορία των βρώσιμων αυγών, στην οποία, μεταξύ άλλων, περιγράφεται η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται σχετικά με την εγγραφή των μονάδων ωοπαραγωγών ορνίθων και την έκδοση και ανανέωση των αδειών παραγωγής βρώσιμων αυγών, (β) αναθεωρήθηκαν τα έντυπα επιθεώρησης για τους ελέγχους που διεξάγονται στις εκτροφές αυγοπαραγωγών ορνίθων και κοτόπουλων κρεοπαραγωγής και (γ) εφαρμόστηκε το σχέδιο δράσης για τη συμμόρφωση με την πρόνοια της νομοθεσίας για τον τερματισμό της χρήσης μη εμπλουτισμένων κλουβιών στις όρνιθες αυγοπαραγωγής.

Πέραν των πιο πάνω, κατά το 2012 πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των χοιροτρόφων σχετικά με την πρόνοια της νομοθεσίας για τον ομαδικό ενσταυλισμό των χοιρομητέρων από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εκπαίδευση των πτηνοτρόφων κοτόπουλων κρεοπαραγωγής σχετικά με τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας.

Τέλος, κατά το 2012 ετοιμάστηκαν και διανεμήθηκαν στο προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και σε εμπλεκόμενους φορείς ενημερωτικά έντυπα τα οποία αφορούν την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή τη θανάτωση. Επιπλέον, για τα δύο αυτά θέματα ετοιμάστηκαν άρθρα για τα έντυπα μέσα. Όλα τα άρθρα και τα ενημερωτικά έντυπα αναρτώνται στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Για το 2013, μεταξύ άλλων, προγραμματίστηκαν οι πιο κάτω ενέργειες:

- (α) Τροποποίηση του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου ώστε να παρέχεται εξουσία στο Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι πέντε χιλιάδες ευρώ σε περίπτωση παραβάσεων του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου και των Κανονισμών ή Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού, συμπεριλαμβανομένων των νομοθεσιών για την προστασία των ζώων στις εκτροφές (ο προηγούμενος Νόμος περιείχε διάταξη για επιβολή διοικητικού προστίμου για παραβάσεις Κοινοτικών Κανονισμών και Κοινοτικών Αποφάσεων μόνο).
- (β) Τροποποίηση του περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσής τους στην Αγορά καθώς και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμου ώστε να παρέχεται εξουσία στο Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σε περίπτωση παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 για την προστασία των ζώων κατά τη θανάτωσή τους.
- (γ) Ενημέρωση / κατάρτιση του προσωπικού των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και των υπευθύνων επιχειρήσεων παραγωγής τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στις νέες πρόνοιες / νομοθεσίες που θα τεθούν σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2013.
- (δ) Οργάνωση του συστήματος επιβολής εξωδίκων προστίμων, μετά την απόκτηση του δικαιώματος από το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών να επιβάλλει εξώδικα πρόστιμα για παραβάσεις οι οποίες δεν θεωρούνται τόσο σοβαρές ώστε να χρήζουν καταγγελίας στην Αστυνομία.
- (ε) Ενημέρωση των εκτάκτων σχεδίων καταπολέμησης ασθενειών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού ΕΚ αριθ. 1099/2009.

Αυτοαξιολόγηση

Από την αξιολόγηση των δεδομένων του σημείου 3.1 σχετικά με τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2012 παρατηρείται ότι ο στόχος που τέθηκε για ετήσια επιθεώρηση όλων των υποστατικών (πλην των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων και βοοειδών για τις οποίες δεν υπάρχει η απαίτηση αυτή) έχει σχεδόν επιτευχθεί στο ακέραιο.

Η μείωση στον αριθμό των ελέγχων που παρατηρήθηκε σε σχέση με το 2011 για τα μοσχάρια, τα βοοειδή και τα αιγοπρόβατα οφείλεται στο γεγονός ότι από το 2011 η συχνότητα των ελέγχων στις εκτροφές μηρυκαστικών βασίζεται σε εκτίμηση του κινδύνου.

Συγκρίνοντας τα ποσοστά μη συμμόρφωσης των 2 τελευταίων ετών, παρατηρείται σχεδόν σε όλους τους τομείς σημαντική μείωση των μη συμμορφώσεων κατά το έτος 2012 σε σχέση με το 2011.

Με βάση τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι το πρόγραμμα των τακτικών επιθεωρήσεων συνεχίστηκε με ικανοποιητικό ρυθμό προς την επίτευξη του τέταρτου στόχου που αναφέρεται στη βελτίωση του επιπέδου εκτροφής και υγείας των ζώων με διασφάλιση της προστασίας και καλής διαβίωσης τους σε όλα τα στάδια της ζωής τους.

2.4. Τμήμα 4: Τμήμα σχεδίου αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων

Επίσημοι έλεγχοι

Το σύνολο των επιτόπιων ελέγχων που πραγματοποιούνται για εξακρίβωση της συμμόρφωσης των κατόχων ζώων με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας όσον αφορά την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων, περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις που αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι βάσει της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 3% των εκμεταλλεύσεων και να περιλαμβάνουν τουλάχιστον το 5% των ζώων.

Επίσης επιλέγεται επιπλέον τυχαίο δείγμα για την εξασφάλιση αντιπροσωπευτικότητας, και αποτελεί το 0,75% του συνολικού αριθμού εκμεταλλεύσεων.

Στη διάρκεια του 2012, πραγματοποιήθηκαν συνολικά επιτόπιοι έλεγχοι σε **59** εκμεταλλεύσεις βοοειδών (αποτελούν το **16.7%** του συνόλου των εκμεταλλεύσεων και το **7.19%** του συνόλου των ζώων).

Επίσης διενεργήθηκαν έλεγχοι σε **227** εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων (αποτελούν το **6.63%** του συνόλου εκμεταλλεύσεων και το **6.95%** του συνόλου των ζώων).

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Σε πενήντα τρεις (53) περιπτώσεις παραβάσεων και παραλείψεων τήρησης των κανονιστικών απαιτήσεων αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων από τους κατόχους ζώων, επιβλήθηκαν κυρώσεις.

Επίσης, σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τη Νομοθεσία, των κατόχων ζώων που υπέβαλαν αίτηση ενίσχυσης, έχει επιβληθεί από τον ΚΟΑΠ, μείωση του συνολικού ποσού άμεσων ενισχύσεων που χορηγήθηκαν ή που πρόκειται να χορηγηθούν. Για την απόφαση μείωσης του συνολικού ποσού των άμεσων ενισχύσεων, λήφθηκε υπόψη η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων ελέγχου από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες σύμφωνα με καθορισμένα κριτήρια.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Δεν πραγματοποιήθηκε, εσωτερικός έλεγχος στη διάρκεια του 2012.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν εφαρμόζεται.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Τα πιο κάτω μέτρα εφαρμόζονται με σκοπό την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας:

- Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται για εξακρίβωση της συμμόρφωσης των κατόχων ζώων με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας όσον αφορά την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων.
- Η παροχή κατευθυντήριων γραμμών με στόχο τις αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχων.
- Η επιβολή διοικητικών προστίμων σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση.
- Η ενημέρωση των κατόχων ζώων σχετικά με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία που αφορούν την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων μέσω εγχειριδίων και εγκυκλίων.
- Η έκδοση εθνικών διατάξεων για τη θέσπιση αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων.

Αυτοαξιολόγηση

Οι έλεγχοι των εκμεταλλεύσεων βοοειδών και αιγοπροβάτων διενεργήθηκαν σύμφωνα με τη σχετική Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.

Η εφαρμογή του Σχεδίου Αναγνώρισης και Καταγραφής των Ζώων είναι σημαντική για την επίτευξη του πρώτου, του δεύτερου, του τρίτου και του πέμπτου στόχου.

2.5. Τμήμα 5: Τμήμα Εκτάκτων Σχεδίων Δράσης

Επίσημοι έλεγχοι

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων ενημερώνει και επικαιροποιεί τα Έκτακτα Σχέδια Δράσης που έχει ετοιμάσει και αναφέρονται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου, σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής και τις ισχύουσες νομοθεσίες.

Κατά το 2010 ετοιμάστηκαν τα Έκτακτα Σχέδια Δράσης για την Αφρικανική Πανώλη των Ιπποειδών καθώς και για τις Ασθένειες της Οδηγίας 92/119/ΕΟΚ (Πανώλη των βοοειδών, Πανώλη των μικρών μηρυκαστικών, Ευλογιά των μικρών μηρυκαστικών, Πυρετός της κοιλάδας RIFT, Οζώδης δερματίδα, Φυσαλιδώδης στοματίτιδα, Επιζωτική αιμορραγική νόσος των ελαφιών και Φυσαλιδώδης νόσος των χοίρων).

Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Οι παρατηρήσεις του κλιμακίου επιθεωρητών του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαρτίζουν τις μη συμμορφώσεις σε αυτό τον τομέα.

Εσωτερικοί έλεγχοι

Τα Έκτακτα Σχέδια Δράσης επιθεωρήθηκαν τον Νοέμβριο του 2009 από κλιμάκιο επιθεωρητών του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Όλες οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν από το κλιμάκιο, έχουν διευθετηθεί. Επίσης το Δεκέμβριο του 2012 πραγματοποιήθηκε επιθεώρηση από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου.

Εξετάσεις και επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου

Δεν υπάρχουν φορείς ελέγχου.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Γίνονται ενέργειες για να διορθωθούν οι ελλείψεις/παρατηρήσεις που εντοπίστηκαν.

Αυτοαξιολόγηση

Οι ενέργειες που αναλαμβάνονται για τη βελτίωση των Εκτάκτων Σχεδίων Δράσης στοχεύουν στην επίτευξη του 3^ο στόχου για τον περιορισμό, αντιμετώπιση και εξάλειψη ζωικών ασθενειών που τυχόν εκδηλωθούν στην Κύπρο.

3. Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας

Οι έλεγχοι στον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004, 2073/2005, 2074/2005 και 2076/2005 και τις τροποποιήσεις αυτών.

Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων που διενεργούνται από κάθε τμήμα θα αξιολογηθούν με βάση την επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους ακόλουθους στόχους που καθορίστηκαν στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου:

1^{ος} Στόχος: η παροχή στον καταναλωτή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων ζωικής προέλευσης και η προστασία και ασφάλεια της υγείας του, από ακατάλληλα και ποιοτικά υποβαθμισμένα προϊόντα καθώς και η δυνατότητα εξαγωγών αυτών των προϊόντων.

2^{ος} Στόχος: είναι η εξασφάλιση της εμπιστοσύνης μεταξύ της βιομηχανίας προϊόντων ζωικής προέλευσης και των καταναλωτών

3^{ος} Στόχος: είναι η ανάληψη και ανάπτυξη του συναισθήματος της ευθύνης των επιχειρήσεων για τα παραγόμενα προϊόντα.

Στον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (ΤΚΔΥ) πραγματοποιήθηκε αναθεώρηση των εντύπων επιθεώρησης και των εξαμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων σχετικά με τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων. Στόχος της αναθεώρησης των εκθέσεων ήταν η καλύτερη αποτύπωση της αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων που διενεργούνται στον ΤΚΔΥ και συνεπώς η αποτελεσματικότερη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου.

3.1. Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε όλες τις εγκαταστάσεις τροφίμων με συχνότητα που καθορίζεται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου.

Κατά το έτος 2012 σε **4596** εγκεκριμένες και εγγεγραμμένες (καταχωρημένες) εγκαταστάσεις/ εκμεταλλεύσεις έχουν διενεργηθεί σε σύνολο **5999** επίσημων ελέγχων, **834** επίσημοι έλεγχοι στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις και **5165** επίσημοι έλεγχοι σε εγγεγραμμένες ή καταχωρημένες εκμεταλλεύσεις/ υποστατικά. Επίσης καταγράφηκαν **2141 (35.7%)** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. (Πίνακας 3)

Κατά το έτος 2011 σε **4596** εγκεκριμένες και εγγεγραμμένες (καταχωρημένες) εγκαταστάσεις/ εκμεταλλεύσεις έχουν διενεργηθεί σε σύνολο **6061** επίσημων ελέγχων, **1826** επίσημοι έλεγχοι στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις και **4235** επίσημοι έλεγχοι σε εγγεγραμμένες ή καταχωρημένες εκμεταλλεύσεις/ υποστατικά. Επίσης καταγράφηκαν **1857 (29.56%)** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

Για το έτος 2010 έχουν διενεργηθεί σε σύνολο **7925** επίσημων ελέγχων, **6636** επίσημοι έλεγχοι στις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις και **1289** επίσημοι έλεγχοι εγγεγραμμένες ή καταχωρημένες εκμεταλλεύσεις/ υποστατικά και καταγράφηκαν **1997** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης (σύνολο **4467** εγκεκριμένων και εγγεγραμμένων (καταχωρημένων) εγκαταστάσεων/ εκμεταλλεύσεων)

Επιπρόσθετα, στην παρούσα ετήσια έκθεση καταγράφονται τα δεδομένα των επιθεωρήσεων και εγγραφής των οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ζωικής προέλευσης. Συνολικά για το 2012 σε αριθμό **1586** οχημάτων επιθεωρήθηκαν **1397 (80%)** οχήματα, καταγράφηκαν **148 (9,3 %)** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και έγιναν **20 (1,26%)** ακυρώσεις εγγραφής, για το 2011 σε αριθμό **1489** οχημάτων επιθεωρήθηκαν **1050 (72.53%)** οχήματα, καταγράφηκαν **35 (2,35 %)** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και έγιναν **21 (1,41%)** ακυρώσεις εγγραφής, ενώ για το 2010 σε σύνολο **1470** οχημάτων επιθεωρήθηκαν **853 (58%)** οχήματα, καταγράφηκαν **27 (1.83%)** περιπτώσεις μη συμμόρφωσης και έγιναν **37 (2.5%)** ακυρώσεις εγγραφής (Πίνακας 6). Όπως φαίνεται στον πίνακα, ο αριθμός των εγγεγραμμένων οχημάτων για το 2012 αυξήθηκε, καθώς αυξήθηκε και ο αριθμός των επιθεωρήσεων των οχημάτων.

Επίσης για το 2012 καταγράφηκε ο αριθμός των δειγματοληψιών των προϊόντων που ανέρχεται σε **2926**. Τα δείγματα που εξετάστηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων ήταν **970 (33.15%)** και τα μη αποδεκτά αποτελέσματα ήταν **201 (6.9%)** δείγματα. Για το 2011 καταγράφηκε ο αριθμός των δειγματοληψιών των προϊόντων που ανέρχεται σε **10152**. Τα δείγματα που εξετάστηκαν από το Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων ήταν **1646** και τα μη αποδεκτά αποτελέσματα ήταν **128** δείγματα. Για το 2010 ο αριθμός των δειγμάτων που εξετάστηκαν από το ΕΕΤΖΠ των ΚΥ ανήλθε σε **4217**, τα δείγματα που αποστάληκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων ήταν **878** και τα μη αποδεκτά αποτελέσματα ήταν **128**.

Σχετικά με τις δειγματοληψίες νερού πραγματοποιήθηκαν είναι ως ακολούθως: για το 2012 πραγματοποιήθηκαν **1163** δειγματοληψίες, **29 (2.5%)** δείγματα αποστάληκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων και **168 (14.5%)** δείγματα ήταν εκτός των αποδεκτών αποτελεσμάτων. (Πίνακας 10). Για το 2011 αυτές ανήλθαν στις **1028**, **27** δείγματα αποστάληκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων και **128** δείγματα ήταν εκτός των αποδεκτών αποτελεσμάτων ενώ για το 2010 ήταν **996** δειγματοληψίες, **17** δείγματα αποστάληκαν στο Γενικό Χημείο του Κράτους στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου καταλοίπων και **148** δείγματα ήταν εκτός των αποδεκτών αποτελεσμάτων.

Σχετικά με τους επίσημους ελέγχους στο ενδοκοινοτικό εμπόριο για το 2012 ο αριθμός των αφικνούμενων φορτίων ανήλθε στα **5975**, , ο αριθμός των επιθεωρήσεων των αφικνουόμενων φορτίων

ήταν **877 (14.67%)** και ο αριθμός των φορτίων που δεν συμμορφώνονταν με την Νομοθεσία ήταν **3 (0.34%)**, το 2011 ο αριθμός των αφικνουμένων φορτίων ανήλθε στα **6762**, ο αριθμός των φορτίων που ελέγχθηκε ήταν **1654 (24,46%)** και ο αριθμός των φορτίων που δεν συμμορφώνονταν με την Νομοθεσία ήταν **1 (0.014%)** ενώ για το 2010 αριθμός των αφικνουόμενων φορτίων ήταν **4930** και ο αριθμός των επιθεωρήσεων των αφικνουόμενων φορτίων ήταν **1844 (37,4%) (21852 σφάλματα, 5 421 833 kg) (Πίνακας 24)**.

3.1.1 Συνολική συμμόρφωση των παραγόντων και των προϊόντων

Με τη βελτίωση των ετήσιων εκθέσεων οι περιπτώσεις μη συμμόρφωση ταξινομούνται στους πιο κάτω τομείς:

- 1) μη συμμορφώσεις στους επισήμους ελέγχους στις εγκεκριμένες/εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις –υποστατικά προϊόντων ζωικής προέλευσης (επανεπιθεωρήσεις που είναι οι επιθεωρήσεις για σκοπούς παρακολούθησης των ελλείψεων).
- 2) μη συμμορφώσεις στους κανόνες υγειονομικού ελέγχου των προϊόντων (κατασχέσεις και καταστροφές ακατάλληλων προϊόντων),
- 3) μη συμμορφώσεις στον έλεγχο προϊόντων ζωικής προέλευσης από ενδοκοινοτικό εμπόριο και τρίτες χώρες.

3.1.2 Συχνότητα και τύπος μη συμμόρφωσης

Για καλύτερη ανάλυση των περιπτώσεων των μη συμμορφώσεων στους επισήμους ελέγχους στις εγκαταστάσεις/υποστατικά προϊόντων ζωικής προέλευσης, αυτές διαιρούνται ως ακολούθως:

1. Σε αυτές που οφείλονται σε μη τήρηση των γενικών απαιτήσεων (κατασκευαστικά, ατομική υγιεινή και απαιτήσεις τροφίμων) και των ειδικών απαιτήσεων όπως καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) αριθ. 852/2004 και 853/2004 αντίστοιχα.
2. Στις μη συμμορφώσεις της εφαρμογής του συστήματος HACCP (προαπαιτούμενα και ιχνηλασιμότητα) από τους υπεύθυνους των εγκαταστάσεων τροφίμων ή τους παραγωγούς. (Πίνακας 11).

3.1.3 Η ανάλυση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης

Κατά την ανάλυση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης εξετάζονται η εμφάνιση του συνεπαγομένου κινδύνου και η γενεσιουργός αιτία της μη συμμόρφωσης.

Εμφάνιση περιπτώσεων μη συμμόρφωσης:

i. Συχνότητα και τύπος περιπτώσεων μη συμμόρφωσης

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στους επισήμους ελέγχους που γίνονται στις εγκαταστάσεις – υποστατικά προϊόντων ζωικής προέλευσης (επανεπιθεωρήσεις) για το έτος 2012 καταγράφηκαν αναλυτικότερα ως εξής:

- σε σύνολο **5999** επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **1043** επαναεπιθεωρήσεις (**17.4%**) και
- σε σύνολο **2141 (35.7 %)** μη συμμορφώσεις πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **1385 (64.7% του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις,
- ✓ **756 (35.3 % του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με το σύστημα HACCP και ιχνηλασιμότητα,
- ✓ **30** αναστολές και
- ✓ **2** καταγγελίες (Πίνακας 11).

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στους επισήμους ελέγχους που γίνονται στις εγκαταστάσεις – υποστατικά προϊόντων ζωικής προέλευσης (επανεπιθεωρήσεις) για το έτος 2011 καταγράφηκαν αναλυτικότερα ως εξής:

- σε σύνολο **6801** επιθεωρήσεων πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **829** επαναεπιθεωρήσεις (**12.18%**) και
- σε σύνολο **1857 (27.3%)** μη συμμορφώσεις πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **1135 (61.12% του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις,
- ✓ **722 (38.9% του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με το σύστημα HACCP και ιχνηλασιμότητα,
- ✓ **83** αναστολές και
- ✓ **4** καταγγελίες.

Για το 2010, καταγράφηκαν αναλυτικότερα ως εξής:

- σε σύνολο **7925** επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **659** επαναεπιθεωρήσεις (**8.3%**) και
- σε σύνολο **1997** μη συμμορφώσεις πραγματοποιήθηκαν
- ✓ **1538 (77% του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις,
- ✓ **459 (23% του συνολικού αριθμού των μη συμμορφώσεων)** μη συμμορφώσεις σχετικά με το σύστημα HACCP και ιχνηλασιμότητα,
- ✓ **21** αναστολές και
- ✓ **7** καταγγελίες.

Από τα πιο πάνω διαφαίνεται ότι το έτος 2012 συγκριτικά με το 2011 και 2010 το ποσοστό των επαναεπιθεωρήσεων αυξήθηκε (**17.4%**) καθώς αυξήθηκε και το ποσοστό των μη συμμορφώσεων (**35.7%**) ενώ ο αριθμός των αναστολών (**30**) μειώθηκε συγκριτικά με το 2011 (αριθμός αναστολών (**83**)). Η μείωση του αριθμού των αναστολών υποδηλοί την αύξηση της συμμόρφωσης των ΥΕΤ. Επίσης, παρόλο ότι το ποσοστό των μη συμμορφώσεων αυξήθηκε αυτό αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα των επισήμων ελέγχων. (**Πίνακας 11**).

ii. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στους κανόνες υγειονομικού ελέγχου των προϊόντων

Αναφορικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στους κανόνες υγειονομικού ελέγχου των προϊόντων για το έτος 2012 έγιναν κατασχέσεις και καταστροφές **224 902,96Kg/Lt** ακατάλληλων προϊόντων, για το 2011 έγιναν κατασχέσεις και καταστροφές **73387 Kg/Lt** ακατάλληλων προϊόντων και για το 2010 έγιναν κατασχέσεις και καταστροφές **71595,63 Kg/Lt** ακατάλληλων προϊόντων. Επίσης για το 2012 έγινε καταστροφή **10922 Kg** για προϊόντα που προέρχονται από το ενδοκοινοτικό εμπόριο, για το 2011 έγινε καταστροφή **14879 Kg** για προϊόντα που προέρχονται από το ενδοκοινοτικό εμπόριο ενώ για το 2010 έγινε καταστροφή **2632 Kg** και **4321 Kg** (**Πίνακας 19**).

Ύστερα από την σύγκριση των αποτελεσμάτων διαπιστώνεται ότι το ποσοστό των κατασχέσεων και καταστροφών των προϊόντων για το 2012 μειώθηκε συγκριτικά με το 2011, γεγονός που αποδεικνύει την αύξηση της συμμόρφωσης των ΥΕΤ.

iii. Ο τρόπος εμφάνισης των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης

Ο τρόπος με τον οποίο εμφανίζονται οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στις εγκεκριμένες και εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις υποδηλώνει ότι υπάρχουν κρίσιμα στάδια ελέγχου στην αλυσίδα παραγωγής όπως είναι η εφαρμογή ορθότερων ελέγχων για μείωση των μικροβιολογικών κινδύνων.

Για το 2012 παρατηρήθηκαν περισσότερες μη συμμορφώσεις στα γαλακτοκομεία (**10.05%**) με % ποσοστό μη συμμορφώσεων στις απαιτήσεις του HACCP **54%** και στις γενικές και ειδικές απαιτήσεις **46%**, στα εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων (**8.8 %**) με ποσοστό μη συμμορφώσεων στις

απαιτήσεις του HACCP **44,5%** και στις γενικές και ειδικές απαιτήσεις **55,5%**, στα αλλαντοποεία (**4.4 %**) με % ποσοστό μη συμμορφώσεων στις απαιτήσεις του HACCP **44,3%** και στις γενικές και ειδικές απαιτήσεις **55,7%**, στα κρεοπωλεία (**25.73%**) με % ποσοστό μη συμμορφώσεων στις απαιτήσεις του HACCP **54,8%** και στις γενικές και ειδικές απαιτήσεις **45,2%**, στα ποιμνιοστάσια (**9.62%**), στα βουστάσια (**11.3%**) και σε εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων (**13.35%**) με % ποσοστό μη συμμορφώσεων στις απαιτήσεις του HACCP **47,5%** και στις γενικές και ειδικές απαιτήσεις **52,5%**. Τα περισσότερα μέτρα επιβολής έχουν ληφθεί στα κρεοπωλεία (**11 αναστολές**), στα εργαστήρια παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων (**9 αναστολές και 1 καταγγελία**), στα ποιμνιοστάσια (**7 αναστολές**), στα αλλαντοποεία (**6 αναστολές**) και στα εργαστήρια ερυθρού κρέατος (**5 αναστολές**). Τα μέτρα επιβολής υποδηλώνουν την λήψη μέτρων στις περιπτώσεις μη συμμορφώσεων από την Αρμόδια Αρχή. **(Πίνακας 11)**.

Για το 2011 παρατηρήθηκαν περισσότερες μη συμμορφώσεις στις εγκαταστάσεις εδώδιμων εντοσθίων (**166.6%**), στα εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων (**90.81%**), στα εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος (**68.33%**) και στα πτηνοσφαγεία (**60.71%**). Το ποσοστό για τις εγκαταστάσεις κρεατοπαρασκευασμάτων το ποσοστό μη συμμορφώσεων αφορά κυρίως την μη συμμόρφωση στη συχνότητα δειγματοληψιών όπως καθορίζεται από τον Καν. (ΕΚ) αριθ. 2073/2005. Επιπρόσθετα το μεγάλο ποσοστό μη συμμόρφωσης στις υπόλοιπες εγκαταστάσεις αφορούσε κυρίως τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις απαιτήσεις.

Για το 2010 παρατηρήθηκαν περισσότερες μη συμμορφώσεις στα εγκεκριμένα κονικλοσφαγεία (πάνω από 10 000/χρόνο) (**140%**), στα γαλακτοκομεία (**60.88%**), στα εργαστήρια παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων (**52.02%**), στις εγκαταστάσεις αυγών και προϊόντων αυγών (**66.66%**), στις εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων (**42.85%**) και στις ψυκτικές αποθήκες (**41.37%**). Το μεγάλο ποσοστό μη συμμόρφωσης οφείλεται στο γεγονός ότι τα γαλακτοκομεία και τα εργαστήρια παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων είναι εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου λόγω της αυξημένης πιθανότητας εμφάνισης κινδύνου κατά τα στάδια της μεταποίησης. Οι ψυκτικές αποθήκες και οι εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων παρόλο ότι δεν είναι εγκαταστάσεις υψηλού κινδύνου παρουσίασαν ψηλό ποσοστό μη συμμορφώσεων. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν κυρίως τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις. Ακόμη το μεγάλο ποσοστό μη συμμόρφωσης στα κονικλοσφαγεία οφείλεται στο γεγονός ότι οι εγκαταστάσεις έχουν εγκριθεί και αδειοδοτηθεί από το 2009 και έτσι το ποσοστό μη συμμορφώσεων είναι μεγαλύτερο.

iv. Τύποι υπευθύνων

Από την αύξηση του ποσοστού των μη συμμορφώσεων για το έτος 2012 διαφαίνεται η αποτελεσματικότητα των επισήμων ελέγχων της Αρμόδια Αρχής, ο εντοπισμός των λαθών των ΥΕΤ από τους λειτουργούς των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, η επισήμανση τους και η λήψη μέτρων (μέτρα επιβολής) από την ΑΑ προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση των ΥΕΤ.

3.1.4. Η φύση του κινδύνου που προκύπτει από την μη συμμόρφωση

Από την επεξεργασία της φύσης των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

i. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που έχουν άμεσο αντίκτυπο στην υγεία των καταναλωτών

Τα μη αποδεκτά αποτελέσματα από την εξέταση των προϊόντων το 2012 ανερχόταν στο **6.9%** του ποσοστού του αριθμού των δειγματοληψιών προϊόντων, το 2011 ανερχόταν στο **1.26%** του ποσοστού του αριθμού των δειγματοληψιών προϊόντων και το 2010 στο **3.03%** του ποσοστού του αριθμού των δειγματοληψιών προϊόντων **(Πίνακας 19)**.

Όσον αφορά την δειγματοληψία νερού τα μη αποδεκτά αποτελέσματα είναι σε ποσοστό **14.5%** για το 2012, σε ποσοστό **12.45%**, για το 2011 και **14.85%** για το 2010 του ποσοστού του αριθμού των δειγματοληψιών νερού και αφορά κινδύνους που έχουν άμεσο αντίκτυπο στην υγεία του καταναλωτή (Πίνακας 10).

ii. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που έχουν έμμεσο αντίκτυπο στην υγεία των καταναλωτών

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που κρίθηκε ότι έχουν έμμεσο και μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην υγεία των καταναλωτών εμφανίζονται το 2012 σε ποσοστό **33.15%** του ποσοστού των μη αποδεκτών αποτελεσμάτων, το 2011 σε ποσοστό **14,85%** του ποσοστού των μη αποδεκτών αποτελεσμάτων και το 2010 με σε ποσοστό **82.81%** του ποσοστού των μη αποδεκτών αποτελεσμάτων (106 μη αποδεκτά αποτελέσματα). (Πίνακας 19)

3.1.5. Γενεσιουργός (-ές) αιτία (-ες) μη συμμόρφωσης

i. Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που οφείλονται σε μη τήρηση των διαδικασιών εφαρμογής των αρχών του HACCP

Η πιθανή αιτία των περιπτώσεων των μη συμμορφώσεων που οφείλονται σε μη τήρηση των γενικών και ειδικών απαιτήσεων της κοινοτικής νομοθεσίας και των διαδικασιών εφαρμογής του συστήματος αυτοελέγχων από τους υπεύθυνους των εγκαταστάσεων τροφίμων ή τους παραγωγούς είναι:

Η μη συμμόρφωση των ΥΕΤ οφείλεται κυρίως σε μείωση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων από τους ΥΕΤ λόγω της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο.

3.1.6. Εξετάσεις

- **Εξετάσεις που πραγματοποιούνται όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004**

Στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες λειτουργεί Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 4, της παραγράφου 6, του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004 και έχουν καθοριστεί και κοινοποιηθεί σε όλους τους εμπλεκόμενους οι διαδικασίες που ακολουθούνται κατά τη διάρκεια των ελέγχων.

Το 2012 διενεργήθηκαν δύο εσωτερικοί έλεγχοι, στον Τομέα Γάλακτος και Γαλακτοκομικών Προϊόντων και στα Έκτακτα Σχέδια Καταπολέμησης Ασθενειών.

Για το 2013 προγραμματίστηκαν 6 εσωτερικοί έλεγχοι και επαναεπιθεωρήσεις των διενεργηθέντων ελέγχων του 2012 και μέρους των ελέγχων του 2013.

Έχει καταρτιστεί ομάδα η οποία αποτελείται από δύο Κτηνιατρικούς Λειτουργούς και ένα Κτηνιατρικό Επιθεωρητή.

- **Εξετάσεις επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου- άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004**

Με βάση το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δεν ανάθεσαν ούτε και το 2012, καθήκοντα σε φορείς ελέγχου που οργανώνουν εξετάσεις ή επιθεωρήσεις των φορέων ελέγχου.

3.1.7. Μέτρα για την εξασφάλιση αποτελεσματικότητας

3.1.7.1 Μετρά για εξασφάλιση της συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων

Για το 2012 υστέρα από την επισκόπηση των αποτελεσμάτων λήφθηκαν τα εξής μετρά:

- 1) Ληφθηκαν μέτρα επιβολής από την ΑΑ. Έγιναν **30** αναστολές και **2** καταγγελίες λόγω παράβασης των προνοιών της νομοθεσίας.
- 2) Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στάλθηκαν γραπτές οδηγίες και λήψη διορθωτικών ενεργειών.
- 3) Η Αρμόδια Αρχή προέβηκε σε κατασχέσεις και καταστροφές **224 902,96 Kg/Ltr** ακατάλληλων προϊόντων.
- 4) Στα πλαίσια των ελέγχων ενδοκοινοτικού εμπορίου και εισαγωγών προϊόντων ζωικής προέλευσης κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν **10922 Kg** προϊόντων ζωικής προέλευσης και δεν υπήρχε οποιαδήποτε επανεξαγωγή.
- 5) Από τις γνωστοποιήσεις έγινε έλεγχος φορτίων, εκ των οποίων 3 φορτία δεν συμμορφωνόταν με την νομοθεσία, τα προϊόντα των οποίων καταστράφηκαν. Επιπλέον, έχουν γίνει **6** γνωστοποιήσεις στο σύστημα RASFF από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Για το 2011 υστέρα από την επισκόπηση των αποτελεσμάτων λήφθηκαν τα εξής μετρά:

- 6) Έγιναν **83** αναστολές και **4** καταγγελίες λόγω παράβασης των προνοιών της νομοθεσίας. Η αύξηση των αριθμού των αναστολών και καταγγελιών αποδεικνύει την αύξηση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων.
- 7) Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στάλθηκαν γραπτές οδηγίες και λήψη διορθωτικών ενεργειών.
- 8) Η αρμόδια αρχή προέβηκε σε κατασχέσεις και καταστροφές **73387 Kg/Ltr** ακατάλληλων προϊόντων.
- 9) Στα πλαίσια των ελέγχων ενδοκοινοτικού εμπορίου και εισαγωγών προϊόντων ζωικής προέλευσης κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν **14879 Kg** προϊόντων ζωικής προέλευσης και δεν υπήρχε οποιαδήποτε επανεξαγωγή.
- 10) Από τις γνωστοποιήσεις έγινε έλεγχος φορτίων, εκ των οποίων 1 φορτίο δεν συμμορφωνόταν με την νομοθεσία και καταστράφηκαν ή επαναποστάληκαν ανάλογα με την περίπτωση. Επιπλέον, έχουν γίνει **8** γνωστοποιήσεις στο σύστημα RASFF από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Ενώ για το 2010 υστέρα από την επισκόπηση των αποτελεσμάτων λήφθηκαν τα εξής μετρά:

- 1) Έγιναν **21** αναστολές και **7** καταγγελίες λόγω παράβασης των προνοιών της νομοθεσίας. Η αύξηση των αριθμού των αναστολών και καταγγελιών αποδεικνύει την αύξηση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων.
- 2) Σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στάλθηκαν γραπτές οδηγίες και λήψη διορθωτικών ενεργειών.
- 3) Η αρμόδια αρχή προέβηκε σε κατασχέσεις και καταστροφές **71595,63Kg/Ltr** ακατάλληλων προϊόντων.
- 4) Στα πλαίσια των ελέγχων ενδοκοινοτικού εμπορίου και εισαγωγών προϊόντων ζωικής προέλευσης από τρίτες χώρες επανεξάχθηκαν **4321Kg** και κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν **2632 Kg** προϊόντων ζωικής προέλευσης.
- 5) Από τις γνωστοποιήσεις έγινε έλεγχος φορτίων, εκ των οποίων τα φορτία δεν συμμορφώνονταν με την νομοθεσία και καταστράφηκαν ή επαναποστάληκαν ανάλογα με την περίπτωση. Επιπλέον, έχουν γίνει **6** γνωστοποιήσεις στο σύστημα RASFF από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. **(Πίνακας 20,21)**

3.1.7.2. Μέτρα για εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων.

Ύστερα από την επισκόπηση των αποτελεσμάτων λήφθηκαν τα εξής μέτρα:

- 1) Έγινε εκπαίδευση του προσωπικού για την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας κατά τους επίσημους ελέγχους. **(Πίνακας 29 και Πίνακας 30)**. Το έτος 2012 πραγματοποιήθηκαν εντός Κύπρου δεκαεφτά **(17)** σεμινάρια και εκτός Κύπρου σαράντα εφτά **(47)**. Το έτος 2011 πραγματοποιήθηκαν εντός Κύπρου είκοσι **(20)** σεμινάρια και εκτός Κύπρου είκοσι-έξι **(26)** ενώ το 2010 πραγματοποιήθηκαν εντός Κύπρου πενήντα έξι **(56)** και εκτός Κύπρου σαράντα εννιά **(49)**.
- 2) Το προσωπικό προμηθεύτηκε με το απαραίτητο εξοπλισμό για την διενέργεια των ελέγχων και των δειγματοληψιών.
- 3) Διενεργήθηκε πρόγραμμα έλεγχος των ΕΚΛ από τον ΤΚΔΥ με στόχο την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των ΕΚΓ και την βελτίωση του συνονισμού που πραγματοποιείται από τον ΤΚΔΥ.

3.1.8. Δήλωση σχετικά με τις συνολικές επιδόσεις

Συνολική πρόοδος και αποτελεσματικότητα για την επίτευξη Εθνικών Στρατηγικών Στόχων

Με βάση την επισκόπηση των αποτελεσμάτων των ετήσιων εκθέσεων του ΤΚΔΥ εκτιμήθηκε η αποτελεσματικότητα των εθνικών στρατηγικών στόχων.

Ο πρωταρχικός στόχος που τέθηκε από την υπηρεσία μας έχει επιτευχθεί εξασφαλίζοντας ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα ζωικής προέλευσης με επακόλουθο να προστατεύει και να διασφαλίζει την υγεία του καταναλωτή τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό με τον έλεγχο των εξαγωγών και διακινήσεων. Ακατάλληλα και υποβαθμισμένα προϊόντα κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν.

Το 2012 αυξήθηκε η συχνότητα των επισήμων ελέγχων (επαναπιθεωρήσεων) συγκριτικά με το 2011. Συνεπώς, φαίνεται ότι ο στόχος που τέθηκε για ετήσια επιθεώρηση όλων τις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης έχει επιτευχθεί πλήρως.

Ο δεύτερος στόχος αφορά την εξασφάλιση εμπιστοσύνης μεταξύ της βιομηχανίας προϊόντων ζωικής προέλευσης και των καταναλωτών και ο τρίτος στρατηγικός στόχος αφορά την ανάληψη και ανάπτυξη του συναισθήματος της ευθύνης των επιχειρήσεων για τα παραγόμενα προϊόντα. Η αύξηση των μέτρων επιβολής αποδικνύει την δυσκολία των ΥΕΤ να συμμορφωθούν στις νομοθετικές απαιτήσεις. Με την επιβολή μέτρων η ΑΑ εξασφαλίζει την συμμόρφωση του ΥΕΤ.

Εντός του 2012 υπήρξε πλήρη συνεργασία των υπευθύνων των εγκαταστάσεων με την αρμόδια αρχή για απόσυρση προβληματικών παρτίδων προϊόντων. Αυτό αποδεικνύει ότι αποκτήθηκε και αναπτύχθηκε αίσθημα ευθύνης των υπευθύνων εγκαταστάσεων και αυτό συμβάλλει στην ανάπτυξη εμπιστοσύνης μεταξύ των υπευθύνων εγκαταστάσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης και των καταναλωτών.

Αυτόαξιολόγηση

Από την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών στόχων παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

1. Οι επίσημοι έλεγχοι στην δευτερογενή παραγωγή εφαρμόζονται με την προβλεπόμενη συχνότητα όπως καθορίζεται στο πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου. Σχετικά με τους επίσημους ελέγχους στην πρωτογενή παραγωγή, στα βουστάσια εφαρμόζονται με την προβλεπόμενη

συχνότητα. Οι επίσημοι έλεγχοι στα ποιμνιοστάσια αυξήθηκαν συγκριτικά με τα προηγούμενα έτη βελτιώνοντας έτσι την αποτελεσματικότητα των ελέγχων και την παρακολούθηση των συστημάτων ελέγχων των κτηνοτρόφων. Ο καλύτερος συντονισμός εκ μέρους του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας που πραγματοποιείται βοηθάει τα ΕΚΓ να ακολουθούν το πρόγραμμα επιθεώρησης και δειγματοληψιών που συστάθηκε από ΤΚΔΥ και ΕΚΓ, με βάση την ανάλυση κινδύνου.

2. Ο ΤΚΔΥ έχει καταρτίσει σχέδιο ανάλυσης κινδύνου για εξαίρεση των εγκαταστάσεων παραγωγής μικρών ποσοτήτων από την προβλεπόμενη από τον Κανονισμό συχνότητα (Καν. (ΕΚ) αριθ. 2073/2005). Η ανάλυση κινδύνου πραγματοποιήθηκε και εφαρμόστηκε το 2012 και αφορά τις εγκαταστάσεις που παράγουν μικρές ποσότητες κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και προϊόντων κρέατος για καθορισμό της συχνότητας των μικροβιολογικών αναλύσεων για *Salmonella*, *E.coli* και ΟΜΧ, τα εργαστήρια τεμαχισμού των πουλερικών παραγωγής λευκού κρέατος και του κέντρου επανασυσκευασίας μικρών ποσοτήτων για καθορισμό της συχνότητας για τη σαλμονέλα, τα σφαγεία πουλερικών όπου η σφαγή είναι $\leq 300\ 000$ πουλερικά ετησίως προκειμένου να προσδιοριστεί η συχνότητα για τη σαλμονέλα, τα σφαγεία σπληφόρων ζώων που σφάζουν μικρές ποσότητες ζώων για καθορισμό της συχνότητας δειγματοληψιών νωπού κρέατος από τις εν λόγω εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις παραγωγής γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων προκειμένου να καθοριστεί η συχνότητα δειγματοληψίας των εν λόγω προϊόντων. Υπάρχουν αναλυτικά οι αναλύσεις κινδύνου στο Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας.

3.1.9. Τροποποιήσεις του εθνικού σχεδίου ελέγχου

Από την επισκόπηση των συνολικών αποτελεσμάτων προκύπτουν το εξής:

- ✓ Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου θα αναθεωρηθεί με τον σύνηθες τρόπο όπως καθορίζεται στο κεφαλαίο 7 της εισαγωγής του σχεδίου. Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου θα αναθεωρηθεί το 2013 και θα αφορά τα έτη 2013, 2014 και 2015.

3.1.10. Αναγκαία μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009

Επίσημοι έλεγχοι

Οι επίσημοι έλεγχοι γίνονται σε όλες τις εγκαταστάσεις χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων με συχνότητα που καθορίζεται από την ανάλυση κινδύνου που έγινε για κάθε εγκατάσταση ξεχωριστά.

Για το έτος 2012 σε σύνολο 37 εγκεκριμένων και εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων έχουν διενεργηθεί 61 επίσημοι έλεγχοι και υπήρξαν 10 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Επιπρόσθετα έχουν επιθεωρηθεί 45 οχήματα μεταφοράς ζωικών υποπροϊόντων σε σύνολο 59 οχημάτων ενώ υπήρξαν 6 περιπτώσεις ακύρωσης άδειας.

Επίσης έχουν διενεργηθεί 4 δειγματοληψίες σε μεταποιημένη ζωική πρωτεΐνη από μονάδες μεταποίησης, 1 δειγματοληψία σε κρεατάλευρο για έλεγχο ανίχνευσης GTH και 5 δειγματοληψίες σε κατάλοιπα βιοαερίου από μονάδες παραγωγής βιοαερίου.

Τέλος η ολική ποσότητα ζωικών υποπροϊόντων κατηγορίας 1, 2 και 3 που έτυχαν επεξεργασίας για το έτος 2012 ανέρχεται σε 33,494,508 κιλά ενώ παράλληλα αποτεφρώθηκαν 1,041,150 κιλά υλικών ειδικού κινδύνου.

Μη συμμορφώσεις

Οι μη συμμορφώσεις στις εγκαταστάσεις χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων για το έτος 2012 ανέρχονται σε 10 (16,39% των επιθεωρηθέντων). Οι 5 αφορούσαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τα σχέδια αυτοελέγχων ενώ οι άλλες 5 μη συμμορφώσεις σε μη ικανοποιητικά αποτελέσματα σε θέματα υποδομής. Δεν υπήρξαν καταγγελίες ή αναστολές για το έτος 2012.

Ο συντονισμός για την εφαρμογή των διαδικασιών που προνοεί ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ 1069/2009 γίνεται από τον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας. Η επισκόπηση των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του κανονισμού θα γίνει ως εξής:

Εσωτερικοί έλεγχοι

Δεν έγινε εσωτερικός έλεγχος για το έτος 2012.

Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Οι έλεγχοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας διενεργούνται από τα επαρχιακά κτηνιατρικά γραφεία. Ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (ΤΚΔΥ) μετά από ειδικό σεμινάριο καθόρισε τη συχνότητα των επιθεωρήσεων με βάση τις αναλύσεις κινδύνου που συντάχθηκαν από επίσημους κτηνιατρικούς λειτουργούς για κάθε εγκατάσταση ξεχωριστά και αναθεωρούνται κάθε χρόνο. Έχει επίσης εφαρμοσθεί σύστημα παρακολούθησης των ελλείψεων των εγκαταστάσεων με εφαρμοσμένο χρονοδιάγραμμα.

Αυτοαξιολόγηση

Οι επίσημοι έλεγχοι στις εγκαταστάσεις χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων κρίνονται ικανοποιητικοί ενώ πραγματοποιήθηκαν από κοινού επιθεωρήσεις από τον ΤΚΔΥ και τα ΕΚΓ με σκοπό τη βελτίωση αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων και την εκπαίδευση του προσωπικού.

3.1.11. ΠΙΝΑΚΕΣ -

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πίνακας 1: Αριθμός επιθεωρήσεων για το 2010

Σύμφωνα με το πρόγραμμα για το 2010 έπρεπε να γίνουν συνολικά επιθεωρήσεις, ενώ έγιναν συνολικά επιθεωρήσεις

Είδος Εγκατάστασης	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έπρεπε να γίνουν με βάση το πρόγραμμα	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έγιναν	% Συμμόρφωση
Σφαγεία	12	11	91.66
Εργαστήρια κοπής κόκκινου κρέατος (& επιθ.υγιεινής)	99	837	845.45
Ψυκτικές αποθήκες	99	87	87.87
Εργαστήρια κοπής κιμά (& επιθ.υγιεινής)	58	298	513.8
Αλλαντοποιεία	80	108	135
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	128	148	115.25
Εγκαταστάσεις εδωδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	4	4	100
Εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων	59	56	95
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	3	7	233.33
Πτηνοσφαγεία(& επιθ.υγιεινής)	57	210	368.42
Κονικλοσφαγεία	2	5	250
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000/χρόνο) εγκεκριμένα	2	5	250
Κονικλοσφαγεία (κάτω από 10000/χρόνο) εγγεγραμμένα	27	56	207.4
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος(& επιθ.υγιεινής)	33	70	212.12
Κέντρα επανασυσκευασίας	12	2	16.66
Γαλακτοκομεία	193	271	140.41
Εγκαταστάσεις αυγών και προϊόντων αυγών	4	3	75
ΣΥΝΟΛΟ Α	872	2178	250%
Κρεοπωλεία	1338	1552	116
Κρεοπωλεία (επιθεωρήσεις υγιεινής/σήμανσης κρεάτων)	1338	2822	211
Βουστάσια	261	388	148.65
Ποιμνιστάσια	3010	870	29
Μονάδες Επεξεργασίας Ζωικών Υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (συμπεριλαμβάνονται οι Μονάδες Βιοαερίου και Κτηνοτροφικές μονάδες που παραλαμβάνουν ορό γάλακτος)	60	50	83.33
Αλιευτικά σκάφη	34	31	91.17
ΣΥΝΟΛΟ Β	6041	5713	94.5%
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	6913	7891	114.14%

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πίνακας 2: Αριθμός επιθεωρήσεων για το 2011

Σύμφωνα με το πρόγραμμα για το 2011 έπρεπε να γίνουν συνολικά επιθεωρήσεις, ενώ έγιναν συνολικά επιθεωρήσεις

Είδος Εγκατάστασης	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έπρεπε να γίνουν με βάση το πρόγραμμα	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έγιναν	% Συμμόρφωση
Σφαγεία	10	14	140
Εργαστήρια κοπής κόκκινου κρέατος (& επιθ.υγιεινής)	97	454	468.04
Ψυκτικές αποθήκες	120	133	110.83
Εργαστήρια κοπής κιμά (& επιθ.υγιεινής)	62	161	259.67
Αλλαντοποιεία	83	190	228.91
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	132	196	148.48
Εγκαταστάσεις εδωδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	2	6	150
Εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων	58	84	144.82
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	3	4	133.33
Πτηνοσφαγεία(& επιθ.υγιεινής)	52	168	232.07
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000/χρόνο) εγκεκριμένα	6	17	283.33
Κονικλοσφαγεία (κάτω από 10000/χρόνο) εγγεγραμμένα	54	62	114.81
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος(& επιθ.υγιεινής)	26	60	230.76
Κέντρα επανασυσσκευασίας	20	34	170
Γαλακτοκομεία	167	240	143.71
Εγκαταστάσεις αυγών και προϊόντων αυγών	3	3	100
ΣΥΝΟΛΟ Α	895	1826	204.02%
Κρεοπωλεία	1188	1300	109.42
Κρεοπωλεία (επιθεωρήσεις υγιεινής/σήμανσης κρεάτων)	1188	2078	174.91
Βουστάσια	253	474	187.35
Ποιμνιστάσια	3203	300	9.36
Μονάδες Επεξεργασίας Ζωικών Υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (συμπεριλαμβάνονται οι Μονάδες Βιοαερίου και Κτηνοτροφικές μονάδες που παραλαμβάνουν ορό γάλακτος)	40	54	135
Αλιευτικά σκάφη	34	29	85.3
ΣΥΝΟΛΟ Β	5906	4235	71.7%
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	6801	6061	89.11%

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πίνακας 3: Αριθμός επιθεωρήσεων για το 2012

Είδος Εγκατάστασης	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έπρεπε να γίνουν με βάση το πρόγραμμα	Αριθμός Επιθεωρήσεων που έγιναν	% Συμμόρφωση
Σφαγεία	10	10	100
Εργαστήρια κοπής κόκκινου κρέατος & επιθ.υγιεινής	98	88	87.8
Ψυκτικές αποθήκες	112	248	90.2
Εργαστήρια κοπής κιμά	62	101	62.9
Αλλαντοποιεία	92	39	82.6
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	146	76	82.9
Εγκαταστάσεις εδωδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	3	4	133.3
Εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων & επιθ.υγιεινής	60	47	78.3
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	5	4	60
Πτηνοσφαγεία & επιθ.υγιεινής	30	53	176.6
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000/χρόνο) εγκεκριμένα & επιθ.υγιεινής	8	149	87.5
Κονικλοσφαγεία (κάτω από 10000/χρόνο) εγγεγραμμένα & επιθ.υγιεινής	50	7	60
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος & επιθ.υγιεινής	24	30	145.8
Κέντρα επανασυσκευασίας	27	46	129.6
Γαλακτοκομεία	198	35	90.9
Εγκαταστάσεις αυγών και προϊόντων αυγών	4	5	125
ΣΥΝΟΛΟ Α	929	834	90%
Κρεοπωλεία	1292	1285	99.45
Κρεοπωλεία (επιθεωρήσεις υγιεινής/σήμανσης κρεάτων)	1292	2995	231.81
Βουστάσια & επιθ.υγιεινής	239	324	135.5
Πομνιοστάσια & επιθ.υγιεινής	646	5	71.2
Μονάδες Επεξεργασίας Ζωικών Υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (συμπεριλαμβάνονται οι Μονάδες Βιοαερίου και Κτηνοτροφικές μονάδες που παραλαμβάνουν ορό γάλακτος,άλλοι χρήστες ΖΥ, τεχνικές μινάδες διαχείρισης υποπροϊόντων, μονάδες αποθηκευσης ζωικών υποπροϊόντων,)	37	49	125.64
Αλιευτικά σκάφη	21	21	100
ΣΥΝΟΛΟ Β	3527	5165	146.45%
ΣΥΝΟΛΟ Α+Β	4456	5999	134.6%

Πίνακας 4: Επιθεωρήσεις οχημάτων ρουτίνας και για έκδοση άδειας για το 2010

Συμπληρώνεται ανά κατηγορία οχημάτων (πχ οχήματα μεταφοράς κατεψυγμένων προϊόντων, οχήματα μεταφοράς προϊόντων υπό ψύξη), ο αριθμός των οχημάτων που είναι εγγεγραμμένα στην επαρχία, ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν (πχ 3), ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν για την έκδοση άδειας λειτουργίας (πχ 1), ο αριθμός των οχημάτων στα οποία υπήρχαν παρατηρήσεις / συστάσεις (πχ 2), ο αριθμός των καταγγελιών (πχ 3) και ο αριθμός στον οχημάτων τα οποία έπαψαν να λειτουργούν (πχ 4).

ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΚΥΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
		ΡΟΥΤΙΝΑΣ	ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ	ΕΠΑΝΑΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ			
Μεταφοράς νωπού γάλακτος (βυτιοφόρα)	33	69	2	2	0	0	0
Μεταφοράς νωπού γάλακτος σε μεγάλα δοχεία (κούζοι)	1	2	0	0	0	0	0
Μεταφοράς γαλακτοκομικών προϊόντων	506	391	44	13	17	0	8
Μεταφοράς κρεάτων	238	18	98	0	0	0	0
Μεταφοράς Αλλαντικών	30	5	1	0	0	0	0
Μεταφοράς Κρεατοπαρασκευασμάτων	26	9	2	0	2	0	0
Μεταφοράς αλλαντικών και κρεατοπαρασκευασμάτων	46	19	4	0	1	0	0
Μεταφοράς εδώδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	10	4	2	0	0	0	0
Μεταφοράς αλιευτικών προϊόντων	72	16	13	1	0	0	0
Μεταφοράς διάφορων προϊόντων	436	57	49	4	7	0	0
Μεταφοράς υποπροϊόντων για μη ανθρώπινη κατανάλωση	72	24	4	0	0	0	29
ΣΥΝΟΛΟ	1470	614	219	20	27	0	37
ΣΥΝΟΛΟ	1470	853 (58%)			27 (1.83%)		37 (2.5%)

Πίνακας 5: Επιθεωρήσεις οχημάτων ρουτίνας και για έκδοση άδειας για το 2011

Συμπληρώνεται ανά κατηγορία οχημάτων (πχ οχήματα μεταφοράς κατεψυγμένων προϊόντων, οχήματα μεταφοράς προϊόντων υπό ψύξη), ο αριθμός των οχημάτων που είναι εγγεγραμμένα στην επαρχία, ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν (πχ 3), ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν για την έκδοση άδειας λειτουργίας (πχ 1), ο αριθμός των οχημάτων στα οποία υπήρχαν παρατηρήσεις / συστάσεις (πχ 2), ο αριθμός των καταγγελιών (πχ 3) και ο αριθμός στον οχημάτων τα οποία έπαψαν να λειτουργούν (πχ 4).

ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΧΩΡΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΚΥΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
		ΡΟΥΤΙΝΑΣ	ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΙΑΣ	ΕΠΑΝΑΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ			
Μεταφοράς νωπού γάλακτος (βυτιοφόρα)	41	68	2	4	6	0	0
Μεταφοράς νωπού γάλακτος σε μεγλ δοχεία (κούζοι)	1	1	0	0	0	0	0
Μεταφοράς γαλακτοκοικών προϊόντων	509	367	16	5	2	0	9
Μεταφοράς λευκώνκρεάτων	118	59	15	0	1	0	0
Μεταφοράς ερυθρών κρεάτων	116	57	9	6	10	0	0
Μεταφοράς Αλλαντικών	34	11	6	0	0	0	0
Μεταφοράς Κρεατοπαρασκευασμάτων	29	9	4	0	0	0	0
Μεταφοράς αλλαντικών και κρεατοπαρασκευασμάτων	46	39	5	1	2	0	0
Μεταφοράς εδώδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	7	7	2	0	0	0	0
Μεταφοράς αλιευτικών προϊόντων	76	39	8	0	0	0	0
Μεταφοράς διάφορων προϊόντων	457	193	87	14	13	0	0
Μεταφοράς υποπροϊόντων ι μη ανθρώπινη κατανάλωση	55	30	16	0	1	0	12
ΣΥΝΛΟ	1489	880	170	30	35	0	21
ΣΥΝΟΛΟ	1489	1080 (72,53%)			35 (2,35%)		21 (1,41%)

Πίνακας 6: Επιθεωρήσεις οχημάτων ρουτίνας και για έκδοση άδειας για το 2012

Συμπληρώνεται ανά κατηγορία οχημάτων (πχ οχήματα μεταφοράς κατεψυγμένων προϊόντων, οχήματα μεταφοράς προϊόντων υπό ψύξη), ο αριθμός των οχημάτων που είναι εγγεγραμμένα στην επαρχία, ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν (πχ 3), ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν για την έκδοση άδειας λειτουργίας (πχ 1), ο αριθμός των οχημάτων στα οποία υπήρχαν παρατηρήσεις / συστάσεις (πχ 2), ο αριθμός των καταγγελιών (πχ 3) και ο αριθμός στον οχημάτων τα οποία έπαψαν να λειτουργούν (πχ 4).

ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ			ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΚΥΡΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ
		ΡΟΥΤΙΝΑΣ	ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ	ΕΠΑΝΑΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ			
Μεταφοράς νωπού γάλακτος (βυτιοφόρα)	41	60	3	4	8	0	2
Μεταφοράς νωπού γάλακτος σε μεγάλα δοχεία (κούζοι)	1	2	0	0	0	0	0
Μεταφοράς γαλακτοκομικών προϊόντων	518	414	26	44	45	0	12
Μεταφοράς λευκών κρεάτων	122	125	6	14	11	0	0
Μεταφοράς ερυθρών κρεάτων	123	104	9	15	16	0	0
Μεταφοράς Αλλαντικών	39	23	1	4	5	0	0
Μεταφοράς Κρεατοπαρασκευασμάτων	27	77	0	4	9	0	0
Μεταφοράς αλλαντικών και κρεατοπαρασκευασμάτων	45	38	0	13	16	0	0
Μεταφοράς εδώδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	10	16	1	1	1	0	0
Μεταφοράς αλιευτικών προϊόντων	73	46	3	4	5	0	0
Μεταφοράς διάφορων προϊόντων	523	199	64	25	32	0	0
Μεταφοράς Αυγών	4	0	6	0	0	0	0
Μεταφοράς Προϊόντων Αυγών	1	0	1	0	0	0	0

Μεταφοράς υποπροϊόντων για μη ανθρώπινη κατανάλωση	59	43	2	0	0	0	6
ΣΥΝΟΛΟ	1586	1147	122	128	148	0	20
ΣΥΝΟΛΟ	1586	1397 (88%)			148 (9.3%)		20 (1.26%)

Πίνακας 7: Δειγματοληψίες προϊόντων 2010

Συμπληρώνεται ανά είδος δείγματος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης (πχ γαλακτοκομείο) ο αριθμός των δειγματοληψιών που λήφθηκαν (πχ 24) και αποστάληκαν στο Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ο αρ. δειγμάτων που αποστάληκαν στο Κρατικό Χημείο στα πλαίσια του ελέγχου καταλοίπων (πχ 2) και ο αριθμός των δειγματοληψιών με αποτελέσματα τα οποία ήταν εκτός των αποδεκτών ορίων (πχ 3)

ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ (ΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΕΤΖΠ ΤΩΝ ΚΥ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΣΤΑΛΗΚΑΝ ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ)	ΑΡ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ	799	227	47
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	2	0	0
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ	4	0	1
Νωπό αιγινό γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	105	66	19
Νωπό Πρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	199	80	18
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	5	0	0
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	37	16	8
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	4	0	0
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	394	3	0
Παστεριωμένο αιγινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	1	0	0
Παστεριωμένο πρόβειο γάλα	-	0	0	0
Παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα	-	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	494	14	0
Αλλαντικά	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	4	0	0
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	73	0	7
Κρεατοπαρασκευάσματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	11	0	1
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	87	0	12
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΕΡΓ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣ. ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	3	0	0
Βοδινό Κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	44	57	1
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	4	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	4	0	0
Αιγοπρόβειο κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	270	92	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	4	12	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	3	0	0
Χοιρινό κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	1069	210	5
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	425	47	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	17	0	0
Κρέας πουλερικών	ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ	51	7	4

Κρέας κουνελιών	ΚΟΝΙΚΛΟΣΦΑΓΕΙΑ	28	1	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος	-	0	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	-	2	0	1
Κιμάς από ερυθρό κρέας	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	37	0	2
Αλιευτικά προϊόντα	ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	13	2	0
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	-	11	44	0
Δίθυρα μαλάκια	-	3	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	-	0	0	0
Κρεατάλευρο	ΜΕΤΑΠ. ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 3	1	0	0
Τροφές ζώων συντροφιάς	-	0	0	0
Κατάλοιπα βιοαερίου	ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ	9	0	2
Τροφές πουλερικών από πτηνοτροφεία (έλεγχος καταλοίπων πριν τη σφαγή)	-	0	0	0
Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε νέα γραμμή excel)	-	0	0	0
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>0</u>	<u>4217</u>	<u>878 (20.82%)</u>	<u>128 (3.03%)</u>

Πίνακας 8: Δειγματοληψίες προϊόντων για το 2011

Συμπληρώνεται ανά είδος δείγματος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης (πχ γαλακτοκομείο) ο αριθμός των δειγματοληψιών που λήφθηκαν (πχ 24) και αποστάληκαν στο Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ο αρ. δειγμάτων που αποστάληκαν στο Κρατικό Χημείο στα πλαίσια του ελέγχου καταλοίπων (πχ 2) και ο αριθμός των δειγματοληψιών με αποτελέσματα τα οποία ήταν εκτός των αποδεκτών ορίων (πχ 3)

ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ (ΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΕΤΖΠ ΤΩΝ ΚΥ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΣΤΑΛΗΚΑΝ ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ)	ΑΡ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ	281	340	18
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	9	0	2
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ	37	54	12
Νωπό αιγινό γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	150	102	31
Νωπό Πρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	67	92	5
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	29	29	0
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	52	0	0
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	3	0	0
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	151	0	7
Παστεριωμένο αιγινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	79	15	0
Παστεριωμένο πρόβειο γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	13	7	2
Παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	153	16	1
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	232	0	3
Αλλαντικά	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	1	0	0
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	80	0	6
Κρεατοπαρασκευάσματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	140	0	8
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	102	0	15
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΕΡΓ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣ. ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	4	0	0
Βοδινό Κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	89	128	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	9	0	0
Αιγοπρόβειο κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	54	131	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	8	8	0
Χοιρινό κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ	8111	467	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	46	0	0
Κρέας πουλερικών	ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ	64	106	7
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	8	0	1
Κρέας κουνελιών	ΚΟΝΙΚΛΟΣΦΑΓΕΙΑ	13	37	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος	-	2	0	0

Κιμάς από λευκό κρέας	-	3	0	0
Κιμάς από ερυθρό κρέας	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	55	0	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	45	2	0
Αλιευτικά προϊόντα	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΟ	9	44	0
	ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	24	15	0
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΟ	5	55	0
	ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	1	0	0
Δίθυρα μαλάκια	-	1	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΕΞ.Ζ.Υ	3	0	0
Κρεατάλευρο	-	0	0	0
Τροφές ζώων συντροφιάς	-	0	0	0
Κατάλοιπα βιοαερίου	ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ	12	0	3
Τροφές πουλερικών από πτηνοτροφεία (έλεγχος καταλοίπων πριν τη σφαγή)	-	0	0	0
Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε νέα γραμμή excel)	-	5	0	0
Εργαστήριο παρασκευής προϊόντων αυγών	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	2	0	
ΣΥΝΟΛΟ	0	10152	1646 (16.21%)	128 (1.26%)

Πίνακας 9: Δειγματοληψίες προϊόντων για το 2012

Συμπληρώνεται ανά είδος δείγματος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης (πχ γαλακτοκομείο) ο αριθμός των δειγματοληψιών που λήφθηκαν (πχ 24) και αποστάληκαν στο Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, ο αρ. δειγμάτων που αποστάληκαν στο Κρατικό Χημείο στα πλαίσια του ελέγχου καταλοίπων (πχ 2) και ο αριθμός των δειγματοληψιών με αποτελέσματα τα οποία ήταν εκτός των αποδεκτών ορίων (πχ 3)

ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ*	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ (ΤΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΕΤΖΠ ΤΩΝ ΚΥ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΣΤΑΛΗΚΑΝ ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ)	ΑΡ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ	502	263	29
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	10	0	2
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ	4	0	3
Νωπό αιγινό γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	78	96	21
Νωπό Πρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	101	104	14
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	6	0	0
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	46	10	4
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	0	0	0
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	141	0	0
Παστεριωμένο αιγινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	6	0	1

Παστεριωμένο πρόβειο γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0
Παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	537	33	22
Αλλαντικά	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	5	0	0
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	82	0	8
Κρεατοπαρασκευάσματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	91	0	14
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	106	0	20
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΕΡΓ. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣ. ΕΔΩΔΙΜΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2	0	1
Βοδινό κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ/ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	44	86	4
Αιγοπρόβειο κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	147	68	7
Χοιρινό κρέας	ΣΦΑΓΕΙΟ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	800	246	12
Κρέας πουλερικών	ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΑ	74	0	16
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	21	0	0
Κρέας κουνελιών	ΚΟΝΙΚΛΟΣΦΑΓΕΙΑ- ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ > 10,000/χρόνο	4	0	0
	ΚΟΝΙΚΛΟΣΦΑΓΕΙΑ- ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΑ <10,000/χρόνο	10	0	1
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος	-	2	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	4	0	3
Κιμάς από ερυθρό κρέας	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	29	0	0
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ	36	0	7
Αλιευτικά προϊόντα	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΟ	0	0	0
	ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	2	0	0
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΟ /ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	15	63	0
Δίθυρα μαλάκια	ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	1	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	1	0	0
Μεταποιημένη ζωική πρωτεΐνη	ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	4	1	1
Τροφές ζώων συντροφιάς	0	0	0	0
Κατάλοιπα βιοαερίου	ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ	5	0	0
Τροφές πουλερικών από πτηνοτροφεία (έλεγχος καταλοίπων πριν τη σφαγή)	0	0	0	0
Κέντρα επανασκευασίας	0	7	0	2
Εργαστήριο παρασκευής προϊόντων αυγών	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	3	0	1
Άλλο (παρακαλώ συμπληρώστε σε νέα γραμμή excel)	0	0	0	0

<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>0</u>	<u>2926</u>	<u>970 (33.15%)</u>	<u>201 (6.9%)</u>
----------------------	-----------------	--------------------	----------------------------	--------------------------

Πίνακας 10: Δειγματοληψίες νερού 2012

Συμπληρώνεται ανά είδος εγκατάστασης. Για εγκαταστάσεις με πολλαπλές δραστηριότητες σε κάθε κελί της πρώτης στήλης καταγράφεται ο αρ. έγκρισης της εγκατάστασης.

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΣΤΑΛΗΚΑΝ ΣΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
Βουστάσια	435	17	102
Ποιμνιοστάσια	177	12	38
Ισοθερμικό Όχημα	0	0	0
Κέντρα Συλλογής Γάλακτος	0	0	0
Γαλακτοκομεία	117	0	3
Ψυκτικές αποθήκες	28	0	0
Σφαγεία	5	0	0
Πτηνοσφαγεία	47	0	8
Κονκλιοσφαγεία (πάνω από 10000 το χρόνο)	7	0	1
Κονκλιοσφαγεία (κάτω από 10000 το χρόνο)	22	0	7
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	2	0	0
Εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος	16	0	0
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	13	0	0
Εργαστήρια κοπής κιμά	8	0	0
Αλλαντοποιεία	43	0	0
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	69	0	6
Εργαστήρια επεξεργασίας εδώδιμων υποπροϊόντων	4	0	1
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αλιευτικών προϊόντων	29	0	0
Κρεοπωλεία	10	0	0
Πτηνοτροφεία (έλεγχος καταλοίπων πριν τη σφαγή)	0	0	0
Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	110	0	1
Εργαστήριο παρασκευής προϊόντων αυγών	3	0	1
Κέντρα επανασυσκευασίας	18	0	0

Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 1	0	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 2	0	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 3	0	0	0
Μονάδες αποτέφρωσης	0	0	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών ζώων συντροφιάς	0	0	0
Μονάδες παραγωγής βιοαερίου	0	0	0
Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων	0	0	0
Τεχνικές μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	0	0	0
Μονάδες αποθήκευσης ζωικών υποπροϊόντων	0	0	0
Κτηνοτροφικές μονάδες που χρησιμοποιούν ορό γάλακτος για διατροφή των ζώων τους	0	0	0
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>1163</u>	<u>29 (2.5%)</u>	<u>168 (14.5 %)</u>

Πίνακας11 : Πίνακας περιπτώσεων μη συμμορφώσεων, κατασχέσεις και καταστροφές ακατάλληλων προϊόντων

	ΕΤΟΣ 2012	%	ΕΤΟΣ 2011	%	ΕΤΟΣ 2010	%
Επιθεωρήσεις	5999		6061		7925	
Επανεπιθεωρήσεις	1043	17.4	829	12.18	659	8.3
Συνολικός αριθμός μη συμμορφώσεων	2141	35.7	1857	27.3	1997	
Αναστολές	30	-	83	-	21	-
Καταγγελίες	2	-	4	-	7	-
Γενικές και ειδικές απαιτήσεις	1385	64.7	1135	61.12	1538	77
ΗΑССР (Προαπαιτούμενα- Ιχνηλασιμότητα)	756	35.3	722	38.9	459	23
Κατασχέσεις και καταστροφές ακατάλληλων προϊόντων (Kg/Ltr)	224902,96	-	73387	-	71595,63	-
Για προϊόντα από ενδοκοινοτικό εμπόριο	Επανεξαγωγή	0	0	-	4321	-
	Καταστροφή	10922	14879	-	2632	-

Πίνακας 12: Πίνακας επιθεωρήσεων και περιπτώσεων μη συμμορφώσεων για το έτος 2011

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ 2011	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	% ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ					
				Αναστολή	%	Καταγγελίες	%	ΗΑССР& Προαπαιτούμενα	%
Σφαγεία	14	6	42.85	1	16.6	0	0	2	33.33
Εργαστήρια κοπής κόκκινου κρέατος	454	51	11.23	1	1.96	0	0	19	37.25
Ψυκτικές αποθήκες	133	46	34.58	0	0	0	0	20	43.47
Εργαστήρια κοπής κιμά	161	15	9.31	0	0	0	0	6	40
Αλλαντοποιεία	190	92	48.42	3	3.26	0	0	54	58.69
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	196	178	90.81	6	3.37	0	0	81	45.5
Εγκαταστάσεις εδώδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	6	10	166.6	0	0	0	0	4	40
Εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων	84	12	14.28	4	33.33	0	0	6	50
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	4	3	75	0	0	0	0	1	33.3
Πτηνοσφαγεία	168	102	60.71	0	0	0	0	32	31.37
Κονικλοσφαγεία	79	7	8.86	0	0	0	0	2	28.57
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	60	41	68.33	0	0	0	0	20	48.78
Εργαστήρια επανασυσκευασίας	34	8	23.52	0	0	0	0	3	37.5
Γαλακτοκομεία	240	103	42.91	5	4.85	2	1.94	62	60.19
Εγκαταστάσεις αυγών και	3	3	100	0	0	0	0	2	66.6

προϊόντων αυγών									
Κρεοπωλεία	1300	576	44.3	4	0.69	2	0.34	284	49.3
Κρεοπωλεία (&επιθεωρήσεις υγιεινής)	2078	-	-	-	-	-	-	-	-
Βουστάσια	474	113	23.83	0	0	0	0	0	0
Πομνιοστάσια	300	222	74	54	24.32	0	0	0	0
Μονάδες Επεξεργασίας Ζωικών Υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (συμπεριλαμβάνονται οι Μονάδες Βιοαερίου και Κτηνοτροφικές μονάδες που παραλαμβάνουν ορό γάλακτος)	54	17	31.48	0	0	0	0	6	35.29
Αλιευτικά σκάφη	29	1	3.44	0	0	0	0	0	0
Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	(συμπεριλαμβάνονται στα πιο πάνω)	251	-	0	0	0	0	118	47
ΣΥΝΟΛΟ	6061	1857	30.63	78	4.2	4	0.21	722	38.8

Πίνακας 13: Πίνακας επιθεωρήσεων και περιπτώσεων μη συμμορφώσεων για το έτος 2010

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ 2010	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	% ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ							
				Αναστολή	%	Καταγγελίες	%	Γενικές & Ειδικές απαιτήσεις*	%	HACCP & Προαπαιτούμενα	%
Σφαγεία	11	4	36.36	0	0	0	0	2	50	2	50
Εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος (& επιθ.υγιεινής)	837	61	7.28	1	1.63	0	0	43	70.5	18	29.5
Ψυκτικές αποθήκες	87	36	41.37	0	0	0	0	21	58.4	15	41.66
Εργαστήρια κοπής κινιά (& επιθ.υγιεινής)	298	18	6.04	0	0	0	0	11	61.1	7	38.88
Αλλαντοποιεία	108	66	6.11	0	0	1	1.5	32	48.48	34	51.5
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	148	77	52.02	2	2.6	0	0	44	57.14	33	42.85
Εγκαταστάσεις εδωδιμων υποπροϊόντων σφαγείου	4	5	125	0	0	0	0	3	60	2	40
Εγκαταστάσεις αλιευτικών προϊόντων	56	24	42.85	0	0	0	0	15	62.5	9	37.5
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	7	2	28.57	0	0	0	0	2	100	0	0
Πτηνοσφαγεία (& επιθ.υγιεινής)	210	34	16.19	1	0	0	0	26	76.5	8	23.5
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000/χρόνο) εγκεκριμένα	5	7	140	0	0	0	0	6	85.7	1	14.28
Κονικλοσφαγεία (κάνω από	56	5	8.92	0	0	0	0	5	100	0	0

10000/χρόνο) εγγεγραμμένα											
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος (& επιθ.υγιεινής)	70	9	12.85	0	0	0	0	5	55.5	4	44.44
Κέντρα επανασυσκευασίας	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομεία	271	165	60.88	2	0	1	0.6	34	20.6	131	79.4
Εγκαταστάσεις αυγών και προϊόντων αυγών	3	2	66.66	0	0	0	0	0	0	2	100
Κρεοπωλεία (&επιθ. Υγιεινής)	4374	265	6.05	5	1.88	5	1.88	112	42.26	153	57.7
Βουστάσια	388	415	107	1	0.25	0	0	411	99	4	00.96
Ποιμνιοστάσια	870	709	81.5	9	1.26	0	0	709	100	0	0
Μονάδες Επεξεργασίας Ζωικών Υποπροϊόντων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (συμπεριλαμβάνοντ αι οι Μονάδες Βιοαερίου και Κτηνοτροφικές μονάδες που παραλαμβάνουν ορό γάλακτος)	50	9	18	0	0	0	0	5	55.55	4	44.44
Αλιευτικά σκάφη	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	Δεν υπολογίστηκ ε	84									
ΣΥΝΟΛΟ	7891	1997	25.3%	21	1.1%	7	0.36%	1538	80.4%	459	24%

Πίνακας 14Α: Πίνακας επιθεώρησης και περιπτώσεων μη συμμορφώσεων για το έτος 2012

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο του γενικού εντύπου επιθεώρησης για τα είδη εγκαταστάσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το είδος της μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται σε επόμενη επιθεώρηση (πχ3). Δεν καταγράφονται ξεχωριστά οι παρατηρήσεις που παρατηρούνται σε κάθε τμήμα του εντύπου επιθεώρησης, δηλαδή εάν υπάρχουν σε 1 εγκατάσταση κατά 1 επιθεώρηση 4 παρατηρήσεις που αφορούν κατασκευαστικά, τότε στην αντίστοιχη στήλη οι παρατηρήσεις καταγράφονται ως 1. Εάν στην εγκατάσταση αυτή υπάρχουν σε επόμενη επιθεώρηση ξανά κατασκευαστικές αδυναμίες τον ίδιο μήνα, τότε καταγράφονται οι παρατηρήσεις 2, ανεξάρτητα των επιμέρους σημείων.

	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ						ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ	
		ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)		ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΕΛ ΙΩΝ
		ΚΑΤΑΣΚΕΥΑ- ΣΤΙΚΑ	ΑΤΟΜΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ / ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΙΧΝΗΛΑΣΙ- ΜΟΤΗΤΑ		
	Εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος	6	6	8	4	11	6	5	0
	Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	10	7	11	9	12	10	1	0
	Εργαστήρια κοπής κιμά	1	0	0	1	2	0	1	0
	Αλλαντοποιεία	22	8	12	7	25	14	6	0
	Εργαστήρια κρεατοπαρα- σκευασμάτων	28	16	30	31	49	35	9	1

	Εργαστήρια επεξεργασίας εδώδιμων υποπροϊόντων	4	1	4	2	3	1	0	0
	Ψυκτικές αποθήκες	13	8	3	9	26	2	0	0
	Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αλιευτικών προϊόντων	4	0	1	0	4	0	0	0
	Κέντρα επανασυσκευασίας	1	3	3	6	4	3	0	0
	Εργαστήρια παρασκευής προϊόντων αυγών	1	2	1	1	4	1	0	0
	Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	57	30	35	41	63	32	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	147	81	108	111	203	104	9	1

Πίνακας 14B: Πίνακας επιθεωρήσεων και περιπτώσεων μη συμμορφώσεων για το έτος 2012

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο κάθε εντύπου επιθεώρησης για τα είδη επιχειρήσεων / εκμεταλλεύσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το είδος της μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται σε επόμενη επιθεώρηση (πχ3).

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ		ΜΕΤΡΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΣΤΟΛΩΝ	
Βουστάσια	206	0	0	0
Ποιμνιοστάσια	238	4	7	0
Κέντρα Συλλογής Γάλακτος	0	0	0	0
Γαλακτοκομεία	99	116	1	0
Σφαγεία	5	3	0	0
Πτηνοσφαγεία	20	11	0	0
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000 το χρόνο)	2	2	0	0
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	2	0	0	0
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	14	6	1	0
Κρεοπωλεία	249	302	11	1
Αλιευτικά Σκάφη	0	0	0	0
Οχήματα μεταφοράς τροφίμων	95	0	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 1	1	2	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 2	0	0	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 3	2	3	1	0
Μονάδες αποτέφρωσης	0	0	0	0

Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών ζώων συντροφιάς	0	0	0	0
Μονάδες παραγωγής βιοαερίου	2	0	0	0
Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων	1	0	0	0
Τεχνικές μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	1	0	0	0
Μονάδες αποθήκευσης ζωικών υποπροϊόντων	0	0	0	0
Κτηνοτροφικές μονάδες που χρησιμοποιούν ορό γάλακτος για διατροφή των ζώων τους	1	0	0	0
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	<u>938</u>	<u>449</u>	<u>21</u>	<u>1</u>

Πίνακας 15Α: Αναλυτικός πίνακας με τις μη συμμορφώσεις 2010

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο του γενικού εντύπου επιθεώρησης για τα είδη εγκαταστάσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το είδος της μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται σε επόμενη επιθεώρηση (πχ). Δεν καταγράφονται ξεχωριστά οι παρατηρήσεις που παρατηρούνται σε κάθε τμήμα του εντύπου επιθεώρησης, δηλαδή εάν υπάρχουν σε 1 εγκατάσταση κατά 1 επιθεώρηση 4 παρατηρήσεις που αφορούν κατασκευαστικά, τότε στην αντίστοιχη στήλη οι παρατηρήσεις καταγράφονται ως 1. Εάν στην εγκατάσταση αυτή υπάρχουν σε επόμενη επιθεώρηση ξανά κατασκευαστικές αδυναμίες τον ίδιο μήνα, τότε καταγράφονται οι παρατηρήσεις 2, ανεξάρτητα των επιμέρους σημείων.

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ					
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)	
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ	ΑΤΟΜΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ / ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΙΧΝΗΛΑΣΙ- ΜΟΤΗΤΑ
Εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος	13	12	7	11	12	6
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	1	1	1	0	3	1
Εργαστήρια κοπής κιμά	3	5	1	2	5	2
Αλλαντοποιεία	12	7	5	8	23	11
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	15	10	9	10	21	12
Εργαστήρια επεξεργασίας εδώδιμων υποπροϊόντων	1	1	0	1	2	0
Ψυκτικές αποθήκες	7	3	3	8	11	4
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αλιευτικών προϊόντων	6	3	3	3	7	2
Κέντρα επανασυσκευασίας	0	0	0	0	0	0
Εργαστήρια παρασκευής προϊόντων αυγών	0	0	0	0	1	1
Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	20	10	9	13	20	12
ΣΥΝΟΛΟ	78	52	38	56	105	51

Πίνακας 16Α: Αναλυτικός πίνακας με τις μη συμμορφώσεις 2011

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο του γενικού εντύπου επιθεώρησης για τα είδη εγκαταστάσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το είδος της μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται σε επόμενη επιθεώρηση (πχ). Δεν καταγράφονται ξεχωριστά οι παρατηρήσεις που παρατηρούνται σε κάθε τμήμα του εντύπου επιθεώρησης, δηλαδή εάν υπάρχουν σε 1 εγκατάσταση κατά 1 επιθεώρηση 4 παρατηρήσεις που αφορούν κατασκευαστικά, τότε στην αντίστοιχη στήλη οι παρατηρήσεις καταγράφονται ως 1. Εάν στην εγκατάσταση αυτή υπάρχουν σε επόμενη επιθεώρηση ξανά κατασκευαστικές αδυναμίες τον ίδιο μήνα, τότε καταγράφονται οι παρατηρήσεις 2, ανεξάρτητα των επιμέρους σημείων.

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ					
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)	
	ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΑ	ΑΤΟΜΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ / ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΧΕΔΙΟ	ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ
Εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος	13	5	7	7	15	4
Πτηνοσφαγεία	25	15	15	15	20	12
Κοκκλιοσφαγεία (πάνω από 10000 το χρόνο)	2	1	0	0	2	0
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	10	3	4	4	11	9
Εργαστήρια κοπής κιμά	3	2	2	2	2	4
Αλλαντοποιεία	20	7	5	6	30	24
Εργαστήρια κρεατοπαρασκευασμάτων	30	27	19	21	51	30
Εργαστήρια επεξεργασίας εδώδιμων υποπροϊόντων	3	2	1	0	1	3
Ψυκτικές αποθήκες	10	6	1	9	15	5
Εγκαταστάσεις επεξεργασίας αλιευτικών προϊόντων	2	2	0	2	4	2
Κέντρα επανασκευασίας	2	1	0	2	2	1
Εργαστήρια παρασκευής προϊόντων αυγών	0	0	0	1	2	0
Εγκαταστάσεις πολλαπλών δραστηριοτήτων	51	22	21	39	80	38
ΣΥΝΟΛΟ	171	93	75	108	235	132

Πίνακας 15B:Αναλυτικός πίνακας με τις μη συμμορφώσεις 2010

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο κάθε εντύπου επιθεώρησης για τα είδη επιχειρήσεων / εκμεταλλεύσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το είδος της μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται σε επόμενη επιθεώρηση (πχ).

5B

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)
Βουστάσια	411	4
Ποιμνιοστάσια	709	0
Κέντρα Συλλογής Γάλακτος	0	0
Γαλακτοκομεία	34	131
Σφαγεία	2	2
Πτηνοσφαγεία	26	8
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000 το χρόνο)	6	1
Κονικλοσφαγεία (κάτω από 10000 το χρόνο)	5	0
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	2	0
Εργαστήρια κοπής λευκού κρέατος	2	0
Κρεοπωλεία	112	153
Αλιευτικά Σκάφη	0	0
Οχήματα μεταφοράς τροφίμων	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 1	0	2
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 3	0	0
Μονάδες αποτέφρωσης	0	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών ζώων συντροφιάς	2	0
Μονάδες παραγωγής βιοαερίου	3	2
Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων	0	0
Τεχνικές μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	0	0
Μονάδες αποθήκευσης ζωικών υποπροϊόντων	0	0
Κτηνοτροφικές μονάδες που χρησιμοποιούν ορό γάλακτος για διατροφή των ζώων τους	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	1314	303

Πίνακας 16B:Αναλυτικός πίνακας με τις μη συμμορφώσεις 2011

Ο πίνακας συμπληρώνεται με βάση τις παρατηρήσεις που καταγράφονται στο οπισθόφυλλο κάθε εντύπου επιθεώρησης για τα είδη είδος της σε επόμενη επιθεώρηση (πχ).επιχειρήσεων / εκμεταλλεύσεων που καταγράφονται στον πίνακα. Σε κάθε στήλη συμπληρώνεται ο αριθμός των περιπτώσεων με βάση το μη συμμόρφωσης, έστω και αν αυτές επαναλαμβάνονται.

ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	
	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ HACCP (ΟΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ)
Βυστάσια	113	0
Ποιμνιοστάσια	222	0
Κέντρα Συλλογής Γάλακτος	0	0
Γαλακτοκομεία	41	62
Σφαγεία	4	2
Πτηνοφγεία	2	0
Κονικλοσφαγεία (πάνω από 10000 το χρόνο)	2	1
Σφαγεία εκτρεφόμενου θηράματος	292	284
Εργαστήρια οπής λευκού κρέατος	1	0
Κρεοπωλεία		
Αλιευτικά Σκάφη	0	0
Οχήματα μεταφοράς τροφίμων	0	0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 1		0
Μεταποιητικές μονάδες υποπροϊόντων κατηγορίας 3	113	0
Μονάδες αποτέφρωσης	222	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών ζώων συντροφιάς	0	0
Μονάδες παραγωγής βιοαερίου	2	1
Μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού ζωικών υποπροϊόντων	1	2
Τεχνικές μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	1	1
Μονάδες αποθήκευσης ζωικών υποπροϊόντων	0	0
Κτηνοτροφικές μονάδες που χρησιμοποιούν ορό γάλακτος για διατροφή των ζώων τους	7	2
ΣΥΝΟΛΟ	688	355

Πίνακας 17: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ανά περίπτωση) 2010

Συμπληρώνεται ανά είδος προϊόντος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης στο οποίο έγινε η καταστροφή (πχ γαλακτοκομείο)

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΕΙΔΟΣΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΙΛΑ / ΛΙΤΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ				
			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ	11730	0	0	0	0	23
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	43771	0	0	0	0	2
Νωπό Πρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	1846	2	0	0	0	11
Νωπό ΑιινόΓάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	583	0	0	0	0	4
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	2570	0	0	0	0	3
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	2699	0	0	0	0	0
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	3597	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αίγιο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο πρόβειο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	19	0	0	0	0	1
Αλλαντία	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	118	0	0	0	0	1
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	80	2	0	0	0	0
Κρεατοπαρασκευάσματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	9.4	0	0	1	2	0
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	6.16	5	0	0	0	0
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	9.	0	1	1	1	0
Αιγοπρόβειο κρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	26	0	0	0	0	0
	ΚΕΟΠΩΛΕΙΑ	35.19	0	0	1	1	0
Χοιρινό κρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	10	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	481.48	0	1	0	1	0
Κρέας πουλερικών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	131.4	0	0	0	6	0
Κρέας κουνελιών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	7.27	0	0	0	2	0
Κρέας εκτεφόμενο θηράματος	-	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	1210	0	0	0	0	0
Κιμάς από ερυθρό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	2420	0	0	0	0	0
	ΚΕΟΠΩΛΕΙΑ	22.33	0	3	0	0	0
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	-	0	0	0	0	0	0
Αλιευτικά προϊόντα	-	0	0	0	0	0	0
Δίθυρα μαλάκια	-	0	0	0	0	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	-	0	0	0	0	0	0
Κρεατάλευρο	-	0	0	0	0	0	0
Τροφές ζώων συντροφιάς	-	0	0	0	0	0	0

Τροφές από πτηνοτροφεία (παρουσία καταλοίπων προ της φαγής)	-	0	0	0	0	0	0
Άλλο (Βοδινό κρέας)	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	159	0	0	1	3	0

Πίνακας 18: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ανά περίπτωση) 2011 Συμπληρώνεται ανά είδος προϊόντος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης στο οποίο έγινε η καταστροφή (πχ γαλακτοκομείο)

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α ΚΙΛΑ / ΛΙΤΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ				
			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	37359	0	0	0	0	4
	ΟΧΗΜ.ΓΑΛΑΚΤ.ΠΡΟΙΟΝ.	11090	0	0	0	0	5
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	6056,7	0	0	0	0	1
Νωπό Πρβει γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	1667	0	0	0	0	3
Νωπό ιγινόγάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	9307	0	0	0	0	20
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	4350	0	0	0	0	2
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	2996			2	0	0
Παστεριωμένο αίγιο γάλα	-	465	0	0	0	0	1
Πασεριμένο πρόβειο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αιοπρόβιο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	55620,62 Kg	1	0	0	0	2
Αλλαντικά	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	199,45Kg	3	0	0	0	0
Κρεατοπαρασκευάσματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	1,8Kg	0	0	1	1	0
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	6,2Kg	2	0	0		0
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΕΓΚΑΤ. ΕΠΕΞΕΡΓ.	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Αγοπρόβειοκρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	25	0	0	0	0	
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	72	0	0	0	2	0
Χοιρινό κρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	364,4Kg	0	0	0	5	0
Κρέας πουλερικών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	8,32Kg	0	0	0	3	0
Κρέας κουνελιών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	28,15Kg	0	0	0	4	0
Κρέας εκτρεφόμενο θηράματα	-	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από λυκόκρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	1456Kg	0	0	0	0	0
Κιμας από ερυθρό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	440g		0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	16Kg	0	0	0	1	0

Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	-	0	0	0	0	0	0
Αλιευτικά προϊόντα	ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΥΑΣΤΗΡΙΟ	0	0	0	0	0	0
	Εργ.επεξ. Αλιευτικώ προϊόντων	62Kg	1	0	0	0	0
Δίθυρα μαλάκια	0	0	0	0	0	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	0	0	0	0	0	0	0
Κρετάλευρο	0	0	0	0	0	0	0
Τροφές ζώων συντροφιάς	0	0	0	0	0	0	0
Τροφές από πτηνοτροφεία (παρουσία καταλοίπων προ της σφαγής)	0	0	0	0	0	0	0
Κτεψυγμένο Βοδινό	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	20Kg	0	0	0	1	0
Κατεψυγμένη Πάνα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	1,265Kg	0	0	0	1	0
Έντερα Χοίρου	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	6,64Kg	0	0	0	1	0
Εργαστήριο προϊόντων αυγών	εργαστήριο	0	0	0	0	0	0
Άλλο (Βοδινό κρέας)	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 19: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ανά περίπτωση) 2012 Συμπληρώνεται ανά είδος προϊόντος (πχ γάλα) και ανά είδος εγκατάστασης στο οποίο έγινε η καταστροφή (πχ γαλακτοκομείο)

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ / ΥΠΟΣΤΑΤΙΚΟΥ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΙΛΑ / ΛΙΤΡΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ				
			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ
Νωπό αγελαδινό γάλα	ΒΟΥΣΤΑΣΙΑ + ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	177347L	0	0	0	0	20
Νωπό Πρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	20203L	0	0	0	0	2
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Νωπό Αιγινό Γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	5500L	0	0	0	0	1
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα	ΠΟΙΜΝΙΟΣΤΑΣΙΑ	0	0	0	0	0	0
	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	1545L	0	0	0	0	6
	ΒΥΤΙΟΦΟΡΑ	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αγελαδινό γάλα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αίγιο γάλα	-	80L	0	0	0	0	1
Παστεριωμένο πρόβειο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Παστεριωμένο αιγοπρόβειο γάλα	-	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΑ	16698L	0	0	0	0	2

Αλλαντικά	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
	ΑΛΛΑΝΤΟΠΟΙΕΙΑ	224,76Kg	7	0	0	0	0
Κρεατοπαρασκευά- σματα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	132,46Kg	2	0	0	2	1
	ΕΡΓ. ΠΑΡΑΣΚ. ΚΡΕΑΤ/ΣΜΑΤΩΝ	243,5Kg	5	0	0	0	0
Εδώδιμα υποπροϊόντα σφαγείου	ΕΓΚΑΤ.ΕΠΕΞΕΡΓ.	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Αιγοπρόβειο κρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	688Kg	0	0	0	9	0
Χοιρινό κρέας	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	1158,88Kg	0	1	0	5	1
Βοδινό κρέας	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	229Kg	0	0	0	0	0
	ΕΡΓΑΣΤ. ΚΟΠΗΣ	24kg	0	0	1	1	0
Κρέας πουλερικών	ΠΤΗΝΟΣΦΑΓΕΙΟ	563Kg	2	1	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	76,77Kg	0	0	1	2	1
Κρέας κουνελιών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος	-	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0,456kg	0	0	1	0	0
Κιμάς από ερυθρό κρέας	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΠΗΣ ΚΙΜΑ	0	0	0	0	0	0
	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	165,6kg	0	0	0	0	2
Εντόσθια πουλερικών	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	23,53Kg	0	0	0	1	1
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	-	0	0	0	0	0	0
Αλιευτικά προϊόντα	ΙΧΘΥΟΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ	0	0	0	0	0	0
	Εργ.επεξ. Αλιευτικών προϊόντων	0	0	0	0	0	0
Δίθυρα μαλάκια	0	0	0	0	0	0	0
Κρεατάλευρο (GTH)	0	0	0	0	0	0	0
Μεταποιημένη Ζωική Πρωτείνη	0	0	0	0	0	0	0
Τροφές ζώων συντροφιάς	0	0	0	0	0	0	0
Τροφές από πτηνοτροφεία (παρουσία καταλοίπων προ της σφαγής)	0	0	0	0	0	0	0
Κατεψυγμένο Βοδινό	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Κατεψυγμένη Πάνα	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Έντερα Χοίρου	ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΑ	0	0	0	0	0	0
Άλλο (Βοδινό κρέας)	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		224 902,96	16	2	3	20	38

Πίνακας 20: Στοιχεία γνωστοποιήσεων και αφίξεων φορτίων από ενδοκοινοτικό εμπόριο για 2010, 2011 και 2012

Έτος	Αριθμός αφικνουόμενων φορτίων	Αριθμός φορτίων που ελέγχθηκαν	Αριθμός φορτίων τα οποία δεν συμμορφώνονταν με τη Νομοθεσία και καταστράφηκαν / επαναποστάληκαν
2010	4930	1844	1
2011	6762	1654	1
2012	5975	877	3

Πίνακας 21: Αριθμός γνωστοποιήσεων στο RASFF από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, για το 2010, 2011 και 2012.

Έτος	Αριθμός Γνωστοποιήσεων
2010	8
2011	8
2012	6

Πίνακας 22 : Αναλυτικός πίνακας για επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, καταστροφές προϊόντων από Ενδοκοινοτικό Εμπόριο 2010

Ο πίνακας συμπληρώνεται για όλα τα φορτία τα οποία φτάνουν από Κράτη Μέλη της Ε.Ε. Στην ποσότητα καταγράφεται το βάρος των επιθεωρηθέντων προϊόντων. Σύνολα καταγράφονται μόνο για τους αριθμούς των αφικνούμενων και επιθεωρηθέντων φορτίων προϊόντων, τους αριθμούς των δειγματοληψιών που διενεργούνται και τον αριθμό φορτίων που δεν συμμορφώνονται.

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ					ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΚΙΛΑ)	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ (ΚΙΛΑ)
			Αρ. σφάγιων	Αρ. κιλών			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝ-ΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ		
Γάλα	62	11	0	102788	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	779	103	0	653432	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γάλα και Γαλακτοκομικά	549	51	0	308083	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλαντικά	384	99	0	193866	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρεατοπαρασκευάσματα	196	92	0	113623	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εδώδιμα υποπρ. σφαγείου	73	70	0	50360	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια βοοειδών νωπά	274	263	0	474108	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια βοοειδών κατεψ.	58	4	0	3156	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια μόσχων νωπά	75	73	0	348797	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια μόσχων κατεψ.	6	2	0	13743	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια προβάτων νωπά	144	143	4853	255254	0	0	0	0	0	0	42	0	0
Σφάγια προβάτων κατεψ.	14	3	0	34374	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια αρνιών νωπά	181	181	13640	388229	0	0	0	0	0	0	47	0	0
Σφάγια αρνιών κατεψ.	3	1	0	12060	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Σφάλγια αιγών νωπά	60	59	1974	54334	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάλγια αιγών κατεψ.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάλγια εριφίων νωπά	17	17	495	7818	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάλγια εριφίων κατεψ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάλγια χοίρων νωπά	187	182	890	503774	0	0	0	0	0	0	0	2025	0
Σφάλγια χοίρων κατεψ.	57	15	0	231104	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάλγια χοιριδίων (γουρουνιές)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας πουλερικών νωπό	175	169	0	309335	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας πουλερικών κατεψ.	244	35	0	493363	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας κουνελιών νωπό	117	116	0	16630	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας κουνελιών κατεψ.	3	1	0	1196	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος νωπό	36	31	0	1350	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος κατεψ.	5	2	0	6481	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από ερυθρό κρέας	2	1	0	462	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλιευτικά προϊόντα	271	37	0	155999	0	1	0	0	0	1	0	0	4320
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	534	28	0	205208	0	0	0	0	0	0	0	378	1
Δίθυρα μαλάκια	92	2	0	743	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αυγά	77	9	0	389676	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μαγιονέζα	7	1	0	48911	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Παγωτό	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Βιολογικά	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Τυνα	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Βούτυρο	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια αλατισμένα	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια κατεψυγμένα	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0
Πάννα	7	1	0	315	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λίπος	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	0
Μέλι	11	1	0	2000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ready meals	24	3	0	21212	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pet food	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παιδικά γάλατα	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτεΐνη γάλακτος	1	1	0	8650	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pizza	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σαλάτες	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κεφαλάκια	4	3	0	384	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πάστες	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας σε κονσέρβα	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Διάφορα	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια νωπά	34	33	0	11014.96	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κατεψυγμένα Σαλιγκάρια	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	4930	1844	21852	5421833	0	1	0	0	0	1	0	2632	0

Πίνακας 23: Αναλυτικός πίνακας για επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, καταστροφές προϊόντων από Ενδοκοινοτικό Εμπόριο 2011

Ο πίνακας συμπληρώνεται για όλα τα φορτία τα οποία φτάνουν από Κράτη Μέλη της Ε.Ε. Στην ποσότητα καταγράφεται το βάρος των επιθεωρηθέντων προϊόντων. Σύνολα καταγράφονται μόνο για τους αριθμούς των αφικνούμενων και επιθεωρηθέντων φορτίων προϊόντων, τους αριθμούς των δειγματοληψιών που διενεργούνται και τον αριθμό φορτίων που δεν συμμορφώνονται.

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ					ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΚΙΛΑ)	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ (ΚΙΛΑ)
			Αρ. σφάγιων	Αρ. κιλών			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ		
ΣΥΝΟΛΟ	Γάλα	118	17	0	117047,22	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γαλακτοκομικά προϊόντα	1166	133	0	1140869,91	0	0	0	0	0	0	0	0
	Γάλα και Γαλακτοκομικά	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αλλαντικά	446	99	0	172072,28	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρεατοπαρασκευάσματα	305	111	0	286041,66	0	0	0	0	0	0	0	0
	Εδώδιμα υποπρ. σφαγείου	61	60	0	23522	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια βοοειδών νωπά	233	207	0	299973,48	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια βοοειδών κατεψ.	73	13	0	97873,3	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια μόσχων νωπά	77	74	0	313825,71	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια μόσχων κατεψ.	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια προβάτων νωπά	116	115	429	99558,4	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια προβάτων κατεψ.	5	1	0	807,5	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια αρνιών νωπά	132	131	8285	260893	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια αρνιών κατεψ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια αιγών νωπά	30	29	358	12269,5	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάγια αιγών κατεψ.	2	2	0	2636,5	0	0	0	0	0	0	0	0

	Σφάλγια εριφίων νωπά	8	8	162	2367	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάλγια εριφίων κατεψ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάλγια χοίρων νωπά	187	187	0	462926,74	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάλγια χοίρων κατεψ.	154	17	0	235863,85	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σφάλγια χοιριδίων (γουρουνιές)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας πουλερικών νωπό	140	137	0	212193,06	0	1	0	0	0	0	1	14879
	Κρέας πουλερικών κατεψ.	1482	40	0	682634,88	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας κουνελίων νωπό	48	46	0	10499,99	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας κουνελίων κατεψ.	6	2	0	694,47	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος νωπό	9	9	0	1431,49	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος κατεψ.	68	1	0	824,7	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κιμάς από λευκό κρέας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κιμάς από ερυθρό κρέας	1	1	0	1020	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αλιευτικά προϊόντα	467	58	0	466791,5	0	0	0	0	0	0	0	0
	Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	555	36	0	99582,85	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δίθυρα μαλάκια	165	14	0	13646,62	0	0	0	0	0	0	0	0
	Αυγά	69	10	0	394907	0	0	0	0	0	0	0	0
	Μαγιονέζα	41	3	0	3399,5	0	0	0	0	0	0	0	0
	Παγωτό	85	7	0	94770,6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Βιολογικά	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Tuna	18	1	0	5160	0	0	0	0	0	0	0	0
	Βούτυρο	13	3	0	33900	0	0	0	0	0	0	0	0
	Εντόσθια αλατισμένα	12	11	0	5126,09	0	0	0	0	0	0	0	0
	Εντόσθια κατεψυγμένα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πάννα	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Λίπος	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Μέλι	44	9	0	294138	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ready meals	69	6	0	21072	0	0	0	0	0	0	0	0
	Petfood	171	12	0	243873	0	0	0	0	0	0	0	0
	Παιδικά γάλατα	38	3	0	35064	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πρωτεΐνη γάλακτος	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pizza	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Σαλάτες	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κεφαλάκια	2	2	0	268	0	0	0	0	0	0	0	0
	Πάστες	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κρέας σε κονσέρβα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Διάφορα	47	7	0	37515	0	0	0	0	0	0	0	0
	Εντόσθια νωπά	21	19	0	11409,88	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κατεψυγμένα Σαλιγκάρια	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Gelatine	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ταραμάς	13	4	0	142665	0	0	0	0	0	0	0	0
	Κοκορέτσι	1	1	0	573	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fish Finger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Finger food	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pastries	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Milk powder	3	2	0	30000	0	0	0	0	0	0	0	0
	Canned fish	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Μηχανικά Διαχ.κρέας	4	2	0	14448	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cheese set	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ready Coffee	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Άγριο θήραμα κατεψ.	1	1	0	1885	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	<u>6762</u>	<u>1654</u>	<u>9234</u>	<u>6528823,68</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>	<u>14879</u>

Πίνακας 24: Αναλυτικός πίνακας για επιθεωρήσεις, δειγματοληψίες, καταστροφές προϊόντων από Ενδοκοινοτικό Εμπόριο 2012

Ο πίνακας συμπληρώνεται για όλα τα φορτία τα οποία φτάνουν από Κράτη Μέλη της Ε.Ε. Στην ποσότητα καταγράφεται το βάρος των επιθεωρηθέντων προϊόντων. Σύνολα καταγράφονται μόνο για τους αριθμούς των αφικνούμενων και επιθεωρηθέντων φορτίων προϊόντων, τους αριθμούς των δειγματοληψιών που διενεργούνται και τον αριθμό φορτίων που δεν συμμορφώνονται.

ΕΙΔΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗ-ΣΕΩΝ ΑΦΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕ ΣΥΜΜΟΡΦΟΝΟΝΤΑΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΙΤΙΑ					ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ (ΚΙΛΑ)	ΕΠΑΝΑΠΟΣΤΟΛΕΣ (ΚΙΛΑ)
			Αρ. σφάγιων	Αρ. κιλών			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΑ	ΥΓΙΕΙΝΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΖΩΗΣ	ΣΗΜΑΝΣΕΙΣ	ΑΛΛΟ		
Γάλα	192	29	0	227933,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Γαλακτοκομικά προϊόντα	1237	147	0	1020156	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλλαντικά	409	60	0	143617,02	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρεατοπαρασκευάσματα	857	48	0	284502,2	0	0	0	0	0	0	1	20	0
Εδώδιμα υποπρ. σφαγείου	42	34	0	54073	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια βοοειδών νωπά	252	104	0	118120,93	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια βοοειδών κατεψ.	47	8	0	18315,8	0	1	0	0	0	0	1	1539	0
Σφάγια μόσχων νωπά	52	10	0	39355,72	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια μόσχων κατεψ.	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια προβάτων νωπά	105	21	60	13901,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια προβάτων κατεψ.	5	1	0	4521	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια αρνιών νωπά	70	38	1740	74627	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια αρνιών κατεψ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια αιγών νωπά	9	4	0	1644	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια αιγών κατεψ.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια εριφίων νωπά	3	3	0	2061	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια εριφίων κατεψ.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Σφάγια χοίρων νωπά	218	71	0	535077,58	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σφάγια χοίρων κατεψ.	114	26	0	436994	0	1	0	0	0	0	1	1539	0
Σφάγια χοιριδίων (γουρουνιές)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας πουλερικών νωπό	91	27	0	55410,36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας πουλερικών κατεψ.	286	39	25819	568295,3	0	1	0	0	0	0	1	7824	0
Κρέας κουνελίων νωπό	18	5	0	679,85	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας κουνελίων κατεψ.	3	1	0	800,45	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος νωπό	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας εκτρεφόμενου θηράματος κατεψ.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από λευκό κρέας	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κιμάς από ερυθρό κρέας	3	3	0	3883	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αλιευτικά προϊόντα	416	69	0	388243,95	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Νωπά ή κατεψυγμένα ψάρια	680	38	0	218735	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δίθυρα μαλάκια	233	11	0	5499,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αυγά	78	9	15000	109088	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μαγιονέζα	55	2	0	2094	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παγωτό	73	5	0	60797,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Βιολογικά	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Τυνα	13	2	0	28073	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Βούτυρο	20	2	0	40000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια αλατισμένα	7	2	0	1565,43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια κατεψυγμένα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πάννα	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Λίπος	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μέλι	48	10	0	84083,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ready meals	76	10	0	40851	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Petfood	150	22	0	253751,26	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Παιδικά γάλατα	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πρωτεΐνη γάλακτος	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pizza	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Σαλάτες	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κεφαλάκια	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Πάστες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κρέας σε κονσέρβα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Διάφορα	26	4	0	15006	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εντόσθια νωπά	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Κατεψυγμένα Σαλιγκάρια	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gelatine	2	1	0	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ιχθυοτροφές	9	2	0	116260	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Χοιρινές Πάνες κατεψ.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Καγκουρό κατεψ.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μηχανικά Διαχ.κρέας	1	1	0	12547	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cheese seasoning	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cheese seatone	4	2	0	6800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baby food	15	4	0	32438	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Έτοιμοι καφέδες	0	2	0	9960	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	5975	877	42619	5032763	0	3	0	0	0	0	4	10922	0

Πίνακας 25: Εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώθηκαν από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες 2010

Θέματα Εκπαίδευσης	Ημερομηνία	Αρ. Συμμετεχόντων από Κεντρική Υπηρεσία	Αρ. Συμμετεχόντων από Επαρχιακά Γραφεία και Τοπικούς Σταθμούς	Αρ. Συμμετεχόντων από άλλες Υπηρεσίες	Ιδιότητα Συμμετεχόντων
Ενημερωτικό Σεμινάριο για τις δραστηριότητες του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Σταθμού Αμ/στου	10/12/2009	0	11	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες
Συνεργασία Κύπρου-Ελλάδας στον αγροτικό τομέα 2009-2011	18-21/01/2010	20	0	3	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές, Κτ. Εργάτες
Πρόταση τροποποίησης διατάγματος δια τρομώδη νόσο	27/01/2010	3	6	9	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές,
Εφαρμογή του πρωτοκόλλου δειγματοληψιών στις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης για τους επίσημους βοηθούς	28/01/2010	3	12	0	Κτ. Επιθεωρητές, Κτ. Βοηθοί,
Εκπαίδευση RASFF	15/01/2010	1	3	0	Κτ. Λειτουργοί,
Επιστημονική Κτηνιατρική Δημερίδα	06-07/02/2010	-	-	-	Κτ. Λειτουργοί

Σεμινάριο για τη Σήμανση των Ζώων για το προσωπικό του ΕΚΣ Αμ/στου	03/02/2010	0	16	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές, Κτ. Εργάτες
Μελισσοκομία για Αρχάριους	17 -18 /03/2010	2	3	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές,
Ενημέρωση του προσωπικού ΕΚΣ Λ/κας για την Υγεία και Ευημερία των Ζώων	25/01/2010	0	30	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτης
Ενημέρωση του προσωπικού ΕΚΣ Λ/κας για την Κτ. Δημόσια Υγεία	27/01/2010	0	34	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες
Ενημέρωση του προσωπικού ΕΚΣ Παφου για την Κτ. Δημόσια Υγεία και την Υγεία και Ευημερία των Ζώων	03/02/2010	0	25	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Εργάτες
Σεμινάριο για την Ασφάλεια και Υγεία του Προσωπικού	09/06/2010	0	30	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Λειτουργοί
Σεμινάριο για την ασφάλεια των τροφίμων	11/06/2010	11	19	41	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
Σεμινάριο για τους ελέγχους σε ζώα συντροφιάς	06/07/2010	7	23	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
Έλεγχος Εργαστηριών Παραγωγής κρεατοπαρασκευασμάτων και προϊόντων	12/07/2010	5	6	0	Κτ. Λειτουργοί Κτ. Επιθεωρητές
Συνάντηση για το πρόγραμμα της Βρουκέλλωσης	13/07/2010	0	8	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες

Πρόγραμμα Ελέγχου Σαλμονέλας	06/08/2010	5	12	0	Κτ. Επιθεωρητές, Κτ. Εργάτες Κτ. Λειτουργοί
Έλεγχος Χρήσης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων	01/09/2010	28	13	0	Κτ. Επιθεωρητές, Κτ. Λειτουργοί Κτ. Φαρμακοποιοί Κτ. Εργάτες
Εκπαίδευση για παράσιτο Τριχίνης	14-16/09/2011	7	6	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
Προστασία και Καλή Διαβίωση των Ζώων σε Εκτροφές Παραγωγικών Ζώων	08/09/2010	14	22	0	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες
Προστασία των Ζώων κατά τη μεταφορά	24/09/2010	12	19	0	Κτ. Λειτουργοί Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες
Υγιεινή Ζωικών Τροφών σε γυμνάσιο λάρνακας	06/09/2010	2	0	44	Κτ. Λειτουργοί Καθηγητές Οικιακής Οικονομίας
Υγιεινή Ζωικών Τροφών σε γυμνάσιο Αγ. Βαρβάρα	07/09/2010	2	0	60	Κτ. Λειτουργοί, Καθηγητές Οικιακής Οικονομίας
Υγιεινή Ζωικών Τροφών σε γυμνάσιο Αγ. Θεοδώρου	08/09/2010	2	0	23	Κτ. Λειτουργοί Καθηγητές Οικιακής Οικονομίας
Εκπαίδευση δειγματοληψίας ιστών και αίματος	20-27/09/2010	2	8	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Εργάτες
Προετοιμασία για την ανάληψη της Προεδρίας	08/11/2010	22	9	0	Κτ. Λειτουργοί

Έκτακτα Σχέδια Καταπολέμησης Ασθενειών	25/10/2010	10	10	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Λειτουργοί
Έλεγχος σήμανσης και διαδικασίες ελέγχου πριν τη σφαγή	15/11/2010 και 23/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Υποχρεώσεις των Επιθεωρητών στα σφαγεία	15/11/2010 και 23/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Οργανοληπτικός Έλεγχος αλιευμάτων	15/11/2010 και 23/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Υποχρεώσεις των επιθεωρητών στις εγκαταστάσεις κρεατοπαρασκευασμάτων	15/11/2010 και 23/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Τριχονοσκοπικός έλεγχος Σήμανση κρεάτων Σάρωση Ενωτίων	16/11/2010 και 24/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Δειγματοληψία εγκεφάλων, κρεάτων	17/11/2010 και 25/11/2010	13	0	0	Νεοεισερχόμενοι Επιθεωρητές
Αναγνώριση και Καταγραφή των Ζώων	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Γνωστοποιητές ασθένειες των υδρόβιων ζώων	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Έκτακτα Σχέδια Καταπολέμησης Ζωικών Ασθενειών	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Τεχνητή Σπερματέγχυση	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές

Ασθένειες αιγοπροβάτων ,βοοειδών και ιπποειδών	01/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Η νομοθεσία που διέπει την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων	02/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Εθνικά Προγράμματα Έλεγχου Σαλμονέλας	02/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Ασθένειες του κουνελιού	02/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Ενδοκοινοτικό εμπόριο -ΣΥΚΚΕ	02/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Έλεγχος Τροφίμων Ζωικής προέλευσης	06/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Έλεγχοι στα σφαγεία και στα εργαστήρια κοπής	06/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Επίσημοι έλεγχοι αλιευτικών προϊόντων	06/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Απαιτήσεις Υγιεινής στα εργαστήρια Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης	07/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Έλεγχος Τομέα γάλακτος	07/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Εθνικό Πρόγραμμα Καταλοίπων	07/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Κανονισμός 1774/2002	07/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές

Κανονισμοί Λογιστηρίου	08/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Λειτουργία Αρχείου	08/12/2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Νόμοι περί Δημόσιας Υπηρεσίας	08/12//2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Απαγορεύσεις στη διατροφή των Ζώων	08/12//2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Έλεγχος χρήσης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων	08/12//2010	25	0	0	Νεοεισερχόμενοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί και Επιθεωρητές
Τεχνολογία Παραγωγής Προϊόντων με βάση το κρέας	09/12/2010	0	19	0	Κτ. Επιθεωρητές Κτ. Λειτουργοί
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ	56				

Πίνακας 26: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2010			
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
1	25-29/1/2010	Better Training for Safer Food Tainting on Monitoring and Control of Zoonoses and Applying Microbiological Criteria in Foodstuffs.	Σάββα Γενάρης
2	2-5/2/2010	Animal Welfare During Transport	Ηλίας Παντέχης
3	15-19/2/2010	Training on Control and eradication of Salmonella in poultry and pigs	Αντώνης Δημητρίου
3	8-9/3/2010	European Veterinary Week	Κάτια Στεφανίδου
4	16-19/3/2010	OIE National Focal Point for Wild life	Σάββας Σάββα
5	16-17 /3/2010	Workshop in screening field either in microbiological or on Immunological	Θανάσης Κύρτης
6	20-21/4/2010	OIE Regional on Communication	Γιώργος Χριστοφή
7	26/5/2010	Invitation to the intersectoral conference on Veterinary Medicines	Ιωάννα Ταλιώτη
8	14-18/6/2010	Food Hygiene and Control of Milk and Milk Products	Κώστας Αρσένογλου
9	12-16/4/2010	Training Course on Food Hygiene and Control of Fishery Products and live Bivalve Molluscs	Μάριος Πατσαλής
10	17-21/5/2010	Training on hygiene of meat and meat products.	Αγάθη Μαραθεύτη
11	26-30/4/2010	Training on Control and eradication of Salmonella in poultry and pigs	Ελένη Βελιγρατλή
12	19-21/4/2010	Organisation of training courses on the prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Παύλος Κυπριανού
13	10-11/5/2010	Restricted Workshop "European Animal Welfare education, quality Standards in Animal Welfare education.	Γιώργος Χριστοφή
14	4-7/5/2010	Training Course on Animal Welfare during stunning and killing of slaughterhouses and in disease control situation	Παναγιώτης Ιωσήφ
15	12-14/4/2010	Organisation of training courses on the prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Γεωργία Απαρίν
16	4-6/5/2010	Training Course on Animal Health Prevention and Control of Aquaculture Animals	Ανδρέας Μιχαηλίδης
17	26-28/5/2010	Organisation of training courses on the prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Λένια Σιαηλή
18	17-21/5/2010	Food Hygiene and Control of Milk and Milk Products	Νίκος Ζαβρός
19	17-21/5/2010	Training Course on Food Hygiene and Control of Fishery Products and live Bivalve Molluscs	Χριστάκης Αναστασίου
20	7-11/6/2010	Training on Control and eradication of Salmonella in poultry and pigs	Έλενα Γεωργίου
21	14-16/6/2010	Organisation of training courses on the prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Χριστάκης Αναστασίου

22	21-25/6/2010	Training Course on Food Hygiene and Control of Meat and Meat Products	Δέσπω Θεοδωρίδου
23	21-23/6/2010	Organisation of training courses on the prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Γιώργος Χριστοφή
24	31/5 /2010-2/6/2010	Organization of Training on Animal By Product	Παναγιώτης Ιωσήφ
25	1-3/6/2010	International Gene Banking and Cryopreservation Training	Γιόλα Μπαργούλη
26	2-6/11/10	Training Course on Animal Welfare during stunning and killing in disease control situation	Γιόλα Ιακώβου
27	7-11/6/2010	EUFMD Training Course	Τατιάνα Χριστοφίδου
28	20-26/6/2010	Training on hygiene of meat and meat products	Αντώνης Δημητρίου
29	21-25/6/2010	Training course on Audit HACCP	Σάββας Γενάρης
30	28/6-2/7/2010	Training course on Audit HACCP	Γιόλα Ιακώβου
31	19-23/7/2010	Training course on HACCP	Γιώργος Γεωργίου
32	13-17/9/2010	Training on Control and eradication of Salmonella in poultry and pigs	Αγάθη Μαραθεύτη
33	21-24/9/2010	Training course on veterinary and food safety control checks in Border Inspection Post	Παρασκευή Μπλέτσα Παντελής Κωμοδρόμος.
34	5-7/10/2010	Training Course on Animal Health Prevention and Control of Aquaculture Animals	Αγάθη Μαραθεύτη
35	8-11/9/2010	PRION 2010	Πηνελόπη Στυλιανού
36	4-6/10/2010	Organization of Training on Animal By Product	Σωτήρη Χριστοφή Αντώνη Δημητρίου .
37	6-8/10/2010	Organization of Training on Animal By Product	Λένια Σιαηλή, Φιλίππου Χ' Φιλίππου .
38	23-26/11/2010	Training Course on Animal Health of Exotic Zoo Animals	Ηλίας Παντέχης
39	29/11/2010 - 1/12/2010	Organization of Training on Animal By Product	Χριστάκης Αναστασίου
40	8-11/11/2010	Animal Welfare Concerning religion Slaughter	Μιχάλης Ιωάννου Παναγιώτης Ιωσήφ
41	28-29/9/2010	Training on surveillance of sale of Veterinary antimicrobial agents	Μάριος Γενακρίτης
42	18-21/10/2010	Hygiene and Control of Fishery products and live Bivalve Molluscs	Παρασκευή Μπλέτσα
43	11-15/10/2010	Food Hygiene and Control of Milk and Milk Products	Κατερίνα Λεμονιάτη
44	3-5/11/2010	Molluscs Crustaceans Health	Άλμπα Νιούλικου
45	29 -30/11/2010	1 ^η Πανελλήνιο Συνέδριο για την Ασφαλεία και Υγεία στην Εργασία	Νίκος Χριστοφή
46	4/11/2010	Βορειοελλαδικό Σεμινάριο Κυστικής Εχينوκοκκιάσεως	Γιώργος Χριστοφή (ως Ομιλητής)
47	23-25/11/2010	Training workshop for OIE National Focal Points on Animal Welfare	Θεοφάνης Πιερίδης
48	23 -25/11/2010	International Workshop Welfare on Animal time of Slaughter	Ραμών Παπαδόπουλος
49	6-9/12/2010	Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς στο Gemblox για την Ανίχνευση Ζωικής Πρωτεΐνης στην ζωοτροφές με την μέθοδο PCR	Ιωάννης Ιωάννου

Πίνακας 27: Εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώθηκαν από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες 2011				
A/A	Θέματα Εκπαίδευσης	Ημερομηνία	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων	Ιδιότητα Συμμετεχόντων
1	Ενημερωτική συνάντηση με τους πτηνοτρόφους κρεοπαραγωγής	14/1/2011	41	Κτ. Λειτουργοί ,Κτ. Επιθεωρητές, Πτηνοτρόφοι,
2	Συζήτηση του εφαρμοστικού Κανονισμού ΕΚ 1069/2009	26/1/2011	31	Κρατικοί Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές,Ιδιοκτήτες Εκμεταλλεύσεων και Εγκαταστάσεων τροφίμων ζπ, Εκπρόσωποι Δήμων, Εκπρόσωποι αγροτικών οργανώσεων
3	Εκπαίδευση για το νέο Κανονισμό RASSF ΕΚ 16/2001	9/3/2011	18	Λειτουργός Γεωργίας, Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
4	Εκπαίδευση προσωπικού ΕΚΣ Αμμοχώστου (Αιμοληψίες, δειγματοληψίες, καυστικό νάτριο)	26/1/2011	21	Προσωπικό ΕΚΣ Αμμοχώστου
5	Εκπαίδευση 2 νεοεισερχόμενων επιθεωρητών	1-11/3/2011	2	Κτ. Επιθεωρητές
6	Υγειονομικοί κανόνες όπως προβλέπονται στον Κανονισμό ΕΚ 1069/2009	11/3/2011	25	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
7	Κτηνιατρική Διημερίδα	19-20/2/2011		
8	Εκπαίδευση προσωπικού σταθμών Λάρνακας και Σκαρίνου	16/1/2011	29	Προσωπικό σταθμών Λάρνακας και Σκαρίνου
9	1.Επικαιροποιημένη περιοδική έκθεση για την ασφάλεια των ΚΦΠ 2. Σύστημα Φαρμακοεπαγρύπνησης	13/4/2011	22	Κτ.Φαρμακοποιοί, Ιδιώτες Κτηνίατροι, Εκπρόσωποι Φαρμακευτικών Εταιρειών ΚΦΠ
10	Επαγγελματική κατάρτηση νέων γεωργών	16/5/2011	16	Γεωργοκτηνοτρόφοι
11	Επιστημονική συνεργασία μεταξύ Υ.Γ.Φ.Π&Π με Α.Π.Θ.	7/9/2011	11	Υγειον. Λειτουργοί, Κτ. Λειτουργοί
12	Μικροβιολογία τροφίμων ζωικής προέλευσης	6-8/9/2011	60	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές, Υγειον. Λειτουργοί, Ιδιώτες, Σύμβουλοι

13	Τρόπος συμπλήρωσης των εντύπων της πολλαπλής συμμόρφωσης	16/9/2011	22	Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές
14	Συλλογή, μεταφορά και τελική διάθεση των πρωην τροφίμων	26/9/2011	19	Λειτουργοί διάφορων υπηρεσιών, Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές
15	Σαλιγκάρια- Νομοθεσία, Εκτροφή και Ασθένειες	29/9/2011	18	Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές
16	Εθνικά προγράμματα σαλμονέλας	6-7/10/2011	26	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
17	Φορητοί μετρητές	18/10/2011	21	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
18	Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά	19/10/2011	33	Ιδιώτες Οδηγοί
19	Πορεία ερευνών για τη γενετική ανθεκτικότητα των αιγών στην τρομώδη νόσο	6-8/12/2011	7	Ανώτεροι Λειτουργοί
20	Τρόπος σήμανσης αιγοπροβάτων που προορίζονται για σφαγή	14/12/2011	18	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ		20		

Πίνακας 28: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2011			
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
1	10 -12/05/2012	“ Organization of Training on Animal By Product:	Μάριος Πατσαλής
2	29 -31/03/2012	“ Organization of Training on Animal By Product:	Κωνσταντίνος Αρσένογλου
3	4-6/10/2011	“ Organization of Training on Animal By Product:	Κώστας Λάμπρου
4	15 -17/11/2011	“ Organization of Training on Animal By Product:	Γιώργος Γεωργίου Δημήτρης Επαμεινώνδας
5	8 -11/11/2011	Training Course on Animal welfare during killing at the slaughterhouse	Κωνσταντίνος Αλβανιτόπουλος Πέβελ Απάριν
6	27-30/9/2011	Training Course on Animal welfare concerning the farming of pigs	Ηλίας Παντέχης Θεοφάνης Πιερίδης Ιωάννης Καλαβάς
7	21 -24 /6/2011	Training Course on Animal welfare during transport and related operations	Δημήτρης Καρίτεβλης Μάριος Πατσαλής
8	29/11/2011 - 02/12/2012	“Training courses on Audit systems and internal auditing	Κατερίνα Λεμονιάτη
9	10 -13/5/2011	Invitation for training courses on Bees	Παναγιώτα Χαραλάμπους
10	2-5/5/2011	Training courses on veterinary and food safety control checks in Border Inspection Posts	Κωνσταντίνος Οικονομίδης
11	2-5/5/2011	Organization of Training on Fish Health	Ιωάννα Σοφρώνιου Δημήτρης Επαμεινώνδας
12	14 -16/06/2011	Organization of Training on Fish Health	Νίκος Ζάβρος
13	26 -0/09/2011	HACCP TRAINING Course 1	Στέλλα Κουννάπη

14	27/06/2011 – 1/07 /2011	HACCP TRAINING Course 2	Σωτήρης Χριστοφή
15	11 -15 /07/2011	HACCP TRAINING Course 2	Νίκος Ζάβρος
16	20 -24/06/2011	Food Hygiene and Control of Milk and Dairy Products	Αντρέας Σάουρος
17	21 -25/03/2011	Food Hygiene and Control of Milk and Dairy Products	Ιωάννα Σοφρώνιου
18	21 -25/02/2011	Food Hygiene and Control of Meat and Meat Products	Πάυλος Κυπριανού
19	17 -21/10/2011	Food Hygiene and Control of Meat and Meat Products	Στέλλα Κουννάπη
20	16 -21/05/2011	Food Hygiene and Control of Meat and Meat Products	Δημήτρης Επαμεινώνδας
21	6 -10/06/2011	Food Hygiene and Control of Fishery Products and live Bivalve Molluscs	Ελένη Σάββα
22	7 -11/03/2011	Food Hygiene and Control of Fishery Products and live Bivalve Molluscs	Νίκος Ζάβρος
23	6 -8/12/2011	TRACES use in intra-EU trade	Παναγιώτης Χριστοστόμου
24	17 -19/10/2011	TRACES use in intra-EU trade	Αντρέας Σάουρος
25	22 -24/11/2011	TRACES use in intra-EU trade	Κωνσταντίνος Οικονομίδης Σωτήρης Χριστοφή
26	13 -16/12/2011	Prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Πηνέλοπη Στυλιανού Σωτηρία Γεωργιάδου

Πίνακας 29: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 2012			
A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΘΕΜΑ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ
1	16-19/ 4/12	Training courses on contingency planning and animal disease control	Κώστας Λάμπρου
2	11 -14/12/2012	Training courses on contingency planning and animal disease control	Πάυλος Παπαδόπουλος
3	19-22nd June 2012	Animal health prevention and controls of aquaculture animals	Ανδρέας Μιχαηλίδης
4	9-12th October 2012	Animal health prevention and controls of aquaculture animals	Σάββας Γεννάρης
5	23-26th October 2012	Animal health prevention and controls of aquaculture animals	Μιχάλης Κόστουλλος
6	29/05/2012 - 1/06/2012	Emerging Animal Diseases	Μιχάλης Κόστουλλος
7	09/10/2012 – 12/10/2012	Residues for VMPs	Αντώνης Δημητρίου
8	17/04/2012 – 20/04/2012	Residues for VMPs	Ανδρέας Σιάουρος
9	: 09/10/2012 – 12/10/2012	Residues for VMPs	Ελένη Σάββα
10	05/06/2012 – 08/06/2012	Residues for VMPs	ΠΑΥΛΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
11	04/12/2012 – 07/12/2012	Residues for VMPs	Τατιάνα Χριστοφίδου
12	21-25 May 2012	Food Hygiene & Controls training course on meat & meat products	Γιώργος Κορέλλης
13	17-21 September 2012	Food Hygiene & Controls training course on meat & meat products	Ορφανίδης Κυριάκος
14	25-29 June 2012	Food Hygiene & Controls training course on meat & meat products	Ραμών Παπαδόπουλος
15	09 μέχρι 14 Σεπτεμβρίου 2012.	Food Hygiene & Controls training course on fishery products & LBM	Κωνσταντίνος Οικονομίδης
16	11 μέχρι 15 Ιουνίου 2012.	Food Hygiene & Controls training course on fishery products & LBM	Πάυλο Παπαδόπουλο
17	19 μέχρι 23 Νοεμβρίου 2012	HACCP Principles and Audit Techniques Programme	Επαμεινώνδας Επαμηνόντα
18	17/09/2012 – 21/09/2012	HACCP Principles and Audit Techniques Programme	Ανδρέας Μιχαηλίδης
19	5 – 9 /11/2012	HACCP Principles and Audit Techniques Programme	Δημήτρης Καρίττεβλης
20	17 – 21 /09/2012	HACCP Principles and Audit Techniques Programme	Κουνναπή Στέλλα
21	09/07/2012 –	Food Hygiene & Controls training course on Milk	Ελένη Σάββα

	13/07/2012	and Dairy products	
22	11/06/2012 – 15/06/2012	Food Hygiene & Controls training course on Milk and Dairy products	Παναγιώτης Ιωσήφ
23	10/09/2012 – 14/09/2012	Food Hygiene & Controls training course on Milk and Dairy products	Δημήτρης Καρήττεβλης
24	26 -30/03/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Πάυλος Απάρι
25	12 -16/11/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Γιώργος Κορέλλης
26	03/07/2012 – 06/07/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Δημήτρης Επαμεινώντας
27	26 -30/03/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	ΙΩΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
28	26 -30/03/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	ΜΑΡΙΟΣ ΠΑΤΣΑΛΗ
29	12 -16/11/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Παναγιώτης Κωνσταντίνου
30	03/07/2012 – 06/07/2012	Training courses on prevention, control and eradication of Transmissible Spongiform Encephalopathies	Κωνσταντίνος Αλβανιτόπουλος
31	25/04/2012 – 27/04/2012	TRACES	Σάββα Σάββα
32	09/10/2012 – 12/10/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΤΑΣ
33	24/04/2012 – 27/04/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	Κατερίνα Λεμονιάτη
34	24/04/2012 – 27/04/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	Χριστάκης Αναστασίου
35	20/03/2012 – 23/03/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	Σάββας Γενάρης
36	06/11/2012 – 09/11/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΣΤΟΥΛΛΟΣ
35	23/10/2012 – 26/10/2012	Microbiological Criteria and Control of Zoonoses	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΣΕΝΟΓΛΟΥ
36	09/10/2012 – 16/01/2012	Veterinary and food safety control checks in Border Inspection Posts	Παρασκευή Μπλέτσα
37	26/06/2012 - 29/06/2012	Course B:Development of the ability to conduct a detailed Internal Audit	Κατερίνα Λεμονιάτη
38	25-28 /09/2012	Course B: Development of the ability to conduct a detailed Audit	Γιόλα Μπαργούλη
39	26/06/2012 – 28/06/2012	Animal welfare concerning the farming of laying hens and broiler chickens kept for meat production	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΑΛΙΑΔΩΡΟΣ
40	27/11/2012 – 30/11/2012	Animal welfare concerning the farming of laying hens and broiler chickens kept for meat production	Αντώνης Δημήτριου
41	13/03/2012 – 16/03/2012	Animal welfare concerning the farming of laying hens and broiler chickens kept for meat production”	Έλενα Γεωργίου
42	13/03/2012 – 16/03/2012	Animal welfare concerning the farming of laying hens and broiler chickens kept for meat production	Ηλίας Παντέχης
43	27/11/2012 – 30/11/2012	Animal Welfare concerning the farming Hens and Broiler Chickens kepts for Meat Production	Όλγα Περικέντη

44	26/06/2012 – 28/06/2012	Animal welfare concerning the farming of laying hens and broiler chickens kept for meat production	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
45	27/11/2012 – 30/11/2012	Animal welfare concerning laying hens and broiler chickens for meat production	Χριστάκης Πλουτάρχου
46	25/09/2012 – 28/09/2012	Animal welfare concerning the farming of pigs	Αλέξανδρος Σκουρίδης
47	25/09/2012 – 28/09/2012	Animal welfare concerning the farming of pigs	Τατιάνα Χριστοφίδου

Πίνακας 30: Εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώθηκαν από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες 2012				
A/A	Θέματα Εκπαίδευσης	Ημερομηνία	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων	Ιδιότητα Συμμετεχόντων
1	Τρόπος Σήμανσης Αιγοπροβάτων που προορίζονται για σφαγή	18/1/2012	18	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές
2	Ενημέρωση για διαχείριση των ζώων των μολυσμένων με τρομώδη νόσο εκμεταλλεύσεων	13/2/2012		Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές
3	Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου Σαλμονέλας	14/2/2012	64	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές, Ιδιοκτήτες Εκμεταλλεύσεων, (Πτηνοτρόφοι) Ιδ. Εργαστήρια
4	Ορθή Δειγματοληψία Ζωοτροφών	15/2/2012	50	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές, Λειτουργοί Γεωργίας
5	Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	22/2/2012	29	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές
6	Εκπαίδευση στον τομέα ερυθρού κρέατος, κρεατοπαρασκευασμάτων, αλλαντικών	21/3/2012	41	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
7	Εκπαίδευση προσωπικού που ασχολείται με τις επιθεωρήσεις ιπποφοφβείων	18/4/2012	16	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές
8	Εκπαίδευση προσωπικού για τη δειγματοληψία στελέχους του εγκεφάλου και της παρεγκεφαλίδας αιγοπροβάτων		52	Προσωπικό επαρχιών, σταθμών, σφαγίων
9	Εκπαίδευση σχετικά με την προ και μετά τη σφαγή επιθεώρηση στα πτηνοσφαγεία, το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις ψυκτικές αποθήκες	9/5/2012	34	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές
10	Μικροβιολογικά κριτήρια νωπού	17/5/2012	34	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές, Γαλακτοκόμοι, Τυροκόμοι
11	Δειγματοληψίες και αναλύσεις νωπού γάλακτος	20/6/2012	20	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές, Γαλακτοκόμοι, Τυροκόμοι, Ποιμνιοτρόφοι
12	Δειγματοληψίες για τα Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου Σαλμονέλλας	6/6/2012	42	Κτ. Λειτουργοί , Κτ. Επιθεωρητές, Ιδιοκτήτες Εκμεταλλεύσεων (Πτηνοτρόφοι)

13	Εκτίμηση κινδύνου για τον καθορισμό της συχνότητας των επιθεωρήσεων και των δειγματοληψιών στις μονάδες / εγκαταστάσεις ζωικών Υποπροϊόντων	26/7/2012	21	Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές
14	Προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος	10/10/2012	65	Λειτουργοί διάφορων υπηρεσιών, Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές Ιδιοκτήτες Εκμεταλλεύσεων (Πτηνοτρόφοι)
15	Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα	22/10/2012		Κτ. Λειτουργοί, Κτ.Επιθεωρητές
16	Μικροβιακή αντοχή	12/12/2012	29	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές
17	Καλή βιομηχανική και υγιεινή πρακτική στα συσκευαστήρια αυγών	7/11/2012	13	Κτ. Λειτουργοί, Κτ. Επιθεωρητές, Υπεύθυνοι συσκευαστηρίων αυγών επαρχίας Λάρνακας και Αμμοχώστου

Σημειώνεται ότι Λειτουργοί των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών έχουν ετοιμάσει ενημερωτικά φυλλάδια και παρουσίασαν κτηνιατρικά θέματα στον τύπο και στα ΜΜΕ τα οποία έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

http://www.moa.gov.cy/moa/vs/vs.nsf/index_gr/index_gr?opendocument

3.2.Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμακευτικών ουσιών, φυτοφαρμάκων και περιβαλλοντικών ρυπαντών στα ζώα και τα προϊόντα τους για το 2012.

	Φάρμα		Σφαγείο	
	Αρ. Δειγμάτων	Μη Συμμορφώσεις	Αρ. Δειγμάτων	Μη Συμμορφώσεις
Βοοειδή	114	4	492	0
Χοίροι	114	3	1518	1
Πρόβατα/Αίγες	23	2	270	0
Πουλερικά	509	3	910	0
Εκτρεφ. Θήραμα	0	0	19	0

	Αρ. Δειγμάτων	Μη Συμμορφώσεις
Αλιευτικά	409	0
Γάλα	3694	3
Αυγά	297	0
Κουνέλια	231	2
Μέλι	290	4

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ		
	Αρ. Δειγμάτων	Μη Συμμορφώσεις
Βοοειδή	15	0
Χοίροι	2	0
Πρόβατα/Αίγες	6	0
Πουλερικά	12	1
Αλιευτικά	74	0
Γάλα	0	0
Αυγά	0	0
Κουνέλια	0	0
Εκτρεφόμενα Θήραμα	0	0
Μέλι	6	0

3.3.Κλάδος Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων

2011

A) Μονάδα Ελέγχου / Επιθεώρησης Φαρμακούχων Ζωοτροφών

- **50** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών για ιδία χρήση
- **14** εγκεκριμένοι εμπορικοί μύλοι παρασκευής και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών
- **3** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων
- **5** εξουσιοδοτημένοι διανομείς (άδεια διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών).
- **8** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών τα οποία ανέστειλαν τη λειτουργία τους ή δεν παρασκεύασαν φαρμακούχα ζωοτροφή κατά το έτος 2011

Επιθεωρήσεις κατά το έτος 2011

Προγραμματίστηκαν και ολοκληρώθηκαν συνολικά 38 επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων/υποστατικών παρασκευής ή και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών και παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων και πιο κάτω φαίνεται η αναλυτική κατάσταση των επιθεωρήσεων :

- ▶ **13** επιθεωρήσεις εμπορικών μύλων, παρασκευής και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών, των οποίων οι 11 ήταν επιθεωρήσεις επιτήρησης εγκεκριμένων εγκαταστάσεων και 3 επιθεωρήσεις μη εγκεκριμένων εγκαταστάσεων.
- ▶ **18** επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων/υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών (για ιδία χρήση).
- ▶ **1** επιθεώρηση εξουσιοδοτημένου διανομέα για έκδοση άδειας διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών
- ▶ **2** επιθεωρήσεις εμπορικών μύλων παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων

Επίσης έγιναν

- επιθεωρήσεις υποστατικών για ανανέωση της άδειας παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών για ιδία χρήση.

Κατά τις επιθεωρήσεις έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν τα εγκεκριμένα υποστατικά συνεχίζουν να τηρούν τις πρόνοιες των Κανονισμών και εκεί όπου ήταν αναγκαίο έγιναν επιθεωρήσεις για επιβεβαίωση της υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών. Για τις μη εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά οι οποίες υπέβαλαν αίτηση είτε για έκδοση άδειας παρασκευής ή και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών είτε για έκδοση άδειας παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν ικανοποιούν τις πρόνοιες των Κανονισμών για να μπορούν να εξασφαλίσουν την σχετική άδεια.

Επίσης έγιναν

- **20** δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών. Τα δείγματα αυτά στάλθηκαν και αναλύθηκαν σε εγκεκριμένο εργαστήριο .
- **1** Έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου για φαρμακούς ζωοτροφές, παρασκευή-διάθεση χρήση
- **14** διερευνήσεις / καταγγελίες που σχετίζονται με τις φαρμακούς ζωοτροφές.

Επίσης, η Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης Φαρμακούχων τηρεί Βάση Δεδομένων για τους παρασκευαστές φαρμακούχων ζωοτροφών με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Προγραμματίζει σε ετήσια βάση τις επιθεωρήσεις των υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών και τις δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών.

B) Μονάδα Ελέγχου/Επιθεώρησης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων

- 2 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις μερικής παρασκευής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων
- 1 εγκατάσταση ολικής παρασκευής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, υπό επιθεώρηση (διορθωτικές ενέργειες)
- 2 κάτοχοι άδειας εισαγωγής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων με 3 υποστατικά διανομής των εισαγομένων προϊόντων.
  - 27 κάτοχοι άδειας χονδρεμπορίου χονδρεμπορίου (2 σε αναστολή) που αντιστοιχούν σε 26 υποστατικά χονδρεμπορίου.
  - 91 κτηνιατρικές κλινικές (38 για παραγωγικά ζώα και 53 για μικρά ζώα)
  - 4 Ιδιωτικά κτηνιατρικά φαρμακεία
  - 41 μικτά φαρμακεία (κτηνιατρικά και ανθρώπινα)

Επιθεωρήσεις και άλλες σχετικές δραστηριότητες κατά το έτος 2011

Κατά το 2011 έγιναν 25 επιθεωρήσεις. Αναλυτικά έγιναν 24 επί τόπου και 1 εσωτερικά που αφορούσαν μόνο έλεγχο εγγράφων.

▶ 4 επιθεωρήσεις παρασκευής (2 αξιολογήσεις -γενικές επί τόπου 1 για παρακολούθηση διορθωτικών ενεργειών και 1 εσωτερική για έλεγχο εγγράφων). Εκδόθηκαν 2 Άδειες Παρασκευής /Εισαγωγής (1 Ανανέωση και 1 Τροποποίηση)

▶ 1 επιθεώρηση εισαγωγής

▶ 2 αξιολογήσεις Ειδικευμένων Προσώπων με έκδοση ενός Πιστοποιητικού.

▶ 20 επιθεωρήσεις χονδρεμπορίου. Από αυτές οι 6 αφορούσαν αξιολόγηση, οι 11 επιτήρηση, η 1 ήταν έκτακτη και οι 2 για παρακολούθηση διορθωτικών ενεργειών. Εκδόθηκαν 7 Άδειες Χονδρεμπορίου (4 Ανανεώσεις+ 3 Εκδόσεις για πρώτη φορά).

▶ 1 διενέργεια εξετάσεων χονδρεμπορίου

▶ 3 επιθεωρήσεις κτηνιατρικών κλινικών για παραγωγικά ζώα – επιτήρησης.

▶ 13 επιθεωρήσεις κτηνιατρικών κλινικών για μικρά ζώα – επιτήρησης.

▶ 3 επιθεωρήσεις ιδιωτικών κτηνιατρικών φαρμακείων.

▶ 8 επιθεωρήσεις μικτών φαρμακείων με ανθρώπινα και κτηνιατρικά φάρμακα.

Επίσης από τη Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης έγιναν:

- 19 δειγματοληψίες.
- 9 εγκρίσεις για εισαγωγές από τρίτες χώρες.
- 19 διερευνήσεις / καταγγελίες. Από αυτές προέκυψαν 3 καταγγελίες στην αστυνομία για προώθηση ποινικής δίωξης, έγιναν 4 επιπλήξεις και 10 δεσμεύσεις προϊόντων (βλ. παράγραφο - Δεσμεύσεις /κατασχέσεις). Σε 1 περίπτωση αποφασίστηκε - σε συνεργασία με το τελωνείο - επιστροφή / απαγόρευση εισόδου προϊόντων, σε 1 άλλη το θέμα παραπέμφθηκε στο Τμήμα Γεωργίας.
- 22 χειρισμοί Rapid Alert (21 εισερχόμενα και 1 εξερχόμενο)

- **11** κατασχέσεις/δεσμεύσεις (10 από αυτές ήταν αποτέλεσμα διερεύνησης και 1 αποτέλεσμα επιθεώρησης ρουτίνας).
- **1** Αυτοεπιθεώρηση για όλες της δραστηριότητες της Μονάδας Ελέγχου Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων και έκθεση για το MRA Maintenance Program
- **1** Αυτοεπιθεώρηση για τις δραστηριότητες του Κλάδου Φαρμάκων και στα πλαίσια επιθεώρησης Benchmarking.
- **2** Παρουσιάσεις κατά το WGEO (Working Group of Enforcement Officers) στην Ουγγρική και στην Πολωνική Προεδρία, που σχετίζεται με την επιβολή της νομοθεσίας.
- **5** Εκπαιδεύσεις προς κτηνοτρόφους για τη χρήση φαρμάκων και την τήρηση αρχείων (σε Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα, Σωτήρα και Λευκωσία)
- **1** Μελέτη (συλλογή και ανάλυση στοιχείων) για τη χρήση αντιβιοτικών κτηνιατρικών φαρμάκων στην Κύπρο που εντάσσεται στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αντιμικροβιακή Αντίσταση
- **1** Έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου για τις Υποχρεώσεις Κτηνιάτρων και Κτηνοτρόφων.

Επίσης, η Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης του Κλάδου Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων τηρεί Βάση Δεδομένων για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Συστήματος Ελέγχου Χρήσης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων, όπως και Βάση Δεδομένων για τη Διακίνηση Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων. Προγραμματίζει σε ετήσια βάση τις επιθεωρήσεις και τη δειγματοληψία και συμμετέχει στο πρόγραμμα ελέγχου της αγοράς για προϊόντα Κεντρικής διαδικασίας που ανέλαβε το EDQM (European Medicine Control Laboratory).

2012

A) Μονάδα Ελέγχου / Επιθεώρησης Φαρμακούχων Ζωοτροφών

- ▶ **47** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών για ίδια χρήση
- ▶ **15** εγκεκριμένοι εμπορικοί μύλοι παρασκευής και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών
- ▶ **3** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων
- ▶ **5** εξουσιοδοτημένοι διανομείς (άδεια διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών).
- ▶ **11** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών τα οποία ανέστειλαν τη λειτουργία τους ή δεν παρασκεύασαν φαρμακούχα ζωοτροφή κατά το έτος 2012

Επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες κατά το έτος 2012

Προγραμματίστηκαν και ολοκληρώθηκαν συνολικά **23** επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων/υποστατικών παρασκευής ή και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών και παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων και 8 δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών.

Πιο κάτω φαίνεται η αναλυτική κατάσταση των επιθεωρήσεων/δειγματοληψιών :

- ▶ **5** επιθεωρήσεις εμπορικών μύλων, παρασκευής και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών,
- ▶ **16** επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων/υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών (για ίδια χρήση).
- ▶ **1** επιθεώρηση εμπορικού μύλου παρασκευής και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών για έκδοση άδειας παρασκευής και διάθεσης

► **1** επιθεώρηση εμπορικού μύλου παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων

► **8** δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών. Τα δείγματα αυτά στάλθηκαν και αναλύθηκαν σε εγκεκριμένο εργαστήριο.

Επίσης έγιναν **5** διερευνήσεις /καταγγελίες όπως φαίνεται πιο κάτω :

1. Διερεύνηση καταγγελίας σε υποστατικό διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών σχετικά με την εισαγωγή παράνομης φαρμακούχου ζωοτροφής από την Αγγλία και δέσμευση αυτής της ζωοτροφής. Ακολούθησε και δειγματοληψία της φαρμακούχου ζωοτροφής.
2. Διερεύνηση καταγγελιών λόγω παρουσίας καταλοίπων φαρμακευτικών ουσιών σε ζωοτροφές κουνελιών σε 2 κονικλοτροφεία, τα οποία προμηθεύτηκαν τις ζωοτροφές από τον εγκεκριμένο εμπορικό μύλο «ΚΟΚΙΤΑ» φαρμακούχων ζωοτροφών.
3. Διερεύνηση καταγγελίας εγκεκριμένου εμπορικού μύλου φαρμακούχων ζωοτροφών σχετικά με λανθασμένη σήμανση φαρμακούχων ζωοτροφών.
4. 2 διερευνήσεις υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών μετά από εκτός προδιαγραφών αποτελεσμάτων, δειγμάτων φαρμακούχων ζωοτροφών. Έγιναν και 3 δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών από τα υποστατικά αυτά.

► **17** Δημοσιεύσεις αδειών υποστατικών παρασκευής/διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών

Κατά τις επιθεωρήσεις έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν τα εγκεκριμένα υποστατικά συνεχίζουν να τηρούν τις πρόνοιες των Κανονισμών και εκεί όπου ήταν αναγκαίο έγιναν επιθεωρήσεις για επιβεβαίωση της υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών. Για τις μη εγκεκριμένες εγκαταστάσεις/υποστατικά οι οποίες υπέβαλαν αίτηση είτε για έκδοση άδειας παρασκευής ή και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών είτε για έκδοση άδειας παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων έγινε έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν ικανοποιούν τις πρόνοιες των Κανονισμών για να μπορούν να εξασφαλίσουν την σχετική άδεια.

Επίσης, η Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης Φαρμακούχων τηρεί Βάση Δεδομένων για τους παρασκευαστές φαρμακούχων ζωοτροφών με όλες τις σχετικές πληροφορίες. Προγραμματίζει σε ετήσια βάση τις επιθεωρήσεις των υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών και τις δειγματοληψίες φαρμακούχων ζωοτροφών.

B) Μονάδα Ελέγχου/Επιθεώρησης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων

- **3** εγκεκριμένες εγκαταστάσεις μερικής παρασκευής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων
- **1** εγκατάσταση ολικής παρασκευής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων (έχει υποβάλει αίτηση για έκδοση άδειας , έχει επιθεωρηθεί και βρίσκεται σε καθεστώς διορθωτικών ενεργειών)
- **2** κάτοχοι άδειας εισαγωγής κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων με 3 υποστατικά διανομής των εισαγομένων προϊόντων.
- **28** κάτοχοι άδειας χονδρεμπορίου χονδρεμπορίου (4 σε αναστολή) που αντιστοιχούν σε 24 υποστατικά χονδρεμπορίου.
- **91** κτηνιατρικές κλινικές (38 για παραγωγικά ζώα και 53 για μικρά ζώα)
- **4** Ιδιωτικά κτηνιατρικά φαρμακεία
- **41** μικτά φαρμακεία (κτηνιατρικά και ανθρώπινα)

Επιθεωρήσεις και άλλες σχετικές δραστηριότητες κατά το έτος 2012

Κατά το 2012 έγιναν 16 επιθεωρήσεις. Αναλυτικά έγιναν:

- ▶ **2** επιθεωρήσεις παρασκευής (1 αξιολόγηση και 1 για παρακολούθηση διορθωτικών ενεργειών). Εκδόθηκε 1 Άδεια Παρασκευής /Εισαγωγής
- ▶ **2** αξιολογήσεις Ειδικευμένων Προσώπων και **3** Εκδόσεις Πιστοποιητικού Ειδικευμένου Προσώπου.
- ▶ **14** επιθεωρήσεις χονδρεμπορίου. Από αυτές οι 3 αφορούσαν αξιολόγηση, οι 8 Επιτήρηση και 3 για παρακολούθηση διορθωτικών ενεργειών. Εκδόθηκαν επίσης **9** Άδειες Χονδρεμπορίου (4 Ανανεώσεις + 5 Εκδόσεις).
- ▶ **1** διενέργεια εξετάσεων χονδρεμπορίου
- ▶ **5** επιθεωρήσεις κτηνιατρικών κλινικών - επιτήρησης.
- ▶ **3** επιθεωρήσεις ιδιωτικών κτηνιατρικών φαρμακείων.
- ▶ **2** επιθεωρήσεις μικτών φαρμακείων με ανθρώπινα και κτηνιατρικά φάρμακα.

Επίσης από τη Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης έγιναν:

- **20** δειγματοληψίες. (19 εθνικές και 1 κεντρικής διαδικασίας)
- **7** εγκρίσεις για εισαγωγές από τρίτες χώρες.
- **8** διερευνήσεις / καταγγελίες. Από αυτές προέκυψαν **2** στο Συμβούλιο ΚΦΠ το οποίο επέβαλε **2** διοικητικά πρόστιμα, **1** καταστροφή υλικού και **2** δεσμεύσεις.
- **17** χειρισμοί Rapid Alert
- **5** Παρουσιάσεις. Κατά το WGEO (Working Group of Enforcement Officers) που σχετίζεται με την επιβολή της νομοθεσίας, **1** στην Δανέζικη Προεδρία της ΕΕ, **3** στην Προεδρία της ΕΕ που ανέλαβε η Κύπρος και **1** στην ημερίδα για την Αντιμικροβιακή Αντίσταση.
- **1** Μελέτη (συλλογή και ανάλυση στοιχείων) για τη χρήση αντιβιοτικών κτηνιατρικών φαρμάκων στην Κύπρο που εντάσσεται στο πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αντιμικροβιακή Αντίσταση
- **13** Δημοσιεύσεις

Επίσης, η Μονάδα Ελέγχου και Επιθεώρησης του Κλάδου Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων

- Τηρεί Βάση Δεδομένων για την παρακολούθηση της εφαρμογής του Συστήματος Ελέγχου Χρήσης Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων,
- Τηρεί Βάση Δεδομένων για τη Διακίνηση Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων.
- Προγραμματίζει σε ετήσια βάση τις επιθεωρήσεις και τη δειγματοληψία και συμμετέχει στο πρόγραμμα ελέγχου της αγοράς για προϊόντα Κεντρικής διαδικασίας που ανέλαβε το EDQM (European Medicine Control Laboratory).
- Συμμετέχει σε συνέδρια και συναντήσεις σε σχέση με την Παρασκευή/διάθεση / διερεύνηση περιστατικών μη συμμόρφωσης και το πρόγραμμα Αντιμικροβιακής Αντίστασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1.Ετήσια Έκθεση Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας για την εφαρμογή των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου για το 2011

1.1.Περίληψη

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας είναι η κύρια αρμόδια αρχή υπεύθυνη για τους επίσημους ελέγχους όσον αφορά γενικά την υγιεινή των τροφίμων, τη σήμανση τροφίμων, τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων, τους ελέγχους στο στάδιο εισαγωγής προϊόντων φυτικής και μη ζωικής προέλευσης. Πρόσθετα, είναι η αρμόδια αρχή για τους έλεγχους για όλα τα είδη τροφίμων στο στάδιο λιανικής πώλησης, εκτός του φρέσκου κρέατος. Είναι επίσης υπεύθυνη για τους ελέγχους σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης όσον αφορά το μέλι και τα παγωτά. Τα Κεντρικά Γραφεία της Υ.Υ. επιβλέπουν τις δραστηριότητες των 5 Επαρχιακών Γραφείων και των 10 συνεργαζόμενων Δήμων. Ο Προϊστάμενος Υ.Υ. είναι το εθνικό σημείο επαφής για RASFF και INFOSAN.

1.2.Συνολική Αποτελεσματικότητα Επίσημων Ελέγχων

Με βάση τα αποτελέσματα της καταγραφής της συχνότητας των επίσημων ελέγχων φαίνεται ότι η κατάσταση διαχρονικά από το 2007 μέχρι το 2012 παρουσιάζει σταθερή βελτίωση, με εξαίρεση το 2009 όπου η συχνότητα των ελέγχων κατά κατηγορία επιχειρήσεων με βάση την επικινδυνότητα στο σύνολο της παρουσίασε μείωση. Ωστόσο, όπως εξηγήσαμε και παλαιότερα η κάμψη οφειλόταν στο γεγονός ότι στην ανάλυση είχαν συμπεριληφθεί για πρώτη φορά και τα δεδομένα των συνεργαζόμενων δήμων. Ωστόσο, τα μέτρα που υλοποιήθηκαν κατά την διάρκεια των περασμένων ετών προς την κατεύθυνση των συνεργαζόμενων Δήμων καρποφόρησαν. Σύμφωνα λοιπόν με τα αποτελέσματα καταγραφής της συχνότητας των επίσημων ελέγχων κατά το 2012 για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων με βάση την επικινδυνότητα σημείωσε περαιτέρω βελτίωση κατά 0.7% εκατοστιαίες μονάδες και συγκεκριμένα ανήλθε από 95% που ήταν το 2011 σε 95.7%. Το ποσοστό αυτό θεωρείται ικανοποιητικό καθώς επιτυγχάνει το στόχο που καθορίζεται στο σχετικό Κώδικα Πρακτικής, όσον αφορά την συχνότητα διενέργειας των επίσημων ελέγχων.

1.3.Βασικά Δεδομένα των Επίσημων Ελέγχων

Όσον αφορά τη συχνότητα των επίσημων ελέγχων εξακολουθεί να ισχύει και να εφαρμόζεται ο Κώδικας Πρακτικής ο οποίος καθορίζει την συχνότητα άσκησης των επίσημων ελέγχων, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας κάθε επιχείρησης. Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις που έχουν χαρακτηριστεί υψηλού κινδύνου πρέπει να ελέγχονται τουλάχιστο τρεις φορές το χρόνο, οι μετρίου κινδύνου δύο φορές το χρόνο και οι χαμηλού κινδύνου μια φορά το χρόνο.

1.4.Ανάλυση της Μη Συμμόρφωσης

Επί συνόλου 13385 επιχειρήσεων τροφίμων έχουν διενεργηθεί πέραν των 23817 επίσημων ελέγχων, κατά τους οποίους έχουν διαπιστωθεί 9931 περιπτώσεις, μη συμμορφούμενες με τη νομοθεσία, ως ακολούθως:

Προαπαιτούμενα	6886
Εφαρμογή αρχών HACCP	2136
Υλικά και αντικείμενα που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα	120
Πρώτες ύλες	178
Τελικά προϊόντα	151
Ιχνηλασιμότητα	107
Σήμανση	353
Σύνολο	9931

1.5.Μέτρα Επιβολής: Ενέργειες που Έγιναν σε Περίπτωση Μη Συμμόρφωσης

α) Έχουν αποσταλεί 7485 γραπτές γνωστοποιήσεις προς τους επιχειρηματίες, με τις οποίες εκλήθησαν εντός τακτής προθεσμίας να συμμορφωθούν με συγκεκριμένες πρόνοιες της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

β) Σε 92 περιπτώσεις δόθηκαν γραπτές οδηγίες για απόσυρση / ανάκληση μη ασφαλών προϊόντων.

γ) Έχουν δοθεί 162 γραπτές οδηγίες για διόρθωση σήμανσης ή αλλαγής χρήσης προϊόντων, των οποίων η ποιότητα είναι υποβαθμισμένη.

δ) Υπήρξε μια περίπτωση απαγόρευσης εισαγωγής φορτίου λόγω εντοπισμού μη ασφαλών προϊόντων στα Επίσημα Σημεία Εισόδου.

ε) Έγινε αναστολή λειτουργίας 5 επιχειρήσεων τροφίμων, επειδή διαπιστώθηκαν σοβαρές παραβάσεις των προνοιών της νομοθεσίας για τα τρόφιμα που έθεταν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και δημοσιοποίηση των ονομάτων τους.

στ) Σε 176 περιπτώσεις έγινε εισήγηση για επιβολή διοικητικού πρόστιμου και σε 69 περιπτώσεις έγινε εισήγηση για λήψη δικαστικών μέτρων.

1.6.Εθνικό Σύστημα Εσωτερικών Ελέγχων

Κατά το 2012, πραγματοποιήθηκαν 16 συνολικά εσωτερικοί και εποπτικοί έλεγχοι, από τους οποίους οι 5 ήταν σε επαρχιακό επίπεδο και οι 11 σε τοπικό επίπεδο.

Κύρια Ευρήματα

Κατά τους εσωτερικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2012 σε όλες τις Επαρχίες, η γενική διαπίστωση είναι ότι καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια και παρατηρήθηκε ικανοποιητική βελτίωση σε πολλούς τομείς όπου είχαν διαπιστωθεί αδυναμίες κατά το 2011.

Σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν εντοπισθεί ορισμένες αδυναμίες στους πιο κάτω τομείς, για τις οποίες πρέπει να ληφθούν οι ανάλογες διορθωτικές ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων των επισήμων ελέγχων:

1. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι μέθοδοι και τεχνικές που ακολουθούνται από τους ΥΛ/ΥΕ κατά τη διάρκεια των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, ιδιαίτερα στον έλεγχο των διαδικασιών με βάση τις αρχές του HACCP που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις τροφίμων, δεν είναι ικανοποιητικές.
2. Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται η συχνότητα και συνοχή των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, όπως αυτή έχει καθορισθεί με βάση την επικινδυνότητα, στον Κώδικα πρακτικής των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων.
3. Δεν διενεργείται πάντοτε έγκαιρη επανεπιθεώρηση για επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λαμβάνονται από τους Υπεύθυνους των επιχειρήσεων, σε σοβαρές παρατηρήσεις των Υγειονομικών Επιθεωρητών.
4. Δεν εφαρμόζεται πάντοτε η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των επιχειρηματιών, για ότι αφορά τις δειγματοληψίες τροφίμων.
5. Δεν διενεργείται ή δεν τεκμηριώνεται επαρκώς σε ορισμένες περιπτώσεις, ικανοποιητικός εσωτερικός και εποπτικός έλεγχος από ορισμένους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές των Επαρχιών και των Δήμων.

Πηγές

Οι οικονομικοί πόροι για την διεξαγωγή των επισήμων ελέγχων και των εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψιών καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το κρατικό προϋπολογισμό. Με βάση τα εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας που έχουν καταρτιστεί, για το 2011, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους, έχουν ληφθεί, μετά από επίσημες δειγματοληψίες, συνολικά 3960 δείγματα τροφίμων,

από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και των συνεργαζόμενων Δήμων, τα οποία έχουν υποβληθεί στο Γενικό Χημείο του Κράτους για εργαστηριακό έλεγχο. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων, 3844 δείγματα ήταν συμμορφούμενα και 116 δείγματα δεν ήταν συμμορφούμενα.

Ενέργειες που Έγιναν για Βελτίωση της Αποτελεσματικότητας των Αρμόδιων Αρχών

Με σκοπό τη διασφάλιση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες.

α) Εκπαίδευση του προσωπικού για τις μεθόδους και τεχνικές της άσκησης των επίσημων ελέγχων.

β) Παροχή όλων των αναγκαίων μέσων προς το προσωπικό που ασκεί επίσημους ελέγχους.

γ) Το προσωπικό έχει πρόσβαση σε διαπιστευμένο επίσημο χημείο που είναι το Γενικό Χημείο του Κράτους.

δ) Βάσει της εθνικής νομοθεσίας τα μέλη του προσωπικού που ασκούν επίσημους ελέγχους έχουν εξουσία εισόδου και άσκηση επίσημων ελέγχων σε όλες τις επιχειρήσεις τροφίμων.

ε) Από το 2010 οι Υγειονομικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν μετά από σχετική πιστοποίηση Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 9001:2008, το οποίο εκτός των άλλων προβλέπει την τυποποίηση όλων των διαδικασιών και εντύπων που χρησιμοποιούνται κατά τη διεξαγωγή επίσημων ελέγχων ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ομοιομορφία των ελέγχων στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

ζ) Αξιοποίηση των ευρημάτων του Εσωτερικού Ελέγχου για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης και άσκησης των επίσημων ελέγχων.

η) Στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Υγειονομικών Υπηρεσιών το 2010 πραγματοποιήθηκε αναδιοργάνωση της δομής τους, αυτή η προσπάθεια συνεχίστηκε και το 2011. Η Αναδιοργάνωση αφορούσε τις διοικητικές και οργανωτικές δομές της Υπηρεσίας. Αυτή καθόριζε ότι όσο προσωπικό διέθετε πτυχίο πανεπιστήμιου τοποθετήθηκε στην επιστημονική δομή και ονομάστηκαν υγειονομικοί λειτουργοί, τα δε προσωπικά που δεν κατείχε αυτό το προσόν παρέμεινε στη υφιστάμενη τεχνική δομή έχοντας τίτλο του υγειονομικού επιθεωρητή.

2.Ετήσια Έκθεση Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας για την Εφαρμογή των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου για το 2012

2.1.Εισαγωγή

Τα πολυετή Εθνικά Σχέδια Ελέγχου, που ετοιμάστηκαν, από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, με βάση το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, τέθηκαν σε εφαρμογή από την 01.01.2007. Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν με σκοπό την εφαρμογή των σχεδίων ελέγχου κάλυψαν όλη την τροφική αλυσίδα. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούσαν τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης, μετά την πρωτογενή παραγωγή, μέχρι τη λιανική πώληση καθώς και τρόφιμα ζωικής προέλευσης στο στάδιο της λιανικής πώλησης. Πέραν τούτου οι Υγειονομικές Υπηρεσίες προέβησαν σε ελέγχους σε επιχειρήσεις παγωτού και μελιού από το στάδιο της παραγωγής μέχρι το στάδιο της λιανικής πώλησης.

Η έκθεση αυτή έχει καταρτισθεί σύμφωνα με το άρθρο 44(1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Με βάση τα ευρήματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν τόσο από λειτουργούς του γραφείου του Προϊστάμενου Υγειονομικών Υπηρεσιών όσο και από τον Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου έχει διαπιστωθεί ότι, σε σύγκριση με το 2011, λόγω της συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού, της εφαρμογής των Κωδίκων Πρακτικής καθώς και της αναβάθμισης των επιπέδων παρακολούθησης και ελέγχου του προσωπικού, έχει σημειωθεί περαιτέρω βελτίωση αναφορικά με την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων.

Πέραν τούτου διαπιστώθηκε ότι πρέπει να καταβληθούν σταθερές και συνεχείς προσπάθειες ούτως ώστε να διασφαλιστεί η αναβάθμιση του σχεδιασμού, προγραμματισμού, αξιολόγησης των επίσημων ελέγχων και της λήψης μέτρων επιβολής ώστε να εξασφαλιστεί η ορθότερη και ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα. Ιδιαίτερη δε προσοχή πρέπει να δοθεί στη συστηματική παρακολούθηση των επίσημων ελέγχων από τους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές των Επαρχιών και των (10) συνεργαζόμενων Δήμων.

Οι αδυναμίες που έχουν εντοπισθεί κατά το 2011 και αφορούσαν κυρίως την έλλειψη μόνιμου προσωπικού και την εργοδότηση μεγάλου αριθμού έκτακτων λειτουργών για κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της Υπηρεσίας, εξακολουθούν να υφίστανται και το 2012.

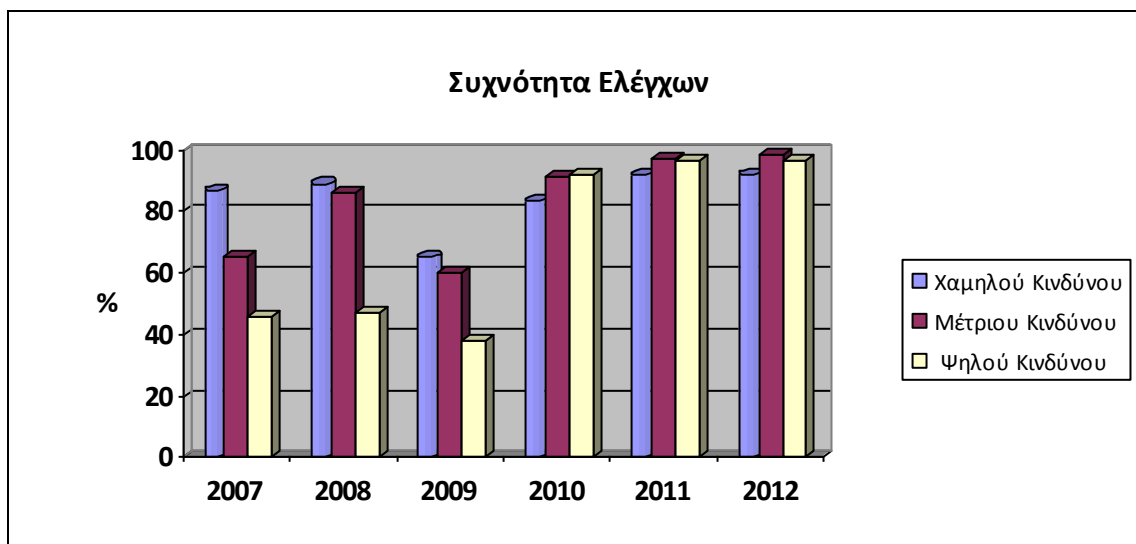
Πέραν τούτου έχει διαπιστωθεί ότι το προσωπικό που ασκεί επίσημους ελέγχους διαθέτει την νομοθεσία για τα τρόφιμα, καθώς και τον κατάλληλο εξοπλισμό, στοιχεία τα οποία θεωρούνται απαραίτητα για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Επιπλέον, σημαντικό κομμάτι του προσωπικού έχει παρακολουθήσει προγράμματα επιμόρφωσης.

Κατά το 2012 οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, σε συνεργασία με τους (9) συνεργαζόμενους Δήμους έθεσαν σε εφαρμογή Κώδικα Πρακτικής, ο οποίος καθορίζει τη μορφή συνεργασίας τους καθώς και τον εποπτικό ρόλο των Υγειονομικών Υπηρεσιών ως Αρμόδια Κεντρική Αρχή.

Όσον αφορά τη συχνότητα των επίσημων ελέγχων εξακολουθεί να ισχύει και να εφαρμόζεται ο Κώδικας Πρακτικής ο οποίος καθορίζει την συχνότητα άσκησης των επίσημων ελέγχων, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας κάθε επιχείρησης. Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις που έχουν χαρακτηριστεί υψηλού κινδύνου πρέπει να ελέγχονται τουλάχιστο τρεις φορές το χρόνο, οι μετρίου κινδύνου δύο φορές το χρόνο και οι χαμηλού κινδύνου μια φορά το χρόνο.

Η πιο κάτω γραφική παράσταση παρουσιάζει τη συχνότητα ελέγχων κατά κατηγορία επιχειρήσεων, με βάση την επικινδυνότητα κατά τα έτη 2007-2012.

Με βάση τα αποτελέσματα της καταγραφής της συχνότητας των επίσημων ελέγχων φαίνεται ότι η κατάσταση διαχρονικά από το 2007 μέχρι το 2012 παρουσιάζει σταθερή βελτίωση, με εξαίρεση το 2009 όπου η συχνότητα των ελέγχων κατά κατηγορία επιχειρήσεων με βάση την επικινδυνότητα στο σύνολο της παρουσίασε μείωση της τάξης του 54.3%. Ωστόσο, όπως εξηγήσαμε και παλαιότερα η κάμψη οφειλόταν στο γεγονός ότι στην ανάλυση είχαν συμπεριληφθεί για πρώτη φορά και τα δεδομένα των συνεργαζόμενων δήμων. Ωστόσο, τα μέτρα που υλοποιήθηκαν κατά την διάρκεια των περασμένων ετών προς την κατεύθυνση των συνεργαζόμενων Δήμων καρποφόρησαν. Σύμφωνα λοιπόν με τα αποτελέσματα καταγραφής της συχνότητας των επίσημων ελέγχων κατά το 2012 για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων με βάση την επικινδυνότητα έχει παρατηρηθεί σημαντική βελτίωση η οποία ανήλθε 95,7% από το 88.8% που ήταν το 2010. Το ποσοστό αυτό θεωρείται ικανοποιητικό καθώς πλησιάζει τη συχνότητα διενέργειας των επίσημων ελέγχων, όπως καθορίζεται στο σχετικό κώδικα πρακτικής.

2.2.Υλοποίηση Πολυετών Σχεδίων Ελέγχου

Για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης, σχεδιασμού και άσκησης των επίσημων ελέγχων ο τομέας ελέγχου των τροφίμων έχει κατανεμηθεί στους πιο κάτω υποτομείς:

- α) Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων
- β) Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων
- γ) Έλεγχος εισαγόμενων τροφίμων
- δ) Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF)

Πιο κάτω παρατίθενται οι δραστηριότητες των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας ανά υποτομέα.

2.3.Επίσημοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις τροφίμων

Το προσωπικό των πέντε επαρχιών κατάρτισε και εφάρμοσε ετήσιο σχέδιο ελέγχου το οποίο βασίστηκε στα Πολυετή Σχέδια Ελέγχου. Λεπτομερής κατάσταση των επίσημων ελέγχων που διεξήχθησαν από όλους τους Υγειονομικούς Επιθεωρητές (Συνεργαζόμενων Δήμων και Υπουργείου Υγείας), κατά το 2012 φαίνονται στο συνημμένο **πίνακα 1**.

Η Διεύθυνση των Υγειονομικών Υπηρεσιών προέβη σε αναθεώρηση του Κώδικα Πρακτικής στον οποίο περιλαμβάνονται κατευθυντήριες οδηγίες για την ορθή άσκηση των επίσημων ελέγχων, με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Στον ίδιο κώδικα καθορίζεται η συχνότητα άσκησης των επίσημων ελέγχων με βάση την επικινδυνότητα. Ο Κώδικας Πρακτικής διαβιβάστηκε σε όλο το προσωπικό, με οδηγίες για άμεση και πιστή εφαρμογή του.

Συγκεκριμένα οι επιχειρήσεις τροφίμων ταξινομήθηκαν σε τρεις κατηγορίες:

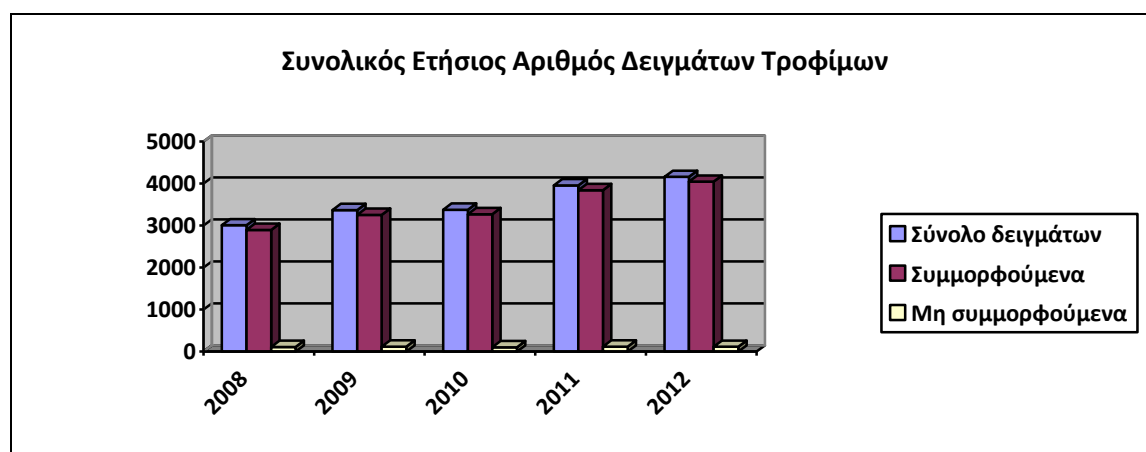
Κατ.	Ταξινόμηση επιχειρήσεων με βάση την επικινδυνότητα των τροφίμων	Συχνότητα ελέγχου ανά έτος
1	υψηλού κινδύνου	3 φορές
2	μέτριου κινδύνου	2 φορές
3	χαμηλού κινδύνου	1 φορά

Πέραν των προγραμματισμένων επισήμων ελέγχων διενεργούνται και έκτακτοι έλεγχοι μετά από υποβολή παραπόνων από τους καταναλωτές, μετά από εκδήλωση τροφικών δηλητηριάσεων ή μέσα στα πλαίσια της διερεύνησης πληροφοριών για εντοπισμό μη ασφαλών τροφίμων μέσω του συστήματος RASFF.

2.4. Εθνικά Προγράμματα Δειγματοληψίας

Με βάση τα εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας που έχουν καταρτιστεί, για το 2012, σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ), έχουν ληφθεί, μετά από επίσημες δειγματοληψίες, συνολικά 4160 δείγματα τροφίμων, από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και τους συνεργαζόμενους Δήμους, τα οποία έχουν υποβληθεί στο ΓΧΚ για εργαστηριακό έλεγχο. Σύμφωνα πάντα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων επί συνόλου 4160 δειγμάτων, 4045 δείγματα ήσαν συμμορφούμενα και 115 ή 2.8% δείγματα δεν ήσαν συμμορφούμενα. Περαιτέρω πληροφορίες ανά πρόγραμμα ελέγχου φαίνονται στο συνημμένο **Πίνακα 2**.

Όπως φαίνεται στο πιο κάτω σχεδιάγραμμα από το 2008 μέχρι το 2012 παρουσιάζεται μια σταθερή αύξηση στον συνολικό αριθμό των ληφθέντων δειγμάτων με τον αριθμό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων τροφίμων να παραμένει περίπου στα ίδια επίπεδα. Αυτό θα μπορούσε να ερμηνευτεί ότι χρόνο με το χρόνο επιτυγχάνεται μια σταθερή βελτίωση όσον αφορά την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων και ότι οι επίσημοι έλεγχοι είναι αποτελεσματικοί με τάσεις περαιτέρω βελτίωσης.

Κατά τον καταρτισμό των Εθνικών Προγραμμάτων Δειγματοληψίας λήφθηκαν υπόψη οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κοινοποιήσεις του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF), τα αποτελέσματα αναλύσεων δειγμάτων τροφίμων προηγούμενων χρόνων καθώς και οι πρόνοιες και απαιτήσεις της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας.

Τα δείγματα λήφθηκαν από όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας, δηλαδή παραγωγή, μεταποίηση και διανομή, περιλαμβανομένης και της λιανικής πώλησης, και αφορούσαν προϊόντα που παράγονται στην Κύπρο, προϊόντα που διακινούνται μέσω του ενδοκοινοτικού εμπορίου καθώς και προϊόντα που εισάγονται από τρίτες χώρες. Κατά το 2012 εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες συστάσεις:

Σύσταση 2010/133/ΕΚ της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2010, σχετικά με την πρόληψη και τη μείωση της μόλυνσης από καρβαμδικό αιθυλεστέρα σε αποστάγματα πυρηνόκαρπων φρούτων και αποστάγματα στεμφύλων πυρηνόκαρπων φρούτων και σχετικά με την παρακολούθηση των επιπέδων καρβαμδικού αιθυλεστέρα στα εν λόγω ποτά, κατά το 2012 πάρθηκαν **10** δείγματα. Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

Σύσταση 2007/196/ΕΚ της Επιτροπής, της 28^{ης} Μαρτίου 2007, σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας φουρανίου στα τρόφιμα. Το 2012 πάρθηκαν 15 δείγματα οι αναλύσεις διεκπεραιώθηκαν από το ΓΧΚ και τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

Σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 119/07/COL, της 16ης Απριλίου 2007, για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCB και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα. Συνολικά το 2012 έχουν ληφθεί και αποσταλεί σε εργαστήρια του εξωτερικού 11 δείγματα. Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

Σύσταση 2007/331/EK της Επιτροπής, της 3^{ης} Μαΐου 2007 και η σύσταση 2010/307/EE, της 2ας Ιουνίου 2010 για την παρακολούθηση των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα, κατά το 2012 έχουν ληφθεί και αποσταλεί σε εργαστήρια του εξωτερικού συνολικά 40 δείγματα και τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή.

Όσον αφορά τη σύσταση 2010/161/EK της Επιτροπής, της 17ης Μαρτίου 2010, σχετικά με την παρακολούθηση των υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών στα τρόφιμα, κατά το 2012 δεν πάρθηκαν δείγματα ωστόσο προγραμματίστηκε να παρθούν 10 δείγματα κατά την διάρκεια του 2013.

2.5. Έλεγχος Εισαγόμενων Τροφίμων από Τρίτες Χώρες

Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. το 2004, έχουν καθοριστεί σαν Επίσημα Σημεία Εισόδου για σκοπούς επίσημου ελέγχου τροφίμων που εισάγονται από τρίτες χώρες το Λιμάνι Λεμεσού και το Αεροδρόμιο Λάρνακας.

Στα Επίσημα Σημεία Εισόδου της Κυπριακής Δημοκρατίας, επί του παρόντος, δεν υπάρχουν κατάλληλες εγκαταστάσεις για τον επιτόπιο έλεγχο των εισαγόμενων τροφίμων. Για αυτό μετά από σχετική έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχουν γίνει διευθετήσεις ούτως ώστε τα φορτία να δεσμεύονται και να μεταφέρονται στις αποθήκες των εισαγωγών για ολοκλήρωση των απαραίτητων ελέγχων.

Ο υφιστάμενος Κώδικας Πρακτικής για τον έλεγχο των εισαγόμενων τροφίμων ο οποίος περιλαμβάνει κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τις ορθές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τον έλεγχο των εισαγόμενων τροφίμων έχει αναθεωρηθεί για να συμπεριληφθούν οι διατάξεις του Κανονισμού 669/2009, ώστε να εφαρμόζεται πλήρως και ομοιόμορφα η νομοθεσία τροφίμων. Ο εκσυγχρονισμένος Κώδικας έχει αποσταλεί σε όλους τους λειτουργούς που διενεργούν επίσημους ελέγχους σε εισαγόμενα τρόφιμα.

2.6. Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF)

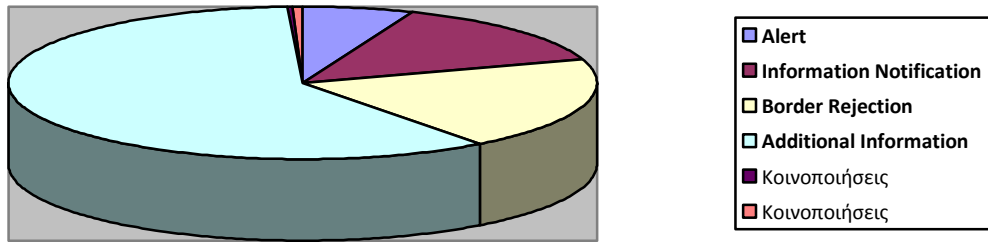
Ο Προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών ενεργεί ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για σκοπούς διαχείρισης όλων των περιπτώσεων που δηλώνονται στο RASFF.

Στα γραφεία των Υπεύθυνων Υγειονομικών Επιθεωρητών στις πέντε επαρχίες έχουν οργανωθεί και εκπαιδευτεί κατάλληλα ομάδες που χειρίζονται όλα τα θέματα που προκύπτουν από τη λειτουργία του εν λόγω συστήματος.

Το προσωπικό που ασχολείται με το χειρισμό θεμάτων που σχετίζονται με το RASFF ακολουθεί κατευθυντήριες οδηγίες που καθορίζονται σε ειδικό Κώδικα Πρακτικής που έχει ετοιμαστεί το 2005.

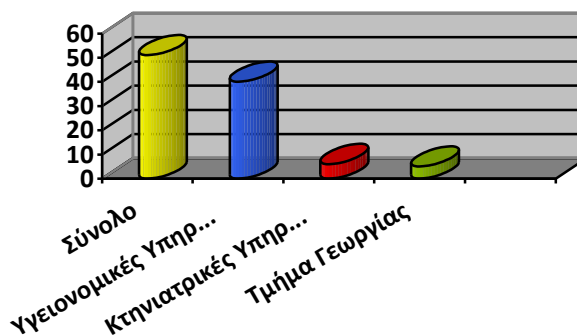
Όλες οι δραστηριότητες του RASFF παρατίθενται στον **πίνακα 3**, και απεικονίζονται στη πιο κάτω γραφική παράσταση.

Κοινοποιήσεις ανά δραστηριότητα του RASFF για το 2012

Κατά το 2012 το όλο σύστημα λειτούργησε σε ικανοποιητικό βαθμό και από την Κύπρο δηλώθηκαν 51 περιπτώσεις μη συμμορφούμενων τροφίμων.

Αριθμός Κοινοποιήσεων ανά Υπηρεσία για το 2012

Ειδικότερα, (40) περιπτώσεις δηλώθηκαν από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, (6) περιπτώσεις από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και (5) περιπτώσεις από το Τμήμα Γεωργίας.

Όλες οι περιπτώσεις RASFF φαίνονται στο επισυνημμένο συνοπτικό **πίνακα 3**.

2.7.Συνολική συμμόρφωση από Υπεύθυνους Επιχειρήσεων Τροφίμων

Οι μέθοδοι και οι τεχνικές που ακολουθούν οι εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί, για τη μέτρηση των επιπέδων συμμόρφωσης από τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων τροφίμων περιλαμβάνουν τακτικούς και έκτακτους επίσημους ελέγχους, τα συστήματα καταχώρησης και έγκρισης επιχειρήσεων, τους ελέγχους εισαγόμενων τροφίμων από τρίτες χώρες καθώς και τις επίσημες δειγματοληψίες.

2.8.Ανάλυση της μη Συμμόρφωσης

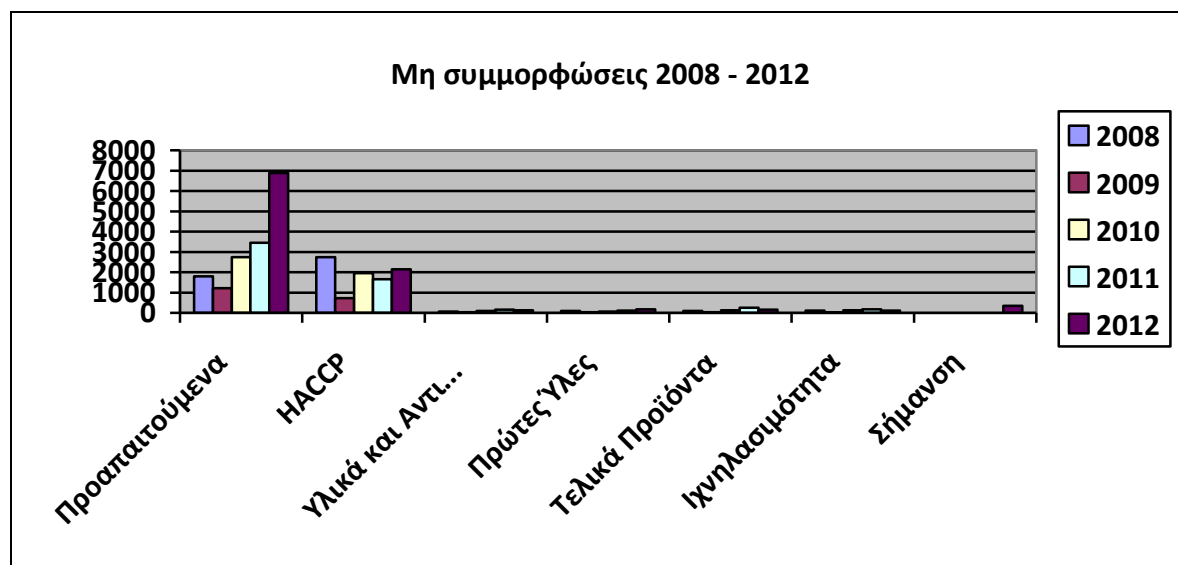
Για σκοπούς ανάλυσης των μη συμμορφώσεων, ο τομέας των τροφίμων υποδιαιρείται σε τέσσερις υποτομείς όπως πιο κάτω:

- Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων,
- Εφαρμογή Εθνικών Προγραμμάτων Δειγματοληψίας Τροφίμων
- Έλεγχος των εισαγόμενων τροφίμων και
- Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF).

2.9. Επίσημοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις τροφίμων

Επί συνόλου 13385 επιχειρήσεων τροφίμων έχουν διενεργηθεί πέραν των 23817 επίσημων ελέγχων, κατά τους οποίους έχουν διαπιστωθεί 9931 περιπτώσεις, μη συμμορφούμενες με τη νομοθεσία. Στη γραφική παράσταση που φαίνεται πιο κάτω απεικονίζονται οι μη συμμορφώσεις κατά τα έτη 2008-2012, για σκοπούς εύκολης σύγκρισης.

Το μεγαλύτερο ποσοστό μη συμμορφούμενων, με τη νομοθεσία, περιπτώσεων έχει εντοπισθεί στο στάδιο παραγωγής και μεταποίησης των τροφίμων με πρώτο τα προαπαιτούμενα με 6886 μη συμμορφώσεις, δεύτερο το HACCP με 2136, η συμμορφώσεις και τρίτο την σήμανση με 353 μη συμμορφώσεις. Για την τελευταία παράμετρο της σήμανσης μέχρι και το έτος 2011 δεν γινόταν δήλωση στις σχετικές εκθέσεις

Οι μη συμμορφούμενες περιπτώσεις έχουν εντοπισθεί ως επί το πλείστον κατά τη θερινή περίοδο επειδή οι περισσότερες επιχειρήσεις τροφίμων προσφέρουν υπηρεσίες μαζικής τροφοδοσίας και λειτουργούν εποχιακά κυρίως κατά την τουριστική περίοδο από Ιούνιο μέχρι Σεπτέμβριο.

Λεπτομερής κατάσταση των μη συμμορφούμενων περιπτώσεων, παρατίθεται στον **Πίνακα 4**.

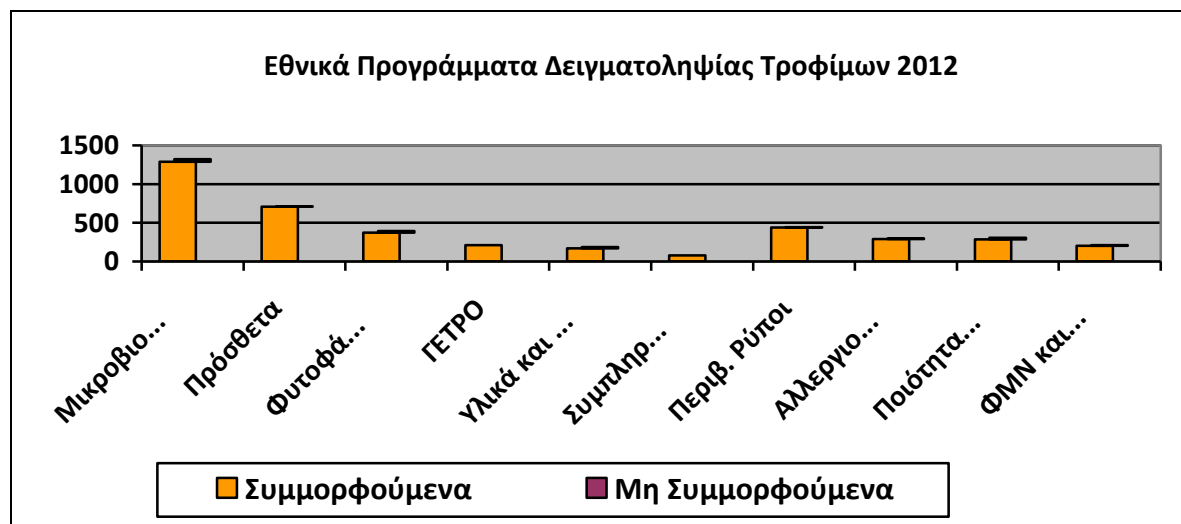
Μετά από εκτίμηση της επικινδυνότητας των μη συμμορφώσεων, αυτές έχουν ταξινομηθεί στις πιο κάτω κατηγορίες, για σκοπούς λήψης μέτρων επιβολής:

- α) Σημαντικές παραβάσεις για τις οποίες λήφθηκαν άμεσα μέτρα επιβολής
- β) Σημαντικές παραβάσεις για τις οποίες επιβλήθηκε διοικητικό πρόστιμο ή ασκήθηκαν ποινικές διώξεις επειδή οι επιχειρηματίες δεν επέδειξαν προθυμία για να συμμορφωθούν.
- γ) Παραβάσεις που αφορούσαν κυρίως προαπαιτούμενα και στους επιχειρηματίες έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες για λήψη μέτρων εξυγίανσης.

2.10. Εφαρμογή Εθνικών Προγραμμάτων Δειγματοληψίας Τροφίμων

Κατά την διάρκεια του 2012 υποβλήθηκαν για ανάλυση στο Γενικό Χημείο το Κράτους 4160 δείγματα τροφίμων εκ των οποίων τα 115 ήταν μη συμμορφούμενα με τη σχετική νομοθεσία, (**Πίνακας 2**). Πιο

κάτω παρουσιάζονται σε μορφή γραφικής παράστασης, η αναλογία των συμμορφούμενων και μη συμμορφούμενων δειγμάτων τροφίμων ανά εθνικό πρόγραμμα δειγματοληψίας τροφίμων, για το έτος 2012

Μετά από εκτίμηση της επικινδυνότητας των μη συμμορφώσεων αυτές έχουν ταξινομηθεί στις πιο κάτω κατηγορίες, για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων και λήψης μέτρων επιβολής:

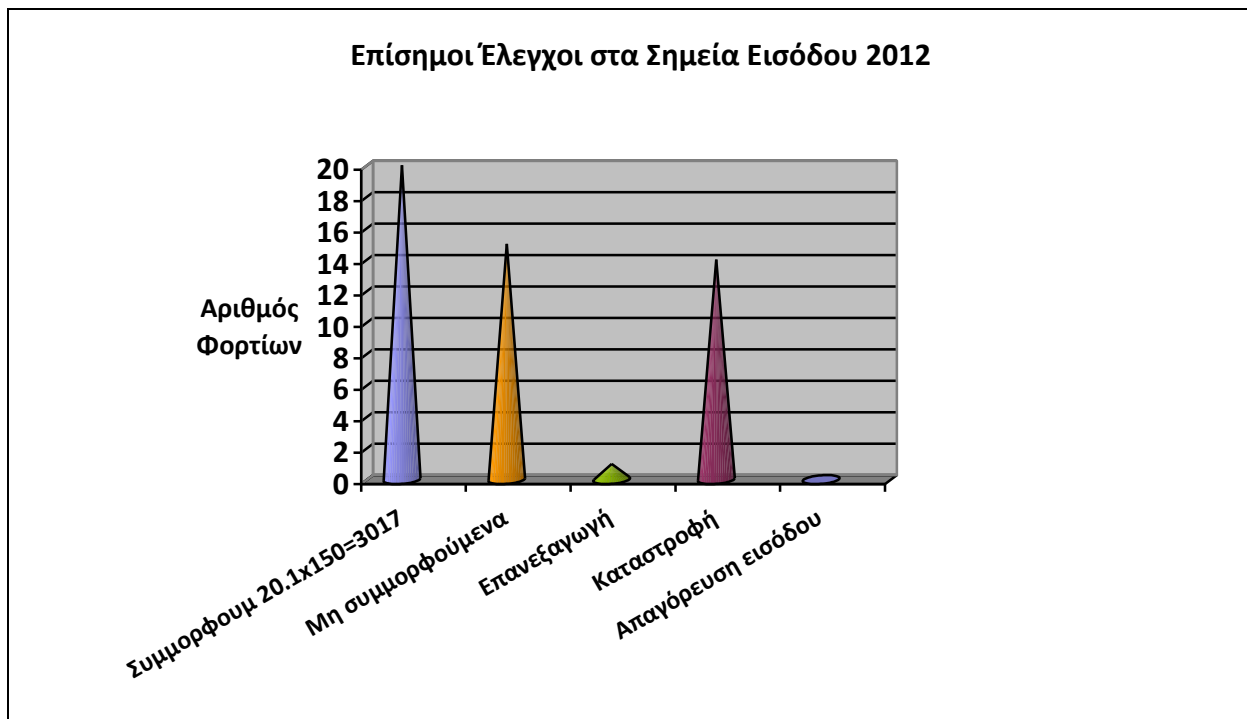
α) Περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων για τις οποίες έχουν ληφθεί μέτρα απόσυρσης / ανάκλησης καθώς και έκδοσης ανακοίνωσης στα Μ.Μ.Ε. για κατάλληλη ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού.

β) Περιπτώσεις που αφορούσαν θέματα νοθείας, ποιότητας, σήμανσης κλπ για τις οποίες έχουν δοθεί γραπτές οδηγίες για διόρθωση της σήμανσης ή αλλαγής της αρχικής χρήσης του προϊόντος.

γ) Περιπτώσεις που αφορούσαν τρόφιμα υποβαθμισμένης ποιότητας για τις οποίες έχουν γίνει συστάσεις τους επιχειρηματίες για λήψη μέτρων και επαναληπτικές δειγματοληψίες.

2.11. Έλεγχος εισαγόμενων τροφίμων από τρίτες χώρες

Με βάση την υφιστάμενη κοινοτική και εθνική νομοθεσία διενεργούνται επίσημοι έλεγχοι στα σημεία εισόδου καθώς και στις αποθήκες των εισαγωγέων, στις πέντε επαρχίες. Επί συνόλου 3017 φορτίων που έχουν ελεγχθεί 3002 ήσαν συμμορφούμενα και 15 μη συμμορφούμενα με τη νομοθεσία για τα τρόφιμα. Όσον αφορά τα 15 μη συμμορφούμενα φορτία, 1 φορτίο επανεξήχθη και 14 φορτία καταστράφηκαν. Επίσης, σε (0) φορτία απαγορεύτηκε η είσοδος. **(Πίνακας 5).**

2.12. Φύση των κινδύνων που προέρχονται από τις μη συμμορφούμενες περιπτώσεις

Όλες οι μη συμμορφούμενες περιπτώσεις που αφορούσαν γενικά παραβάσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα έτυχαν σφαιρικής αξιολόγησης και ταξινομήθηκαν στις πιο κάτω κατηγορίες:

α) Περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίθηκε ότι δυνατό να υπήρχαν άμεσες συνέπειες στην υγεία των καταναλωτών, όπως είναι η εκδήλωση τροφικών δηλητηριάσεων.

β) Περιπτώσεις κατά τις οποίες κρίθηκε ότι οι συνέπειες στην υγεία των καταναλωτών ήταν σοβαρές αλλά έμμεσες και μακροπρόθεσμες, λόγω του εντοπισμού σε τρόφιμα περιβαλλοντικών ρυπαντών, υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, απαγορευμένων πρόσθετων ουσιών.

γ) Περιπτώσεις κατά τις οποίες η επικινδυνότητα οφείλεται σε διαφορετικά αίτια όπως η μη τήρηση των καθορισμένων διαδικασιών βάσει των αρχών HACCP.

2.13. Ουσιαστικά αίτια των μη συμμορφώσεων

Κατά την άσκηση των επίσημων ελέγχων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας που περιελάμβανε τρόφιμα που παράγονται στην Κύπρο, διακινούνται μέσω του ενδοκοινοτικού εμπορίου ή εισάγονται από τρίτες χώρες έχουν διαπιστωθεί παραβάσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

Μετά από αξιολόγηση των ευρημάτων των επίσημων ελέγχων προκύπτει το συμπέρασμα ότι οι μη συμμορφώσεις οφείλονται στα πιο κάτω αίτια:

2.14. Έλλειψη πληροφόρησης επιχειρηματιών τροφίμων

Η κάποιου βαθμού ελλιπής πληροφόρηση των επιχειρηματιών οφείλεται κυρίως στους πιο κάτω λόγους:

α) Στο μέγεθος των επιχειρήσεων τροφίμων, όπου οι πλείστες από αυτές είναι οικογενειακές, πολύ μικρές, έχουν μικρό κύκλο εργασιών και οι διαχειριστές τους δεν έχουν την κατάλληλη προπαίδεια σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής τροφίμων.

β) Οι επιχειρήσεις που βρίσκονται στα όρια των Τοπικών Αρχών των 10 μεγαλύτερων Δήμων της Κύπρου ελέγχονται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων αυτών, σύμφωνα με την υφιστάμενη Εθνική Νομοθεσία. Η ελλιπής ενημέρωση των επιχειρηματιών αυτών οφείλεται εν μέρει στην ανεπαρκή στελέχωση με κατάλληλο προσωπικό των Υγειονομικών Υπηρεσιών των Δήμων και εν μέρει στην απασχόληση του υφιστάμενου προσωπικού Υγειονομικών με σωρεία καθηκόντων πέραν της ασφάλειας τροφίμων.

2.15. Δυσχέρειες στην εκπαίδευση των χειριστών τροφίμων

Το προσωπικό των μικρών επιχειρήσεων που απασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών στην τουριστική βιομηχανία προέρχεται κυρίως από τρίτες χώρες και η απασχόληση του είναι βραχυπρόθεσμη με αποτέλεσμα να μη παρέχεται επαρκής χρόνος για την εκπαίδευση τους. Το απασχολούμενο προσωπικό προέρχεται από διάφορες χώρες με αποτέλεσμα να παρατηρείται πρόβλημα στην επαρκή κατανόηση της γλώσσας διδασκαλίας. Η εκπαίδευση γίνεται κυρίως στη Ελληνική και είναι δύσκολο για τα άτομα αυτά να κατανοήσουν πλήρως το περιεχόμενο των σεμιναρίων.

2.16. Οικονομικό κόστος για τους επιχειρηματίες

Τα έξοδα τα οποία θα πρέπει να επωμισθούν οι επιχειρηματίες για να εκσυγχρονίσουν τις επιχειρήσεις τους, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της νομοθεσίας είναι πολύ ψηλά και αποτρεπτικά, κυρίως για τους υπευθύνους των μικρών επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό οι βελτιώσεις γίνονται σταδιακά και χρειάζεται κάποια χρονική περίοδος μέχρι την πλήρη συμμόρφωση τους.

2.17. Εσωτερικοί Έλεγχοι

Ο Τομέας Εσωτερικού Ελέγχου συνέχισε του εσωτερικούς και εποπτικούς ελέγχους και το 2009, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 4.6 του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και της απόφασης της Επιτροπής, με αρ. 2006/677/ΕΚ.

Κατά το 2012, με βάση ετήσιο πρόγραμμα που καταρτίστηκε, διενεργήθηκαν εσωτερικοί έλεγχοι στις 5 επαρχίες οι οποίοι αφορούσαν τους πιο κάτω υποτομείς του τομέα τροφίμων:

-Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων

-Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων

-Έλεγχος εισαγομένων τροφίμων

-Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF)

Κατά το 2012, πραγματοποιήθηκαν 16 συνολικά εσωτερικοί και εποπτικοί έλεγχοι, από τους οποίους οι 5 ήταν σε επαρχιακό επίπεδο και οι 11 σε τοπικό επίπεδο.

Σε **τοπικό επίπεδο** διενεργήθηκαν 10 προγραμματισμένοι έλεγχοι, οι οποίοι κάλυψαν κυρίως τον τομέα του επίσημου ελέγχου των επιχειρήσεων τροφίμων, με βάση το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και των 10 συνεργαζόμενων Δήμων, καθώς και τη διαδικασία εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Δειγματοληψιών τροφίμων.

Επιπρόσθετα διενεργήθηκε και ένας εποπτικός έλεγχος στην Υγειονομική Υπηρεσία του Δήμου Αγλαντζιάς, κατόπιν αίτησης των για αξιολόγηση της δυνατότητας τους να διενεργούν ανεξάρτητους επίσημους ελέγχους, με σκοπό την ένταξη τους στους συνεργαζόμενους Δήμους.

Με την ολοκλήρωση κάθε εσωτερικού ελέγχου τόσο σε επαρχιακό όσο και σε τοπικό επίπεδο διαβιβάζεται εμπειριστατωμένη έκθεση στον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών (ΠΥΥ). Σε κάθε περίπτωση που από τις εκθέσεις του τομέα εσωτερικού ελέγχου διαπιστώνονται οποιαδήποτε αδυναμίες, ελλείψεις ή κενά ο ΠΥΥ αποστέλλει επιστολή στην ανάλογη υπηρεσία για λήψη συγκεκριμένων μέτρων για άρση των αδυναμιών και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων. Η επαλήθευση εφαρμογής των μέτρων γίνεται τόσο μέσω εποπτικών ελέγχων από το ΠΥΥ όσο και μέσω των επανελέγχων του τομέα εσωτερικού ελέγχου.

Ετήσια έκθεση του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**.

2.18. Ενέργειες για διασφάλιση αποτελεσματικότητας

Με βάση την αξιολόγηση των ευρημάτων των επίσημων ελέγχων και τον βαθμό επικινδυνότητας λαμβάνονται τα ανάλογα μέτρα επιβολής όπως πιο κάτω:

2.19. Ενέργειες κατά των επιχειρηματιών

α) Έχουν αποσταλεί 7485 γραπτές γνωστοποιήσεις προς τους επιχειρηματίες, με τις οποίες εκλήθησαν εντός τακτής προθεσμίας να συμμορφωθούν με συγκεκριμένες πρόνοιες της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

β) Σε 92 περιπτώσεις δόθηκαν γραπτές οδηγίες για απόσυρση / ανάκληση μη ασφαλών προϊόντων.

γ) Έχουν δοθεί 162 γραπτές οδηγίες για διόρθωση σήμανσης ή αλλαγής χρήσης προϊόντων, των οποίων η ποιότητα είναι υποβαθμισμένη.

δ) Υπήρξαν μια περίπτωση απαγόρευσης εισαγωγής ενός φορτίου λόγω εντοπισμού μη ασφαλών προϊόντων στα Επίσημα Σημεία Εισόδου.

ε) Αναστολή λειτουργίας πέντε επιχειρήσεις τροφίμων και δημοσιοποίηση των ονομάτων τους, επειδή διαπιστώθηκαν σοβαρές παραβάσεις των προνοιών της νομοθεσίας για τα τρόφιμα που έθεταν σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

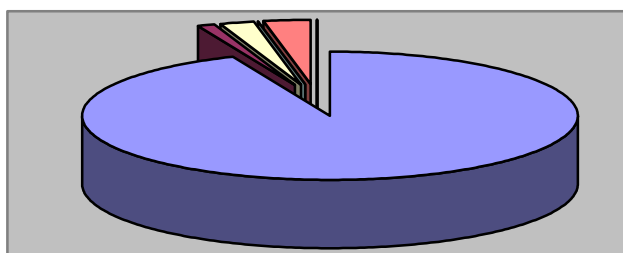
στ) Σε 176 περιπτώσεις υποβλήθηκε εισήγηση για επιβολή διοικητικού πρόστιμου και σε 69 περιπτώσεις υποβλήθηκε εισήγηση για λήψη δικαστικών μέτρων.

ζ) Από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες έχουν γίνει 15 ανακοινώσεις στα Μ.Μ.Ε. και αφορούσαν μη ασφαλή τρόφιμα για σκοπούς ενημέρωσης των καταναλωτών.

η) Επιπρόσθετα έχουν γίνει 36 ανακοινώσεις στα Μ.Μ.Ε. από τους επιχειρηματίες, υποχρέωση που προκύπτει από τον Κοινοτικό κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002.

Όλες οι διορθωτικές ενέργειες που έχουν γίνει κατά το 2012 παρατίθενται στον **πίνακα 6**.

Εκατοστιαία αναλογία επί του συνόλου των ενέργειων κατά των επιχειρήσεων κατά το 2012

- 93.3% Γραπτές Γνωστοποιήσεις
- 1.15% Οδηγίες Απόσυρσης / Ανάκλησης
- 2.02% Διόρθωση Σήμανσης
- 0.01% Απαγόρευση εισαγωγής
- 0,06% Αναστολή Λειτουργίας
- 3.06% Διοικητικό Πρόστιμο / Ποινικές Διώξεις

2.20. Ενέργειες για τη διασφάλιση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές

Με σκοπό τη διασφάλιση της καταλληλότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες:

α) Εκπαίδευση του προσωπικού για τις μεθόδους και τεχνικές της άσκησης των επίσημων ελέγχων. Σχετική κατάσταση επισυνάπτεται στο **πίνακας 7**.

β) Παροχή όλων των αναγκαίων μέσων προς το προσωπικό που ασκεί επίσημους ελέγχους.

γ) Παροχή στο προσωπικό πρόσβασης σε διαπιστευμένα εργαστήρια (Γενικό Χημείο του Κράτους) για διενέργεια εργαστηριακών ελέγχων..

δ) Εξασφάλιση της αναγκαίας εξουσιοδότησης στο προσωπικό για την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Βάσει της εθνικής νομοθεσίας τα μέλη του προσωπικού που ασκούν επίσημους ελέγχους έχουν εξουσία εισόδου και άσκηση επίσημων ελέγχων σε όλες τις επιχειρήσεις τροφίμων.

ε) Από το 2010 οι Υγειονομικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν μετά από σχετική πιστοποίηση Σύστημα Διαχείρισης της Ποιότητας με τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 9001:2008, το οποίο εκτός των άλλων προβλέπει την τυποποίηση όλων των διαδικασιών και εντύπων που χρησιμοποιούνται κατά τη διεξαγωγή επίσημων ελέγχων ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ομοιομορφία των ελέγχων στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

ζ) Αξιοποίηση των ευρημάτων του Εσωτερικού Ελέγχου για σκοπούς καλύτερης οργάνωσης και άσκησης των επίσημων ελέγχων.

η) Στα πλαίσια της συνεχούς προσπάθειας για βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Υγειονομικών Υπηρεσιών το 2010 πραγματοποιήθηκε αναδιοργάνωση της δομής τους, αυτή η προσπάθεια συνεχίστηκε και το 2011. Η αναδιοργάνωση αφορούσε τις διοικητικές και οργανωτικές δομές της Υπηρεσίας. Αυτή καθόριζε ότι όσο προσωπικό διέθετε πτυχίο πανεπιστημίου τοποθετήθηκε στην επιστημονική δομή και ονομάστηκαν υγειονομικοί λειτουργοί, τα δε προσωπικά που δεν κατείχε αυτό το προσόν παρέμεινε στη υφιστάμενη τεχνική δομή έχοντας τίτλο του υγειονομικού επιθεωρητή.

2.21. Εκδόσεις Υγειονομικών Υπηρεσιών για βοήθεια των επιχειρηματιών

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, μέχρι το 2012 μέσα στα πλαίσια προαγωγής της ασφάλειας τροφίμων και της προσπάθειας τους να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις τροφίμων να συμμορφωθούν με τους κανόνες υγιεινής, έχουν εκδώσει και διαθέσει δωρεάν τα ακόλουθα έντυπα:

- Οδηγός Υγιεινής Αρ.1 για τις επιχειρήσεις μαζικής εστίασης και ζαχαροπλαστικής
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.2 για αρτοποιεία και τις επιχειρήσεις διακίνησης και διάθεσης άρτου και προϊόντων αρτοποιίας
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.3 για τις επιχειρήσεις αποθήκευσης και διανομής τροφίμων σε συνθήκες περιβάλλοντος, ψύξης ή κατάψυξης
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.4 για τις επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.5 για επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού και διάθεσης νερού από βυτιοφόρα οχήματα και βυτία με κερματοδέκτες
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.6 για Σχολικά Κυλικεία
- Οδηγός υγιεινής Αρ.7 για πωλητές τροφίμων στις λαϊκές αγορές
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.8 για επιχειρήσεις παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης αναψυκτικών και χυμών
- Οδηγός Υγιεινής Αρ.9 για ανάκληση και ιχνηλασιμότητα των τροφίμων

Επίσης, κατά το 2012 σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών προγραμματίστηκε η επανέκδοση του βοηθήματος Γενικό Σχέδιο HACCP, το οποίο αναμένεται να κυκλοφορήσει δωρεάν το 2013.

2.22.ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012	Τ-Φ-085/1
-----------	--	-----------

<div style="text-align: center;">Κατηγοριοποίηση</div> <div style="text-align: left;">Συχνότητα</div>	Επιχειρήσεις τροφίμων χαμηλού κινδύνου	Επιχειρήσεις τροφίμων μέτριου κινδύνου	Επιχειρήσεις τροφίμων ψηλού κινδύνου	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Αριθμός επιχειρήσεων που έχουν επιθεωρηθεί 3 φορές ή περισσότερες	324	248	3228	3800	11400
Αριθμός επιχειρήσεων που έχουν επιθεωρηθεί 2 φορές	734	588	2140	3462	6924
Αριθμός επιχειρήσεων που έχουν επιθεωρηθεί 1 φορά	3250	411	1832	5493	5493
Αριθμός επιχειρήσεων που δεν έχουν επιθεωρηθεί καθόλου	359	17	254	630	630
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	4667	1264	7454	13385	23817

ΠΙΝΑΚΑΣ 2	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012	T-Φ-086/1
------------------	---	------------------

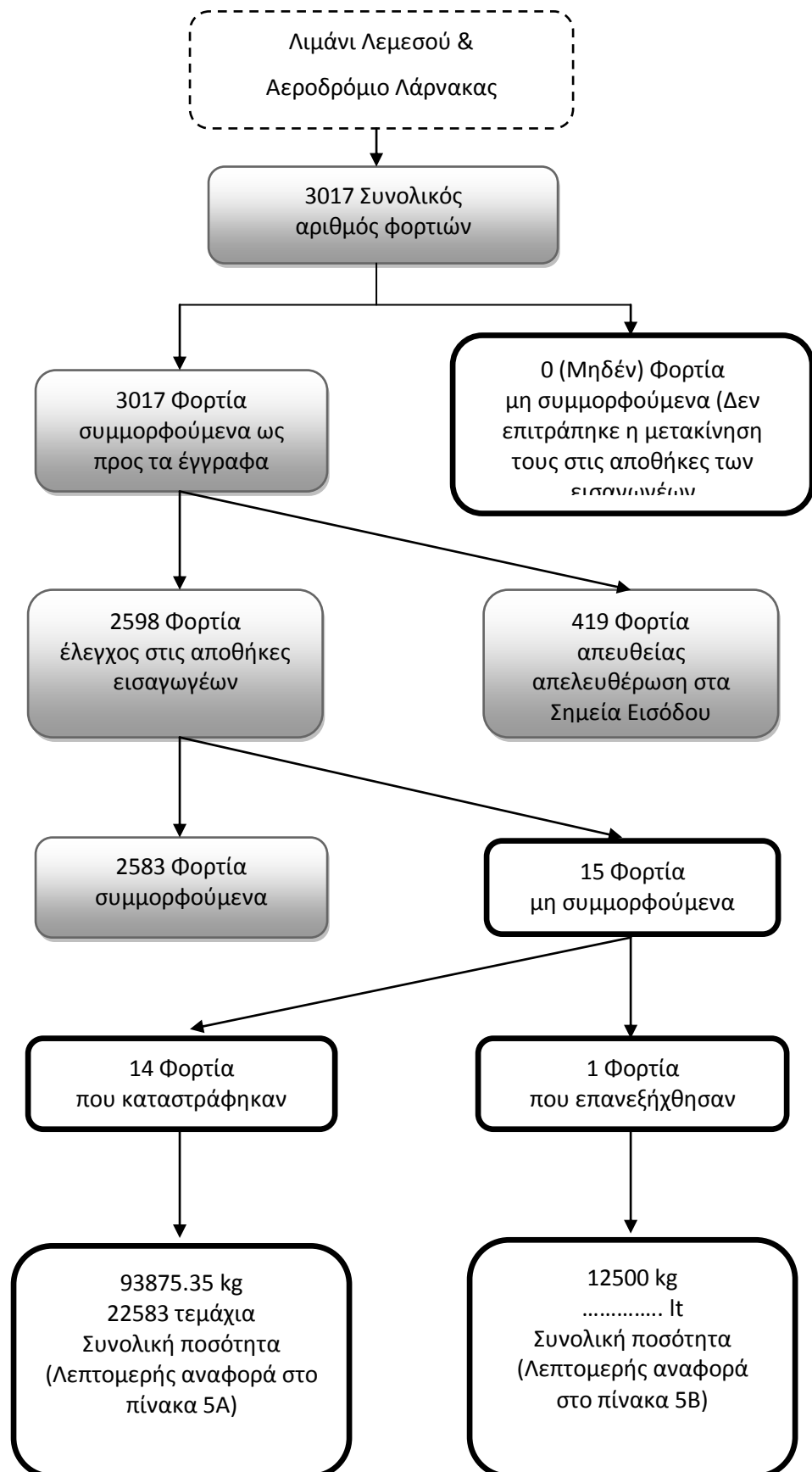
Α/Α	Εθνικό Πρόγραμμα	Ολικός αριθμός	
		Δειγμάτων	Μη συμμορφώσεων*
2.1	Πρόγραμμα μικροβιολογικού ελέγχου τροφίμων (*σε περιπτώσεις λήψης πολλαπλών δειγμάτων για τον έλεγχο ενός τροφίμου, στις μη συμμορφώσεις να γίνεται αριθμητική αναφορά στο ακατάλληλο τρόφιμο και όχι στα δείγματα, για να αποφεύγεται η παραπλανητική αύξηση των ακατάλληλων δειγμάτων)	1287	35
2.2	Πρόγραμμα ελέγχου πρόσθετων ουσιών και για ειδικές αναλύσεις	709	3
2.3	Πρόγραμμα ελέγχου υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων	373	19
2.4	Πρόγραμμα ελέγχου γενετικά τροποποιημένων τροφίμων	212	0
2.5	Πρόγραμμα ελέγχου υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα	171	14
2.6	Πρόγραμμα ελέγχου συμπληρωμάτων διατροφής	77	0
2.7	Πρόγραμμα ελέγχου για περιβαλλοντικούς ρύπους και φυσικών τοξινών	441	4
2.8	Πρόγραμμα ελέγχου για αλλεργιογόνες ουσίες	288	11
2.9	Πρόγραμμα ελέγχου για σύσταση ποιότητα και θρεπτική αξία τροφίμων	284	21
2.10	Πρόγραμμα ελέγχου Φ.Μ.Ν. και εμφιαλωμένων νερών	203	8
ΣΥΝΟΛΟ		4045	115

ΠΙΝΑΚΑΣ 3	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ (RASFF) ΓΙΑ ΤΟ 2012	Τ-Φ-087/2
------------------	---	------------------

Α/Α	Δραστηριότητα	Αριθμός
1	Γνωστοποιήσεις τύπου « <i>Alert</i> » που εκδόθηκαν από το RASFF, αξιολογήθηκαν και ανάλογα προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες	547
2	Γνωστοποιήσεις τύπου « <i>Information Notification</i> » που εκδόθηκαν από το RASFF, αξιολογήθηκαν και ανάλογα προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες	1226
3	Γνωστοποιήσεις τύπου « <i>Border Rejection</i> » που εκδόθηκαν από το RASFF, αξιολογήθηκαν και ανάλογα προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες	1743
4	Γνωστοποιήσεις τύπου 'additional information' που εκδόθηκαν, αξιολογήθηκαν και ανάλογα προωθήθηκαν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες	5281
5	Γνωστοποιήσεις που αποστάληκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορούσαν διανομή στην Κύπρο. (Περιλαμβάνονται 2 περιπτώσεις όπου βρέθηκε η διανομή χωρίς να γίνεται αναφορά από το RASFF)	25
6	Σύνολο γνωστοποιήσεων που δηλώθηκαν από την Κύπρο	51
7	Γνωστοποιήσεις που δηλώθηκαν από Υγειονομικές Υπηρεσίες	40
8	Γνωστοποιήσεις που δηλώθηκαν από Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	6
9	Γνωστοποιήσεις που δηλώθηκαν από Τμήμα Γεωργίας	5
10	Ανακοινώσεις από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες στα Μ.Μ.Ε. για ακατάλληλα τρόφιμα	15
11	Ανακοινώσεις από τους Υπεύθυνους Επιχειρήσεων Τροφίμων στα Μ.Μ.Ε. για ακατάλληλα τρόφιμα	36

ΠΙΝΑΚΑΣ 4	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΕΛΕΓΧΟ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΤΟ 2012	Τ-Φ-088/1
------------------	---	------------------

A/A	Είδος μη συμμόρφωσης	Αριθμός μη συμμορφώσεων
4.1	Προαπαιτούμενα	6886
4.2	Εφαρμογή αρχών HACCP	2136
4.3	Υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα	120
4.4	Πρώτες ύλες	178
4.5	Τελικά προϊόντα	151
4.6	Ιχνηλασιμότητα	107
4.7	Σήμανση	353
ΣΥΝΟΛΟ		9931

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Α	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ 2012	Τ-Φ-090/1
-------------------	--	------------------

Φορτία Τροφίμων που καταστράφηκαν επειδή κρίθηκαν ακατάλληλα κατά τον έλεγχο στα σημεία εισόδου ή στις αποθήκες των εισαγωγέων

A/A	Είδος τροφίμου	Αιτία καταστροφής	Ποσότητα kg/lt
1	Κόκκοι καφέ	Βρεγμένοι	2200 kg
2-4	Μπανάνες (3 φορτία)	Υπερωρίμανση	79324 kg
5	5.1 Wilton silver pearl dust 5.2 Wilton sprinkles snowman stacking sprinkles 5.3 Wilton G bread silicone mold 5.4 Wilton holly mix stacking sprinkles	Απαγορευμένη χρωστική Απαγορευμένη χρωστική Μετανάστευση ουσιών Απαγορευμένη χρωστική	5.1,5.2 και 5.4=122.45 kg 5.3=23 τεμάχια
6	Συμπυκνωμένος χυμός μήλου (Saman su)	Μη Εμπορεύσιμος	4260Kg
7	Χρωματιστά ταπιόκα (Aling conching colored tabioca)	Απαγορευμένη χρωστική	22.70 Kg
8	Διάφορα είδη πλαστικών κουτάλων	Μετανάστευση πρωτοταγών αρωματικών αμινών	20160 τεμάχια
9	Ξυδάτα γογγύλια	Αναγραφή χρωστικής E127 στα συστατικά	75 Kg
10	Πιάτα από μελαμίνη	Μετανάστευση φορμαλδεΐδης	2400 τεμάχια
11	Ταχίνι	Ανίχνευση σαλμονέλας	144 Kg
12	Μαρμελάδες	Ανίχνευση E120 και E220	253.8 Kg
13	Παιδικές τροφές	Ανίχνευση E. Sakasakii	41.4Kg
14	Ρύζι καρολίνα	Ανίχνευση φυτοφαρμάκων	7500 Kg
ΣΥΝΟΛΟ			93875.35 Kg 22583 τεμάχια

ΠΙΝΑΚΑΣ 5B	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ 2012	Τ-Φ-091/1
-------------------	--	------------------

Φορτία τροφίμων που επεξεγήθησαν επειδή κρίθηκαν ως μη συμμορφούμενα κατά τον έλεγχο στα σημεία εισόδου ή στις αποθήκες των εισαγωγών

A/A	Είδος τροφίμου	Αιτία μη συμμόρφωσης	Ποσότητα kg/lt
1	Ινδοκάρυδο	Ανίχνευση <i>salmonella spp.</i>	12500 Kg
ΣΥΝΟΛΟ			12500 Kg

ΠΙΝΑΚΑΣ 6	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012 ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	ΤΦ-092/1
------------------	---	-----------------

Διορθωτικές ενέργειες Μη συμμορφώσεις		Αριθμός περιπτώσεων αποστολής προειδοποιητικών επιστολών	Αριθμός περιπτώσεων με εισήγηση για επιβολή διοικητικού πρόστιμου	Αριθμός περιπτώσεων με εισήγηση για λήψη δικαστικών μέτρων	Αριθμός περιπτώσεων αναστολής λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων	Αριθμός περιπτώσεων απόσυρσης τροφίμων από την αγορά	Αριθμός περιπτώσεων καταστροφής τροφίμων	Αριθμός περιπτώσεων επανεξαγωγής τροφίμων	Αριθμός περιπτώσεων εργασιών οδηγιών για διόρθωση σήμανσης ή αλλαγής χρήσης προϊόντος
6.1	Κατά τον επίσημο έλεγχο σε επιχειρήσεις τροφίμων	7338	118	49	5	61	13	0	136
6.2.	Μετά από δειγματοληψίες τροφίμων ή υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα	124	58	20	0	31	5	0	25
6.3	Κατά τον έλεγχο εισαγόμενων τροφίμων	23	0	0	0	0	16	1	1
ΣΥΝΟΛΟ		7485	176	69	5	92	34	1	162

ΠΙΝΑΚΑΣ 7	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012	T-Φ-093/1
------------------	---	------------------

Θέμα Εκπαίδευσης	Περίοδος	Εκπαίδευση εκτός Κύπρου	Εκπαίδευση εντός Κύπρου	Αριθμός Λειτουργών
Auditing course A: Setting-up and implementation of an audit system	17/4/2012	√		1
Auditing course B: Development of the ability to conduct a detailed audit	2012	√		2
Baby food products food hygiene & controls training	2012	√		2
Best practices on increased level of official controls on certain feed and food of non-animal origin	2012	√		4
Food contact materials - administrator basic	17/09/2012	√		1
Food contact materials - administrators advanced	3/12/2012	√		1
Food contact materials - Inspectors advanced	2012	√		2
Food contact materials-Inspector basic	19/09/2012	√		1
HACCP course type 2 auditing HACCP systems (HACCP 2)	2012	√		4
Support to union controls at FVO	21/05/2012	√		1
Training course on food additives and control of their use and marketing	2012	√		7
Εκπαίδευση υγειονομικών λειτουργών / επιθεωρητών σε θέματα που αφορούν τη λήψη νομικών μέτρων για παραβάσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα	30/04/2012		√	12
Ημερίδα εκπαίδευσης προσωπικού υγειονομικών υπηρεσιών	13/06/2012		√	67
ΣΥΝΟΛΟ				105

3.Ετήσια έκθεση του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου των Υγειονομικών Υπηρεσιών για το 2012

3.1.Εισαγωγή

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 4.6 του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 882/2004, ο Τομέας Εσωτερικού Ελέγχου συνέχισε τους εσωτερικούς και εποπτικούς ελέγχους και το 2012, με βάση τη νομική υποχρέωση που προκύπτει από την πιο πάνω νομοθεσία.

Στόχος των εσωτερικών και εποπτικών ελέγχων είναι η αξιολόγηση της ορθότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων που διενεργούνται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς/Επιθεωρητές, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ποιότητα των τροφίμων και να προστατεύονται τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Οι ελέγχοι κάλυψαν όλα τα Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, καθώς και των Υγειονομικών Υπηρεσιών των 10 συνεργαζόμενων Δήμων, με βάση ετήσιο πρόγραμμα.

3.2.Δραστηριότητες

Κατά το 2012, πραγματοποιήθηκαν 16 συνολικά εσωτερικοί και εποπτικοί έλεγχοι, από τους οποίους οι 5 ήταν σε επαρχιακό επίπεδο και οι 11 σε τοπικό επίπεδο.

Σε **τοπικό επίπεδο** διενεργήθηκαν 10 προγραμματισμένοι έλεγχοι, οι οποίοι κάλυψαν κυρίως τον τομέα του επίσημου ελέγχου των επιχειρήσεων τροφίμων, με βάση το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και των 10 συνεργαζόμενων Δήμων, καθώς και τη διαδικασία εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Δειγματοληψιών τροφίμων.

Επιπρόσθετα διενεργήθηκε και ένας εποπτικός έλεγχος στην Υγειονομική Υπηρεσία του Δήμου Αγλαντζιάς, κατόπιν αίτησης των για αξιολόγηση της δυνατότητας τους να διενεργούν ανεξάρτητους επίσημους ελέγχους, με σκοπό την ένταξη τους στους συνεργαζόμενους Δήμους.

Οι προγραμματισμένοι εσωτερικοί έλεγχοι σε **επαρχιακό επίπεδο**, κάλυψαν τους πιο κάτω τομείς των επίσημων ελέγχων που διενεργούνται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς/Επιθεωρητές :

1. Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων
2. Εφαρμογή Εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψίας τροφίμων
3. Έλεγχος εισαγομένων τροφίμων
4. Παρακολούθηση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF)

Επίσης ο έλεγχος επεκτάθηκε και κάλυψε θέματα που αφορούν τη νομοθεσία για τα τρόφιμα, την επιμόρφωση των Υγειονομικών Λειτουργών/Επιθεωρητών, καθώς και την υποδομή και τον απαιτούμενο εξοπλισμό που χρειάζεται για την αποτελεσματική διενέργεια των επίσημων ελέγχων.

Μέσα στα πλαίσια των εσωτερικών και εποπτικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις Επαρχίες και τους συνεργαζόμενους Δήμους, έγινε και επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λήφθηκαν, σε αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των εσωτερικών και εποπτικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2011.

3.3.Ευρήματα

Κατά τους εσωτερικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2012 σε όλες τις Επαρχίες, η γενική διαπίστωση είναι ότι καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια και παρατηρήθηκε ικανοποιητική βελτίωση σε πολλούς τομείς όπου είχαν διαπιστωθεί αδυναμίες κατά το 2011.

Ιδιαίτερα παρατηρήθηκε βελτίωση στις μεθόδους και τεχνικές που εφαρμόζονται από τους Υγειονομικούς Λειτουργούς/Επιθεωρητές κατά τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, σε σύγκριση με το 2011.

Σε αυτό συνέβαλε σημαντικά η διενέργεια επιμορφωτικών σεμιναρίων, που είχαν διοργανωθεί από το Γραφείο του Π.Υ.Υ. κατά τη διάρκεια του έτους.

Επίσης παρατηρήθηκε βελτίωση σε ότι αφορά τη συχνότητα και συνοχή των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο.

Επιπρόσθετα, κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν για επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λήφθηκαν για αδυναμίες προηγούμενων ελέγχων, διαπιστώθηκε ότι στις πλείστες περιπτώσεις υπήρξε συμμόρφωση ως προς τις αιτιολογίες μας.

Από τους εποπτικούς ελέγχους που διενεργήθηκαν στις Υγειονομικές Υπηρεσίες των συνεργαζόμενων Δήμων, διαπιστώθηκε σημαντική βελτίωση σε όλα τα συστήματα και διαδικασίες των επισήμων ελέγχων, σε σχέση με τον προηγούμενο έλεγχο του 2011.

Ανεξάρτητα από την πιο πάνω προσπάθεια που αποτελεί θετικό και ενθαρρυντικό στοιχείο, κατά τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2012, σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν εντοπισθεί ορισμένες αδυναμίες στους πιο κάτω τομείς, για τις οποίες πρέπει να ληφθούν οι ανάλογες διορθωτικές ενέργειες για περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων των επισήμων ελέγχων:

1. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι μέθοδοι και τεχνικές που ακολουθούνται από τους ΥΛ/ΥΕ κατά τη διάρκεια των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, ιδιαίτερα στον έλεγχο των διαδικασιών με βάση τις αρχές του HACCP που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις τροφίμων, δεν είναι ικανοποιητικές.

Επίσης κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων, πρέπει να δίνεται περισσότερη έμφαση από τους Υγειονομικούς Επιθεωρητές, στις ορθές υγιεινές πρακτικές που εφαρμόζονται από το προσωπικό της επιχείρησης. Παράλληλα πρέπει να χρησιμοποιείται περισσότερο η μέθοδος των συνεντεύξεων με τους χειριστές των τροφίμων, ούτως ώστε να διαπιστώνεται ο βαθμός της εκπαίδευσης των.

2. Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εφαρμόζεται η συχνότητα και η συνοχή των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, όπως αυτή έχει καθορισθεί με βάση την επικινδυνότητα, στον Κώδικα πρακτικής των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων.

Ως εκ τούτου, πρέπει να δοθεί περισσότερη βαρύτητα στην οργάνωση και σχεδιασμό των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, οι οποίοι να βασίζονται στην αξιολόγηση του κινδύνου. (Risk based official controls). Κατά την αξιολόγηση του κινδύνου μιας επιχείρησης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια εκτός από το είδος της επιχείρησης, όπως πχ. η συνεργασία που επιδεικνύει ο υπεύθυνος της επιχείρησης με τις αρμόδιες αρχές, τα συστήματα ασφάλειας των τροφίμων που εφαρμόζονται στην επιχείρηση, τα αποτελέσματα προηγούμενων επιθεωρήσεων, τα αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων σε δείγματα τροφίμων που λήφθηκαν από την επιχείρηση, μέτρα επιβολής που λήφθηκαν εναντίον της επιχείρησης, τυχόν παράπονα που υποβλήθηκαν, κλπ.

3. Δεν διενεργείται πάντοτε έγκαιρη επανεπιθεώρηση για επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λαμβάνονται από τους Υπεύθυνους των επιχειρήσεων, σε σοβαρές παρατηρήσεις των Υγειονομικών Επιθεωρητών.
4. Δεν εφαρμόζεται πάντοτε η αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των επιχειρηματιών, για ότι αφορά τις δειγματοληψίες τροφίμων.

5. Δεν διενεργείται ή δεν τεκμηριώνεται επαρκώς σε ορισμένες περιπτώσεις, ικανοποιητικός εσωτερικός η/και εποπτικός έλεγχος από ορισμένους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές των Επαρχιών και των Δήμων.

3.4.Εισηγήσεις για διορθωτικές ενέργειες

Για την επίτευξη του κύριου στόχου της διασφάλισης της ασφάλειας και ποιότητας των τροφίμων, καθώς και των δικαιωμάτων των καταναλωτών, είναι αναγκαίο να ληφθούν τα πιο κάτω διορθωτικά μέτρα, προκειμένου να εξασφαλιστεί σταδιακά η συμμόρφωση με τη νομοθεσία για τα τρόφιμα, στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

1. Κατά την κατάρτιση του ετήσιου σχεδίου των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, να λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων και η επικινδυνότητα της επιχείρησης, η οποία να βασίζεται όχι μόνο στο είδος της επιχείρησης, αλλά και στα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων που διενεργήθηκαν τον προηγούμενο χρόνο, στα συστήματα ασφάλειας και ποιότητας των τροφίμων που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις και στο επίπεδο συνεργασίας που επιδεικνύεται από τους υπευθύνους των επιχειρήσεων.

Επιπρόσθετα να γίνεται ισόρροπη κατανομή του όγκου εργασίας μεταξύ των Υγειονομικών Λειτουργιών/Επιθεωρητών, έτσι ώστε να βελτιωθεί η συχνότητα και η συνοχή των επισήμων ελέγχων.

2. Στις περιπτώσεις που εντοπίζονται σοβαρές παραβάσεις της νομοθεσίας, να διενεργείται έγκαιρη επανεπιθεώρηση, με σκοπό την επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που λαμβάνονται από τους Υπεύθυνους των επιχειρήσεων σε παρατηρήσεις των ΥΛ/ΥΕ και στις περιπτώσεις που δεν παρατηρείται συμμόρφωση, να λαμβάνονται όλα τα υπό τις περιστάσεις ενδεδειγμένα μέτρα.
3. Να συνεχισθεί η εκπαίδευση των Υγειονομικών Λειτουργιών/Επιθεωρητών, με ιδιαίτερη βαρύτητα στις μεθόδους και τεχνικές που ακολουθούνται κατά τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων, δίνοντας έμφαση στον έλεγχο των διαδικασιών που ακολουθούνται στις επιχειρήσεις με βάση τις αρχές του συστήματος HACCP.
4. Να δοθούν οδηγίες στους Υγειονομικούς Λειτουργούς/Επιθεωρητές όπως τα δείγματα τροφίμων που λαμβάνονται μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής των Εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψίας, να λαμβάνονται εκ περιτροπής από όλες τις επιχειρήσεις τροφίμων, για σκοπούς ίσης μεταχείρισης.
5. Να ασκείται συχνός εποπτικός έλεγχος από τους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή και η αποτελεσματικότητα των επισήμων ελέγχων.

Τέλος υπογραμμίζεται ή άριστη συνεργασία που επιδείχθηκε μεταξύ του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου και των Υγειονομικών Λειτουργιών/Επιθεωρητών, τόσο του Υπουργείου Υγείας, όσο και των συνεργαζόμενων Δήμων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1.Εισαγωγή

Το **Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)** ιδρύθηκε το 1932 και είναι ένα από τα πέντε (5) Τμήματα του Υπουργείου Υγείας. Έκτοτε έχει αναπτυχθεί σε ένα δυναμικό κέντρο ελέγχου, παρακολούθησης, έρευνας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις κρατικές υπηρεσίες με αναγνώριση τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αποτελείται από επτά (7) Τομείς και 21 εξειδικευμένα Εργαστήρια (βλ. Οργανόγραμμα, Παραρτήματα) και είναι διαπιστευμένο σε ένα μεγάλο εύρος δοκιμών/αναλύσεων βάσει του διεθνούς και ευρωπαϊκού προτύπου EN/ISO IEC 17025:2005 (βλ. ιστοσελίδα του ΓΧΚ [w`www.moh.gov.cy/sgl](http://www.moh.gov.cy/sgl) και του Ελληνικού Συμβουλίου Διαπίστευσης: www.esyd.gr).

Είναι ο κατεξοχήν αρμόδιος κρατικός φορέας του χημικού, βιολογικού/микροβιολογικού και τοξικολογικού εργαστηριακού ελέγχου και λειτουργεί ως εθνικό κέντρο ελέγχου των τροφίμων, φαρμάκων, ναρκωτικών και αστυνομικών τεκμηρίων. Σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων παρακολούθησης και ερευνών στο περιβάλλον και δραστηριοποιείται πολύπλευρα σε θέματα επιπτώσεων του Περιβάλλοντος στην Υγεία. Ανώτερος στόχος του ΓΧΚ είναι η στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής Πολιτικών και Νομοθεσιών σ' όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων. Ο συνολικός αριθμός των μελών του προσωπικού είναι 155 και οι πόροι του είναι κατ' εξοχή κυβερνητικοί, καθότι είναι κυβερνητικός οργανισμός.

Ιδιαίτερα όσο αφορά τον τομέα των τροφίμων, είναι το **Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου** σύμφωνα με τους Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώλησης) Νόμους του 1996-2011 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004, για χημικές, μικροβιολογικές/βιολογικές, ραδιολογικές αναλύσεις τροφίμων και πόσιμου εμφιαλωμένου νερού, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και σχετική εκτίμηση κινδύνου (βλ. κατωτέρω 14 εξειδικευμένα εργαστήρια του). Προς τούτο λειτουργεί και Ομάδα Εκτίμησης Κινδύνου στο ΓΧΚ.

Επιπλέον, το ΓΧΚ είναι το **Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς** για μεγάλο αριθμό πεδίων χημικών, μικροβιολογικών/βιολογικών αναλύσεων τροφίμων (βλ. κατωτέρω) σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

2. Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου-Σχεδιασμός - Συνεργαζόμενες Αρμόδιες Υπηρεσίες

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του το **ΓΧΚ** και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, εφαρμόζει **Ολοκληρωμένο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου- ΠΕΣΕ** (βλ. κατωτέρω) αποτελούμενο από **επιμέρους προγράμματα** επιτήρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και εφαρμοσμένης έρευνας.

Τα εν λόγω προγράμματα καταρτίζονται σε **συνεργασία** με τις **Αρμόδιες Υπηρεσίες** του Κράτους που είναι: (α) **Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες** των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (Υ.Υ.) και των Δήμων, (β) **Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες** του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ) και (γ) το **Τμήμα Γεωργίας** (Υπηρεσία Επιθεώρησης Προϊόντων κ.ά.) του ΥΓΦΠΠ.

Τα προγράμματα έχουν κατά το δυνατό, **προληπτικό χαρακτήρα** και τα **δείγματα** λαμβάνονται από **κρίσιμα σημεία ελέγχου**, έτσι ώστε να καλύπτουν τρόφιμα (ζωικής και φυτικής προέλευσης) καθώς και υλικά σε επαφή με τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής. Η δειγματοληψία καλύπτει όλη την τροφική αλυσίδα (εισαγωγή, επιτόπια παραγωγή, πρωτοταγή αποθήκευση, βιομηχανία, μαζική κατανάλωση) και την αγορά. Σε αρκετές περιπτώσεις η δειγματοληψία είναι ένας συνδυασμός τυχαίας και στοχευμένης δειγματοληψίας.

Ο **σχεδιασμός** των προγραμμάτων **βασίζεται** σε **προτεραιοποίηση του κινδύνου**, αποκλίσεις από την νομοθεσία, εκ των προτέρων γνωστά προβλήματα, πληροφορίες, από το Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RASFF) της Ε.Ε. και επικεντρώνεται σε ευαλλοίωτα και βασικά είδη διατροφής ή τρόφιμα που καταναλώνονται συχνά σε αυξημένες ποσότητες και ιδιαίτερα από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (π.χ. παιδιά). Σε περιπτώσεις που παρατηρούνται έκτακτα προβλήματα ή και **κρίσεις τροφίμων**, τα προγράμματα **αναθεωρούνται** και αναπροσαρμόζονται αναλόγως σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Η έκθεση αυτή αποτελεί την ετήσια αναφορά στις προτάσεις του ΓΧΚ για το Πολυετές Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου και έχει καταρτισθεί σύμφωνα με το άρθρο 44(Ι) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και την απόφαση της Επιτροπής 2008/654/ΕΚ και αναφέρεται στις δραστηριότητες των 14 εξειδικευμένων εργαστηρίων του ΓΧΚ που σχετίζονται με τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των υλικών σε επαφή με τρόφιμα, των συμπληρωμάτων διατροφής, του φυσικού μεταλλικού νερού και του εμφιαλωμένου νερού μετά το σημείο εμφιάλωσης.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω 14 εξειδικευμένα **εργαστήρια του ΓΧΚ** έχουν την ευθύνη του **επίσημου εργαστηριακού ελέγχου τροφίμων** σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Τα εν λόγω εργαστήρια **για το 2012, κατάρτισαν** σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, αντίστοιχα **επί μέρους προγράμματα ελέγχου**, που καλύπτουν αναλύσεις επίσημων ελέγχων που απορρέουν από τα πεδία των αρμοδιοτήτων τους (βλ. κατωτέρω κεφ.3 και Παράρτημα Β, Πίνακες 1-14). Τα εν λόγω προγράμματα αναφέρονται και στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ (www.moh.gov.cy/sgl). Τα 14 εξειδικευμένα εργαστήρια τροφίμων του ΓΧΚ είναι τα εξής:

Εργαστήριο Σύστασης, Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων (Εργ. 01)

Εργαστήριο Γενικών Αναλύσεων Νερών (Εργ. 02)

Εργαστήριο Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων (Εργ. 05)

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας Ι (Εργ. 06)

Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, PCBs και Διοξινών (Εργ. 08)

Εργαστήριο Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος & Τροφίμων (Εργ. 09)

Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργ. 12)

Εργαστήριο Προσθέτων Ουσιών και Ειδικών Αναλύσεων Τροφίμων (Εργ. 13)

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)

Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Νερών, Φαρμάκων & Καλλυντικών (Εργ. 15)

Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων (Εργ. 16)

Εργαστήριο Καλλυντικών και Συμπληρωμάτων Διατροφής (Εργ. 19)

Εργαστήριο Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού (SNIF-NMR) (Εργ. 20)

Εργαστήριο Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Γ.Τ.Ο.) (Εργ. 21)

Από τα πιο πάνω επίσημα εργαστήρια, τα εργαστήρια 05, 08, 12, 14, 16 και 21 είναι και **Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς (ΕΕΑ)** στα πιο κάτω πεδία των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.882/2004.

Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς (ΕΕΑ)	Καθορισμένα πεδία αναλύσεων
<ul style="list-style-type: none"> - Εργαστήριο Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων (Εργ. 05) Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, PCBs και Διοξινών (Εργ. 08) Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14) 	<p>Τα εργαστήρια 5, 8, 14 είναι τα ΕΕΑ για Υπολείμματα σε ζώα ζώντα και προϊόντα τους σύμφωνα με την Οδηγία 96/23/ΕΚ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, PCBs και Διοξινών (Εργ. 08) 	<p>Υπολείμματα φυτοφαρμάκων σε δημητριακά, τρόφιμα ζωικής προέλευσης, φρούτα & λαχανικά και μεμονωμένα φυτοφάρμακα (single method). Επίσης είναι το εργαστήριο αναφοράς για διοξίνες και PCBs και για το ρόλο του αυτό συνεργάζεται με υπεργολαβία με διαπιστευμένα εργαστήρια αναφοράς της ΕΕ.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών σε Επαφή με 	<p>Υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα ή που προορίζονται για επαφή με τρόφιμα.</p>

Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργ. 12)	
– Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)	Μυκοτοξίνες, βαρέα μέταλλα, πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (PAHs) σε προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης .
– Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων (Εργ. 16)	<i>Listeria monocytogenes</i> , Coagulase Positive <i>Staphylococci</i>
– Εργαστήριο Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Γ.Τ.Ο.) (Εργ. 21)	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (Γ.Τ.Ο.) σε τρόφιμα.

3. Συμμόρφωση προς τις σχετικές νομοθεσίες και επιμέρους ευρήματα – Ανάλυση αποτελεσμάτων και μη συμμορφώσεων

Στο ΓΧΚ αναλύθηκαν κατά το 2012 συνολικά **9150 δείγματα τροφίμων** συμπεριλαμβανομένων των υλικών σε επαφή με τρόφιμα, συμπληρωμάτων διατροφής, των εμφιαλωμένων νερών και φυσικών μεταλλικών νερών (μετά το σημείο εμφιάλωσης) για ένα **μεγάλο αριθμό παραμέτρων** (περίπου **190631**). Οι αριθμοί δειγμάτων και οι αξιολογήσεις των συμμορφώσεων προς την σχετική νομοθεσία βάσει των **επιμέρους προγραμμαμάτων επίσημου ελέγχου** του 2012, για τα διάφορα πεδία αναλύσεων των εργαστηρίων του ΓΧΚ αναλύονται κατωτέρω. Επίσης αναλύονται οι **μη συμμορφώσεις**, οι δε **παρατηρούμενες τάσεις** φαίνονται στα Σχήματα 1-24 του Παραρτήματος Α και στους Πίνακες 1-14 του Παραρτήματος Β.

Γενικά από τα δεδομένα αυτά για το 2012, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι: **Σε σχέση με το 2011** παρατηρήθηκε **μείωση στις μη συμμορφώσεις** προς τις σχετικές νομοθεσίες όσο αφορά τη νοθεία ελαιολάδων, γαλακτοκομικών προϊόντων, μελιών, των αφλατοξινών σε ξηρούς καρπούς, δημητριακά κ.α., των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε φυτικά τρόφιμα, των υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων στο γάλα ως προς τα αντιβιοτικά της ομάδας των πενικιλινών και των κεραμικών/ πορσελάνινων αντικειμένων ως προς τον απελευθερούμενο μόλυβδο. Για το 2012 παρατηρήθηκε **αύξηση στις μη συμμορφώσεις** υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων σε κρέατα για την ομάδα των σουλφοναμιδίων (αντιβιοτικά), βαρέων μετάλλων (μόλυβδος, υδράργυρος, κάδμιο) σε μεγάλα ψάρια/ ψαρικά εισαγωγής και μολύβδου σε υλικά σε επαφή με τρόφιμα (γυάλινα χρωματιστά απο Κίνα). Αύξηση επίσης στις μη συμμορφώσεις (για το 2012) παρατηρήθηκε στα συντηρητικά σε τρόφιμα, στα αλλεργιογόνα, σε μικροβιολογικές παραμέτρους σε φυσικά μεταλλικά νερά και σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα καθώς και νοθεία αιγοπρόβειων τυριών με αγελαδινό γάλα. Οι αποκλίσεις οφείλονται πιθανόν στον ανθρώπινο παράγοντα (νοθεία, κακή χρήση κτηνιατρικών φαρμάκων/φυτοφαρμάκων, κανόνες υγιεινής) και στην παρατηρούμενη παγκόσμια έλλειψη τροφίμων με αποτέλεσμα την προσπάθεια διοχέτευσης υποβαθμισμένων τροφικών στην αγορά.

Διαχρονικά παρατηρήθηκαν αυξομειωτικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε φυτικά προϊόντα (λαχανικά και φρούτα), στη νοθεία αιγοπρόβειων γαλακτοκομικών προϊόντων με αγελαδινό γάλα και στον έλεγχο των πλαστικών σε επαφή με τρόφιμα. Αυξητικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις παρατηρήθηκαν διαχρονικά στις μικροβιολογικές παραμέτρους τροφίμων λόγω στοχευμένου ελέγχου και πτωτικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις ως προς τον απελευθερούμενο μόλυβδο σε κεραμικά/ πορσελάνινα αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα, και στις αφλατοξίνες σε ξηρούς καρπούς/ δημητριακά κ.α. Κατά το 2012 συνεχίστηκε ο αυξημένος έλεγχος τροφίμων για ραδιενεργά νουκλίδια μετά το ατύχημα στη Fukushima.

3.1. Εργαστήριο Σύστασης, Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων (Εργ. 01)

Κατά το 2012 αναλύθηκαν συνολικά **1044** δείγματα τροφίμων για **4902** συνολικά παραμέτρους. Τα πιο πάνω δείγματα προήλθαν από δειγματοληψίες οι οποίες έγιναν στα πλαίσια υλοποίησης προγραμμάτων ελέγχου που καταρτίστηκαν από το Εργαστήριο σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος. Οι δειγματοληψίες αφορούσαν τον έλεγχο διαφόρων τροφίμων για να

διαπιστωθεί αν συνάδουν με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας για τα Τρόφιμα και τους αντίστοιχους κανονισμούς (βλ. Σχήματα 1 και 2, Παράρτημα Α και Πίνακα 1, Παράρτημα Β).

Σε περιπτώσεις που διαπιστώθηκε πρόβλημα σε συγκεκριμένα είδη από συγκεκριμένα σημεία δειγματοληψίας, οι δειγματοληψίες εντατικοποιήθηκαν και εστιάστηκαν στα είδη αυτά. Επίσης συνεχίστηκε ο απαιτούμενος έλεγχος των τροφίμων εισαγωγής και εξαγωγής, ο έλεγχος τροφίμων για σκοπούς τελωνειακής κατάταξης και ο έλεγχος τροφίμων της Εθνικής Φρουράς, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Συγκεκριμένα το εργαστήριο συμμετείχε στα εξής προγράμματα ελέγχου:

(i) Παρακολούθηση και Έλεγχος Ποιότητας και Νοθείας Τροφίμων:

Ο έλεγχος αφορούσε διάφορα τρόφιμα όπως εδώδιμα λίπη και έλαια, ψάρια και προϊόντα τους μέλια, παστεριωμένο γάλα, χαλούμια, τυριά κ.α. Επισημαίνεται ότι το 2012 παρατηρήθηκε μείωση στις μη συμμορφώσεις (βλ. και Πίνακα 1, Παράρτημα Β και Σχήμα 2, Παράρτημα Α).

Ο έλεγχος των ελαιολάδων και άλλων φυτικών ελαίων αφορούσε εισαγόμενα καθώς και επιτοπίως παραγόμενα έλαια. Αναλύθηκαν συνολικά 89 δείγματα για 1600 παραμέτρους. Από αυτά τα 47 ήταν δείγματα ελαιολάδου από τα οποία μόνο ένα δείγμα είχε απόκλιση από την σχετική νομοθεσία. Όλα τα φυτικά έλαια ήταν εντός των προδιαγραφών. Τα έλαια αναλύθηκαν για οξύτητα, Αρ. Υπεροξειδίων, προσδιορισμό μεθυλεστέρων των λιπαρών τους οξέων. Στην περίπτωση των παρθένων ελαιολάδων έγινε επιπλέον φασματοφωτομετρική εξέταση στο υπεριώδες καθώς και ο προσδιορισμός των τριγλυκεριδίων ελαιολάδου (ΔΕCΝ 42).

(ii) Έλεγχος τροφίμων για σκοπούς τελωνειακής κατάταξης: Ελέχθησαν 53 τελωνειακά δείγματα διαφόρων τροφίμων για 166 παραμέτρους.

(iii) Έλεγχος τροφίμων εθνικής Φρουράς: Ελέγχθηκαν 127 δείγματα για 526 παραμέτρους κατά πόσο συνάδουν με τις προδιαγραφές της Εθνικής Φρουράς. Γενικά η εικόνα των προϊόντων είναι αρκετά ικανοποιητική (βλ. Πίνακα 1, Παράρτημα Β).

(iv) Μελέτη για την σύσταση, ποιότητα και θρεπτική αξία αλιευμένων ψαριών και ψαριών από τις κυπριακές ιχθυοκαλλιέργειες: Συνολικά αναλύθηκαν 79 δείγματα ψαριών εκ των οποίων το 80% ήταν προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας και το 20% ήταν προϊόντα από τη θαλάσσια περιοχή της Κύπρου. Τα αποτελέσματα καταχωρήθηκαν στην 3^η έκδοση των Πινάκων Σύστασης Κυπριακών Τροφίμων. Σημειώνεται ότι το εργαστήριο υλοποίησε όλα τα πιο πάνω προγράμματα.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο κατά το 2012, συμμετείχε επιτυχώς σε 17 διεργαστηριακούς ελέγχους FAPAS (Food Analysis Performance Assessment Scheme & FIT-PTS). Η συμμετοχή αφορούσε τις παραμέτρους υγρασία, τέφρα, λίπος, άζωτο, νάτριο και χλωριούχα σε κρεατοσκευάσματα, φρουκτόζη, γλυκόζη, σακχαρόζη υδροξυμεθυλφουρφουράλη (HMF), δ¹³C% και διάσταση σε μέλι, λιπαρά οξέα, αριθμό υπεροξειδίων, αριθμό ιωδίου, οξύτητα, ειδικές απορροφήσεις στα K_{270nm} και K_{232nm} και ΔΕCΝ42 στα ελαιόλαδα, χοληστερόλη, βουτυρικό οξύ, ωμέγα-3 λιπαρά οξέα και κορεσμένα, μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λιπαρά οξέα σε εδώδιμα λίπη και έλαια, ισταμίνη και ολικές πτητικές βάσεις σε ιχθυώδη, πρωτεΐνη- γάλακτος, λίπος-γάλακτος, άμυλο, σάκχαρα, θειοβρωμίνη και καφεΐνη σε τελωνειακά προϊόντα, καθώς επίσης και τα μέταλλα Ca, Mg, Zn, Fe, P και Na σε διάφορα τρόφιμα.. Όλα τα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά.

3.2 Εργαστήριο Γενικών Αναλύσεων Νερών (Εργ. 02)

Από το εργαστήριο διενεργήθηκε στα πλαίσια της νομοθεσίας τροφίμων το πιο κάτω πρόγραμμα ελέγχου:

Παρακολούθηση και έλεγχος Εμφιαλωμένων Νερών και Φυσικών Μεταλλικών Νερών

Τα εμφιαλωμένα νερά ελέγχονται σύμφωνα με τον «Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο Ν87(Ι)/ 2001 και 2004» και την σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία 98/83/ΕΚ. Κατά το 2012 αναλύθηκαν συνολικά **89** δείγματα εμφιαλωμένων νερών για σύνολο **1596** παραμέτρων (Πίνακας 2, Παράρτημα Β). Ο έλεγχος περιελάμβανε εμφιαλωμένα Νερά Πηγής, Φυσικά Μεταλλικά Νερά, παιδικά εμφιαλωμένα νερά καθώς και πόσιμο πάγο (βλ. Σχήμα 3, Παράρτημα Α). Τα δείγματα αυτά αφορούσαν 50 διαφορετικές εμπορικές ονομασίες, ντόπια και εισαγόμενα.

Στα δείγματα αυτά περιλαμβάνονταν και **20** δείγματα Φυσικών Μεταλλικών Νερών τα οποία εξετάστηκαν ως προς την συμμόρφωση τους με τους «Περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμούς του 2002-2006» και την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/54/ΕΚ (Αναδιατύπωση). Οι παράμετροι που εξετάστηκαν ήταν οι εξής: Νιτρικά, Νιτρώδη, Φθόριο, Νικέλιο, Αρσενικό, Σελήνιο, Αντιμόνιο, Υδράργυρος, Μαγγάνιο, Χαλκός, Κάδμιο, Μόλυβδος, Χρώμιο και Βάριο.

Όλα κρίθηκαν ως ικανοποιητικά για ανθρώπινη κατανάλωση εκτός από τρία δείγματα εμφιαλωμένων νερών πηγής. Πιο συγκεκριμένα σε ένα δείγμα υπήρχε παρουσία αιωρούμενων σωματιδίων και στα άλλα δύο δείγματα διαπιστώθηκε συγκέντρωση μαγγανίου πέραν του νομοθετικού ορίου. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις ενημερώθηκαν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες και λήφθηκαν άμεσα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Επί πλέον στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου του πόσιμου νερού σύμφωνα με τον «Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο Ν87(Ι)/ 2001 και 2004» εξετάστηκαν **42** δείγματα πόσιμου νερού από κερματοδέκτες και **16** δείγματα πόσιμου νερού από βυτιοφόρα για σύνολο **1302** παραμέτρων. Στα συγκεκριμένα δείγματα δεν προέκυψαν μη συμμορφώσεις. Το 2012, υλοποιήθηκαν όλα τα σχετικά Πρωτόκολλα συνεργασίας τα οποία καταρτίζονται ετησίως σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή (Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας) με επιπλέον δείγματα είτε για διερεύνηση νέων πηγών ύδρευσης, είτε δείγματα σχετικά με παράπονα καταναλωτών είτε άλλα έκτακτα περιστατικά.

Οι παράμετροι για τις οποίες αναλύθηκαν τα δείγματα στα πλαίσια των πιο πάνω προγραμμάτων ήταν αυτές οι οποίες είχαν προταθεί στα πρωτόκολλα συνεργασίας για το 2012. Ως εκ τούτου τα προγράμματα υλοποιήθηκαν κατά 100%.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο κατά το 2012 συμμετείχε επιτυχώς σε 3 διεργαστηριακούς ελέγχους Aquacheck οι οποίοι περιελάμβαναν τον προσδιορισμό μετάλλων, ανιόντων, κατιόντων καθώς και των άλλων παραμέτρων που αναλύονται στο εργαστήριο . Ο συνολικός αριθμός των εξετασθέντων παραμέτρων σε όλους τους διεργαστηριακούς ελέγχους του 2012 ήταν 33.

3.3. Εργαστήριο Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων (Εργ. 05)

Από το εργαστήριο διενεργήθηκε στα πλαίσια της νομοθεσίας τροφίμων το πιο κάτω πρόγραμμα ελέγχου:

Παρακολούθηση και έλεγχος Εμφιαλωμένων Νερών και Φυσικών Μεταλλικών Νερών

Τα εμφιαλωμένα νερά ελέγχονται σύμφωνα με τον «Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο Ν87(Ι)/ 2001 και 2004» και την σχετική Ευρωπαϊκή Οδηγία 98/83/ΕΚ. Κατά το 2012 αναλύθηκαν συνολικά **89** δείγματα εμφιαλωμένων νερών για σύνολο **1596** παραμέτρων (Πίνακας 2, Παράρτημα Β). Ο έλεγχος περιελάμβανε εμφιαλωμένα Νερά Πηγής, Φυσικά Μεταλλικά Νερά, παιδικά εμφιαλωμένα νερά καθώς και πόσιμο πάγο (βλ. Σχήμα 3, Παράρτημα Α). Τα δείγματα αυτά αφορούσαν 50 διαφορετικές εμπορικές ονομασίες, ντόπια και εισαγόμενα.

Στα δείγματα αυτά περιλαμβάνονταν και **20** δείγματα Φυσικών Μεταλλικών Νερών τα οποία εξετάστηκαν ως προς την συμμόρφωση τους με τους «Περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμούς του 2002-2006» και την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/54/ΕΚ (Αναδιατύπωση). Οι παράμετροι που εξετάστηκαν ήταν οι εξής: Νιτρικά, Νιτρώδη, Φθόριο, Νικέλιο, Αρσενικό, Σελήνιο, Αντιμόνιο, Υδράργυρος, Μαγγάνιο, Χαλκός, Κάδμιο, Μόλυβδος, Χρώμιο και Βάριο.

Όλα κρίθηκαν ως ικανοποιητικά για ανθρώπινη κατανάλωση εκτός από τρία δείγματα εμφιαλωμένων νερών πηγής. Πιο συγκεκριμένα σε ένα δείγμα υπήρχε παρουσία αιωρούμενων σωματιδίων και στα άλλα δύο δείγματα διαπιστώθηκε συγκέντρωση μαγγανίου πέραν του νομοθετικού ορίου. Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις ενημερώθηκαν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες και λήφθηκαν άμεσα τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

Επί πλέον στα πλαίσια του προγράμματος ελέγχου του πόσιμου νερού σύμφωνα με τον «Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμο Ν87(Ι)/ 2001 και 2004» εξετάστηκαν **42** δείγματα πόσιμου νερού από κερματοδέκτες και **16** δείγματα πόσιμου νερού από βυτιοφόρα για σύνολο **1302** παραμέτρων. Στα συγκεκριμένα δείγματα δεν προέκυψαν μη συμμορφώσεις.

Το 2012, υλοποιήθηκαν όλα τα σχετικά Πρωτόκολλα συνεργασίας τα οποία καταρτίζονται ετησίως σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή (Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας) με επιπλέον δείγματα είτε για διερεύνηση νέων πηγών ύδρευσης, είτε δείγματα σχετικά με παράπονα καταναλωτών είτε άλλα έκτακτα περιστατικά.

Οι παράμετροι για τις οποίες αναλύθηκαν τα δείγματα στα πλαίσια των πιο πάνω προγραμμάτων ήταν αυτές οι οποίες είχαν προταθεί στα πρωτόκολλα συνεργασίας για το 2012. Ως εκ τούτου τα προγράμματα υλοποιήθηκαν κατά 100%.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο κατά το 2012 συμμετείχε επιτυχώς σε 3 διεργαστηριακούς ελέγχους Aquacheck οι οποίοι περιελάμβαναν τον προσδιορισμό μετάλλων, ανιόντων, κατιόντων καθώς και των άλλων παραμέτρων που αναλύονται στο εργαστήριο . Ο συνολικός αριθμός των εξετασθέντων παραμέτρων σε όλους τους διεργαστηριακούς ελέγχους του 2012 ήταν 33.

3.4. Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας Ι (Εργ. 06)

Πρόγραμμα ελέγχου του εμφιαλωμένου νερού

Το πρόγραμμα καταρτίζεται σε συνεργασία με το Εργ. 02 του ΓΧΚ και τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας βάσει των απαιτήσεων του Νόμου Ν87(Ι)/2001 (Νόμος Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης/Οδηγία 98/83/ΕΕ). Κατά το 2012, το Εργαστήριο 06 ανάλυσε 10 δείγματα εμφιαλωμένου νερού. Το πρόγραμμα περιελάμβανε τον προσδιορισμό οργανικών μικρορυπαντών, PAHs, πτητικών οργανικών ενώσεων (VOCs) και φυτοφαρμάκων. Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων δεν προέκυψε καμία υπέρβαση από τα νομικά όρια (Πίνακας 4, Παράρτημα Β). Φυσικά μεταλλικά νερά δεν αναλύθηκαν κατά το 2012 στο εργαστήριο 06.

Πρόγραμμα ελέγχου νερού από κερματοδέκτες

Ολοκληρώθηκε ερευνητικό πρόγραμμα για την διερεύνηση της ποιότητας του πόσιμου νερού από κερματοδέκτες σε συνεργασία με το Εργ. 02 του ΓΧΚ και τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων. Κατά το 2012, το εργαστήριο 06 ανάλυσε 5 δείγματα πόσιμου νερού από κερματοδέκτες προερχόμενους από όλες τις επαρχίες της Κύπρου. Το πρόγραμμα περιελάμβανε τον προσδιορισμό οργανικών μικρορυπαντών, PAHs, πτητικών οργανικών ενώσεων (VOCs) και μετάλλων. Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων δεν προέκυψε καμία υπέρβαση από τα νομικά όρια (Πίνακας 5, Παράρτημα Β). Το 2012, υλοποιήθηκαν όλα τα σχετικά Πρωτόκολλα συνεργασίας (100%) με επιπλέον δείγματα είτε έκτακτης ρύπανσης , είτε δείγματα σχετικά με παράπονα.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο κατά το 2012 συμμετείχε επιτυχώς σε 10 διεργαστηριακούς ελέγχους: AQUACHECK για τον προσδιορισμό μετάλλων, πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων, φυτοφαρμάκων, πτητικών οργανικών ρυπαντών και για την ουσία Bis (2-ethyl hexyl) pththalate (DEHP) σε νερά.

3.5. Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, PCBs και Διοξινών (Εργ. 08)

Είναι το επίσημο εργαστήριο ελέγχου και το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων, Διοξίνες και PCBs στα τρόφιμα. Το εργαστήριο υλοποίησε πλήρως το πρόγραμμα του 2012 όπως είχε δηλωθεί στα πλαίσια του σχετικού συμφωνηθέντος προγράμματος με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, τις

Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για έλεγχο ζωικών τροφίμων, το Τμήμα Γεωργίας για τον έλεγχο των βιολογικών προϊόντων. Επιπλέον αναλύθηκαν 117 δείγματα κυρίως για τον έλεγχο των εισαγωγών από τρίτες χώρες και των προϊόντων από τις μη ελεγχόμενες από το κράτος περιοχές .

Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης και Ελέγχου προϊόντων φυτικής προέλευσης

Το 2012 συνεχίστηκε το πρόγραμμα ελέγχου προϊόντων επιτόπιας παραγωγής , εισαγωγών και βιολογικών προϊόντων που αφορούσαν φυτικά προϊόντα. Το εργαστήριο ανταποκρίθηκε στις διατάξεις του Κανονισμού της Επιτροπής (ΕΚ) 1274/2011, που αφορά το Συντονισμένο Κοινοτικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης. Το πρόγραμμα περιελάμβανε εκτός από φρούτα, λαχανικά και δημητριακά και δείγματα παιδικών τροφών, προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας και δείγματα ζωικής προέλευσης (βούτυρο και αυγά).

Κατά το 2012 αναλύθηκαν **497** δείγματα φυτικής προέλευσης, επιτόπιας παραγωγής και εισαγωγών συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων δειγμάτων όπως παιδικές τροφές , χυμοί, ελαιόλαδα και κρασιά. Ο αριθμός των δειγμάτων νωπών και αποξηραμένων τροφίμων συμπεριλαμβανομένων των σιτηρών ήταν 416 εκ των οποίων ποσοστό 7,2 % ήταν εκτός ορίων, ενώ το ποσοστό των πραγματικών «μη συμμορφώσεων» ήταν 4,8 %. (βλ. Πίνακα 5, Παράρτημα Β). Ως «μη συμμορφώσεις» θεωρούνται τα δείγματα που εξακολουθούν να εκτρέπονται του μέγιστου ορίου (MRL) μετά από αφαίρεση της αβεβαιότητας της μεθόδου ανάλυσης.

Στο Σχήμα 6 (Παράρτημα Α) παρουσιάζεται η διαχρονική τάση των % «μη συμμορφώσεων» με τα Νομοθετικά όρια. Όπως φαίνεται από το σχήμα, το 2012 παρουσιάζεται με μειωμένο ποσοστό «μη συμμορφώσεων» έναντι του έτους 2011 ενώ βρίσκεται στα ίδια επίπεδα με τα έτη 2009-2010. Το 2011 το αυξημένο ποσοστό εκτροπών οφειλόταν στον στοχευμένο έλεγχο των σπανακιών που παρουσίασαν αυξημένη παρουσία υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων. Οι αυξομειωτικές τάσεις που διαχρονικά παρατηρούνται υποδεικνύουν την ανάγκη συνέχισης του εφαρμοζόμενου ελέγχου με τον ίδιο εντατικό ρυθμό, ιδιαίτερα στην ομάδα των λαχανικών και φρούτων, όπου παρατηρούνται συνήθως οι περισσότερες παραβιάσεις της νομοθεσίας και το φαινόμενο της πολυφαρμακίας.

Πρόγραμμα ελέγχου προϊόντων ζωικής προέλευσης

Το 2012 αναλύθηκαν **131** δείγματα ζωικής προέλευσης (κρέας, γάλα, ψάρια, αυγά και βούτυρο) στα πλαίσια του σχετικού Εθνικού Προγράμματος για έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων και δείκτες PCBs.

Σε κανένα δείγμα δεν προσδιορίστηκαν υπολείμματα φυτοφαρμάκων και μη παρόμοια με διοξίνες, PCBs σε επίπεδα μεγαλύτερα του αποδεκτού ή προτεινόμενου ορίου.

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Διοξινών /Φουρανίων και παρόμοιων με Διοξίνες PCBs

Η παρακολούθηση των επιπέδων των διοξινών και παρόμοιων με διοξίνες PCBs στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης διεξάγεται στη βάση συντονισμένου εθνικού προγράμματος παρακολούθησης. Το ΓΧΚ συνεργάζεται (με υπερβολαβία) με διαπιστευμένο εργαστήριο αναφοράς του εξωτερικού για την διεξαγωγή των αναλύσεων με την επίσημη μεθοδολογία (επιβεβαιωτική μέθοδο HR GC/HR MS). Κατά το 2012, αναλύθηκαν συνολικά 20 δείγματα (κρέας, ψάρια, γάλα, αυγά, και γαλακτοκομικά προϊόντα). **Όλα τα δείγματα ήταν εντός των νομοθετικών ορίων** που αναφέρονται στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 1881/2006.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο στα πλαίσια και του ρόλου του ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς στα πεδία των Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, για το έτος 2012 συμμετείχε επιτυχώς σε τέσσερις διεργαστηριακούς ελέγχους ως εξής: (1) EUPTAO07 κρέμα γάλακτος για προσδιορισμό φυτοφαρμάκων, (2) EUPTC6 κριθάρι για προσδιορισμό φυτοφαρμάκων, (3) EUPTSRM7 φακές όσπρια για προσδιορισμό μεμονωμένων φυτοφαρμάκων, (4) EUPT-FV14-αχλάδια για προσδιορισμό φυτοφαρμάκων.

3.6. Εργαστήριο Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος και Τροφίμων (Εργ. 09)

Το εργαστήριο 09 έχει την ευθύνη του εργαστηριακού ελέγχου των επιπέδων ραδιενέργειας σε τρόφιμα και περιβαλλοντικά δείγματα και στηρίζει την αρμόδια αρχή με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και

του περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα ελέγχου τροφίμων και νερών για ραδιενέργεια καταρτίζεται σε συνεργασία με την αρμόδια αρχή, που είναι το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Πρόγραμμα ελέγχου ραδιενέργειας σε τρόφιμα

Στα πλαίσια του πιο πάνω προγράμματος αναλύθηκαν συνολικά **49(136 παράμετροι)** δείγματα τροφίμων και πόσιμου (εμφιαλωμένου) νερού στα οποία δεν παρουσιάστηκαν αποκλίσεις από τα διαθέσιμα όρια της σχετικής νομοθεσίας (βλ. Σχήμα 7 Παράρτημα Α και Πίνακας 6, Παράρτημα Β). Ο έλεγχος συμπεριλάμβανε τα πιο κάτω δείγματα:

Διάφορα τρόφιμα: Αναλύθηκαν 39 δείγματα εισαγόμενα και επιτόπια παραγωγής όπως φρέσκα ψάρια από τη Μεσόγειο θάλασσα και ιχθυοκαλλιέργειες, ψαρικά, μανιτάρια φρέσκα και αποξηραμένα και μικτό διαιτολόγιο ως προς τα τεχνητά ραδιονουκλίδια Cs-137, Cs-134 και το φυσικό K-40. Σε 13 δείγματα (33%) προσδιορίστηκε Cs-137 με ειδική ενεργότητα που δεν υπερβαίνει τα 0,67 Bq/kg ενώ σε δύο δείγματα εισαγόμενων αποξηραμένων, άγριων μανιταριών προσδιορίστηκε Cs-137 με ειδική ενεργότητα που δεν υπερβαίνει τα 32,36 Bq/kg. Σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία το ανώτατο επιτρεπτό όριο του συσσωρευμένου ραδιενεργού Καισίου σε τρόφιμα που προορίζονται για βρέφη είναι 370 Bq/kg ενώ για άλλα τρόφιμα είναι 600 Bq/kg.

Φρέσκο γάλα: Αναλύθηκαν συνολικά 6 δείγματα παστεριωμένου γάλακτος ως προς τα ραδιονουκλίδια Cs-137, Cs-134, Sr-90 και το φυσικό K-40. Σε κανένα από τα δείγματα δεν ανιχνεύθηκε Cs-137 ή Cs-134. Το όριο ανίχνευσης για το Cs-137 κυμαίνεται από 0,07 μέχρι 0,09 Bq/kg και για το Cs-134 από 0,05 μέχρι 0,08 Bq/kg. Σε κανένα από τα δείγματα δεν προσδιορίστηκε Sr-90. Η ελάχιστη ανιχνεύσιμη ενεργότητα για το Sr-90 κυμαίνεται από 0,008 μέχρι 0,009 Bq/kg.

Εμφιαλωμένο νερό: Μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας κατά το 2012 αναλύθηκαν 10 δείγματα εμφιαλωμένου νερού (εισαγόμενου και Κυπριακού) για ολική άλφα/ βήτα ακτινοβολία. Σε 2 δείγματα προσδιορίστηκε ολική βήτα ακτινοβολία. Σημειώνεται ότι τα επίπεδα της ολικής βήτα ακτινοβολίας που προσδιορίστηκαν είναι πολύ πιο χαμηλά από τις ενδεικτικές παραμετρικές τιμές και δεν χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το 2012 το εργαστήριο συμμετείχε με επιτυχία σε 2 (22 παράμετροι) διεργαστηριακούς ελέγχους που διοργανώθηκαν:

- από τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας «IAEA/ IAEA-TEL-2011-03 worldwide open proficiency test on the determination of radionuclides in water (3 samples) and soil (1 sample) και
- EC Interlaboratory Comparison on Radionuclides in Soil(1 sample)

3.7. Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργ. 12)

Το εργαστήριο είναι το Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου και το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα Υλικά σε επαφή με Τρόφιμα. Το εργαστήριο έχει την ευθύνη του ελέγχου της χημικής ασφάλειας των Υλικών και Αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα, σύμφωνα με τους εναρμονισμένους με την αντίστοιχη νομοθεσία της Ε.Ε., «Περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα Κανονισμούς», και τους Κανονισμούς (ΕΚ) αρ. 1935/2004, 1895/2005, 2023/2006, 282/2008 και το Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 10 /2011 για τα πλαστικά.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Υλικών και Αντικειμένων σε Επαφή με Τρόφιμα για το 2012, κάλυψε τα πιο κάτω είδη δειγμάτων (βλ. και Πίνακα 7, Παράρτημα Β και Σχήματα 8 και 9, Παράρτημα Α):

Πιο αναλυτικά μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

Τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα εξετάστηκαν ως προς την ορθή σήμανση, ταυτότητα του υλικού με τεχνική FTIR, την ολική μετανάστευση με πλήρωση αντικειμένου ή με ολική βύθιση και την ειδική μετανάστευση διαφόρων ουσιών, όπως είναι οι πλαστικοποιητές, πρόσθετα και τα μονομερή. Για τον προσδιορισμό των πλαστικοποιητών (φθαλικοί εστέρες), των μονομερών (δισφαινόλη Α, στυρένιο, μελαμίνη, φορμαλδεύδη κ.α) και των πρωτοταγών αρωματικών αμινών, χρησιμοποιήθηκαν χρωματογραφικές τεχνικές HPLC-UV, HPLC-FLD, GC-MS και UV/VIS φασματοφωτομετρία.

Συγκεκριμένα, κατά το 2012 από το σύνολο των 166 δειγμάτων που αναλύθηκαν τα 133 ήταν πλαστικά, 24 κεραμικά και τα υπόλοιπα ήταν γυάλινα ποτήρια. Το συνολικό ποσοστό των μη ικανοποιητικών δειγμάτων για το 2012 ήταν 11 % (18 δείγματα από τα 166). Όλα τα μη ικανοποιητικά δείγματα προέρχονταν από Κίνα.

Πιο αναλυτικά:

- 22 δείγματα πλαστικών μαύρων κουτάλων από πολυαμίδιο ελέγχθηκαν ως προς την απελευθερούμενη ποσότητα Πρωτοταγών Αρωματικών Αμινών (ΠΑΑ). Οι επιβεβαιωτικές αναλύσεις έγιναν σε διαπιστευμένο εργαστήριο του εξωτερικού με υπερβολαβία και 8 δείγματα από τα 22 (ποσοστό 36%) βρέθηκαν μη ικανοποιητικά εφόσον δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.
- 9 δείγματα γυάλινων ποτηριών χρωματισμένα απέξω μέχρι τα χείλη ελέγχθηκαν για μετανάστευση μολύβδου και καδμίου . 3 δείγματα από τα 9 (ποσοστό 33%) παρουσίασαν μεγάλη μετανάστευση μολύβδου και καδμίου από τα χείλη σε σχέση με μέγιστα επιτρεπόμενα όρια εθνικών νομοθεσιών Ευρωπαϊκών Κρατών.
- 21 δείγματα από μελαμίνη ελέγχθηκαν όσον αφορά την Ειδική Μετανάστευση Φορμαλδεύδης και μελαμίνης. 4 δείγματα από τα 21 (ποσοστό 19%) μεταξύ των οποίων 2 μπολ, 1 φλιτζάνι και 1 πιάτο βρέθηκαν ακατάλληλα όσον αφορά την Ειδική Μετανάστευση Φορμαλδεύδης, και την επισήμανση. Συγκεκριμένα ένα δείγμα φλιτζανιού κατά τη δοκιμή μετανάστευσης δεν έδειξε την απαιτούμενη αντοχή στις συνθήκες δοκιμής και δε συνοδευόταν από τις ειδικές οδηγίες οι οποίες πρέπει να τηρούνται για την ασφαλή και ορθή χρήση.
- 20 δείγματα πλαστικών μαχαιροπήρουνων μιας χρήσης ελέγχθηκαν όσον αφορά την Ολική Μετανάστευση. 1 δείγμα από τα 20 (ποσοστό 5%) βρέθηκε μη ικανοποιητικό όσον αφορά την Ολική Μετανάστευση.
- 8 δείγματα γυάλινων δοχείων με μεταλλικό πώμα με πλαστικό παρέμβυσμα ελέγχθηκαν για περιεκτικότητα φθαλικών εστέρων στο πλαστικό. 2 δείγματα από τα 8 (ποσοστό 25%) βρέθηκαν μη ικανοποιητικά. Στο πρώτο δείγμα προσδιορίστηκε ο φθαλικός εστέρας (DEHP) σε περιεκτικότητα 19,2% και ο φθαλικός (DBP) σε περιεκτικότητα 3,55% κατά μάζα (κ.μ.) υλικού. Στο δεύτερο δείγμα προσδιορίστηκε ο φθαλικός εστέρας (DEHP) σε περιεκτικότητα 29,05% κ.μ. υλικού.

Στο Σχήμα 8 το οποίο αφορά τον έλεγχο των **πλαστικών** παρατηρούμε αυξομειωτικές τάσεις στο ποσοστό των μη συμμορφούμενων δειγμάτων που οφείλεται κυρίως σε προϊόντα προερχόμενα από Τρίτες Χώρες γεγονός που επιβάλλει την εντατικοποίηση του ελέγχου.

Τα κεραμικά αντικείμενα εξετάστηκαν για την απελευθερούμενη ποσότητα μολύβδου και καδμίου σύμφωνα με τις οδηγίες 84/500/ΕΟΚ και 2005/31/ΕΚ με τεχνική ICP-OES και ICP-MS. Στα δείγματα συμπεριλαμβάνονταν πιάτα, φλιτζάνια και μπωλ.

Στο Σχήμα 9 φαίνεται ο συνολικός αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων ανά έτος και τα αντίστοιχα μη ικανοποιητικά δείγματα των **κεραμικών/ πορσελάνινων** αντικειμένων (ντόπιων και εισαγομένων) για μετανάστευση καδμίου και μολύβδου. Παρατηρείται διαχρονικά πτωτική τάση του ποσοστού των μη ικανοποιητικών δειγμάτων, γεγονός που καταδεικνύει την αποτελεσματικότητα του εφαρμοζόμενου ελέγχου.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το 2012 το εργαστήριο συμμετείχε με μεγάλη επιτυχία σε 8 διεργαστηριακούς ελέγχους (10 παράμετροι). Πέντε από αυτούς διοργανώθηκαν από το FAPAS και αφορούσαν τον προσδιορισμό της ειδικής μετανάστευσης πρωτοταγών αρωματικών αμινών, ολική μετανάστευση με βύθιση, προσδιορισμός φορμαλδεύδης και μελαμίνης σε προσομοιωτή 3% οξικό οξύ και ειδική μετανάστευση Δισφαινόλης Α σε 50%

αιθανόλη. Δύο διοργανώθηκαν από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς της Ε.Ε. και αφορούσε τον προσδιορισμό φορμαλδεΐδης και μελαμίνης σε προσομοιωτή 3% οξικό οξύ (τρία διαφορετικά διαλύματα μετανάστευσης) και ο δεύτερος τον προσδιορισμό της ειδικής μετανάστευσης πρωτοταγών αρωματικών αμινών. Το εργαστήριο συμμετείχε στο διεργαστηριακό που οργανώθηκε από το SCHEMA (Ε'Χ.Υ. Αθηνών, ΓΚΚ) για προσδιορισμό μεταφερόμενης ποσότητας μολύβδου και καδμίου από κεραμικό δοχείο κατηγορίας 2.

3.8. Εργαστήριο Προσθέτων Ουσιών και Ειδικών Αναλύσεων Τροφίμων (Εργ. 13)

Το εργαστήριο, σύμφωνα με τον Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμο (Ν(54)Ι/96), έχει την ευθύνη του επίσημου ελέγχου των τροφίμων για προσδιορισμό προσθέτων ουσιών, αρωματικών υλών και τη διεξαγωγή ειδικών αναλύσεων τροφίμων αναφορικά με την ποιότητα και νοθεία τους.

Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Προσθέτων, Αρωματικών Ουσιών και νοθείας γαλακτοκομικών προϊόντων.

Το ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Τροφίμων για πρόσθετα, αρωματικές ύλες και νοθεία γαλακτοκομικών προϊόντων καταρτίζεται σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Το εργαστήριο συνεργάζεται επίσης με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, τους Δήμους, την Εθνική Φρουρά και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Για το σχεδιασμό του προγράμματος του 2012, λήφθηκαν επιπλέον υπόψη οι νέοι Κοινοτικοί Κανονισμοί για τα πρόσθετα και τις αρωματικές ύλες (1333/2008 & 1334/2008) αντίστοιχα. Συνολικά εξετάστηκαν **1182** δείγματα με σύνολο **2939** αναλύσεων για διάφορες παραμέτρους (βλ. Σχήμα 10, Παράρτημα Α και Πίνακα 8, Παράρτημα Β).

Πρόσθετα και αρωματικές ύλες

Το πρόγραμμα ελέγχου τροφίμων για πρόσθετες ουσίες και αρωματικές ύλες σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την τοξικότητα των ουσιών, τη συχνότητα κατανάλωσης τροφίμων με πρόσθετα από ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού (παιδιά, διαβητικούς κ.α.), την πληροφόρηση που έχουμε από το Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης για τα Τρόφιμα (RASFF) της ΕΕ και από την EFSA.

Οι βασικές ομάδες προσθέτων ουσιών που ελέχθησαν βάσει της σχετικής νομοθεσίας [Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 1333/2008] είναι: συντηρητικά, χρωστικές ουσίες, γλυκαντικά, ενισχυτικά γεύσης κ.α.

- **Συντηρητικά**

α) Διοξειδίο του θείου

Ο έλεγχος είχε στόχο τη διερεύνηση της παρουσίας και τον προσδιορισμό των επιπέδων του συντηρητικού διοξειδίου του θείου (αλλεργιογόνος ουσία), σε τρόφιμα και ποτά. Στις ομάδες που επιλέχθηκαν περιλαμβάνονταν κυρίως τρόφιμα με συχνή κατανάλωση ή /και τρόφιμα στα οποία παρατηρήθηκε στο παρελθόν ότι περιείχαν διοξειδίο του θείου. Αναλύθηκαν επιπλέον εισαγόμενα τρόφιμα από τρίτες χώρες (ξηρά/ ζαχαρωμένα φρούτα, μαρμελάδες, κρασί κ.α.). Παρατηρήθηκε μείωση του ποσοστού των αποκλίσεων. Το μεγαλύτερο μέρος των αναλύσεων εντάχθηκε στα πλαίσια σχετικού ερευνητικού προγράμματος του Υπουργείου Υγείας (βλ. Σχήμα 12, Παράρτημα Α).

- Παρατηρήθηκε ότι 27,3% των εξετασθέντων δειγμάτων ήταν θετικά στην παρουσία διοξειδίου του θείου.
- Δεν εντοπίστηκαν θετικά δείγματα χυμών, φρουτοποτών, αποξηραμένων ντοματών και κατεψυγμένων ψαριών.
- Σημειώνεται ότι στην ομάδα των αποξηραμένων φρούτων το ψηλότερο ποσοστό θετικών δειγμάτων (93%) παρατηρήθηκε στα βερίκοκα. Μικρότερο ποσοστό θετικών δειγμάτων είχαν τα σύκα και οι σταφίδες. Στα δαμάσκηνα και τα φοινίκια δεν εντοπίστηκαν θετικά δείγματα. Επιπλέον στα βερίκοκα παρατηρήθηκαν οι ψηλότερες συγκεντρώσεις διοξειδίου του θείου απ' όλες τις ομάδες τροφίμων και ποτών.

β) Βενζοϊκό/ Σορβικό οξύ

Ο έλεγχος τροφίμων για τα συντηρητικά βενζοϊκό και σορβικό οξύ κάλυψε μεγάλες ομάδες τροφίμων και ποτών, όπως παρασκευασμένες σαλάτες, σάλτσες, νερά με γεύση φρούτων, σιρόπια παγωτών, ψαρικά κ.α. Παρατηρήθηκε πολύ μικρό ποσοστό αποκλίσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 82% των νερών με γεύση /άρωμα και το 52% των σιροπιών για παγωτά, κρέπες κλπ. περιείχε συντηρητικά.

γ) Προπιονικό οξύ/ Σορβικό οξύ σε ψωμιά και αρτοσκευάσματα.

Ο έλεγχος είχε στόχο την διερεύνηση της παρουσίας και τον προσδιορισμό των επιπέδων των επιτρεπόμενων συντηρητικών: σορβικού οξέος (E-200) και προπιονικού οξέος (E-280) σε ψωμιά σικάλεως, κουλούρια και σε τσουρέκια κατά την περίοδο του Πάσχα. Τα αναλυθέντα δείγματα ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας. Παρατηρήθηκε ότι τα τσουρέκια δεν περιείχαν προπιονικό οξύ ενώ το 20%-25% των κουλουριών και ψωμιών αντίστοιχα περιείχε προπιονικό.

δ) Νιτρικά/ Νιτρώδη

Ελέγχθηκαν κρεατοσκευάσματα (λουντζα κρασάτη, χοιρομέρι κ.α.) χωρίς να παρατηρηθούν αποκλίσεις.

ε) Ναταμυκίνη σε γιαούρτια

Εντοπίστηκε το απαγορευμένο για χρήση σε γιαούρτια συντηρητικό Ναταμυκίνη (E-235) σε ποσοστό 19,5% των αναλυθέντων δειγμάτων γιαουρτιού. Η χρήση του συγκεκριμένου συντηρητικού είναι επιτρεπόμενη μόνο για επεξεργασία της επιφάνειας των σκληρών τυριών και των αποξηραμένων αλλαντικών.

• Χρωστικές

Ο έλεγχος, ποιοτικός και ποσοτικός, των χρωστικών ουσιών (συνθετικών και φυσικών) επικεντρώθηκε σε ομάδες έντονα χρωματισμένων τροφίμων ευρείας κατανάλωσης και σε ομάδες τροφίμων στις οποίες είχαν παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια, όπως ζαχαρωμένα φρούτα, καραμέλες, ποτά, παγωτά κ.α. Στα αναλυθέντα δείγματα δεν παρατηρήθηκαν αποκλίσεις, γεγονός που οφείλεται στον συστηματικό έλεγχο που ασκήθηκε τα προηγούμενα χρόνια. Είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι μόνο το 25% των αναλυθέντων παγωτών περιείχε συνθετικές χρωστικές.

Συνεχίστηκε ο έλεγχος για τις απαγορευμένες χρωστικές Σουδάν I, II, III, IV και Para Red σε τσίλι και προϊόντα τσίλι σε προϊόντα εισαγωγής χωρίς να παρατηρηθούν αποκλίσεις.

Η εφαρμογή του Κοινοτικού Κανονισμού 1129/2011 (επιτρεπόμενα πρόσθετα και όροι χρήσης τους στα τρόφιμα) από την 1/6/2013 επιβάλλει την εντατικοποίηση του ελέγχου για όλα τα πρόσθετα. (Σχήμα 13, Παράρτημα Α).

• Γλυκαντικά

Ο έλεγχος είχε στόχο τη διερεύνηση της παρουσίας και τον προσδιορισμό των επιπέδων των επιτρεπόμενων συνθετικών γλυκαντικών ουσιών: ακεσουλφαμικού καλίου, ασπαρτάμης, σακχαρίνης και κυκλαμικών σε αναψυκτικά μειωμένων θερμίδων, καραμέλες και τσίχλες χωρίς πρόσθετα σάκχαρα.

Τα αναλυθέντα δείγματα ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας.

Παρατηρήθηκαν, σε σχέση με το 2011 πολύ μικρές αυξομειώσεις και των τεσσάρων γλυκαντικών. (βλ. Σχήμα 11, Παράρτημα Α).

• Καφεΐνη

Αναψυκτικά τύπου κόλα, ενεργειακά ποτά κ.α. ελέγχθηκαν για την περιεκτικότητά τους σε καφεΐνη.

Παρατηρήθηκε ότι τα ενεργειακά ποτά, που περιείχαν καφεΐνη σε ποσοστά μεγαλύτερα του 150mg/l, είχαν την ορθή επισήμανση όπως προβλέπεται από την σχετική νομοθεσία.

• Ενισχυτικά γεύσης

Ελέγχθηκαν πατατάκια, γαριδάκια και άλλα σνακς για την περιεκτικότητά τους σε γλουταμινικό οξύ (επιτρεπόμενο ενισχυτικό γεύσης)

Δεν παρατηρήθηκαν αποκλίσεις από τα όρια που θέτει η σχετική νομοθεσία, αλλά πρέπει να σημειωθεί ότι το 85% των δειγμάτων περιείχαν γλουταμινικά.

Αρωματικές ύλες

Στο πεδίο των αρωματικών ουσιών κατά το 2012 ελέγχθηκαν δημητριακά προγεύματος και μπισκότα που περιείχαν κανέλλα, για την περιεκτικότητά τους σε κουμαρίνη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1334/2008) χωρίς να παρατηρηθούν αποκλίσεις.

Νοθεία αιγοπρόβειων γαλακτοκομικών προϊόντων με αγελαδινό γάλα

Κατά το 2012 αναλύθηκαν συνολικά 75 δείγματα γαλακτοκομικών προϊόντων: αιγοπρόβεια χαλούμια, σκληρά/ ημίσκληρα τυριά (κεφαλοτύρι, γραβιέρα) και εποχιακά τυριά για παρασκευή φλαούνων, με σκοπό την ανίχνευση τυχόν νοθείας τους με αγελαδινό γάλα. Επιπλέον, αναλύθηκαν χαλούμια παρασκευασμένα από μίγμα αγελαδινού με αιγοπρόβειο γάλα για σκοπούς ελέγχου της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις του κυπριακού προτύπου για το χαλούμι (Κ.Δ.Π. 195/85) και σχετικού διατάγματος, στο οποίο ορίζεται η ελάχιστη αναλογία αιγοπροβείου γάλακτος κατά συγκεκριμένες χρονικές περιόδους. Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν παρατηρήθηκε μικρή αύξηση του ποσοστού των αποκλίσεων για τα χαλούμια. Στα δείγματα τυριών παρατηρούνται διαχρονικά αυξομειώσεις στα ποσοστά των αποκλίσεων (βλ. Σχήμα 14, Παράρτημα Α). Τα πιο πάνω επιβάλλουν τη συνέχιση του ελέγχου τόσο για τα χαλούμια όσο και για τα τυριά.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Κατά το 2012 το εργαστήριο συμμετείχε με επιτυχία σε 9 διεργαστηριακά προγράμματα ελέγχου ικανότητας (FAPAS) που οργανώθηκαν από ειδικό προς τούτο οργανισμό FERA (Ηνωμένου Βασιλείου) για 16 παραμέτρους: συντηρητικά, συνθετικά γλυκαντικά, χρωστικές ουσίες και καφεΐνη.

3.9. Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)

Το Εργαστήριο έχει την ευθύνη του επίσημου ελέγχου της επιβάρυνσης τροφίμων με τοξικές/ καρκινογόνες ουσίες που προέρχονται είτε από τη γενικότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση/ ρύπανση των τροφίμων μέσω της τροφικής αλυσίδας, είτε είναι προϊόντα μεταβολισμού μυκήτων, είτε δημιουργούνται κατά την θερμική κ.α. επεξεργασία των τροφίμων. Επιπλέον, είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για Μυκοτοξίνες, Βαρέα Μέταλλα και Πολυκυκλικούς Αρωματικούς Υδρογονάνθρακες (PAHs). Το εργαστήριο συνεργάζεται για το σχεδιασμό των σχετικών προγραμμάτων ελέγχου και παρακολούθησης και δειγματοληψίες με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, τους Δήμους, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και με το Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών. Κατά το 2012 αναλύθηκαν **974** δείγματα για **2537** συνολικά παραμέτρους/αναλύσεις (βλ. Πίνακα 9, Παράρτημα Β).

Επιπλέον, μέσα στα πλαίσια του ελέγχου ποιότητας αναλύθηκε μεγάλος αριθμός δειγμάτων ελέγχου ποιότητας (30%).

Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης και Προληπτικού Ελέγχου Αφλατοξινών

Ο έλεγχος αφορούσε εισαγόμενους και επιτόπια παραγόμενους ξηρούς καρπούς, δημητριακά, αποξηραμένα φρούτα, μπαχαρικά κ.α. για Αφλατοξίνες B₁, B₂, G₁, G₂. Από τον συνολικό αριθμό των δειγμάτων που αναλύθηκαν (170 δείγματα), εντοπίστηκε στην αγορά 1 δείγμα συκόπιττας και 1 δείγμα πιπέρι κόκκινο εισαγωγής εκτός ορίων και απορρίφθηκαν. Τα αποτελέσματα του ελέγχου παρουσιάζονται γραφικά στο Σχήμα 15 (Παράρτημα Α) όπου παρατηρούμε ότι διαχρονικά υπάρχει πτωτική τάση στο ποσοστό των εκτός ορίου (Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006 και τροποποιήσεις) δειγμάτων. Ιδιαίτερα στα δείγματα που εντοπίστηκαν στην αγορά, γεγονός που καταδεικνύει την αποτελεσματικότητα του εφαρμοζομένου προληπτικού προγράμματος ελέγχου σε κρίσιμα σημεία ελέγχου (εισαγωγή, πρωτοταγής αποθήκευση). Βεβαίως απαιτείται συνέχιση του ελέγχου, ενόψει και της παγκοσμιοποίησης του εμπορίου, ώστε να παρεμποδίζεται η είσοδος μολυσμένων δειγμάτων στην αγορά .

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Αφλατοξίνης M₁ στο γάλα, γαλακτοκομικά προϊόντα και παιδικές σκόνες γάλακτος

Το εργαστήριο συνέχισε και το 2012 το συστηματικό έλεγχο της Αφλατοξίνης M₁ σε δείγματα γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, από κρίσιμα σημεία ελέγχου όπως: φάρμες (αιγοπρόβειο και αγελαδινό γάλα), υποστατικά και αγορά. Συνολικά αναλύθηκαν 178 δείγματα: 60 δείγματα νωπού γάλακτος, 44 δείγματα

παστεριωμένου γάλακτος, 29 γιαούρτια, 14 χαλούμια, 9 τυριά, 15 παγωτά και 2 υποκατάστατα γάλακτος (soya drink) (βλ. Πίνακα 9, Παράρτημα Β). Επίσης αναλύθηκαν 5 δείγματα εισαγόμενης παιδικής σκόνης γάλακτος στα οποία δεν προσδιορίστηκε Αφλατοξίνη M₁. Σε όλα σχεδόν τα δείγματα οι προσδιορισθείσες συγκεντρώσεις Αφλατοξίνης M₁ ήταν πολύ χαμηλές (εντός του μεγίστου ορίου των 0.050 μg/kg) (βλ. Σχήμα 16, Παράρτημα Α).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου άλλων μυκοτοξινών

Συνεχίστηκε ο συστηματικός έλεγχος:

(α) Ωχρατοξίνης Α σε δημητριακά και προϊόντα δημητριακών, ρύζι, καφέ, μπαχαρικά, σταφίδες και κρέατα. Συνολικά αναλύθηκαν 109 δείγματα, από τα οποία εντοπίστηκε 1 δείγμα σταφίδας από την αγορά το οποίο ήταν εκτός ορίων και απορρίφθηκε.

(β) Δεσοξυνιβαλενόνης σε δημητριακά και προϊόντα δημητριακών, ζυμαρικά και παιδικές τροφές. Συνολικά αναλύθηκαν 40 δείγματα εκ των οποίων τα 5 αφορούσαν παιδικές τροφές (φαρίν λακτέ, φρουτόκρεμα, μπισκοτόκρεμες κ.α.).

(γ) Ζεαραλενόνης σε δημητριακά (αραβόσιτο, σιτάρι και κριθάρι), προϊόντα δημητριακών και ζυμαρικά. Συνολικά αναλύθηκαν 15 δείγματα.

(δ) Πατουλίνης σε χυμούς μήλου, μηλόξυδο και παιδικές τροφές από λιωμένο μήλο. Συνολικά αναλύθηκαν 12 δείγματα.

Όλα τα πιο πάνω δείγματα ήταν εντός του μεγίστου νομοθετικού ορίου (Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006 και τροποποιήσεις του).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Νιτρικών

Συνολικά αναλύθηκαν 52 δείγματα μαρουλιού, σπανακιού, ρόκας, κόλιανδρου, κραμβιού, γλυστιρίδας, μαιντανού, σέλινου, πατατών και έτοιμων σαλάτων, και 10 δείγματα τα οποία ήταν παιδικές τροφές με βάση τα λαχανικά. Τα επίπεδα των συγκεντρώσεων κυμαίνονταν μεταξύ 14 – 3047 mg/kg και ήταν όλα εντός των νομοθετικών ορίων. Σημειώνεται ότι οι παρατηρηθείσες συγκεντρώσεις νιτρικών στις παιδικές τροφές παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, μικρότερες από 99 mg/kg, χαμηλότερα του νομοθετικού ορίου (200 mg/kg).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Μολύβδου (Pb), Καδμίου (Cd) και Υδραργύρου (Hg)

Ο προσδιορισμός τους γίνεται μέσα στα πλαίσια τριών Προγραμμάτων Ελέγχου:

(α) του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Ελέγχου Προϊόντων Ζωικής Προέλευσης, σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες

(β) του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Μολύβδου, Καδμίου και Υδραργύρου στα ψάρια κ.α. τρόφιμα, σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες και

(γ) του προγράμματος MEDPOL σε συνεργασία με το Τμήμα Αλιείας το οποίο αφορά την παρακολούθηση της ρύπανσης της Μεσογείου Θάλασσας.

Μέσα στο 2012 εντατικοποιήθηκε ο έλεγχος μολύβδου και καδμίου σε ποικιλία τροφίμων όπως ψάρια/ ψαρικά, μαλάκια, κρέας, λαχανικά, γάλα, συκώτι, φρούτα, παιδικές τροφές κ.α. τρόφιμα βασικής διατροφής και συχνής κατανάλωσης. Συνολικά αναλύθηκαν 346 δείγματα τροφίμων. Παρατηρήθηκαν σχετικά ψηλά επίπεδα σε καταψυγμένα εισαγόμενα μαλάκια και οστρακόδερμα από τρίτες χώρες (οκταπόδια, καλαμάρια, κάβουρες, σουπιές), ως αποτέλεσμα στοχευμένης δειγματοληψίας μετά από σχετικές ανακοινώσεις στο σύστημα RASFF της Ε.Ε. Περίπου τα μισά από τα εξετασθέντα δείγματα ήταν θετικά γι' αυτό και συνεχίστηκε ο εντατικός έλεγχος με στοχευμένη δειγματοληψία. Οι προσδιορισθείσες συγκεντρώσεις ήταν όλες εντός των αποδεκτών ορίων Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006 και τροποποιήσεις του (βλ. Σχήμα 17, Παράρτημα Α).

Για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των επιπέδων υδραργύρου αναλύθηκαν 329 δείγματα επιτόπιων ή εισαγόμενων ψαριών/ ψαρικών, κρεάτων/ ζωικών ιστών και γάλακτος (επίπεδα: 0.01 – 1.44 mg Hg /kg). Ένα δείγμα εισαγωγής κατεψυγμένου καρχαρία (frozen blueshark slices), και 1 δείγμα φρέσκου γαλέου από την αγορά ήταν εκτός του νομοθετικού ορίου που ισχύει για μεγάλα ψάρια 1 mg Hg/kg (Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006) και απορρίφθηκαν .

Γενικά ο στοχευμένος έλεγχος εισαγωγής μεγάλων κυρίως ψαριών/ ψαρικών, έδειξε αυξημένες σχετικά συγκεντρώσεις υδραργύρου, καδμίου και μολύβδου, γεγονός που υποδεικνύει αφενός με την

αποτελεσματικότητα του αλλά και την ανάγκη συνέχισης του ελέγχου, ώστε να παρεμποδίζεται η είσοδος των εκτός ορίου προϊόντων στην αγορά.

Κατά το 2012 το Εργαστήριο πραγματοποίησε και το διερευνητικό πρόγραμμα για τον έλεγχο/ παρουσία των επιπέδων βαρέων μετάλλων μολύβδου, καδμίου και υδραργύρου σε διάφορα δείγματα συκωτιού. Εξετάστηκαν συνολικά 98 δείγματα συκωτιών από φάρμες διαφόρων περιοχών της Κύπρου. Κανένα δείγμα δεν ήταν εκτός του νομοθετικού ορίου που θέτει η κοινοτική νομοθεσία για το συκώτι για το Pb και Cd. (Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006 και τροποποιήσεις του).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Αρσενικού (ολικού και ανόργανου)

Κατά το 2012, αναλύθηκαν και 11 δείγματα τροφίμων (φρέσκα φρούτα, ψάρια και μαλάκια) για ολικό αρσενικό. Πέντε από τα 11 δείγματα αναλύθηκαν και για ανόργανο αρσενικό (As (III), As (V)) και όλα τα ευρεθέντα αποτελέσματα ήταν ικανοποιητικά.

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Πολυαρωματικών Υδρογονανθράκων (PAHs)

Στα πλαίσια της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2005/108/ΕΚ για παρακολούθηση PAHs στα τρόφιμα αναλύθηκαν 31 δείγματα ελαιολάδου, βουτύρου, προϊόντων ψημένων σε κάρβουνα (σούβλες, σουβλάκια), προγεύματα, δημητριακά, παιδικές τροφές με βάση τα δημητριακά και σοκολάτα. Όλα τα δείγματα ήταν εντός του μέγιστου νομοθετικού ορίου για βενζο(α)πυρένιο (Κανονισμός ΕΚ αρ.1881/2006 και τροποποιήσεις του).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Φουρανίου

Αναλύθηκαν 15 δείγματα καφέδες και θερμικώς επεξεργασμένα τρόφιμα όπως παιδικές τροφές, σύμφωνα με την σχετική Σύσταση της Επιτροπής 2007/196/ΕΚ. Όλα τα δείγματα είχαν χαμηλά επίπεδα φουρανίου και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ευρήματα άλλων χωρών της Ε.Ε. Προς το παρόν για το φουράνιο δεν έχουν θεσπιστεί μέγιστα αποδεκτά όρια.

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Ακρυλαμιδίου.

Στα πλαίσια της Σύστασης της Επιτροπής 2007/331/ΕΚ και 2010/307/ΕΚ αναλύθηκαν σε διαπιστευμένο εργαστήριο του εξωτερικού 42 δείγματα διαφόρων τροφίμων (τηγανισμένες πατάτες, πατατάκια, καφέδες, κεφτέδες, παιδικές τροφές, ψωμί, μπισκότα, κουλούρια, παξιμάδια, δημητριακά κ.α.) για προσδιορισμό ακρυλαμιδίου. Τα αποτελέσματα έδειξαν τιμές ακρυλαμιδίου (13 – 2451 μg/kg) ανάλογα με το είδος του τροφίμου. Οι τιμές αυτές είναι συγκρίσιμες με αντίστοιχες τιμές που παρατηρήθηκαν σε αντίστοιχες μελέτες άλλων ευρωπαϊκών χωρών και κρίνονται ικανοποιητικές. Προς το παρόν για το ακρυλαμίδιο δεν έχουν θεσπιστεί μέγιστα αποδεκτά όρια.

Τα αποτελέσματα των πιο πάνω προγραμμάτων αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) για αξιολόγηση, εκτίμηση κινδύνου και λήψη μέτρων όπου χρειάζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (π.χ. καθορισμό μεγίστων επιτρεπομένων ορίων).

Πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου Καρβαμιδικού Αιθυλεστέρα

Αναλύθηκαν 9 δείγματα αλκοολούχων ποτών, σύμφωνα με την σχετική Σύσταση της Επιτροπής 2010/133/ΕΚ. Ο καρβαμιδικός αιθυλεστέρας εμφανίζεται φυσικά σε τρόφιμα που έχουν υποστεί ζύμωση και σε αλκοολούχα ποτά και ιδιαίτερα σε αποστάγματα πυρηνόκαρπων φρούτων ιδίως εκείνων που παρασκευάζονται από κεράσια, δαμάσκηνα, βερίκοκκα κ.α. Όλα τα δείγματα είχαν χαμηλά επίπεδα του πιο πάνω περιβαλλοντικού ρυπαντή. Προς το παρόν δεν έχουν θεσπιστεί μέγιστα αποδεκτά όρια από την Ε.Ε.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το Εργαστήριο κατά το 2012 και μέσα στα πλαίσια του ρόλου του ως Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς, συμμετείχε επιτυχώς σε 12 διεργαστηριακούς ελέγχους/ δοκιμές ικανότητας (57 παραμέτρους) που οργανώνονται είτε από τα αντίστοιχα Εργαστήρια Αναφοράς της Ε.Ε. (EURL-PTs) είτε από άλλους ειδικούς προς τούτο οργανισμούς (FAPAS, IMEP), για διάφορες μυκοτοξίνες, βαρέα μέταλλα, νιτρικά και πολυαρωματικούς υδρογονάνθρακες.

3.10. Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Νερών, Φαρμάκων και Καλλυντικών (Εργ. 15)

Το εργαστήριο έχει την ευθύνη μεταξύ άλλων του μικροβιολογικού ελέγχου του πόσιμου νερού, των εμφιαλωμένων και των φυσικών μεταλλικών νερών.

Πρόγραμμα μικροβιολογικού ελέγχου εμφιαλωμένων και φυσικών μεταλλικών νερών

Τα εμφιαλωμένα νερά αναλύονται με βάση τους «περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001 και 2004» και την σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 98/83/ΕΚ, σύμφωνα με την οποία μετά το σημείο της εμφιάλωσης θεωρούνται τρόφιμα. Τα φυσικά μεταλλικά νερά αναλύονται βάσει των Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμών του 2002 – 2006 και την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2009/54/ΕΚ (Αναδιτύπωση). Αναλύθηκαν **561** δείγματα από τα οποία τα 239 ήταν Φυσικά Μεταλλικά νερά και τα 69 ήταν Νερά Πηγής. 22 δείγματα από την παραγωγή και την λιανική πώληση δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις της μικροβιολογικής ποιότητας των πιο πάνω αντίστοιχων νομοθεσιών. (βλ. Πίνακα 10, Παράρτημα Β).

Όλα τα δείγματα αναλύθηκαν για κολοβακτηριοειδή, *Escherichia coli*, Εντερόκοκκους *Pseudomonas aeruginosa* και θειοαναγωγικά κλωστρήδια. Όσα δείγματα προέρχονταν από την παραγωγή (μέχρι 12 ώρες μετά την εμφιάλωση) αναλύθηκαν και για ολικό αριθμό βακτηριδίων στους 22°C και 37°C.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Κατά το 2012 το εργαστήριο συμμετείχε επιτυχώς σε διεργαστηριακά προγράμματα ελέγχου του Health Protection Agency του Ηνωμένου Βασιλείου για βακτηριολογικές παραμέτρους- δείκτες υγιεινής του νερού (11 δείγματα) και για λεγεωνέλλα (9 δείγματα).

3.11. Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων (Εργ. 16)

Ο μικροβιολογικός έλεγχος τροφίμων διεξάγεται με κύριο στόχο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας από τροφιογενείς ασθένειες (τροφολοιμώξεις και τροφοτοξινώσεις) μικροβιολογικής αιτιολογίας, αλλά και την προώθηση καλών παραγωγικών διαδικασιών (Good Manufacturing Practices) και υγιεινής στους χώρους παραγωγής και διάθεσης, και απορρέει από τη σχετική νομοθεσία (Νόμος Τροφ.1996-2011, και Κανονισμοί (ΕΚ) αρ. 882/2004, 2073/2005 και 1441/2007).

Εθνικό πρόγραμμα μικροβιολογικού ελέγχου τροφίμων

Ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις στον έλεγχο των τροφίμων, αλλά και για μέγιστη αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων και πόρων ο μικροβιολογικός έλεγχος τροφίμων για το 2012 έγινε με τον καταρτισμό του Εθνικού Προγράμματος Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων, στα πλαίσια του πολυετούς εθνικού προγράμματος ελέγχου, σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Το πρόγραμμα προκαθορίζει τα είδη που υποβάλλονται για μικροβιολογική εξέταση, τα οποία είναι ομαδοποιημένα ανά κατηγορία, για δειγματοληψία σε προκαθορισμένες περιόδους (βλ. Πίνακα 11, Παράρτημα Β).

Το 2012, το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε επιτυχώς. Αναλύθηκαν συνολικά **2020** δείγματα (αύξηση 8% από 2011) για διάφορες μικροβιολογικές παραμέτρους και παρατηρήθηκε μικρός αριθμός μη συμμορφώσεων προς τη σχετική Νομοθεσία. Η επιλογή των παραμέτρων που εξετάζονταν γινόταν ανάλογα με το είδος του δείγματος και τα συστατικά του. Συνολικά εξετάστηκαν 6993 παράμετροι.

Τα ακατάλληλα δείγματα (60) παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα (2.9% των συνολικών δειγμάτων) σε σχέση με το 2011 (βλ. Σχήμα 19, Παράρτημα Α). Τα δείγματα αυτά αφορούσαν 24 παρτίδες, αφού για αρκετές παρτίδες εξετάστηκαν πολλαπλά δείγματα. Από τα δείγματα που προσκομίσθηκαν στα πλαίσια του εθνικού προγράμματος ανιχνεύθηκε σαλμονέλλα σε 2 δείγματα πλυμένων λαχανικών από ψησταριές και σε 4 σαλάτες από ξενοδοχείο, κρουαζιερόπλοιο, αίθουσα δεξιώσεων και ψησταριά που τροφοδοτούσε ολόημερο σχολείο. Επίσης, σε ένα δείγμα παστεριωμένου γάλακτος καταμετρήθηκε υψηλός αριθμός εντεροβακτηριδίων. Άλλα 20 δείγματα (10 παρτίδες) προσκομίσθηκαν μετά από παράπονα καταναλωτών και ήταν αλλοιωμένα με εμφανή ανάπτυξη μυκήτων (αναρή φρέσκα, φέτα, γιαούρτι, λουκανικόπιτα, λουκούμια,

κομπόστο, φυσικός χυμός, ωμό ρύζι) ή βακτηρίων (αναρή ξηρή). Η διερεύνηση 2 τροφικών δηλητηριάσεων (ιδιωτικό δείπνο σε οικία στη Λεμεσό και ολόημερο σχολείο στην Επαρχία Λάρνακας) κατέδειξε παρουσία σταφυλοκοκκικών εντεροτοξινών σε 4 δείγματα (χαλούμι/ μακαρόνια και χαλούμι/ τρίμμα, αντίστοιχα). Η διερεύνηση και των δύο περιστατικών ενοχοποιούσε χαλούμι νορού από τον ίδιο παραγωγό. Τέλος, ακατάλληλα βρέθηκαν και 29 δείγματα εισαγωγής που αφορούσαν σε 4 παρτίδες: σησάμι (Σουδάν), ταχίνη (Συρία) και ινδοκάρυδο (Θαϊλάνδη) για παρουσία σαλμονέλας και ρυζάλευρο για βρέφη >4μηνών (Ισραήλ) για παρουσία *Cronobacter spp.*

Τα δείγματα που βρέθηκαν να μη συνάδουν με τα όρια της νομοθεσίας παρουσίασαν αύξηση (79 ή 3.9% του συνόλου, σε σχέση με 1.9% το 2011). Η αύξηση οφειλόταν, κυρίως, σε 20 δείγματα (5 παρτίδες) εισαγωγής (Ισραήλ) από βρεφικές τροφές σε σκόνη, στα οποία ανιχνεύθηκαν εντεροβακτηρίδια. Πρόκειται για προϊόντα της ίδιας εταιρείας όπως και η παρτίδα ρυζάλευρου στην οποία ανιχνεύθηκε *Cronobacter* (βλ. προηγούμενη παράγραφο). Ακόμη, σε 3 δείγματα συσκευασμένων καπνιστών ψαριών ανιχνεύθηκε *L. monocytogenes* σε συγκεντρώσεις χαμηλότερες του νομοθετικού ορίου των 100 cfu/g. Στις περιπτώσεις αυτές ο παραγωγός οφείλει να τεκμηριώσει στις Υγειονομικές/Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ότι τα επίπεδα του μικροβίου δεν θα υπερβούν το όριο μέχρι και την ημερομηνία λήξης/διατήρησης του προϊόντος. Άλλα, 56 δείγματα βρέθηκαν να μη συνάδουν με τα όρια για τους μικροβιολογικούς δείκτες υγιεινής. Συγκεκριμένα, 46 παγωτά (17 παρτίδες) για την παράμετρο των εντεροβακτηριδίων, 9 τυριά (3 παρτίδες) για *E. coli* ή/και σταφυλόκοκκους και ένα δείγμα προπλυμένων λαχανικών για *E. coli*.

Γενικά η μικροβιολογική ποιότητα των τροφίμων στην κυπριακή αγορά κρίνεται ως ικανοποιητική. Παρόλο που τα μη ικανοποιητικά δείγματα παρουσιάζουν μικρή αύξηση τα τελευταία χρόνια, αυτό οφείλεται στη καλύτερη στόχευση των πιο ευάλωτων σε επιμολύνσεις κατηγοριών τροφίμων (εθνικό πρόγραμμα δειγματοληψιών) και στα αυξημένα δείγματα από εισαγωγές (βλ. Σχήμα 20, Παράρτημα Α). Οι περισσότερες αποκλίσεις από τα αποδεκτά όρια είναι σποραδικές. Οι κατηγορίες που προβληματίζουν και χρήζουν περισσότερης προσοχής και στόχευσης είναι:

α) Καπνιστά ψάρια όσον αφορά την παρουσία της *L. monocytogenes*

β) Εισαγόμενο σησάμι και ινδοκάρυδο (σαλμονέλα)

γ) Παρουσία σαλμονέλας σε μικρό, έστω, αριθμό δειγμάτων από σαλάτες και πλυμένα λαχανικά (μη συσκευασμένα).

δ) Παγωτά στην υγιεινή της διαδικασίας παραγωγής

Στο Σχήμα 18 του Παραρτήματος Α φαίνονται ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων κατά το 2012 και ο αριθμός των δειγμάτων που δεν συνάδουν με τις σχετικές νομοθεσίες.

Έρευνα και διεθνής συνεργασία

Στα πλαίσια των πιλοτικών ερευνητικών προγραμμάτων (διάρκειας 10 μηνών) που επιχορηγούνται από το Υπουργείο Υγείας, το εργαστήριο ανέπτυξε μοριακή μέθοδο ανίχνευσης νοροϊών σε λαχανικά βασισμένη στη σχετική ISO μέθοδο. Επίσης, το εργαστήριο, υπό την ιδιότητα του ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (NRL) συνεργάζεται με τα αντίστοιχα Κοινοτικά Εργαστήρια Αναφοράς (EURL) στη διεργαστηριακή μελέτη για προτυποποίηση της μεθόδου ανίχνευσης σταφυλοκοκκικών εντεροτοξινών και στην ανάπτυξη βελτιωμένης μεθόδου καταμέτρησης *L. monocytogenes*.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο συμμετείχε στους εξής διεργαστηριακούς ελέγχους: (i) Σαν NRL για την ανίχνευση της *L. monocytogenes*, και για καταμέτρηση των θετικών στην ηηκτάση σταφυλοκόκκων έλαβε μέρος σε 2 διεργαστηριακούς ελέγχους (οργανώνονται από το αντίστοιχο EURL - ANSES) με 14 συνολικά δείγματα για κάθε έλεγχο. (ii) Στο διεργαστηριακό έλεγχο που οργανώνει το Central Science Laboratory – FEPAS για τις παραμέτρους *Escherichia coli*, *Enterobacteriaceae*, coliforms, *Cronobacter spp.* (*Enterobacter sakazakii*), *Bacillus cereus*, *Clostridium perfringens*, Colony count, *Salmonella spp.*, *Campylobacter spp.*, coagulase positive staphylococci, *L. monocytogenes* (detection and enumeration) και Yeasts and moulds με 20 συνολικά δείγματα.

3.12. Εργαστήριο Καλλυντικών και Συμπληρωμάτων Διατροφής (Εργ. 19)

Το 2012 το Εργαστήριο, στα πλαίσια συνεργασίας με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υ.Υ.) του Υπουργείου Υγείας που άρχισε το 2005, συνέχισε τον έλεγχο των Συμπληρωμάτων Διατροφής βάσει των « Περί Συμπληρωμάτων Διατροφής Κανονισμών» (ΚΔΠ 449/2004 και 208/2006) του περί «Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων» 1996-2011 οι οποίοι εναρμονίζουν τις Οδηγίες 2002/46/ΕΚ & 2006/37/ΕΚ.

Πρόγραμμα ελέγχου Συμπληρωμάτων Διατροφής (ΣΔ)

Το εργαστήριο προέβη στον έλεγχο 86 σκευασμάτων ΣΔ για 1288 παραμέτρους τα οποία υποβλήθηκαν από τις Υ.Υ. (Πίνακας 12, Παράρτημα Β). Η δειγματοληψία διενεργήθηκε όπως και τις προηγούμενες χρονιές σε Παγκύπρια κλίμακα από καταστήματα πώλησης προϊόντων Υγιεινής διατροφής, Φαρμακεία, ή δείγματα τα οποία βρίσκονταν στο στάδιο έγκρισης για εισαγωγή. Η δειγματοληψία περιλάμβανε διάφορες μορφές σκευασμάτων όπως δισκία, σκληρά και μαλακά καψάκια, σκόνες, υγρά καθώς και δοσιμετρικά φακελάκια.

Λόγω της συνεχιζόμενης κακής/ παράνομης χρήσης των σκευασμάτων ΣΔ ως μέσωσν χορήγησης ελεγχομένων ουσιών, όπως αναβολικών στεροειδών ή/ και διεγερτικών ουσιών, με σκοπό την αύξηση της αθλητικής επίδοσης και μυϊκής μάζας και με αποδέκτες κυρίως την νεολαία, κρίθηκε αναγκαίο όπως ο έλεγχος συνεχίσει να καλύπτει τις ουσίες αυτές.

Ο έλεγχος περιελάμβανε δείγματα φυτικής προέλευσης, δείγματα που περιείχαν πρωτεΐνες και αμινοξέα καθώς και σκευάσματα που προορίζονται για απώλεια βάρους.

Όλα τα δείγματα (σύνολο 86) εξετάστηκαν για την παρουσία 12 αναβολικών στεροειδών και 3 διεγερτικών ουσιών όπως και τις προηγούμενες χρονιές. Σε κανένα σκεύασμα δεν ανιχνεύτηκαν αναβολικά στεροειδή ή διεγερτικά.

Κατά το 2012 το εργαστήριο στα πλαίσια του εθνικού προγράμματος διεξήγαγε έλεγχο σε ομάδα σκευασμάτων (16) με ένδειξη για απώλεια βάρους για παράνομη παρουσία των φαρμακευτικών ουσιών Sibutramine, Phenolphthalein, Yohimbine κ.ά.. Κανένα δείγμα δεν βρέθηκε θετικό.

Σε άλλα 11 δείγματα που στάλθηκαν έκτακτα για διερεύνηση, σε ένα από αυτά ανιχνεύτηκε η απαγορευμένη ουσία Sibutramine ενώ σε ένα άλλο δείγμα προσδιορίστηκε η ουσία Sulfosildenafil. Σε τρίτο δείγμα ανιχνεύθηκε επίσης η φαρμακευτική ουσία παρακεταμόλη.

Τέλος 7 δείγματα αναλύθηκαν για την παρουσία βαρέων μετάλλων (Pb και Cd) με την τεχνική ICP/MS και βρέθηκαν ικανοποιητικά.

3.13. Εργαστήριο Πυρηνικού Μαγνητικού Συντονισμού (SNIF-NMR) (Εργ. 20)

Το Εργαστήριο SNIF-NMR συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Ε.Ε. για τον προσδιορισμό των Ισοτοπικών Λόγων του Δευτερίου, του Άνθρακα και του Οξυγόνου σε αυθεντικούς οίνους, με σκοπό την δημιουργία Κοινής Τράπεζας Ισοτοπικών Χαρακτηριστικών, σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 555/2008 και 2729/2000. Η τεχνική SNIF-NMR που χρησιμοποιείται κυρίως, καθορίζεται από το Διεθνές Γραφείο Οίνου σαν η επίσημη μέθοδος για τον έλεγχο της νοθείας στο κρασί με την προσθήκη ζάχαρης κατά τη ζύμωση, ώστε να αυξηθεί ο τελικός αλκοολικός βαθμός. Εφαρμόζεται επίσης για την πιστοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης τροφίμων. Το ΓΧΚ ανταποκρίνεται πλήρως στις μέχρι στιγμής υποχρεώσεις του για την εφαρμογή του πιο πάνω Κανονισμού. Παράλληλα, συνέχισε τον εμπλουτισμό της αντίστοιχης Εθνικής Βάσης Δεδομένων για τα Κυπριακά κρασιά που ξεκίνησε από το 2005, με σκοπό τον συστηματικό έλεγχο της αγοράς, μετά από επικείμενη ταυτόχρονη απόφαση του Παγκόσμιου Οργανισμού Οίνου και της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Κατά το 2012 αναλύθηκαν 20 δείγματα κυπριακών οίνων που παρήχθησαν στο πρότυπο Οινοποιείο του Κλάδου Αμπελουργίας-Οινολογίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, και 171 τοπικοί οίνοι που υποβλήθηκαν από το Συμβούλιο Αμπελοοινικών Προϊόντων για το ερευνητικό πρόγραμμα μελέτης του Ισοτοπικού, Μεταβολικού και Στοιχειακού αποτυπώματος για το χαρακτηρισμό Κυπριακών Οίνων συγκεκριμένης προέλευσης γεωγραφικής και ποικιλιακής (πρόγραμμα με χρηματοδότηση του ΙΠΕ, που υλοποιείται σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών της Ελλάδας και το Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων).

Την ίδια μεθοδολογία ακολουθεί το ΓΧΚ και για τη μελέτη της αυθεντικότητας άλλων κυπριακών προϊόντων, όπως αλκοολούχων ποτών, μελιού και χυμών, στα πλαίσια εκπόνησης εφαρμοσμένης έρευνας και σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και πανεπιστημιακά εργαστήρια στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Τα αποτελέσματα του ισοτοπικού χαρακτηρισμού διαφόρων κυπριακών προϊόντων οδήγησαν στη δημιουργία βάσεων δεδομένων που συνεχώς εμπλουτίζονται και αποτελούν πλέον σημαντικό εργαλείο για την πιστοποίηση της προέλευσής τους. Στα πλαίσια αυτής της ερευνητικής δραστηριότητας, ολοκληρώθηκαν δύο έργα σε συνεργασία με ερευνητικά Ινστιτούτα από τη Σλοβενία και τη Ρουμανία, για την παρουσία των ανθοκυανών σε κυπριακούς και σλοβένικους χυμούς ως δείκτης της αυθεντικότητάς τους και τη μελέτη αντιοξειδωτικών και αλλεργιογόνων σε αυθεντικούς κυπριακούς και ρουμάνικους οίνους (Σχήμα 22, Παράρτημα Α). Σε συνεργασία με το Εργαστήριο ΓΤΟ και άλλους φορείς, το εργαστήριο NMR συμμετέχει στην εκπόνηση ερευνητικού έργου με χρηματοδότηση του ΙΠΕ, για την ταυτοποίηση της ποικιλίας προέλευσης οίνου και μούστου με χρήση DNA μεθοδολογίας. Τα αποτελέσματα όλων των ερευνητικών προγραμμάτων που εκπονήθηκαν στο ΓΧΚ με θέμα την αυθεντικότητα τροφίμων και ποτών, έτυχαν ευρείας διάχυσης στο Διεθνές Συνέδριο "BuTrAFoS": **"Ενίσχυση της Εμπιστοσύνης μέσω της Αυθεντικότητας και της Ασφάλειας των Τροφίμων"**, που διοργανώθηκε στα πλαίσια της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ.

Αξιοποιώντας τις πιο πάνω βάσεις δεδομένων και σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς ελέγχου, το εργαστήριο προχώρησε στη διερεύνηση της αυθεντικότητας 24 δειγμάτων μελιού από την κυπριακή αγορά και 91 αλκοολούχων ποτών από κέντρα αναψυχής, από τα οποία 8 χαρακτηρίστηκαν ως μη αυθεντικά (4 μέλια και 4 «σφηνάκια»). Επίσης, εφάρμοσε για πρώτη φορά αντίστοιχη μεθοδολογία για την αυθεντικότητα του ξυδιού για τον έλεγχο της αγοράς. Ελέχθησαν 14 δείγματα ξυδιού με αναγραφή στην ετικέτα τους ότι προέρχονταν από κρασί και τα 5 από αυτά χαρακτηρίστηκαν ως μη αυθεντικά, αφού οι ισοτοπικοί λόγοι του δευτερίου, του άνθρακα και του οξυγόνου τους απέκλειναν από τους αντίστοιχους των αυθεντικών δειγμάτων. Τα δείγματα αυτά βρέθηκε ότι προέρχονταν από αραίωση οξικού οξέος και περιείχαν εξωγενή σάκχαρα.

Κατά το 2012 αναλύθηκαν συνολικά 369 δείγματα για 2435 παραμέτρους. Όλα τα αποτελέσματα υποβλήθηκαν σε στατιστική ανάλυση με τη χρήση διαφόρων χημειομετρικών τεχνικών για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων (βλ. Πίνακα 13, Παράρτημα Β και Σχήμα 21, Παράρτημα Α).

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο κατά το 2012 επαναξιολογήθηκε από το ΕΣΥΔ ως προς όλες τις διαπιστευμένες μεθόδους του. Συμμετείχε, επίσης, επιτυχώς σε 9 διεργαστηριακές δοκιμές για 40 παραμέτρους, που διοργανώθηκαν από το JRC ISPRA & Eurofins Scientific Analytics για τις δοκιμές των ισοτοπικών λόγων (D/H)I, (D/H)II, R, ¹³C, ¹⁸O και αλκοολικού βαθμού σε ξηρό και γλυκό κρασί, αλκοολούχο ποτό φρούτου και αλκοόλη και των λόγων (D/H)I, (D/H)II, R, ¹³C_{eth}, ¹³C_{sugars}, ¹³C_{puip} και ¹⁸O σε χυμούς φρούτων και νερό.

3.14. Εργαστήριο Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών και Αλλεργιογόνων (Εργ. 21)

Το εργαστήριο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

1. Έχει την ευθύνη του Επίσημου Ελέγχου Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (ΓΤΟ) σε τρόφιμα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1829/2003 και 1830/2003. Επιπλέον είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για ΓΤΟ.

2. Έχει την ευθύνη του επίσημου ελέγχου αλλεργιογόνων ουσιών σε τρόφιμα, σύμφωνα με τον Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμο (Ν(54)/96).

Τα Εθνικά Προγράμματα ελέγχου ΓΤΟ και Αλλεργιογόνων ουσιών σχεδιάζονται σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου ΓΤΟ

Το Εθνικό Πρόγραμμα ελέγχου για ΓΤΟ επί συνόλου **214** δειγμάτων που αναλύθηκαν κατά το 2012 τα 85 αφορούσαν δείγματα που είχαν συμπεριληφθεί στο πολυετές Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την συγκεκριμένη χρονιά. Τα δείγματα αυτά ανήκουν σε διάφορες κατηγορίες τροφίμων, όπως πρώτες ύλες σόγιας, GMO free προϊόντα, παιδικές τροφές, αλεύρι αραβόσιτου, δημητριακά και μπάρες δημητριακών αραβόσιτου, προϊόντα ρυζιού όπως δημητριακά, noodles κ.α., τα οποία αναλύθηκαν ποιοτικά για τον υποκινητή 35S, τον υποκινητή FMV, τον υποκινητή p35S:bar τον τερματιστή αλληλουχίας NOS, την ποιοτική ανίχνευση του γενετικά τροποποιημένου ρυζιού LL62 καθώς και ποσοτικά για τις παραμέτρους γενετικά τροποποιημένης σόγιας Roundup Ready και γενετικά τροποποιημένου αραβόσιτου Bt11, MON 863, GA21 (βλ. Πίνακα 14, Παράρτημα Β).

Το πρόγραμμα για το 2012 υλοποιήθηκε 100%, δεδομένου ότι ελέγχθηκαν όλες οι κατηγορίες δειγμάτων και αναλύσεων που είχαν δηλωθεί. Από τις κατηγορίες που αναλύθηκαν όλα τα θετικά δείγματα που ανιχνεύθηκαν, ήταν σε ποσοστό μικρότερο του νομοθετικού ορίου και αφορούσαν την γενετική τροποποίηση της σόγιας Roundup Ready (βλ. Σχήμα 23, Παράρτημα Α).

Διεργαστηριακοί έλεγχοι ΓΤΟ

Κατά το 2012 το εργαστήριο συμμετείχε επιτυχώς σε 18 διεργαστηριακούς ελέγχους που οργανώθηκαν από το σχήμα GEMMA (CSL) του Η.Β., και αφορούσαν ανίχνευση/ ποσοτικοποίηση γενετικά τροποποιημένης σόγιας Roundup Ready και γενετικά τροποποιημένου αραβόσιτου MON863, GA21, Bt-11, MON810, NK603.

Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Αλλεργιογόνων ουσιών

Το Εθνικό Πρόγραμμα ελέγχου για αλλεργιογόνες ουσίες επί συνόλου **337** δειγμάτων που αναλύθηκαν κατά το 2012 τα 104 αφορούσαν δείγματα που είχαν συμπεριληφθεί στο πολυετές Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την συγκεκριμένη χρονιά. Τα δείγματα που ελέγχθηκαν για την κάθε αλλεργιογόνο ουσία έχουν ως εξής: παιδικές τροφές, σνακ, προϊόντα αρτοποιείου, σάλτσες και σούπες για πρωτεΐνες γάλακτος, προϊόντα ζαχαροπλαστικής, έτοιμες σαλάτες και νούτολς για ανίχνευση αυγού, ροφήματα, επεξεργασμένα τρόφιμα και αλεύρι για ανίχνευση σόγιας.

Το πρόγραμμα για το 2012 υλοποιήθηκε 100%, δεδομένου ότι ελέγχθηκαν όλες οι κατηγορίες δειγμάτων και αναλύσεων που είχαν δηλωθεί. Από τις κατηγορίες αυτές ανιχνεύθηκαν δύο θετικά δείγματα για παρουσία πρωτεϊνών γάλακτος σε σούπα και σνακ και δύο θετικά δείγματα για παρουσία σόγιας σε αλεύρια. Όσον αφορά το αυγό δεν βρέθηκαν θετικά δείγματα στις πιο πάνω κατηγορίες. Οι αλλεργιογόνες ουσίες που αναλύθηκαν κατά το 2012 και τα θετικά δείγματα που ανιχνεύθηκαν για την κάθε παράμετρο, φαίνονται στο Σχήμα 24, Παράρτημα Α.

Διεργαστηριακοί έλεγχοι

Το εργαστήριο συμμετείχε σε διεργαστηριακούς ελέγχους που οργανώθηκαν από FAPAS για ανίχνευση των αλλεργιογόνων ουσιών σόγια, αμύγδαλο, γάλα, αυγό, γλουτένη, φιστίκι, σιτάμι.

4. Μέτρα Εξασφάλισης Αποτελεσματικότητας

4.1 Εφαρμογή μέτρων

Τα μέτρα που εφαρμόζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες που διενήργησαν τις δειγματοληψίες, για εξασφάλιση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας των ελέγχων είναι είτε προληπτικής φύσεως (βλ. κεφ.1 έλεγχος/δειγματοληψίες από κρίσιμα σημεία ελέγχου σε όλη την τροφική αλυσίδα και σχετικές επιθεωρήσεις), είτε διορθωτικής φύσεως (ανάκληση από την αγορά, απαγόρευση εισαγωγής, κ.ά.).

Η αποτελεσματικότητα των εφαρμοζομένων μέτρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες βάσει των ευρημάτων των προγραμμάτων ελέγχου και συνεχούς επιτήρησης, καταδεικνύεται από τα αποτελέσματα του διαχρονικού ελέγχου, όπως φαίνονται και στα Σχήματα 1-24 του Παραρτήματος Α. Στα περισσότερα από αυτά τα σχήματα παρατηρείται πτωτική τάση στα εκτός ορίου της σχετικής νομοθεσίας δείγματα, γεγονός που υποδεικνύει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου, αλλά σε μερικά από αυτά παρατηρούνται αυξομειωτικές τάσεις διαχρονικά, γεγονός που υποδεικνύει την ανάγκη συνέχισης του ελέγχου ιδιαίτερα σε κρίσιμα σημεία. Πρέπει βεβαίως να επισημανθεί ότι ορισμένες παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας είναι αυξημένες διότι οι σχετικές δειγματοληψίες ήταν στοχευμένες.

4.2 Επιθεωρήσεις

Το ΓΧΚ είναι διαπιστευμένος οργανισμός σύμφωνα με το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Πρότυπο Ελέγχου Ποιότητας EN ISO/IEC 17025:2005. Μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του πιο πάνω προτύπου και του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) το ΓΧΚ είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει και διεξάγει πρόγραμμα ετήσιων εσωτερικών επιθεωρήσεων. Επίσης υφίσταται και εξωτερικές επιθεωρήσεις και αξιολογήσεις από τον φορέα διαπίστευσης ΕΣΥΔ καθώς και από άλλα σώματα Ευρωπαϊκά ή Διεθνή π.χ. DG SANCO/ FVO κ.α.

5. Μέτρα για εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων

Στα πλαίσια εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας, το ΓΧΚ και κατά το 2012 συνέχισε να συμμετέχει με επιτυχία σε κατάλληλους διεργαστηριακούς ελέγχους/δοκιμές ικανότητας (FAPAS, GEMMA, AQUACHECK, NFA, CHECK, EURL- PTS κ.α. (βλ. επιμέρους συμμετοχές εργαστηρίων παράγραφο 3).

Συγκεκριμένα κατά το 2012 τα εργαστήρια τροφίμων του ΓΧΚ συμμετείχαν με επιτυχία σε διάφορα σχήματα εργαστηριακών ελέγχων που κάλυπταν το πεδίο δραστηριοτήτων τους. Οι συμμετοχές των εργαστηρίων σε σχήματα διεργαστηριακών ελέγχων των οποίων τα αποτελέσματα αξιολογούνται με z-score, για το 2012 ήταν 88 περίπου δοκιμές δεξιότητας με προσδιορισμό 320 παραμέτρων και αποτελέσματα πολύ ικανοποιητικά, που επιβεβαιώνουν το ψηλό επίπεδο ποιότητας της εργασίας που διεξάγεται. Στο Σχήμα 25 (Παράρτημα Α) φαίνεται ότι το 96.9% των τιμών των παραμέτρων που αναλύθηκαν σε διεργαστηριακούς ελέγχους, οι οποίοι αξιολογούνται με βάση το z-score, ευρίσκονται μέσα στο εύρος των ικανοποιητικών τιμών (± 2 z-score).

Το ΓΧΚ εφαρμόζει επίσης πρόγραμμα συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού στα διάφορα πεδία των αρμοδιοτήτων του, συνεχούς βελτίωσης μέσω εφαρμογής διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών, πληροφοριών από πελάτες κ.α.

Επιπλέον, εξασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους για προμήθεια εξοπλισμού που χρειάζεται για αποτελεσματική εκτέλεση του έργου του. Το πρόβλημα επαρκούς στελέχωσης και αναδιοργάνωσης παραμένει και για το οποίο η Διεύθυνση του ΓΧΚ προβαίνει σε συνεχή διαβήματα επίλυσης του.

Σε περιπτώσεις που απαιτείται αναθεώρηση των προγραμμάτων για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα αυτά αναθεωρούνται (βλ. κατωτέρω).

6. Δήλωση σχετικά με τις συνολικές επιδόσεις - Συνολική αποτελεσματικότητα των ελέγχων

Η **συνολική εκτίμηση των επιδόσεων** των εφαρμοζομένων προγραμμάτων ελέγχου των προαναφερθέντων εργαστηρίων του ΓΧΚ **κρίνεται ικανοποιητική**, ανάλογα με τα μέσα και πόρους που έχει στη διάθεση του. Πάντα όμως υπάρχουν περιθώρια συνεχούς βελτίωσης. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω (παραγρ. 4) η συνολική αποτελεσματικότητα των εφαρμοζομένων μέτρων και προγραμμάτων, καταδεικνύεται από τα

αποτελέσματα του διαχρονικού ελέγχου, όπως φαίνονται και στα αντίστοιχα Σχήματα 1-24 του Παραρτήματος Α, όπου στα περισσότερα από αυτά (τα σχήματα) παρατηρείται πτωτική τάση στα εκτός ορίου δείγματα.

Γενικά από τα δεδομένα αυτά μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι: **Το 2012**, σε σχέση με το 2011, παρατηρήθηκε **μείωση στις μη συμμορφώσεις** προς τις σχετικές νομοθεσίες όσο αφορά τη νοθεία ελαιολάδων, γαλακτοκομικών προϊόντων, μελιών, των αφλατοξινών σε ξηρούς καρπούς, δημητριακά κ.α., των υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε φυτικά τρόφιμα, των υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων στο γάλα ως προς τα αντιβιοτικά της ομάδας των πενικιλινών και των κεραμικών/ πορσελάνινων αντικειμένων ως προς τον απελευθερούμενο μόλυβδο. Για το 2012 παρατηρήθηκε **αύξηση στις μη συμμορφώσεις** υπολειμμάτων κτηνιατρικών φαρμάκων σε κρέατα για την ομάδα των σουλφοναμιδίων, βαρέων μετάλλων (μόλυβδος, υδράργυρος, κάδμιο) σε μεγάλα ψάρια/ ψαρικά εισαγωγής και μολύβδου σε υλικά σε επαφή με τρόφιμα (γυάλινα χρωματιστά από Κίνα). Αύξηση επίσης στις μη συμμορφώσεις παρατηρήθηκε σε συντηρητικά σε τρόφιμα, στα αλλεργιογόνα, στις μικροβιολογικές παραμέτρους σε φυσικά μεταλλικά νερά και σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα καθώς και νοθεία αιγοπρόβειων τυριών με αγελαδινό γάλα.

Διαχρονικά παρατηρήθηκαν αυξομειωτικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε φυτικά προϊόντα (λαχανικά και φρούτα), στη νοθεία αιγοπρόβειων γαλακτοκομικών προϊόντων με αγελαδινό γάλα και στον έλεγχο των πλαστικών σε επαφή με τρόφιμα. Αυξητικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις παρατηρήθηκαν διαχρονικά στις μικροβιολογικές παραμέτρους τροφίμων λόγω του στοχευμένου ελέγχου και πτωτικές τάσεις στις μη συμμορφώσεις ως προς τον απελευθερούμενο μόλυβδο σε κεραμικά/ πορσελάνινα αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα, και στις αφλατοξίνες σε ξηρούς καρπούς/ δημητριακά κ.α.

7. Τροποποιήσεις Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

Στην εισαγωγή και στα κείμενα των επιμέρους εργαστηρίων του ΓΧΚ (βλ. παρ. 1 και 3) γίνεται αναφορά σε σχετικές τροποποιήσεις του Εθνικού Σχεδίου όπου απαιτείται αναπροσαρμογή και επικέντρωση του ελέγχου σε δείγματα στα οποία παρουσιάζονται προβλήματα (προβλεπόμενα ή έκτακτα ή κρίσεις τροφίμων) και παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας. Όπως π.χ. κατά το 2012, συνεχίστηκε σε επίπεδο εθνικό και ΕΕ ο ραδιενεργός έλεγχος τροφίμων μετά το ατύχημα στη Fukushima και συνεχίστηκε ο έλεγχος των αλλεργιογόνων για έλεγχο της Κυπριακής αγοράς (λόγω και σχετικών γνωστοποιήσεων στο σύστημα RASFF), ο έλεγχος του απαγορευμένου προσθέτου ναταμυκίνης στα γιαούρτια όπως επίσης ο έλεγχος βαρέων μετάλλων σε εισαγόμενα ψαρικά.

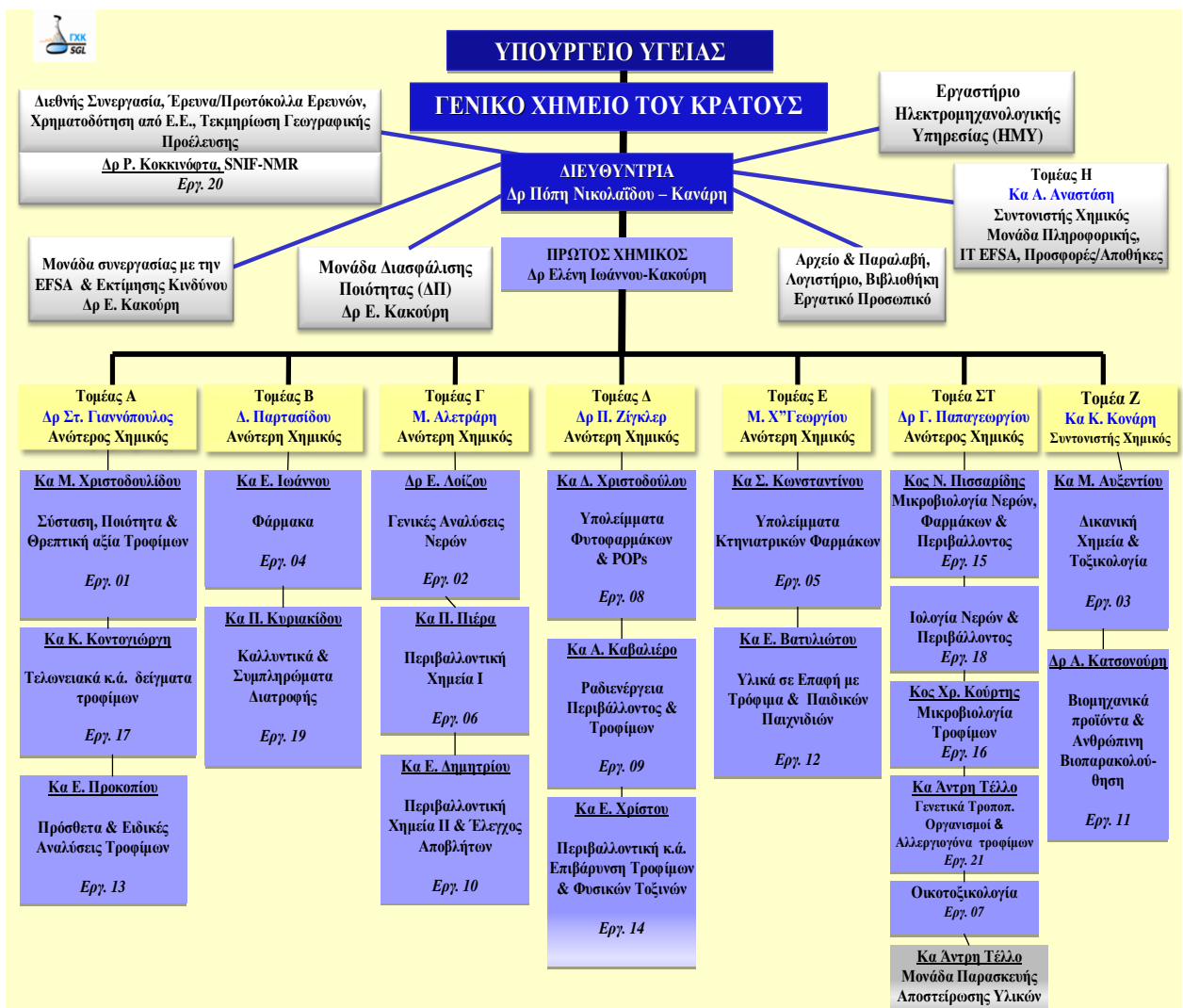
8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

8.1. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

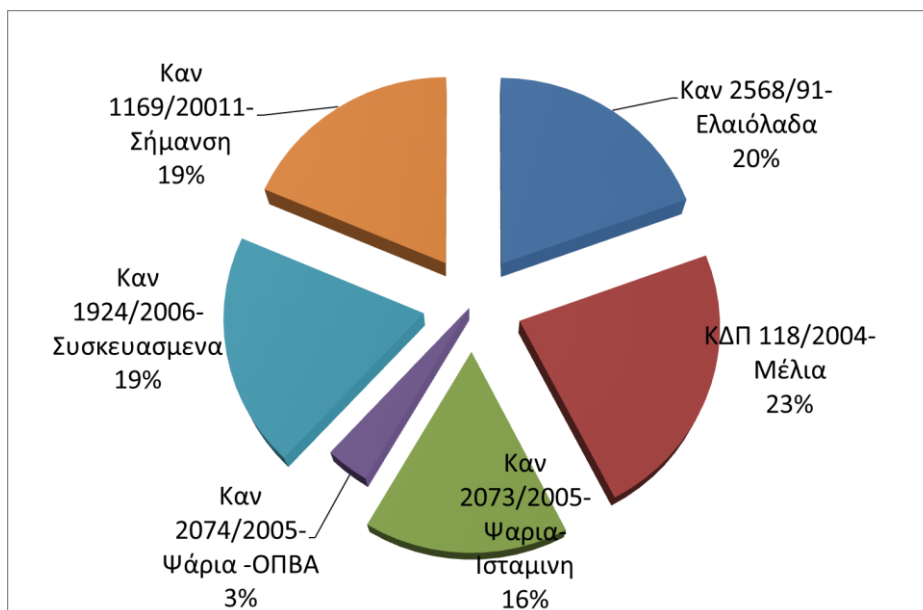
8.2. ΣΧΗΜΑΤΑ 1-23 (Παράρτημα Α)

8.3. ΠΙΝΑΚΕΣ 1-14 (Παράρτημα Β)

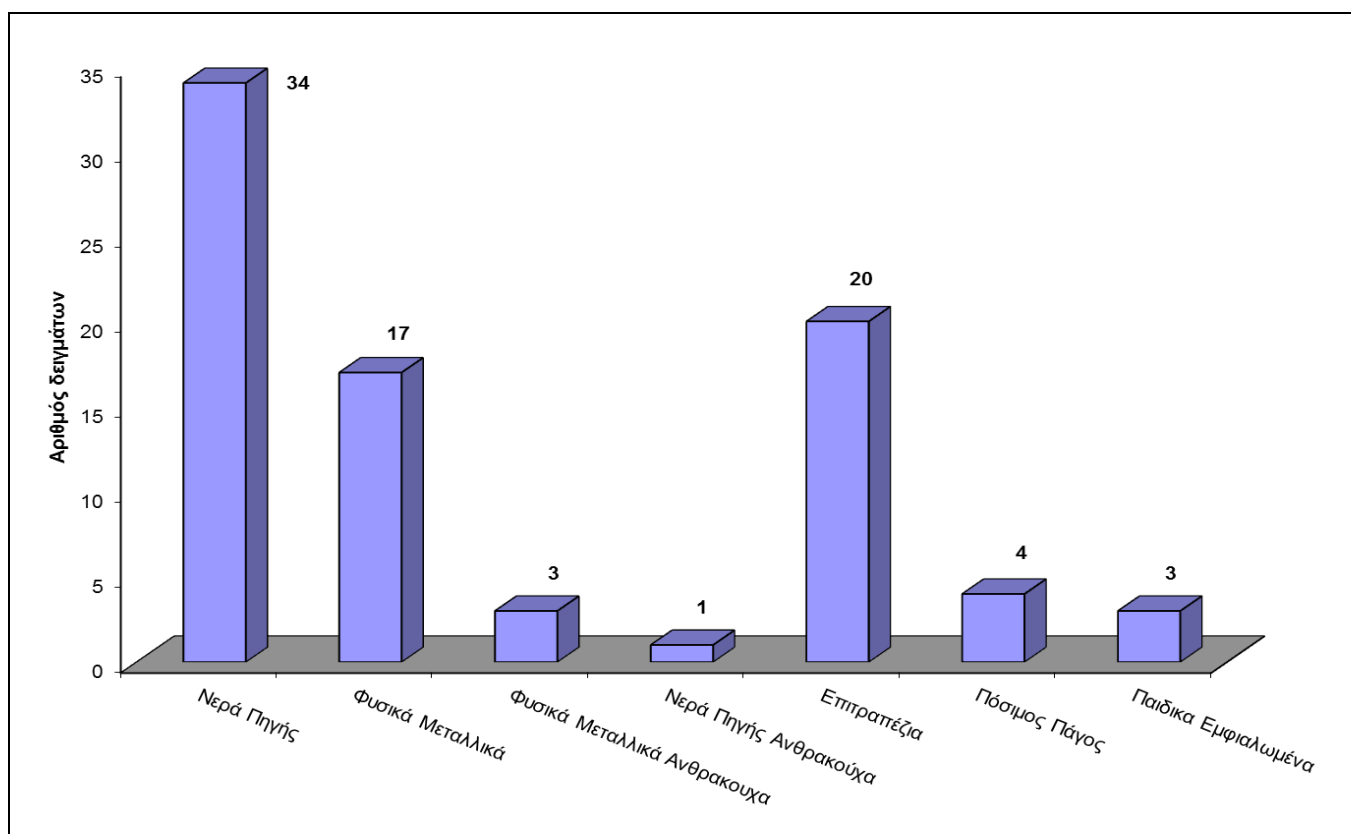
8.1. Οργανόγραμμα ΓΧΚ – 2011

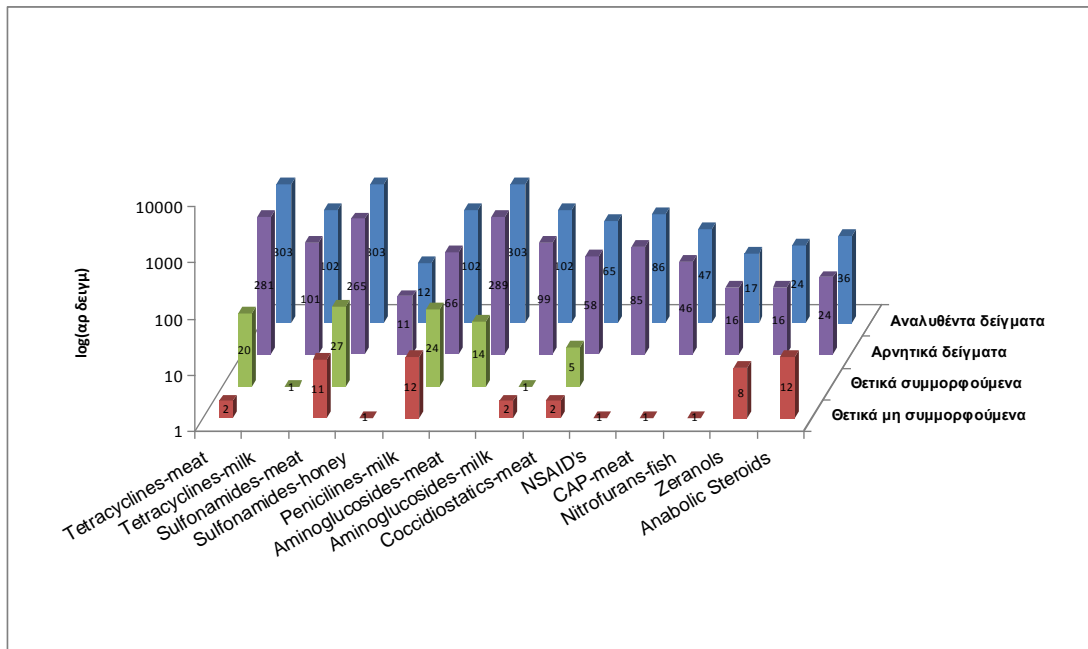
8.2. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

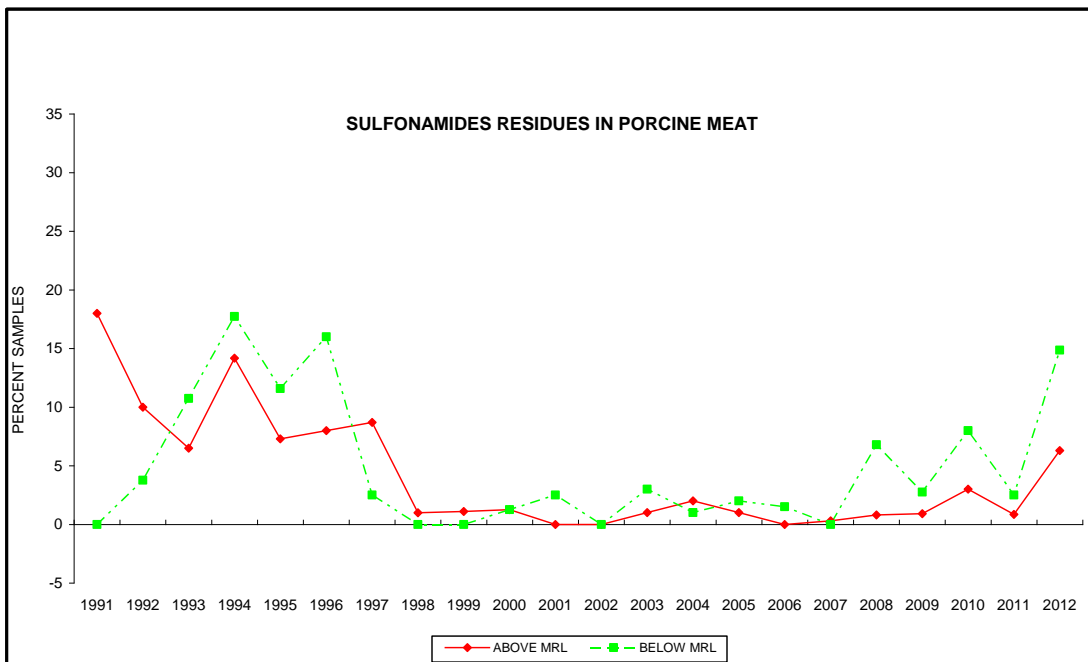
Σχήμα.1. Νομοθεσία που εφαρμόστηκε στα εξετασθέντα δείγματα κατά το 2012.

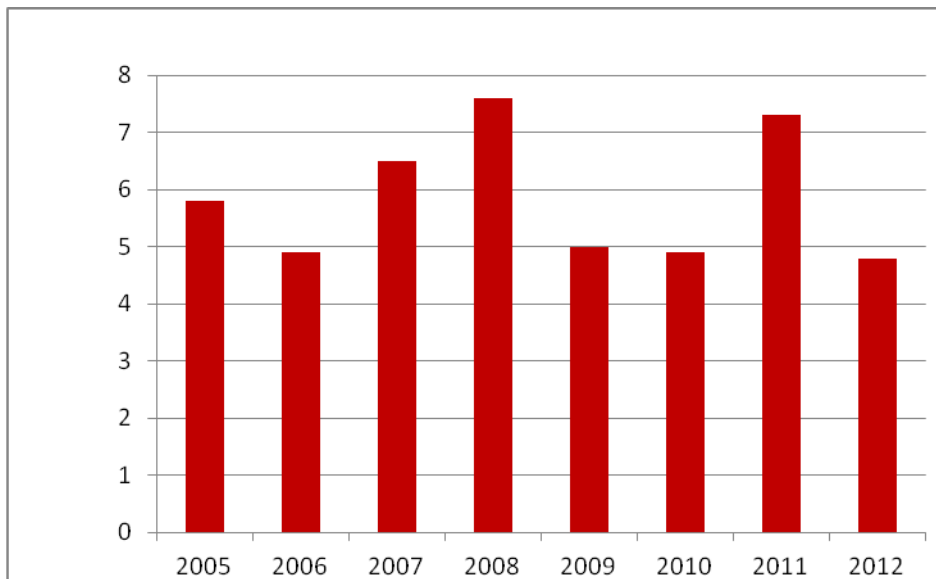
Σχήμα 3: Κατηγορίες εμφιαλωμένων νερών που αναλύθηκαν κατά το 2012.

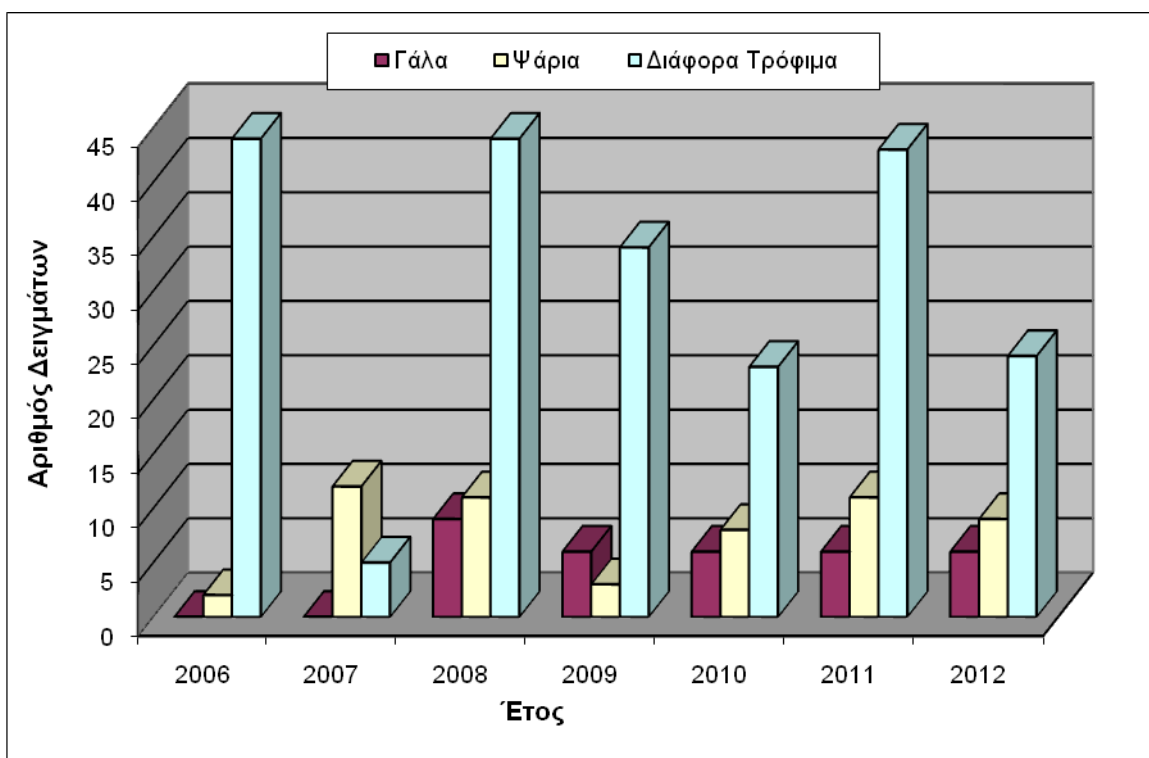
Σχήμα 4: Αποτελέσματα ελέγχου Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων κατά το 2012

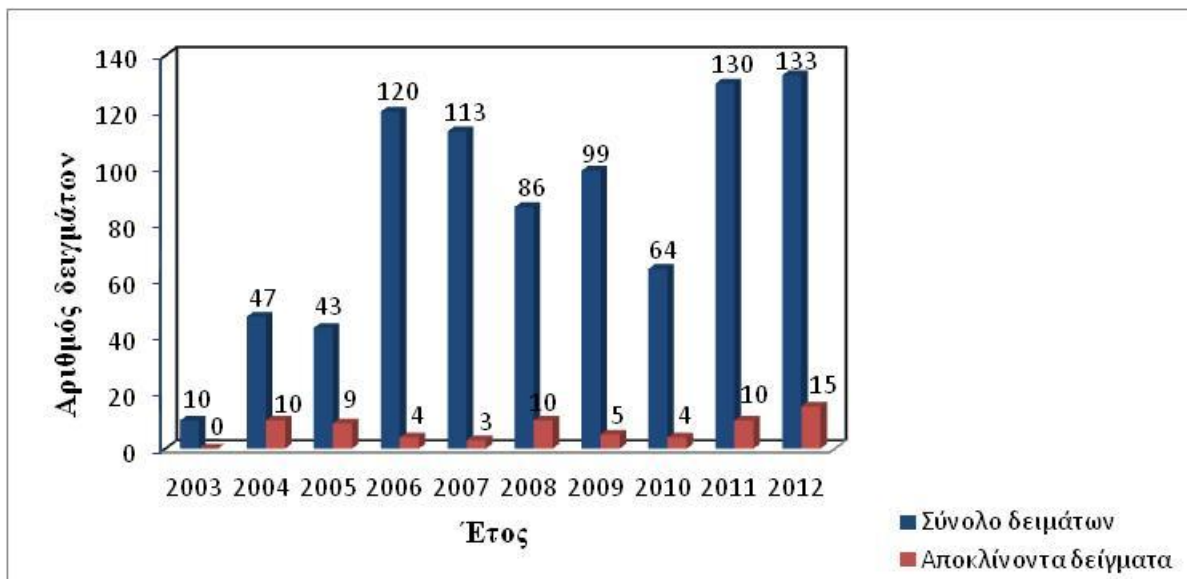
Σχήμα 5: Διαχρονικό συγκριτικό διάγραμμα παρουσίας σουλφοναμιδίων σε χοιρινό κρέας

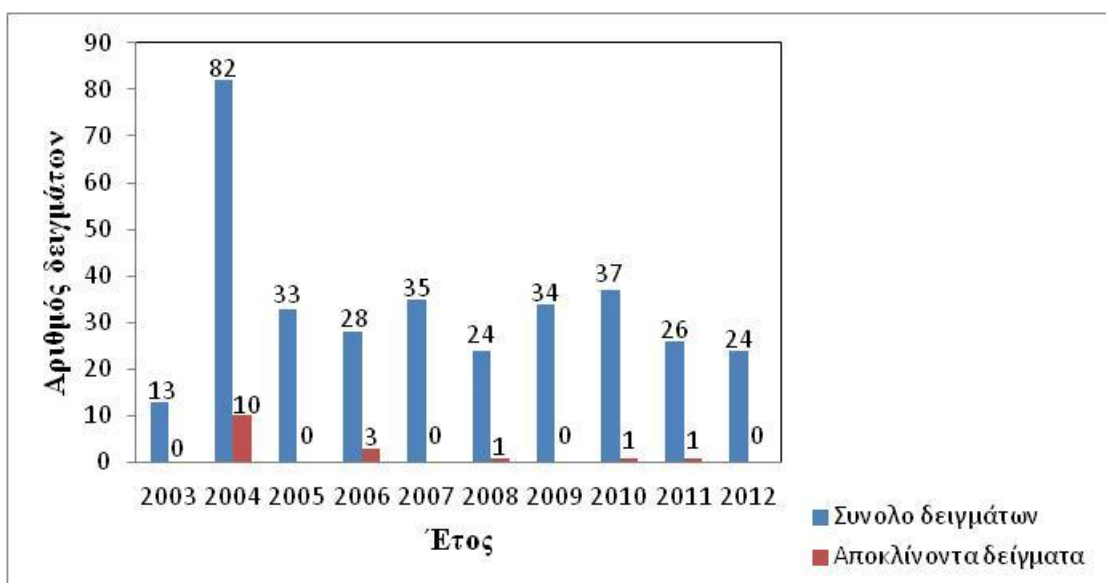
Σχήμα 6: Διαχρονική απεικόνιση αποκλιόντων δειγμάτων (2005-2012), έλεγχος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων σε προϊόντα φυτικής προέλευσης (φρέσκα και αποξηραμένα).

Σχήμα 7: Έλεγχος ραδιενέργειας σε τρόφιμα - Διαχρονική Παρουσίαση του Αριθμού των Δειγμάτων Τροφίμων κατά είδος (2006-2012).

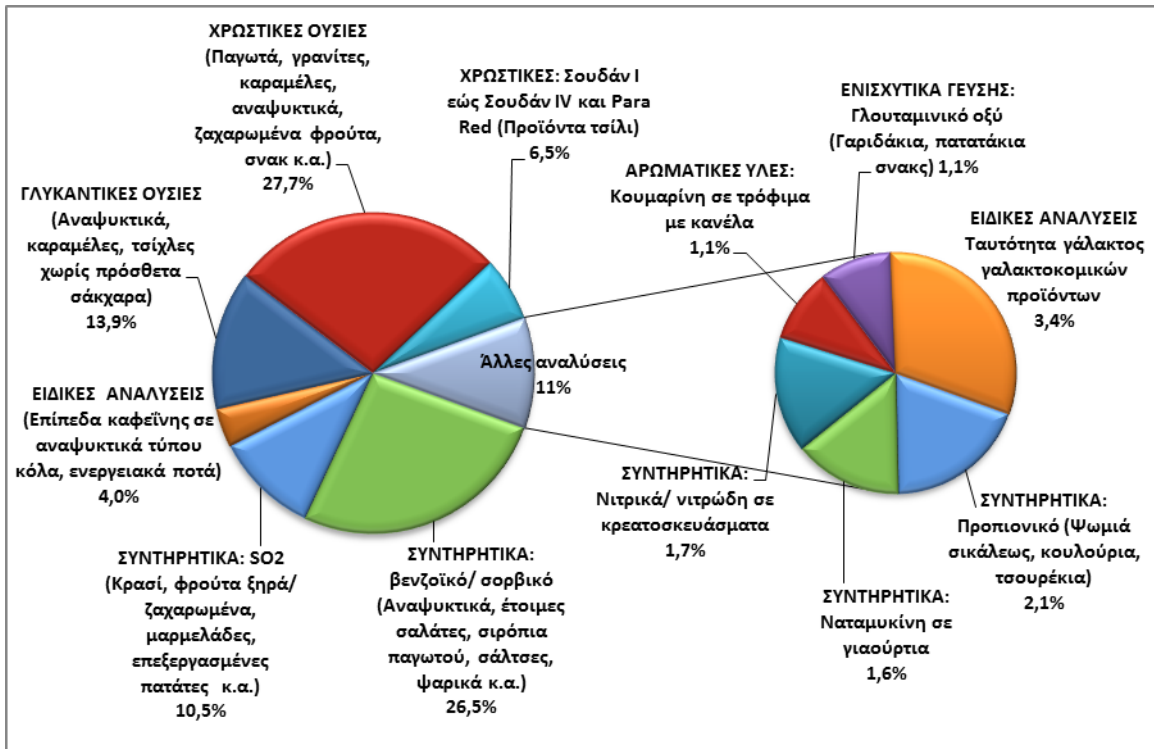

Σχήμα 8: Διαχρονικά αποτελέσματα ελέγχου πλαστικών κατά τα έτη 2003-2012.

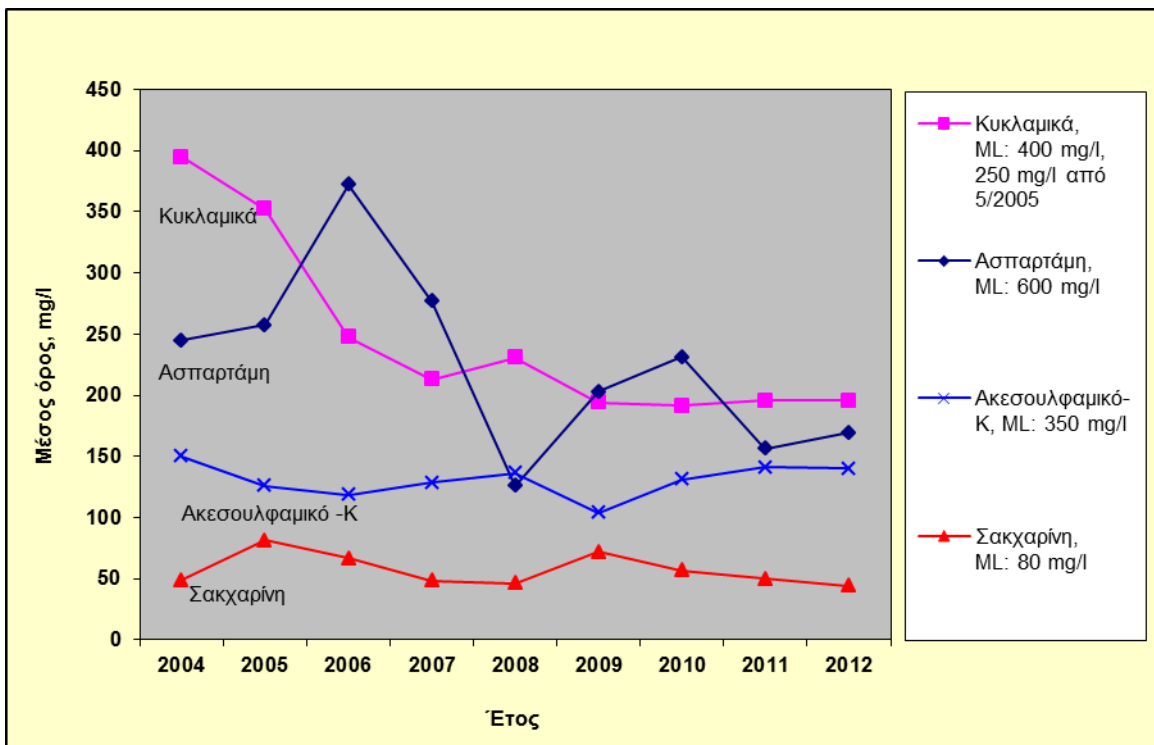

Σχήμα 9: Διαχρονικά αποτελέσματα ελέγχου κεραμικών κατά τα έτη 2003-2012.

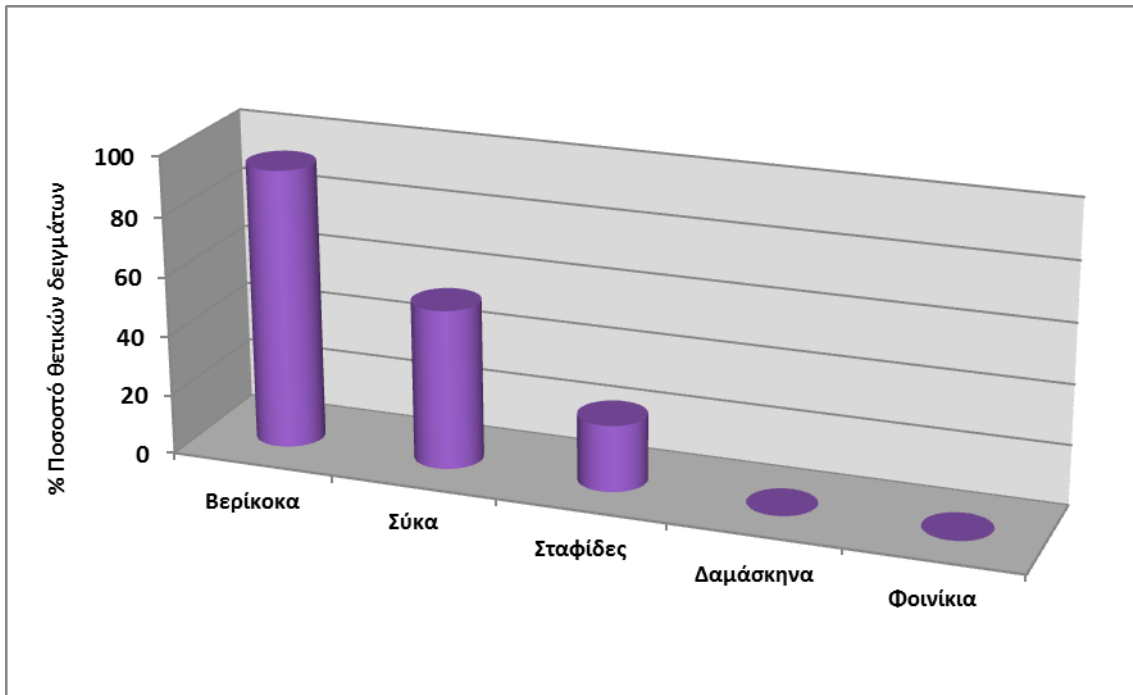

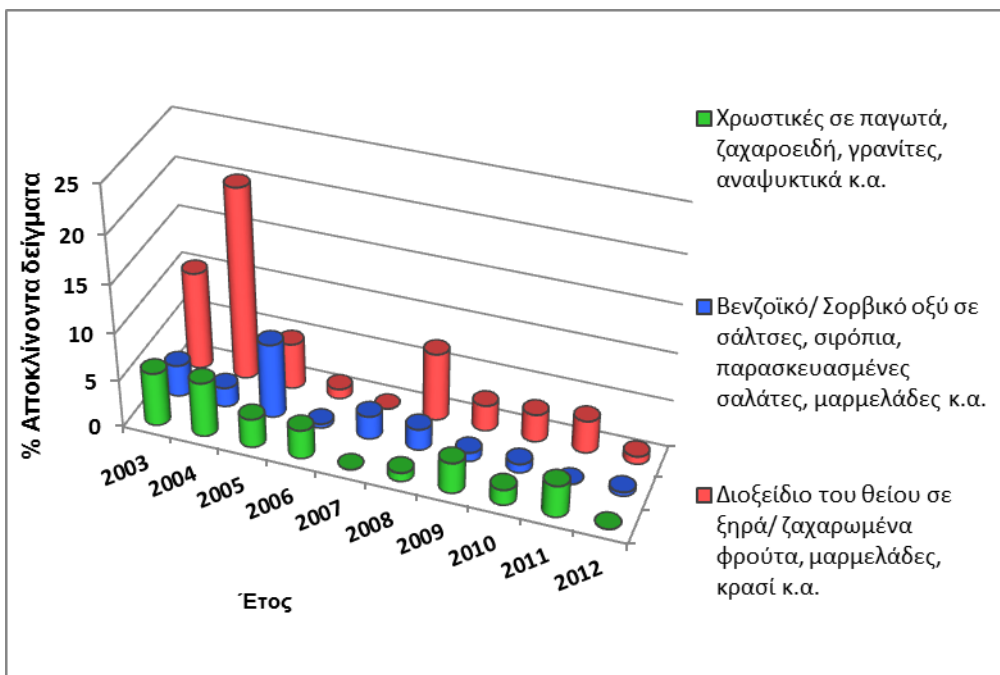
Σχήμα 10: Κατανομή Αναλύσεων για Πρόσθετες Ουσίες και Ειδικές Αναλύσεις Τροφίμων για το 2012

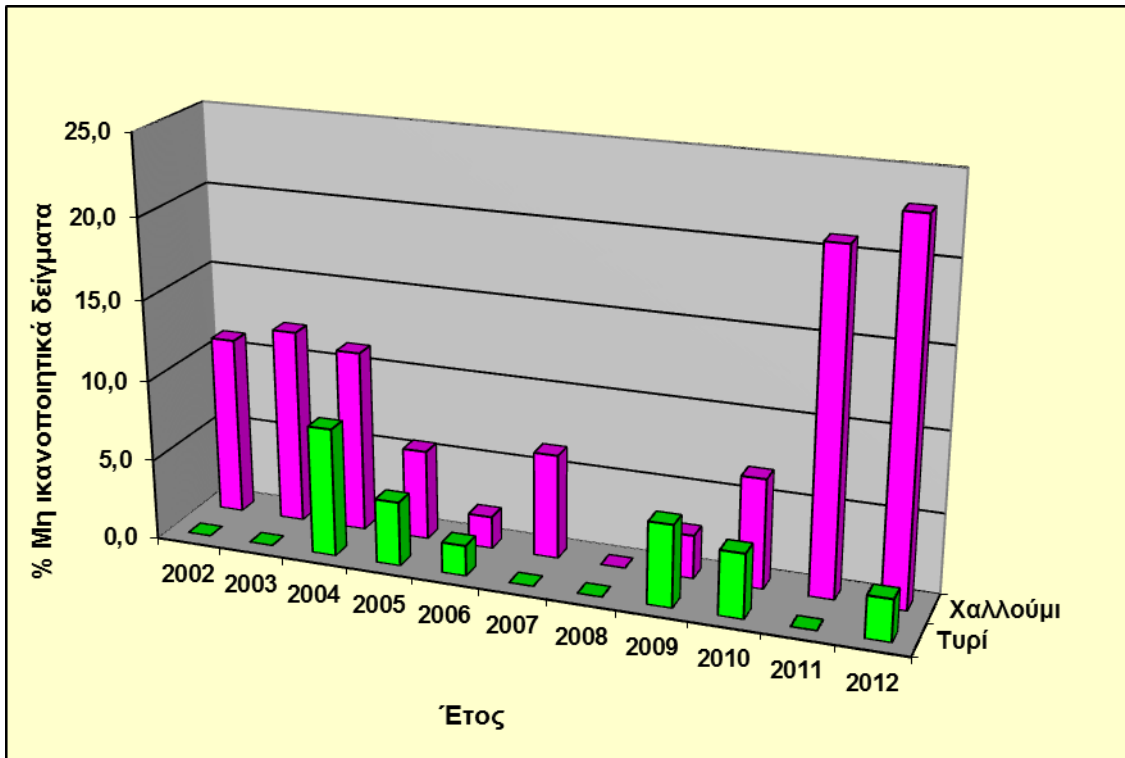
Σχήμα 11: Επίπεδα συνθετικών γλυκαντικών σε μη αλκοολούχα ποτά μειωμένων θερμίδων ή χωρίς πρόσθετα σάκχαρα, 2004-2012

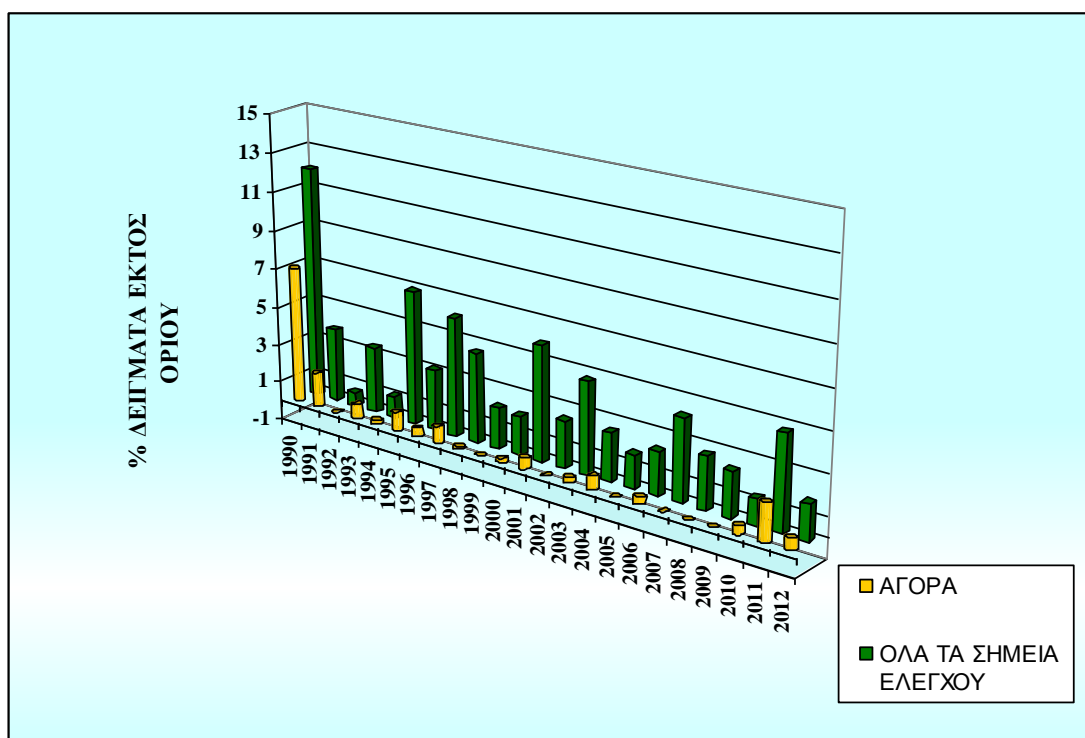
Σχήμα 12: Διοξείδιο του θείου σε αποξηραμένα φρούτα, 2012

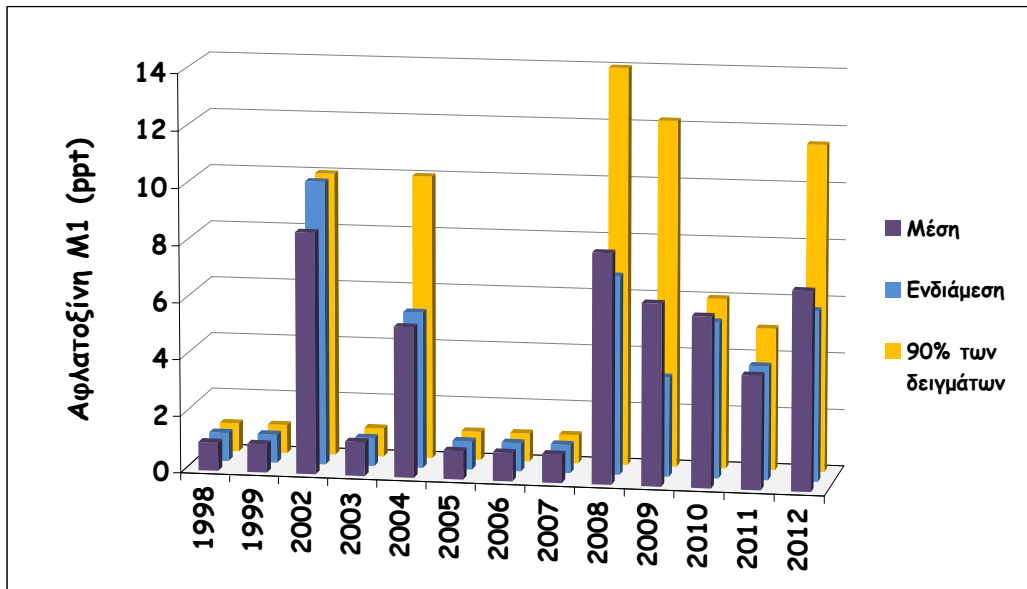
Σχήμα 13: Αποκλίνοντα δείγματα 2003-2012: Έλεγχος τροφίμων για συντηρητικά και χρωστικές

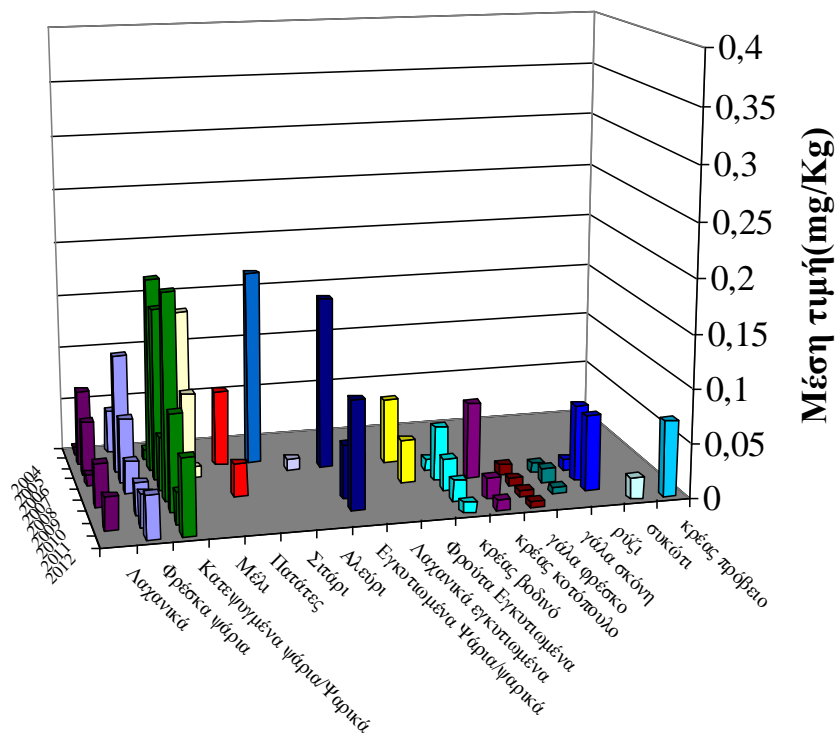
Σχήμα 14: Έλεγχος δειγμάτων γαλακτοκομικών προϊόντων για προσδιορισμό ταυτότητας γάλακτος 2002-2012

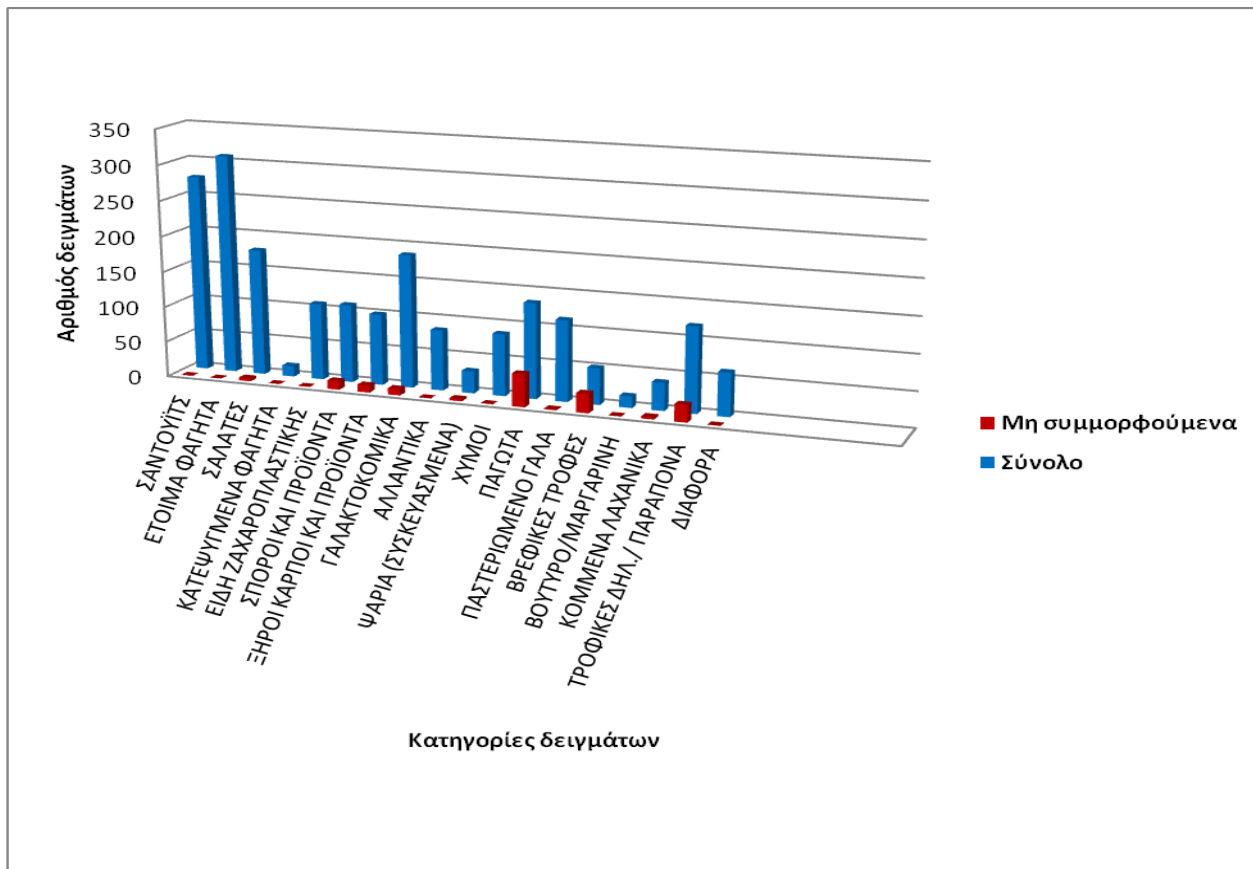
Σχήμα 15: Προληπτικός έλεγχος αφλατοξινών σε τρόφιμα για τα έτη 1990-2012.

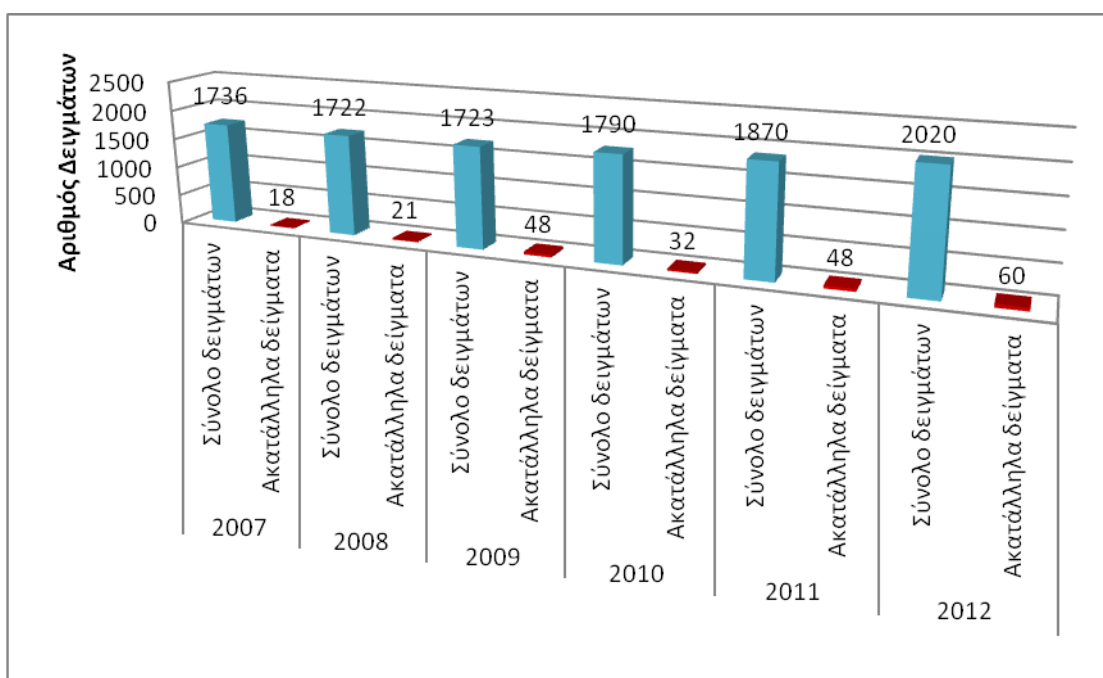
Σχήμα 16: Επίπεδα Αφλατοξίνης M₁ στα παστεριωμένα γάλατα (1998-2012), μέγιστο όριο 50 ppb.

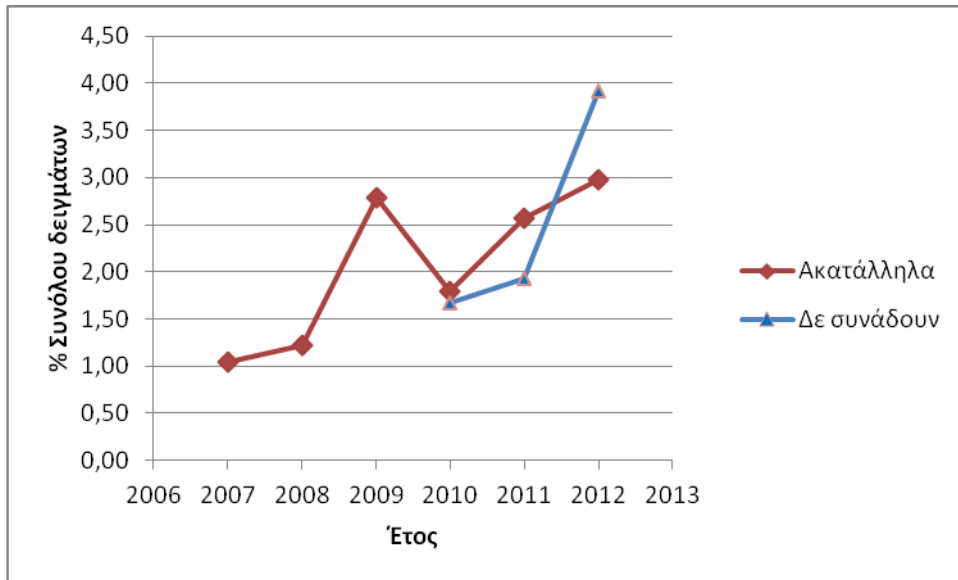
Σχήμα 17: Επίπεδα μολύβδου σε διάφορα είδη τροφίμων για τα έτη 2004-2012.

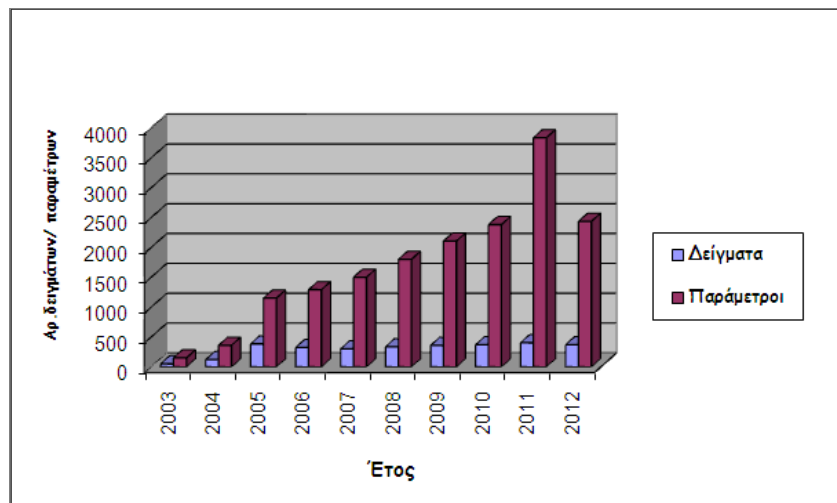
Σχήμα 18: Κατηγορίες δειγμάτων μικροβιολογικού ελέγχου τροφίμων 2012

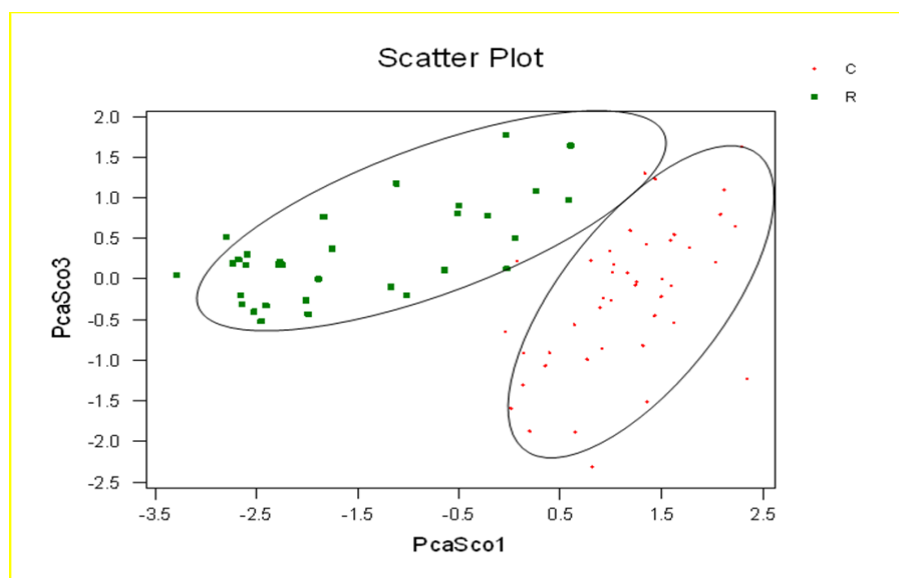
Σχήμα 19: Διαχρονικός μικροβιολογικός έλεγχος τροφίμων

Σχήμα 20: Διαχρονική εικόνα μη ικανοποιητικών δειγμάτων μικροβιολογικού ελέγχου τροφίμων ως ποσοστό επί του συνόλου

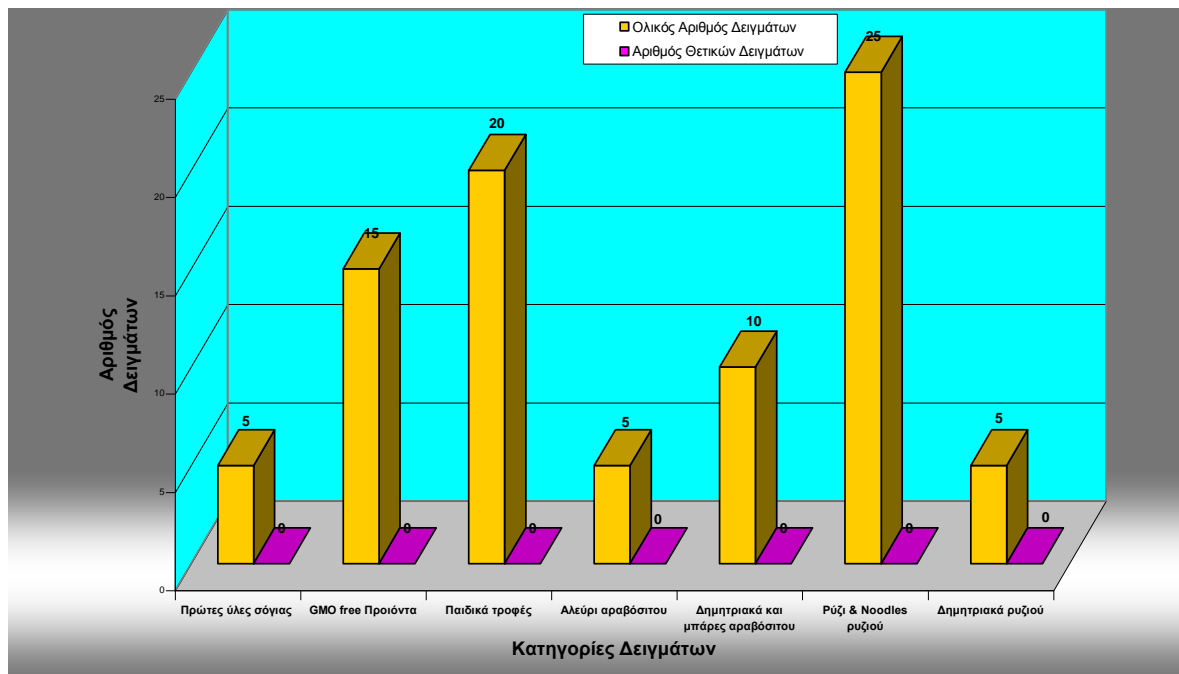

Σχήμα 21: Διαχρονικές δοκιμές αυθεντικότητας κατά τα έτη 2003-2012.

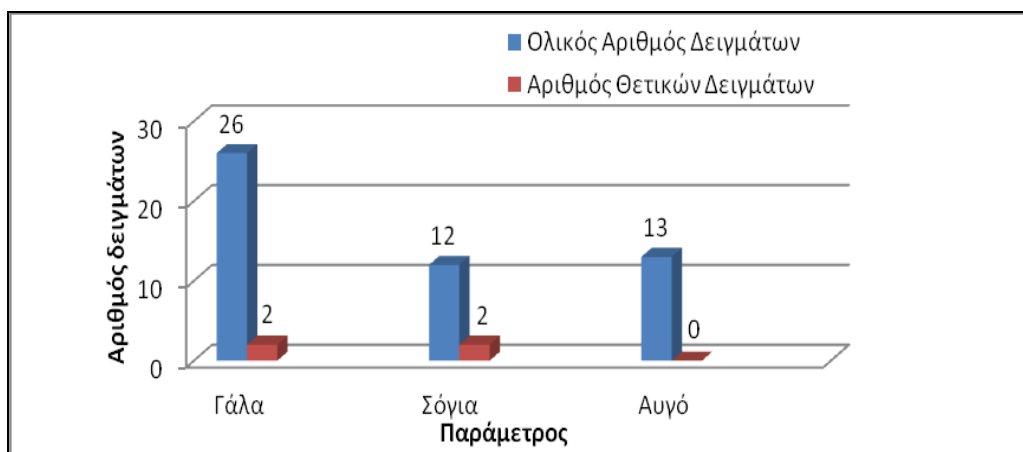

Σχήμα 22: Διάγραμμα σκέδασης 75 κυπριακών και ρουμάνικων κρασιών, ταξινομημένα σε 2 διαφορετικές ομάδες με επιτυχία κατάταξης 97.3% (C=κυπριακά, R=ρουμάνικα).

Δείγματα του πολυετούς Εθνικού Προγράμματος για την ανίχνευση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών για το 2012

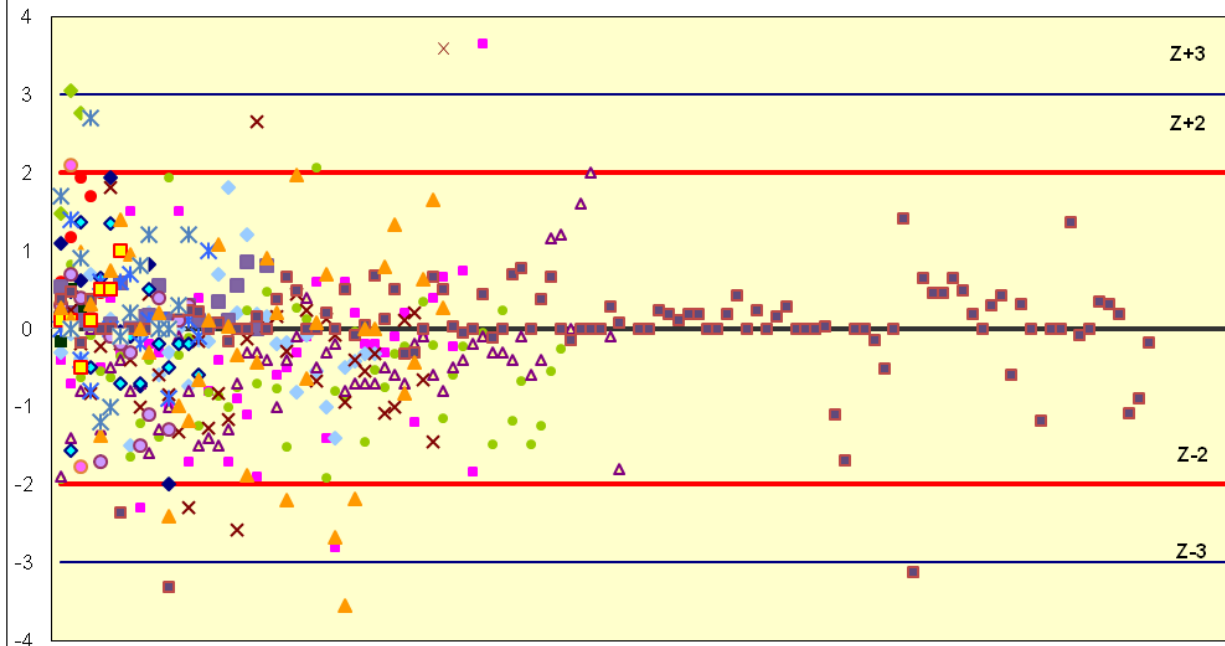

Σχήμα 23: Δείγματα του πολυετούς Εθνικού Προγράμματος για την ανίχνευση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών για το 2012.

Σχήμα 24: Δείγματα του πολυετούς Εθνικού Προγράμματος για την ανίχνευση αλλεργιογόνων ουσιών για το 2012.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΑΣΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ 2012
Αποτελέσματα διεργαστηριακού ελέγχου εργαστηρίων τροφίμων βάσει z-score

Σχήμα 25: Αποτελέσματα διεργαστηριακού ελέγχου εργαστηρίων τροφίμων βάσει z-score

8.3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Πίνακας 1
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ, ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΘΡΕΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΑΡ. 01) ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ
ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ (ΑΡ. 17)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2012)	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Αγωγιμότητα Ζάκχαρα HMF Διασάση Ισογλυκόζη Υγρασία	Μέλια	Κανονισμός Περί μέλιτος, Κανονισμοί 2004 ΚΔΠ 118/2004	35	12
Οξύτητα Αρ.Υπεροξειδίου Αεροχρωματογραφική ανάλυση Ειδικές Απορροφήσεις UV ΔΕCN42 Στερόλες	Ελαιόλαδα	Κανονισμός αρ. 2568/91/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει	47	1
Οξύτητα Αρ.Υπεροξειδίου Αεροχρωματογραφική ανάλυση	Σπορέλαια	Codex-Stan 210 (Amended 20011, 2013)	22	0
Σήμανση	Γαλακτοκομικά Προϊόντα	Κανονισμός αρ.1169/11/ΕΚ	146	10
Υγρασία Λίπος	Χαλλούμια	CYS 94/1985 PART I,PART II Κανονισμός αρ. 1924/2006/ΕΚ	22	2
Υγρασία Λίπος	Τυριά	Κανονισμός αρ. 1924/2006/ΕΚ	21	2
Ισταμίνη Ολικό πτητικό βασικό άζωτο	Ψάρια & Προϊόντα τους	Κανονισμός αρ. 2073/2005/ΕΚ Περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα Τρόφιμα, Κεφ.1,§1.25. Κανονισμός Απόφαση 95/149/ΕΚ	336	0
Λίπος Ολικά Στερεά	Γιαούρτια Γάλα ζαχαρούχο/εβαπορέ	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς	2 4	0 0
Αρ.Υπεροξειδίου Λίπος	Λίπη-Μαργαρίνες	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς	11	0

Άλας Υγρασία				
Λίπος Υγρασία Ολικά Στερεά	Γαλακτοκομικά προϊόντα Χαλλούμια Αναρή	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς	5 4	0 1
Υγρασία Λίπος Πρωτεΐνη Άλας	Κρέας & Προϊόντα τους	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς	4	0
Υγρασία Λίπος Ζάχαρη Πρωτεΐνη Τέφρα	Είδη ζαχαροπλαστικής, μαρμελάδες, γλυκά	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς	11	0
Υγρασία Τέφρα	Σακχαροειδή/ ζελέ	»	5	0
Οξύτητα Αριθμός Φορμόλης Brix	Χυμοί φρούτων & Φρουτοποτά	»	36	0
Περιεκτικότητα Υγρασία	Άλας/Αρτύματα	»	3	0
Υγρασία Πρωτεΐνη	Δημητριακά & προϊόντα τους	»	15	1
Σύσταση διαφόρων τροφίμων	Πίνακας Τροφίμων		102	0

Πίνακας 2
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΝΕΡΩΝ (ΑΡ. 02)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2012)	Αριθμός μη συμμορφώσεων (2012)
Νιτρικά	Εμφιαλωμένα Νερά	Ο Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινη Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001 και 2004 / Οδηγία 98/83/ΕΚ + Καν. ΕΚ 178/2002	69	2
Νιτρώδη				
Μόλυβδος				
Κάδμιο				
Χρώμιο				
Νικέλιο				
Αρσενικό				
Σελήνιο				
Αντιμόνιο				
Υδράργυρος				
Χαλκός				
Μαγγάνιο				
Βάριο				
Φθοριούχα				

ρΗ				
Αγωγιμότητα				
Χλωριούχα				
Θειικά				
Νάτριο				
Ολικός Οργανικός Άνθρακας				
Βόριο				
Σίδηρος				
Αλουμίνιο				
Αμμώνιο				
Παράμετροι ως αναφέρονται πιο πάνω	Νερό από Κερματοδέκτες και Βυτιοφόρα	Ο Περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινη Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001 και 2004 / Οδηγία 98/83/ΕΚ + Καν. ΕΚ 178/2002	58	-
Νιτρικά	Φυσικά Μεταλλικά Νερά	- Οι Περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002 -2006 / 2009/54/ΕΚ (Αναδιατύπωση)& Οδηγία 2003/40/ΕΚ	20	-
Νιτρώδη				
Φθοριούχα				
Μόλυβδος				
Κάδμιο				
Χρώμιο				
Νικέλιο				
Αρσενικό				
Σελήνιο				
Αντιμόνιο				
Υδράργυρος				
Χαλκός				
Μαγγάνιο				
Βάριο				

Πίνακας 3
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (ΑΡ. 05)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΕΙΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2012)	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Σουλφοναμίδια Χλωραμφενικόλη	Μέλι	Οδηγία 96/23/ΕΚ	25	1 δείγμα για Σουλφοναμίδια
Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες	Κρέας / Συκώτι / Νεφρά Χοιρινό Βοδινό	Οδηγία 96/23/ΕΚ	663	1 δείγμα χοιριδίου για Σουλφοναμίδια, Τετρακυκλίνες και Τριμεθοπρίμη και 10 δείγματα

Κινολόνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοζίτες Πενικιλίνες Βενζιμιδαζόλια Ιβερμεκτίνες Ηρεμιστικά Κοκκιδιοστατικά NSAIDs	Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια			χοιριδίων για Σουλφοναμίδια και Τριμεθοπρίμη 1 δείγμα κοτόπουλο για Τετρακυκλίνες και 1 δείγμα κοτόπουλο για Κινολόνες 1 δείγμα κουνελιού για Χλωραμφενικόλη κάτω από το Ελάχιστο Απαιτούμενο Όριο Επίδοσης (MRPL) και 1 δείγμα κουνελιού για NSAIDs (Diclofenac) 2 δείγματα κοτόπουλο εισαγωγής για Κοκκιδιοστατικά
Δαψόνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Βενζιμιδαζόλια Ηρεμιστικά Πράσινο του Μαλαχίτη	Ψάρια	Οδηγία 96/23/ΕΚ	61 (250 αναλύσεις)	1 δείγμα γαρίδας εισαγωγής για Νιτροφουράνια
Δαψόνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Βενζιμιδαζόλια Νιτροϊμιδαζόλια Ιβερμεκτίνες NSAIDs	Γάλα Αγελαδινό Αιγινό Πρόβειο	Οδηγία 96/23/ΕΚ	335	9 δείγματα για Πενικιλίνες και 2 δείγματα για Αμινογλυκοζίτες και Πενικιλίνες
Δαψόνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια	Αυγά	Οδηγία 96/23/ΕΚ	91	-----

Αμινογλυκοζίτες Νιτροϊμιδαζόλια				
Νιτροϊμιδαζόλια	Ορρός Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια	Οδηγία 96/23/ΕΚ	29	-----
Αναβολικά Στεροειδή β- Αγωνιστές Ζερανόλες Τρενμπολόνη Σταναζολόνη Θυρεοστατικά	Ούρα Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Κουνέλι Νερό	Οδηγίες 96/23/ΕΚ 96/22/ΕΚ	119	8 δείγματα για Ζερανόλες (α,β Ζεαραλενόνη και Ζεαραλενόνη), 8 δείγματα για Στεροειδή (ενδογενή) και 4 δείγματα για Τρενμπολόνη (ενδογενής)
Γεσταγόνα	Περινεφρικό Λίπος Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο	Οδηγίες 96/23/ΕΚ 96/22/ΕΚ	15	-----

Πίνακας 4
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ Ι (ΑΡ. 06)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2012)	Αριθμός μη συμμορφώσεων
	Εμφιαλωμένα Νερά	Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινη Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001 και 2004 / Οδηγία 98/83/ΕΚ + Καν. ΕΚ 178/2002	10	-
Βενζόλιο				
Βενζο-α-πυρένιο				
1,2- διχλωροαιθάνιο				
Υπολείμματα φυτοφαρμάκων				
Πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες				
Τετραχλωροαιθέριο και τριχλωροαιθέριο				
Ολικά				

Τριαλογονομεθάνια				
Παράγοντες ως αναφέρονται άνω	Νερό από κερματοδέκτες	Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινη Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001 και 2004 / Οδηγία 98/83/ΕΚ + Καν. ΕΚ 178/2002	5	-

Πίνακας 5
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΦΑΡΜΑΚΩΝ, PCBs & ΔΙΟΞΙΝΩΝ (ΑΡ. 08)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2010)	Αριθμός μη συμμορφώσεων	Μέθοδος
Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων (οργανοφωσφορικά, πυρεθροειδή, καρβαμιδικά, οργανοχλωριωμένα, διθειοκαρβαμιδικά και άλλα)	<u>Προϊόντα Φυτικής Προέλευσης</u>	<u>Κανονισμός / Οδηγία</u>			
	Λαχανικά	396/2005/ΕΚ	205	8	Πολυυπολειμματική μέθοδος: εκχύλιση με οξεικό αιθυλεστέρα και καθαρισμό με GPC
	Φρούτα	2006/125/ΕΚ	162	10	GC-MS ITD
	Δημητριακά		30	0	GC-FPD
	Χυμοί		27	0	GC-ECD
	Παιδικές τροφές		12	0	LC-MS/MS
	Όσπρια		6	2	
	Αφεψήματα βοτάνων / Τσάι		8	0	Εκχύλιση με ισοοκτάνιο για προσδιορισμό διθειοκαρβαμιδικών φυτοφαρμάκων ως CS2
	Ελαιούχοι σπόροι		5	0	Προσδιορισμός Chlormequat, Meriquat LC-MS/MS
	Ελαιόλαδο		15	0	Προσδιορισμός Βρομιούχων ιόντων GC-ECD
Κρασιά		27	0	Προσδιορισμός Ethephon, Glyphosate LC-MS/MS	
Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων και μη παρόμοια με	<u>Προϊόντα ζωικής προέλευσης</u>	<u>Κανονισμός / Οδηγία</u>			Πολυυπολειμματική μέθοδος 1: εκχύλιση με οξεικό αιθυλεστέρα και

Διοξίνες PCBs	Γάλα Κρέας Ψάρια Βούτυρο Αυγά	396/2005/ΕΚ 1996/23/ΕΚ	34 23 17 15 42	0 0 0 0 0	καθαρισμό με GPC GC-MS ITD GC-ECD LC-MS/MS Πολυυπολειμματική μέθοδος 2: Εκχύλιση SOXTEC και καθαρισμός με GPC κα SILICA GC-ECD GC-MS/ITD
Διοξίνες/ Φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs	Ψάρι Κρέας Γάλα Χαλούμια Αυγά	Κανονισμοί 1881/2006/ΕΚ 1883/2006/ΕΚ	8 4 3 3 2	0 0 0 0 0	Χημική ανάλυση με HRGCMS (Υπεργολαβία)

Πίνακας 6
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΑΡ. 09)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΕΙΔΟΣ ΤΡΟΦΙΜΟΥ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Cs-137,Cs-134	ψάρια	-Κανονισμός EC No 733/2008 και τις σχετικές τροποποιήσεις του και -Εκτελεστικός Κανονισμός ΕΕ 284/2012 και τις σχετικές τροποποιήσεις του	12	-0
Cs-137,Cs-134	Διάφορα τρόφιμα	-Κανονισμός EC No 733/2008 και τις σχετικές τροποποιήσεις του και -Εκτελεστικός Κανονισμός ΕΕ 284/2012 και τις σχετικές τροποποιήσεις του .	21	-0
Cs-137 ,Cs-134 Sr-90	Φρέσκο γάλα Φρέσκο γάλα	-Κανονισμός EC No 733/2008 και τις σχετικές τροποποιήσεις του. -Εκτελεστικός Κανονισμός ΕΕ 284/2012 και τις σχετικές τροποποιήσεις του Council Regulation (EURATOM) No 3954/87	6	-0
Ολική Άλφα/βήτα	Πόσιμα νερά (Εμφιαλωμένα)	-Οδηγία 98/83/ΕΚ του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 3 ^{ης}	10	-0

ακτινοβολία		Νοεμβρίου 1998 -Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE, Draft Drinking Water Directive Proposal 2011/0170, Commission of the European Communities.		
-------------	--	---	--	--

Πίνακας 7
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΛΙΚΩΝ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ (ΑΡ. 12)

Είδος δειγμάτων	Παράμετροι /Αναλύσεις /Μέθοδος	Ε.Ε. Νομοθεσία	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός δοκιμών (πραγματικά δείγματα)	Συνολικός αριθμός παραμέτρων 2012)	Αριθμός μη συμμορφώσ ε-ων
ΠΛΑΣΤΙΚΑ παγούρια, ποτήρια, μπιμπερά, σακκούλες φύλαξης τροφίμων, μπουκάλια νερού, δοχεία, μπουκάλες, κουτάλια	Ταυτοποίηση υλικού (FT-IR) Ολική μετανάστευση EN 1186 -1,3, 9 Ειδική μετανάστευση συστατικών Dutch Screening method (GC-MS) Ειδική Μετανάστευση μονομερών, προσθέτων κ.α.	1935/2004/ΕΚ 2002/72/ΕΚ Κανονισμός (ΕΕ) 10/2011	82	412	1172	1
ΠΛΑΣΤΙΚΑ Μαύρα κουζινικά είδη (κουτάλες, σπάτουλες κ.λ.π) από πολυαμίδιο (nylon)	Μετανάστευση Πρωτοταγών αρωματικών αμινών (UV-VIS, GC-MS)	1935/2004/ΕΚ 2002/72/ΕΚ Κανονισμός (ΕΕ) 10/2011 Κανονισμός (ΕΕ) 284/2011	22	46	46	8
ΠΛΑΣΤΙΚΑ Είδη από μελαμίνη	Μετανάστευση: Φορμαλδεΐδης (UV/VIS) και Μελαμίνης (HPLC-UV)	1935/2004/ΕΚ 2002/72/ΕΚ Κανονισμός (ΕΕ) 10/2011 Κανονισμός (ΕΕ) 284/2011	21	63	273	4
ΠΛΑΣΤΙΚΑ παρεμβύσματα σε μεταλλικά πώματα γυάλινων δοχείων	Έλεγχος μετανάστευσης πλαστικοποιητών από το ίδιο το τρόφιμο	1935/2004/ΕΚ 2002/72/ΕΚ Κανονισμός (ΕΕ) 10/2011	8	16	112	2
ΚΕΡΑΜΙΚΑ	Μετανάστευση Μολύβδου και Καδμίου	84/500/ΕΚ 2005/31/ΕΚ	24	48	96	0

	(ICP-OES, ICP-MS)					
ΓΥΑΛΙΝΑ ΠΟΤΗΡΙΑ	Μετανάστευση Μολύβδου και Καδμίου (ICP-OES, ICP-MS)	84/500/EK 2005/31/EK EN 1388-2:1996	9	18	36	3
ΣΥΝΟΛΟ ΥΣΕΤ			166	603	1735	18

Πίνακας 8

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΑΡ. 13)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
1. Συντηρητικά:				
1.1. Διοξειδίο του θείου (αλλεργιογόνο)	Κρασί, φρούτα ξηρά/ ζαχαρωμένα, μαρμελάδες, επεξεργασμένες πατάτες κ.ά.	Κοινοτική Οδηγία: 95/2/EK και 2003/89/EK & Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008	308	Ποσοστό: 0,8 %
1.2. Βενζοϊκό και σορβικό οξύ	Αναψυκτικά, έτοιμες σάλτσες, σιρόπια παγωτού, σάλτσες, ψαρικά κ.ά.	Κοινοτική Οδηγία 95/2/EK & Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008	390	Ποσοστό: 0,4 %
1.3. Προπιονικό οξύ/ Σορβικό οξύ	Ψωμιά σικάλεως, κουλούρια, τσουρέκια.	Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008	62	-----
1.4. Νιτρικά/νιτρώδη	Τυριά και εγκυτωμένα κρεατοσκευάσματα		25	-----
1.5. Ναταμυκίνη	Στραγγιστά γιαούρτια		45	Ποσοστό: 19,5%
2. Χρωστικές:				
2.1. Υδατοδιαλυτές συνθετικές χρωστικές (E102, E104, E110, E122, E123, E124, E129, E131, E132, E133, E142. κ.ά.)	Παγωτά, γρανίτες, καραμέλες, αναψυκτικά, ζαχαρωμένα φρούτα, σνακ κ.ά.	Κοινοτική Οδηγία 94/36/EK & Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008	395 (810 αναλύσεις)	-----
2.2. Συνθετική χρωστική E160e				

2.3. Φυσικές χρωστικές (E120, E160α(ii))				
3. Γλυκαντικές ουσίες: Κυκλαμικά, ασπαρτάμη, σακχαρίνη, ακεσουλφαμικό Κ.	Αναψυκτικά μειωμένων θερμίδων, καραμέλες & τσίχλες χωρίς πρόσθετα σάκχαρα.	Κοινοτική Οδηγία 94/35/ΕΚ & Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 1333/2008	140	-----
4. Απαγορευμένες χρωστικές Σουδάν Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV και "Para Red"	Τσίλι και προϊόντα τσίλι	Κοινοτικοί Κανονισμοί (ΕΚ) 669/2009 & 433/2011	38	-----
5. Προσδιορισμός καφεΐνης	Αναψυκτικά τύπου κόλα, ενεργειακά ποτά κ.α.	Κοινοτική Οδηγία 2002/67/ΕΚ	100	-----
6. Αρωματικές ουσίες: Κουμαρίνη	Δημητριακά προγεύματος και μπισκότα με κανέλα	Κανονισμός (ΕΚ), αρ. 1334/2008	30	-----
7. Ενισχυτικά γεύσης: Γλουταμινικά	Πατατάκια, γαριδάκια και άλλα σνακ	Κοινοτική Οδηγία 95/2/ΕΚ και Κοινοτικός Κανονισμός, αρ. 1333/2008	30	-----
8. Αγελαδινό γάλα ή και καζεϊνικά άλατα	Χαλούμια, τυριά.	Κοινοτική Οδηγία 2000/13/ΕΚ	75	Χαλούμια 23,1% Τυριά: 2,6%

Πίνακας 9

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ Κ.Α. ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΞΙΝΩΝ (ΑΡ. 14)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων (2012)	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
Αφλατοξίνες B1, B2, G1, G2	-ξηροί καρποί -ξηρά φρούτα -δημητριακά, -παιδικές τροφές -μπαχαρικά	Συνολικός αριθμός 170	-1 δείγμα σικκόπιττας (αγορά) -1 δείγμα πιπέρι κόκκινο(εισαγωγής)	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και 401/2006 και τροποποιήσεις τους.
Αφλατοξίνη M1	-γάλα νωπό & παστεριωμένο -παιδικές σκόνες γάλακτος <u>Γαλακτοκομικά προϊόντα:</u> -γιαούρτι	60 44 5 29	-----	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και 401/2006 και τροποποιήσεις τους.

	-χαλούμια -τυριά -παγωτά -υποκατάστατα γάλακτος (soya drink)	14 9 15 2		
Ωχρατοξίνη Α	-δημητριακά -προϊόντα δημητριακών -ρύζι -καφέ -σταφίδες -κρέατα -μπαχαρικά	Συνολικός αριθμός 109	- δείγμα σταφίδας (αγορά)	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και 401/2006 και τροποποιήσεις τους.
Δεοξυνιβαλενόνης	-δημητριακά -προϊόντα δημητριακών -ζυμαρικά -παιδικές τροφές (φαρίν λακτέ, φρουτόκρεμα, μπισκοτόκρεμα κ.λ.π.)	Συνολικός αριθμός 40	-----	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και 401/2006 και τροποποιήσεις τους
Ζεαραλενόνη	-αραβόσιτος -κριθάρι -σιτάρι -προϊόντα δημητριακών -ζυμαρικά	Συνολικός αριθμός 15	-----	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και 401/2006 και τροποποιήσεις τους
Πατουλίνη	-χυμός μήλου -μηλόξυδο -παιδικές τροφές από λιωμένο μήλο	Συνολικός αριθμός 12	-----	Κανονισμοί αρ. 1881/2006/ΕΚ και 401/2006
Νιτρικά	-λαχανικά (μαρούλια, σπανάχια, ρόκκα, κόλιαντρος, σέλινο, πατάτες, μαϊντανός,κραμβί, γλυστιρίδα) -έτοιμες σαλάτες -παιδικές τροφές με λαχανικά	Συνολικός αριθμός 52	-----	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ, και 1882/2006/ΕΚ
Μόλυβδος και Κάδμιο	-ψάρια -μαλάκια -ψάρια εγκευτωμένα -φρέσκα φρούτα -γάλα νωπό και παστεριωμένο -παιδικές σκόνες γάλακτος -κρέας και ζωικοί ιστοί -σुकώτι -λαχανικά	Συνολικός αριθμός 346	-----	Κανονισμοί αρ. 1881/2006/ΕΚ και 333/2007/ΕΚ και τροποποιήσεις τους

Υδράργυρος	-ψάρια -μαλάκια -κρέας και ζωικοί ιστοί -ψάρια εγκευτωμένα -γάλα	Συνολικός αριθμός 329	-1 δείγμα καρχαρία (Εισαγωγής) -1 δείγμα φρέσκου γαλέου(αγορά)	Κανονισμοί αρ.1881/2006/ΕΚ και τροποποιήσεις του και 333/2007
Ολικό Αρσενικό και ανόργανο αρσενικό	-ψάρια / ψαρικά -κρέας και ζωικοί ιστοί -ρύζι -παιδικές τροφές	Συνολικός αριθμός 11	-----	Περί Αρσενικού εις τα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983 (Κ.Δ.Π. 303/83)
Πολυαρωματικοί υδρογονάνθρακες	-ελαιόλαδο -αλλαντικά - προϊόντα κρέατος ψημένα στα κάρβουνα (σουβλα, σουβλάκια) -φρέσκα λαχανικά -δημητριακά -ψάρια -μαλάκια	Συνολικός αριθμός 31	-----	Κανονισμός αρ. 1881/2006/ΕΚ και Σύσταση 2005/108/ΕΚ
Φουράνιο	-καφέδες -παιδικές τροφές	Συνολικός αριθμός 15	-----	Σύσταση 2007/196/ΕΚ
Ακρυλαμίδιο	-τσίπς -προτηγανισμένες πατάτες -κουλούρια -παξιμάδια -κεφτέδες -καφές -μπισκότα, παξιμάδια, ψωμί -παιδικές τροφές -προϊόντα δημητριακών	Συνολικός αριθμός 42	-----	Σύσταση 2007/331/ΕΚ
Καρβαμιδικός Αιθυλεστέρας	-αλκοολούχα ποτά	Συνολικός αριθμός 9	-----	Σύσταση 2010/133/ΕΚ

Πίνακας 10

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΕΡΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ & ΚΑΛΥΝΤΙΚΩΝ (ΑΡ. 15)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Κ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
- Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - Θειοαναγωγικά κλωστρήδια - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C	Εμφιαλωμένα νερά περιλαμβανομένων και των Φυσικών Μεταλλικών Νερών	- Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινη Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμους του 2001 και 2004 / 98/83/ΕΚ - Ο περί Φυσικών	561	22

- <i>Pseudomonas aeruginosa</i>		Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002 -2006 / 2009/54/ΕΚ (Αναδιατύπωση)		
---------------------------------	--	--	--	--

Πίνακας 11
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΑΡ. 16)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Κ. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Εντεροβακτηρίδια, <i>Escherichia coli</i> , <i>Staphylococcus aureus</i> , <i>Bacillus cereus</i> , Σαλμονέλα, <i>Listeria monocytogenes</i> , Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (Ο.Α.Β.), <i>Clostridium perfringens</i> (Ανάλογα με το είδος δείγματος, γινόταν επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους)	Έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (σάντουιτς, ψημένα φαγητά και σαλάτες) από σχολικές καντίνες και κυλικεία, εστιατόρια και καφετερίες, ξενοδοχεία, κρουαζιερόπλοια, κρατικά νοσηλευτήρια και ιδιωτικές κλινικές, γηροκομεία, στρατόπεδα, κυλικεία αθλητικών σταδίων	Ο περί τροφίμων νόμος (πώληση και κατανάλωση) 1996-2007 και /ή 882/04/ ΕΕ και /ή 2073/05/ΕΕ και/ή 1441/07/ΕΚ	762	4 σαλάτες Ανιχνεύθηκε Σαλμονέλα
	Είδη ζαχαροπλαστέιου και αρτοποιήματα		108	0
Σαλμονέλα, <i>Campylobacter spp.</i>	Κατεψυγμένα προψημένα φαγητά		15	0
Σαλμονέλα	Σπόροι και προϊόντα		110	12 (2 παρτίδες) Σαλμονέλα σε σησάμι από Σουδάν (10 δείγματα) και σε ταχίνη από Συρία (2 δείγματα)
Σαλμονέλα	Ξηροί καρποί		100	10 (1 παρτίδα) Σαλμονέλα σε ινδοκάρυδο από Θαϊλάνδη
Εντεροβακτηρίδια, <i>E. coli</i> , <i>S. aureus</i> , Σαλμονέλα, <i>L. monocytogenes</i> . (Σταφυλοκοκκικές εντεροτοξίνες όπου ενδείκνυται)	Γαλακτοκομικά προϊόντα		187	9 τυριά (4 παρτίδες) <i>E. coli</i> >1000 cfu/g
Εντεροβακτηρίδια, <i>E. coli</i> , <i>S. aureus</i> ,	Αλλαντικά		85	0

Σαλμονέλα, <i>L. monocytogenes</i> . (<i>B. cereus</i> και Ο.Α.Β. όπου ενδείκνυνται)				
Εντεροβακτηρίδια, <i>E. coli</i> , <i>S. aureus</i> , Σαλμονέλα, <i>L. monocytogenes</i> .	Καπνιστά ψάρια		31	3 (Καπνιστός σολομός και 2 καπνιστές σολομοπέστροφες) Ανιχνεύθηκε <i>Listeria</i> <i>monocytogenes</i> στα 25g (<100cfu/g)
Σαλμονέλα, <i>E. coli</i> (φρέσκοι) και Ο.Α.Β (μακράς διάρκειας)	Χυμοί φρέσκοι, παστεριωμένοι και μακράς διάρκειας		87	0
Σαλμονέλα	Παγωτά και κατεψυγμένα επιδόρπια		134	46 (17 παρτίδες) Εντεροβακτηρίδια >100 cfu/g
Εντεροβακτηρίδια	Παστεριωμένο γάλα και κρέμα		114	1 Εντεροβακτηρίδια >5 cfu/g
Εντεροβακτηρίδια, <i>Cronobacter</i> spp. (<i>Enterobacter sakazakii</i>), Σαλμονέλα, <i>B. cereus</i>	Βρεφικές τροφές		51	27 (7 παρτίδες από Ισραήλ) <i>Cronobacter</i> σε ρυζάλευρο και εντεροβακτηρίδια σε αραβοσιτάλευρο, σεμολίνα, πολύσπορο, oatmeal και backwheat
Σαλμονέλα	Βούτυρο και μαργαρίνη		16	0
Σαλμονέλα, <i>E. coli</i>	Κομμένα (πλυμένα) λαχανικά		39	3 Ανιχνεύθηκε σαλμονέλα σε σπανάκι και ανάμεικτα λαχανικά και <i>E. coli</i> >1000 cfu/g σε ανάμεικτα λαχανικά
Διάφορες συμπεριλαμβ. σταφυλοκοκκικών εντεροτοξινών, STEC, Μύκητες και Ζυμομύκητες ανάλογα με τα συμπτώματα/παραπόνο	- Τροφικές δηλητηριάσεις - Διερεύνηση παραπόνων		120	24 Σταφυλοκοκκικές εντεροτοξίνες σε 1 ψημένο φαγητό και 3 χαλούμια (από 2 τροφικές δηλητ.). Ανάπτυξη μούχλας σε 3 τυριά, 1 γιαούρτι, 5 λουκούμια (1 παρτίδα), 1 κομπόστο φρούτων,

				1 λουκανικόπιτα, 1 χυμό και 6 δείγματα ωμού ρυζιού (1 παρτίδα). Ανάπτυξη βακτηριδίων σε 2 τυριά (1 παρτίδα)
Διάφορες	Διάφορα		56	0
Norovirus	Απλυτα λαχανικά (έρευνα)		5	0

Πίνακας 12

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ (ΕΡΓ. 19)

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων (2012)	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Αναβολικά στεροειδή, Διεγερτικά	Συμπληρώματα Διατροφής	Οδηγία 2002/46/ΕΚ 2006/37/ΕΚ	Αναλύθηκαν 86 δείγματα Έγινε έλεγχος για παρουσία 12 αναβολικών στεροειδών και 3 διεγερτικών ουσιών	Κανένα δείγμα εκτός ορίων
Βαρέα μέταλλα με την τεχνική ICP/MS	Φυτικής προέλευσης Συμπληρώματα Διατροφής	Οδηγία 2002/46/ΕΚ 2006/37/ΕΚ	Κατά το 2012 το εργαστήριο ανέλυσε 7 δείγματα για βαρέα μέταλλα (Pb και Cd) σε Συμπληρώματα Διατροφής με την τεχνική ICP/MS	Κανένα δείγμα εκτός ορίων
Φαρμακευτικές ουσίες για απώλεια βάρους (π.χ. Sibutramine, Phenolphthalein, Yohimbine) με την τεχνική HPLC/PDA	Συμπληρώματα Διατροφής με ένδειξη για απώλεια βάρους	Οδηγία 2002/46/ΕΚ 2006/37/ΕΚ	Το εργαστήριο ανέλυσε 16 σκευάσματα ΣΔ για την παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών (π.χ. Sibutramine, Phenolphthalein, Yohimbine)	Κανένα δείγμα εκτός ορίων
Έκτακτη διερεύνηση για παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών	Συμπληρώματα Διατροφής	Οδηγία 2002/46/ΕΚ 2006/37/ΕΚ	Αναλύθηκαν 11 δείγματα	Σε 1 δείγμα βρέθηκε Sibutramine, σε δεύτερο δείγμα Sulfoildenafil και σε τρίτο δείγμα παρακεταμόλη.

Πίνακας 13

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ (SNIF-NMR) (ΑΡ. 20)

Τίτλος Προγράμματος	Υλοποίηση	Συνεργαζόμενος Φορέας	Σχόλια / Παρατηρήσεις
---------------------	-----------	-----------------------	-----------------------

<p>1. Πρόγραμμα ανάλυσης των ισοτοπικών λόγων του δευτερίου, του άνθρακα και του οξυγόνου με σκοπό τη δημιουργία κοινής ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για τους οίνους.</p> <p>Καταχώρηση δεδομένων (ισοτοπικών κ.ά. χαρακτηριστικών) στο λογισμικό του ISPRA:</p> <ul style="list-style-type: none"> - (D/H)_I, (D/H)_{II}, R - ¹³C/¹²C - ¹⁸O/¹⁶O <p>2. Δημιουργία Εθνικής Βάσης Ισοτοπικών Χαρακτηριστικών για Κυπριακούς Οίνους.</p> <p>3. Ερευνητικό πρόγραμμα (ΙΠΕ) για τη μελέτη ανθοκυανών σε Κυπριακούς και Σλοβένικους αυθεντικούς χυμούς ως δείκτης της αυθεντικότητάς τους.</p> <p>4. Ερευνητικό πρόγραμμα (ΙΠΕ) για τη μελέτη αντιοξειδωτικών και αλλεργιογόνων σε αυθεντικούς Κυπριακούς και Ρουμάνικους Οίνους.</p> <p>5. Ερευνητικό πρόγραμμα (ΙΠΕ) για μελέτη του Ισοτοπικού, Μεταβολικού και Στοιχειακού αποτυπώματος για το χαρακτηρισμό Κυπριακών οίνων συγκεκριμένης προέλευσης γεωγραφικής και ποικιλιακής.</p> <p>6. Ερευνητικό πρόγραμμα (ΙΠΕ) για την ταυτοποίηση της ποικιλίας προέλευσης οίνου και μούστου με χρήση DNA μεθοδολογίας.</p>	<p>Συνεχίστηκε ο υπολογισμός των ισοτοπικών λόγων του Δευτερίου, του Άνθρακα και του οξυγόνου (Καν.555/2008, 2729/2000)</p> <p>Στα πλαίσια αξιοποίησης των δεδομένων που προέκυψαν από την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων για κυπριακά προϊόντα, έγινε έλεγχος σε:</p> <p>1)αλκοολούχα ποτά που καταναλώνονται σε νυκτερινά κέντρα διασκέδασης. 2)δείγματα μελιού για τη διαπίστωση της γεωγραφικής τους προέλευσης. 3) ξύδια, μετά από την ανάπτυξη μεθοδολογίας.</p>	<p>1. Κλάδος Αμπελουργίας/ Οινολογίας Υπουργείου Γεωργίας</p> <p>2. Σ.Α.Π.</p> <p>3. Υγειονομικές Υπηρεσίες Υπουργείου Υγείας</p> <p>4. Ομάδα Πορωδών Γλικών Τμήματος Χημείας Πανεπιστημίου Κύπρου</p> <p>5. Υπηρεσία Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού</p>	<p>1. Μετά την ολοκλήρωση της Τράπεζας στο ISPRA θα αρχίσει ο έλεγχος της αγοράς. Το εργαστήριο ήδη διενεργεί ελέγχους σε δείγματα που αποστέλλονται από το ΣΑΠ</p> <p>2. Επικύρωση Κυπριακής Τράπεζας Οίνων.</p> <p>3. Στατιστική επεξεργασία αποτελεσμάτων αναλύσεων/ χαρακτηρισμών για σκοπούς αυθεντικότητας.</p> <p>4. Αξιοποίηση βάσεων δεδομένων εργαστηρίου για πιστοποίηση αυθεντικότητας μελιού, αλκοολούχων ποτών και ξυδιού.</p> <p>5. Διάχυση αποτελεσμάτων για εφαρμογή τους στον έλεγχο της αγοράς.</p>
---	--	--	--

Πίνακας 14

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ (ΓΤΟ) ΚΑΙ ΑΛΛΕΡΓΙΟΓΟΝΩΝ (ΑΡ. 21)

ΓΤΟ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Roundup Ready Σόγια	- Πρώτες ύλες σόγιας - GMO free Προϊόντα	Καν.ΕΚ 1829/2003& ΕΚ 1830/2003	40	0

	- Παιδικές τροφές			
Αραβόσιτος Bt11, MON863, GA21	- Αλεύρι αραβόσιτου - Δημητριακά και μπάρες αραβόσιτου	Καν.ΕΚ 1829/2003& ΕΚ 1830/2003	15	0
Ρύζι LL62, p35S:bar	-Προϊόντα ρυζιού	Καν.ΕΚ 1829/2003& ΕΚ 1830/2003	30	0

ΑΛΛΕΡΓΙΟΓΟΝΑ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Ε.Ε. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	Αριθμός αναλυθέντων δειγμάτων	Αριθμός μη συμμορφώσεων
Γάλα	-Παιδικές τροφές - Προϊόντα αρτοποιίας -Σάλτσες -Σούπες -Σνακ	Καν.ΕΚ 178/2002	40	3
Σόγια	-Ροφήματα (σόγια, αμύγδαλο κλπ) -Επεξεργασμένα τρόφιμα -Αλεύρια	Καν.ΕΚ 178/2002	31	2
Αυγό	-Προϊόντα ζαχαροπλαστικής -Έτοιμες σαλάτες - Noodles	Καν.ΕΚ 178/2002	33	2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1	Ποιοτικός Έλεγχος των Ζωοτροφών και των Προσθετικών των Ζωοτροφών στη Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012
Πίνακας 2	Επιθεώρηση των εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012
Πίνακας 3	Αφίξης κοινοτικών ζωοτροφών, αυτούσιων προσθετικών και προμιγμάτων κατά το 2012
Πίνακας 4	Ποσότητα και αξία σε τιμές CIF (€) των ζωοτροφών, των προσθετικών των ζωοτροφών και των προμιγμάτων που εισήχθησαν στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012
Πίνακας 5	Κατάσταση εγγραφής και έγκρισης εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων μέχρι το τέλος του 2012
Πίνακας 6	Μέση ετήσια εγχώρια παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών στην Κύπρο
Πίνακας 7	Παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012, για τα διάφορα είδη και τις κατηγορίες ζώων, που παράχθηκαν από εμπορικούς μύλους ή μύλους στις κτηνοτροφικές μονάδες.
Πίνακας 8	Συνολική παραγωγή προμιγμάτων κατά τη διάρκεια του 2012
Πίνακας 9	Επιθεωρήσεις κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών
Πίνακας 10	Δειγματοληψίες κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών
Πίνακας 11	Δειγματοληψίες κατά κατηγορία ζωοτροφών

Πίνακας 12	Αναλύσεις ανεπιθύμητων ουσιών στις ζωοτροφές
Πίνακας 13	Αναλύσεις συστατικών των ζωοτροφών
Πίνακας 14	Αναλύσεις προσθετικών ουσιών στις ζωοτροφές
Πίνακας 15	Αναλυτικές μέθοδοι και επιτρεπτά όρια διακύμανσης
Πίνακας 16	Συγκέντρωση ορισμένων μυκοτοξινών (αφλατοξίνης B1, ζεαραλενόνης, εμετοτοξίνης, ωχρατοξίνης, φουμουνοσίνης B1 και B2) στις ζωοτροφές, με ποσοστό υγρασίας 12%
Πίνακας 17	Πρόγραμμα Ελέγχου Ποιότητας Υλικών για το 2010 (Δειγματοληψίες)
Πίνακας 18	Πρόγραμμα φυσικού ελέγχου πρώτων υλών, σύνθετων ζωοτροφών αυτούσιων προσθετικών και προμιγμάτων κατά τη διάρκεια του 2010
Πίνακας 19	Πρόγραμμα επιθεώρησης εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2010
Πίνακας 20	Μεταφορά της Κοινοτικής στην Εθνική Νομοθεσία

Σημείο επαφής

[Για σκοπούς επικοινωνίας όλες οι ερωτήσεις που αφορούν την ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2010 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2007 – 2012, του Τμήματος Γεωργίας θα πρέπει να απευθύνονται ως ακολούθως]

ΥΠΟΥΡΓΕΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	
Διεύθυνση:	Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας, Λουκή Ακρίτα 12, Τ.Τ 1412, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	doagrg@da.moa.gov.cy
Τηλέφωνο:	00357 22408519
Τηλεομοιότυπο:	00357 22781425
Ιστοσελίδα:	www.moa.gov.cy/da

Ετήσια έκθεση του 2012 της αρμόδιας αρχής της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου με βάση την νομοθεσία περί ζωοτροφών και του συντονισμένου προγράμματος επιθεωρήσεων σε Κοινοτικό επίπεδο για τη διατροφή των ζώων

5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση σχετικά με τη διενέργεια ελέγχων από το Τμήμα Γεωργίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος σε σχέση με τις ζωοτροφές, υποβάλλεται με βάση το Άρθρο 44(1) του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, για την διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία των περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

5.2. ΣΚΟΠΟΣ

Το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2007 και ισχύει μέχρι το τέλος του 2012. Κατά τη διάρκεια της περιόδου, η επίτευξη των στόχων παρακολουθούνται, ελέγχονται και αναθεωρούνται συνεχώς και προσαρμόζονται ανάλογα με την περίπτωση. Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή, αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως απαιτείται από τον Κοινοτικό Κανονισμό 882/2004.

Το πολυετές εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και οι ετήσιες εκθέσεις αποστέλλονται στην Επιτροπή και είναι η βάση για τις μελλοντικές αξιολογήσεις όσον αφορά την απόδοση του συστήματος ελέγχου στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις υπηρεσίες επιθεώρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (FVO).

Σκοπός της ετήσιας έκθεσης είναι η ενημέρωση της Ε.Ε για την πρόοδο που έχει γίνει όσον αφορά την εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου για τις Ζωοτροφές. Αυτό είναι βασισμένο στα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων και δραστηριοτήτων του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών για το έτος 2012. Επίσης γίνεται αναφορά σε οποιεσδήποτε άλλες αλλαγές, τροποποιήσεις ή και βελτιώσεις που γίνονται όσον αφορά τα αποτελέσματα και τα ευρήματα των επίσημων ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών.

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η ετοιμασία της έκθεσης αυτής γίνεται μετά το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους.

5.3 Αρμόδια Αρχή

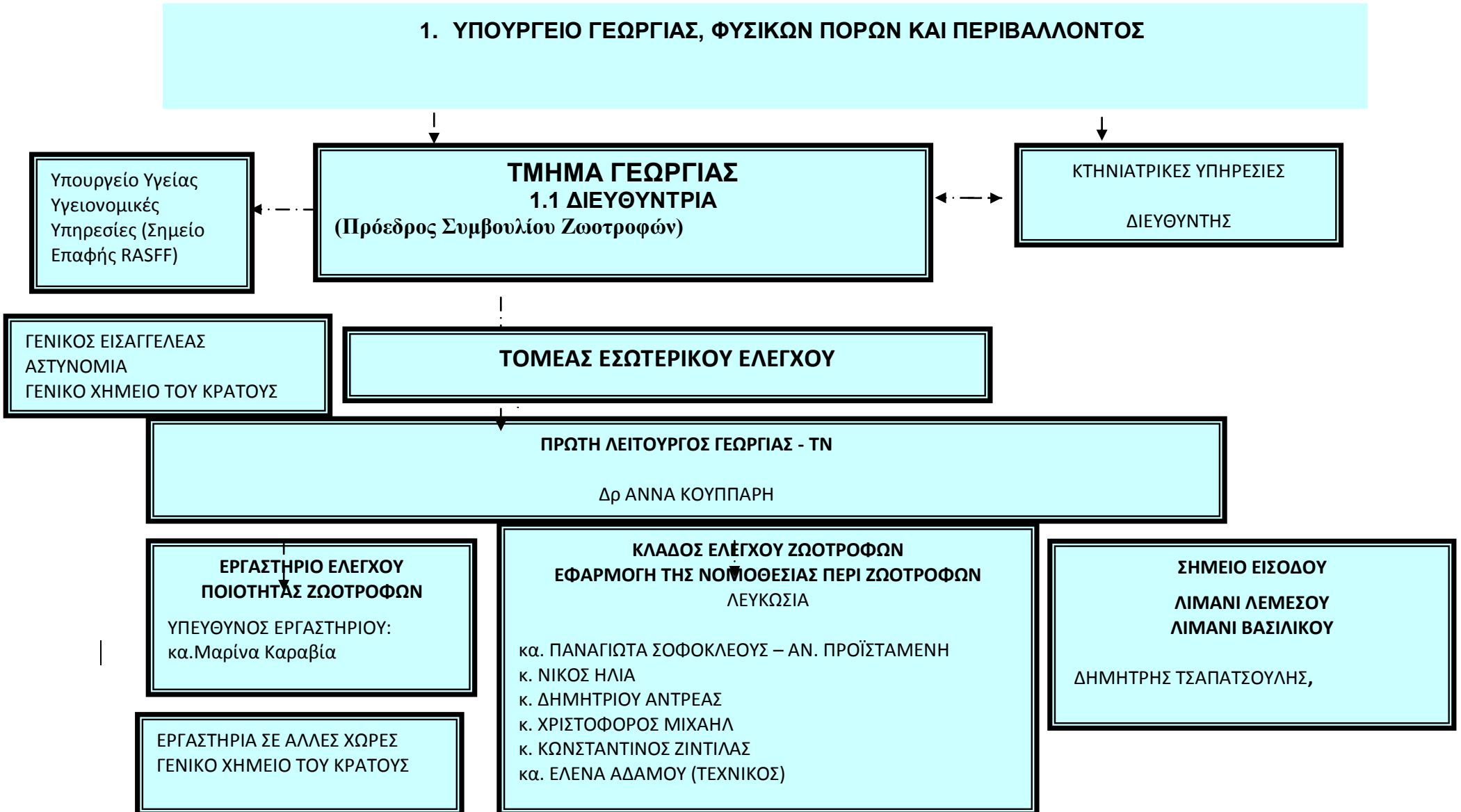
Όσον αφορά την αρμόδια αρχή όπως περιγράφεται και ανάμεσα από το Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου των ζωοτροφών, τίποτα δεν έχει αλλάξει και τα πράγματα παραμένουν όπως φαίνονται παρακάτω.

Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠ&Π) είναι η αρμόδια αρχή εφαρμογής της νομοθεσίας για τη διατροφή των ζώων. Η νομοθεσία αυτή αποτελείται από το βασικό νόμο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) 13(Ι) του 1993, τις τροποποιήσεις του 34 (Ι) του 2001, 53(Ι) του 2002, 19 (Ι) του 2004, 125 (Ι) του 2004, 33(Ι) του 2006 και 30(Ι) του 2007, τους Κανονισμούς 131/2001, 518/2004, 124/2006 και 458/2010 καθώς και τα Υπουργικά Διατάγματα 246/2002, 357/2004, 49/2005, 118/2005, 107/2006, 312/2006, 332/2007, 245/2008, 41/2009, 199/2009, 19/2010, 162/2010 και 366/2010. Η νομοθεσία για τις Ζωοτροφές και τα Προσθετικά των Ζωοτροφών ρυθμίζει θέματα που αφορούν την εισαγωγή, παρασκευή, συσκευασία, σήμανση, εμπορία και χρήση όλων των ζωοτροφών, αυτούσιων προσθετικών και προμιγμάτων (εκτός των φαρμακούχων ζωοτροφών, που ελέγχονται από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών με βάση τον Περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων Νόμο 10(Ι) του 2006), την εγγραφή και έγκριση εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων καθώς επίσης και την διενέργεια μικροβιολογικών ελέγχων στις ζωοτροφές (έλεγχος για σαλμονέλα). Το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι επίσης αρμόδιο για τη νομοθεσία ελέγχου της παρουσίας ζωικών πρωτεϊνών στις ζωοτροφές με βάση τον Κανονισμό ΕΚ 999/2001.

Το Συμβούλιο Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (ΣΖΠΖ) το οποίο έχει συσταθεί σύμφωνα με τους περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών Νόμους (άρθρο 23), απαρτίζεται αποκλειστικά από Δημόσιους Υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του ιδίου Νόμου, το ΣΖΠΖ εξετάζει και γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις για την εγγραφή και έγκριση εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων, με βάση τις εκθέσεις των Επιθεωρητών Ζωοτροφών που υποβάλλονται στο Συμβούλιο για κάθε αίτηση ξεχωριστά. Περαιτέρω, το ΣΖΠΖ ασκεί συμβουλευτικό ρόλο προς τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κυρίως κατά την προετοιμασία Κανονισμών και Διαταγμάτων.

Το ΥΓΦΠ&Π έχει εκχωρήσει στο Τμήμα Γεωργίας την ευθύνη για την πλήρη εναρμόνιση και εφαρμογή των περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Νόμων με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο. Για την εφαρμογή των Νόμων αυτών, το Τμήμα Γεωργίας παραχωρεί στο ΣΖΠΖ τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών, οι οποίοι διορίζονται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

ΣΧΗΜΑ 1: ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2011, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

5.3.1 Οργανόγραμμα του Τμήματος Γεωργίας σχετικά με τον έλεγχο των Ζωοτροφών, Προμιγμάτων και Προσθετικών των Ζωοτροφών.

Στο Σχήμα 1 παρουσιάζεται η οργάνωση και στελέχωση του Τμήματος Γεωργίας στον Κλάδο Ελέγχου Ζωοτροφών, κατά το 2012.

Κεντρική Υπηρεσία

Κατά το 2012 η Κεντρική Υπηρεσία του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών που ήταν επιφορτισμένη με την εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών, ήταν στελεχωμένη με 6 Επιθεωρητές Ζωοτροφών, οι οποίοι εκτελούν επιθεωρήσεις σε όλη την Κύπρο. Εξυπηρετούν επίσης τα σημεία εισόδου στα λιμάνια Λάρνακας, Βασιλικού, Λεμεσού και το αεροδρόμιο Λάρνακας. Εργοδοτείται επίσης μία Τεχνικός που προσφέρει βοηθητική εργασία (τήρηση διαφόρων μητρώων, στοιχείων κ.τ.λ.)

Σημειώνεται ότι ο Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών παραμένει υποστελεχομένος σε αριθμό προσωπικού.

Στο Λιμάνι Λεμεσού, το κυριότερο Σημείο Εισόδου υλικών στην Κύπρο, βρίσκεται μόνιμα εγκατεστημένος ο ένας Επιθεωρητής Ζωοτροφών, ο οποίος επιθεωρεί επίσης και τις εισαγωγές στο λιμάνι Βασιλικού που εξυπηρετεί μία μόνο συγκεκριμένη εταιρεία.

5.3.2.Σύντομη περιγραφή του οργανογράμματος

Αρμοδιότητες

- Διευθύντρια Τμήματος Γεωργίας - Πρόεδρος Συμβουλίου Ζωοτροφών

Είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό, την εποπτεία και το συντονισμό της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ζωοτροφών που περιλαμβάνει το σχεδιασμό του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης. Εξετάζει επίσης τις παραβάσεις της νομοθεσίας, οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα για τους εμπλεκόμενους στον τομέα παρασκευής, χρήσης και εμπορίας των ζωοτροφών και σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών προετοιμάζει τις διάφορες εκθέσεις. Παράλληλα είναι υπεύθυνη για την επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζονται ενώπιον των Επιθεωρητών κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και γενικά ασκεί διοικητικό ρόλο.

- Προϊσταμένη Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών

Λαμβάνει οδηγίες από την Διευθύντρια για το συντονισμό και την επιτήρηση των Επιθεωρητών Ζωοτροφών.

- Επιθεωρητές Ζωοτροφών

Λαμβάνουν οδηγίες από την Προϊσταμένη του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών, με στόχο το συντονισμό των ενεργειών τους για την επίτευξη της πλήρους εφαρμογής των περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών Νόμων. Είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των εισαγόμενων, των διακινούμενων και επιτόπια παραγόμενων ζωοτροφών, αυτούσιων προσθετικών, προμιγμάτων και σύνθετων ζωοτροφών, που εκτίθενται για πώληση, αποθηκεύονται, κυκλοφορούν και χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων. Παράλληλα διενεργούν φυσικούς ελέγχους δειγματοληψίες και φροντίζουν όπως όλα τα δείγματα παραδοθούν στο Γεωργικό Χημικό του Κλάδου Εργαστηριακών Αναλύσεων, του Τμήματος Γεωργίας για τον απαιτούμενο

ποιοτικό έλεγχο. Επιπλέον σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, προχωρούν σε επιβολή διορθωτικών ενεργειών και/ή καταγγελία των υπευθύνων.

Κατά τη διενέργεια των επιθεωρήσεων, οι Επιθεωρητές ελέγχουν κατά πόσο οι εγκαταστάσεις και οι ενδιάμεσοι που χειρίζονται ή εμπορεύονται προσθετικά ή προμίγματα προσθετικών συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του Νόμου και του σχετικού Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 183/2005, που αφορούν την εγγραφή ή την έγκριση τους.

Οι Επιθεωρητές Ζωοτροφών ελέγχουν επίσης εάν τηρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εγγραφή ή έγκριση εγκαταστάσεων ή ενδιάμεσων όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό, τα κρίσιμα σημεία παραγωγής, τον ποιοτικό έλεγχο, το προσωπικό, την τήρηση αρχείων με βάση τις αρχές του HACCP ώστε να εξασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα, την ύπαρξη αποθηκευτικών χώρων κ.λ.π. και σε περίπτωση που δεν πληρούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας, επιβάλλουν διορθωτικές ενέργειες. Σημειώνεται ότι, για κάθε διορθωτική ενέργεια δίδεται χρονικό περιθώριο στους υπευθύνους των επιχειρήσεων μέσα στο οποίο θα πρέπει να συμμορφωθούν και να αποστείλουν στα γραφεία του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών έντυπο διεκπαιρέωσης των εν λόγω παρατηρήσεων.

Κάθε Επιθεωρητής προβαίνει σε επιθεωρήσεις με βάση το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων το οποίο αποτελεί μέρος του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης. Παράλληλα, διενεργούνται επιθεωρήσεις/ δειγματοληψίες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν ζητηθεί από οποιοδήποτε αγοραστή ζωοτροφών ή εισαγωγέα, όταν υπάρχουν καταγγελίες ή μετά από πληροφορίες που ενδέχεται να κοινοποιηθούν μέσω του συστήματος RASFF (Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές).

Σύμφωνα με το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, οι Επιθεωρητές, προβαίνουν σε ελέγχους συμπεριλαμβανομένου του φυσικού και ελέγχων για την εγγραφή ή έγκριση εγκαταστάσεων ή ενδιάμεσων. Ο Επιθεωρητής που είναι τοποθετημένος στο Σημείο Εισόδου στο Λιμάνι Λεμεσού, είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο των εισαγωγών από τρίτες χώρες. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει έλεγχο εγγράφων, έλεγχο αντιστοιχίας οπτικό και φυσικό έλεγχο (περιλαμβανομένων και δειγματοληψιών) των υλικών που εισάγονται στην Κύπρο.

5.3.2.1.Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες

Το Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου περιγράφει τους μηχανισμούς που είναι σε λειτουργία για διευκόλυνση της συνεργασίας πάνω σε καθημερινή βάση αλλά και σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών που εμπλέκονται στους επίσημους ελέγχους τροφίμων και ζωοτροφών.

Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών τίποτα δεν έχει αλλάξει καθώς η συνεργασία που υπάρχει κρίνεται επαρκής.

Για την αποδοτικότερη εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών, το Τμήμα Γεωργίας συνεργάζεται με τις ακόλουθες τέσσερις υπηρεσίες:

- **Τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες** οι οποίες ενημερώνουν το Τμήμα Γεωργίας για τυχόν παρουσία ανεπιθύμητων ουσιών σε προϊόντα ζωϊκής προέλευσης καθώς και όταν παρουσιάζονται απώλειες ζώων και οι θάνατοι πιθανόν να οφείλονται στη διατροφή. Εντός του 2012 λόγω του προβλήματος που προέκυψε και πάλι με τις αφλατοξίνες, υπήρξε στενή συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Κοινοποιούνταν τα ονόματα των κτηνοτρόφων στους οποίους υπήρχε υποψία παρουσίας

αφλατοξίνης M1 στο γάλα πέραν των επιτρεπόμενων ορίων και ακολούθως γινόταν διερεύνηση/δειγματοληψία. Στις πλείστες των περιπτώσεων δεν υπήρξε ουσιαστικό πρόβλημα με τις ζωοτροφές. Με βάση την εμπειρία των περασμένων χρόνων καταλήξαμε στα συμπεράσματα ότι α) ακόμη και εάν η παρουσία αφλατοξίνης B1 είναι εντός των μέγιστων επιτρεπτών ορίων, αυτή μπορεί να επιρεάσει την ποιότητα του γάλακτος επιμολύνοντας το με αφλατοξίνη M1 και β) η ελεύθερη βόσκηση πιθανόν να προκαλεί προβλήματα παρουσίας αφλατοξίνης M1 στο γάλα. Το Τμήμα Γεωργίας με την σειρά του, ενημερώνει τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για ζωοτροφές που δεν πληρούν τις πρόνοιες της νομοθεσίας ή αυτές που ενώ βρίσκονται εντός των μέγιστων επιτρεπτών ορίων, ενδέχεται να προκαλέσουν πρόβλημα στα ζώα ή στα τρόφιμα που αυτά θα παράξουν.

- **Τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας**, οι οποίες έχουν οριστεί ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για το RASFF στην Κύπρο. Πληροφορούν άμεσα το Τμήμα Γεωργίας όταν υπάρχει επίσημη ειδοποίηση από την Ε.Ε. για παρουσία μολυσμένης ή επικίνδυνης ζωοτροφής, προμίγματος ή προσθετικού.
- **Τη Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας (Νομική Υπηρεσία)**, στην οποία προωθούνται οι καταγγελίες που ετοιμάζουν οι Επιθεωρητές όταν διαπιστώνεται παράβαση της νομοθεσίας.
- **Το Αργηγείο Αστυνομίας**, στο οποίο προωθούνται οι καταγγελίες σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης και σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση πέραν της δικαιοδοσίας των επιθεωρητών.

5.3.2.2. Κατάλογος Σημείων Εισόδου για εισαγωγές από τρίτες χώρες

Κατά τη διάρκεια του 2012, στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργούσαν τα ακόλουθα Σημεία Εισόδου για τις διάφορες ζωοτροφές, προσθετικά των ζωοτροφών και προμίγματα:

- Λιμάνι Λεμεσού
- Λιμάνι Λάρνακας
- Αεροδρόμιο Λάρνακας
- Λιμάνι Βασιλικού

5.3.2.3. Κατάλογος Σημείων Εισόδου για εισαγωγές από τρίτες χώρες

Κατά τη διάρκεια του 2012, στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργούσαν τα ακόλουθα Σημεία Εισόδου για τις διάφορες ζωοτροφές, προσθετικά των ζωοτροφών και προμίγματα:

- Λιμάνι Λεμεσού
- Λιμάνι Λάρνακας
- Αεροδρόμιο Λάρνακας
- Λιμάνι Βασιλικού

5.3.2.3 Εκπαίδευση

Τα προγράμματα εκπαίδευσης για το 2012 ήταν τα ακόλουθα:

1. Εκπαίδευση στο εσωτερικό και εξωτερικό επιθεωρητών σε θέματα HACCP.

2. Εκπαίδευση στο εξωτερικό επιθεωρητών με θέμα “Feed Law” στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος “Better Training for Safer Food”.
3. Εκπαίδευση στο εσωτερικό σε θέματα Νομοθεσίας
4. Εκπαίδευση στο εσωτερικό και εξωτερικό σε θέματα Δειγματοληψίας

5.3.2.4 Ετοιμασία εκπαιδευτικών και ενημερωτικών φυλλαδίων

Έχουν ετοιμαστεί από τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών και δημοσιεύτηκαν στον εγχώριο τύπο τα ακόλουθα άρθρα:

- Η χρήση των προσθετικών ουσιών στη διατροφή των ζώων
- Διοξίνες στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές.

Τα φυλλάδια αυτά βρίσκονται διαθέσιμα σε έντυπη μορφή στα γραφεία του Τμήματος Γεωργίας και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα <http://www.moa.gov.cy/da>

Στις πιο πάνω συνάντησεις συμμετέχουν Λειτουργοί του Κλάδου, οι οποίοι προετοιμάζονται ανάλογα και είναι ενήμεροι για τα θέματα που συζητούνται. Στις συναντήσεις οι οποίες αφορούν την εφαρμογή της νομοθεσίας περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών, μεταξύ άλλων γίνεται ανάλυση και διεξοδική συζήτηση για τα πιο κάτω θέματα:

- Αιτήσεις για έγκριση προσθετικών με βάση το Άρθρο 4 και 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1831/2003.
- Παρουσίαση της προόδου όσον αφορά τη μελέτη των φακέλων που έχουν υποβληθεί προς έγκριση για διάφορα προσθετικά των ζωοτροφών και χρήση τους για διάφορα είδη ζώων.
- Ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη διαδικασία επαναξιολόγησης και απόσυρσης ορισμένων προσθετικών από την αγορά (σύμφωνα με το άρθρο 10 (5) του Κανονισμού (ΕΚ) 1831/2003.
- Θέματα που αφορούν τις ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές.
- Διάφορα άλλα θέματα που αφορούν την Διατροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων.

Μετά την συνάντηση όλοι οι επιθεωρητές ενημερώνονται ανάλογα. Τα θέματα επίσης των συναντήσεων μπορεί να τα βρεί κάποιος μέσω της ιστοσελίδας:

<http://www.ec.europa.eu>

5.3.3 Έλεγχοι

5.3.1 Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 4(6) του Κανονισμού 882/2004 που ορίζει ότι οι Αρμόδιες Αρχές των κρατών μελών δέχονται εσωτερικούς ελέγχους και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα βάσει των αποτελεσμάτων, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι του πιο πάνω Κανονισμού.

Ο έλεγχος γίνεται κάτω από διαφανείς διαδικασίες και σύμφωνα με το πρόγραμμα που καταρτίζεται σε συνεργασία με τον εκάστοτε Προϊστάμενο του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών.

Στόχος του ελέγχου είναι η εξακρίβωση της εφαρμογής των περί «Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσης) Νόμων του 1993 έως 2007 καθώς και του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου που καταρτίζεται με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού 882/2004/ΕΚ, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη Νομοθεσία περί Ζωοτροφών και Τροφίμων και προς τους Κανόνες για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων.

Μετά τη διενέργεια του εσωτερικού ελέγχου αποστέλλεται προκαταρκτική έκθεση του Εσωτερικού Ελεγκτή που περιλαμβάνει τα ευρήματα του ελέγχου, (επιβεβαίωση αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας), εισηγήσεις για βελτίωση των εργασιών του Κλάδου καθώς και τα αποτελέσματα της διερεύνησης εφαρμογής των εισηγήσεων για βελτίωση των εργασιών του Κλάδου.

Επιπλέον, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου διενεργεί έλεγχο επαλήθευσης εφαρμογής μηνιαίων προγραμμάτων ελέγχου στον Κλάδο Ελέγχου Ζωοτροφών. Προγραμματίζονται απροειδοποίητοι έλεγχοι με βάση τα μηνιαία προγράμματα επιθεωρήσεων στις μηνιαίες εκθέσεις δραστηριοτήτων που υποβάλλονται στη Διευθύντρια για ενημέρωση.

5.3.2.Αποστολές FVO κατά το έτος 2011

Κατά το έτος 2012 δεν έχουν διενεργηθεί επιθεωρήσεις από το FVO.

5.3.3 Κριτήρια που ακολουθούνται για την κατάρτιση του Προγράμματος Ελέγχου

(i) Επίσημοι Έλεγχοι - Γενικές πληροφορίες και Πρόγραμμα Επιθεώρησης

Τα αποτελέσματα των ελέγχων για το 2012 υποδεικνύουν σε γενικές γραμμές ότι το επίπεδο λειτουργίας των επιχειρήσεων σε όλους τους τομείς είναι ικανοποιητικό.

Οι επίσημοι έλεγχοι καλύπτουν όλα τα είδη ζωοτροφών, πρώτες ύλες, συμπληρωματικές ζωοτροφές, αυτούσια προσθετικά και προμίγματα και περιλαμβάνουν τον έλεγχο της ταυτότητας, ποιότητας, προέλευσης, της διαδικασίας παρασκευής, της σήμανσης, της συσκευασίας, της κυκλοφορίας, της αποθήκευσης καθώς και της χρήσης των εν λόγω ζωοτροφών. Όλοι οι πιο πάνω παράμετροι καλύπτονται στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεώρησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον έλεγχο ποιότητας των ζωοτροφών και προσθετικών των ζωοτροφών και στη διαδικασία παρασκευής σε σχέση κυρίως με την εγγραφή/έγκριση εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων.

Οι Επιθεωρητές προβαίνουν στους παρακάτω τύπους ελέγχων:

- Έλεγχο της γραπτής δήλωσης (σήμανσης) του υλικού, έλεγχο για να διαπιστωθεί κατά πόσο όλες οι λεπτομέρειες της γραπτής δήλωσης συνάδουν με το όνομα του υλικού, έλεγχο της φύσης, σύστασης και ποιότητας του υλικού καθώς και έλεγχο για να επιβεβαιωθεί ότι υλικά που προέρχονται από την Ε.Ε. παρασκευάζονται από εγγεγραμμένες ή εγκεκριμένες εγκαταστάσεις (Κανονισμοί (ΕΚ) αρ. 183/2005 και 767/2009).
- Για υλικά από τρίτες χώρες, διενεργείται πάντοτε έλεγχος των εγγράφων κάθε παρτίδας και δειγματοληπτικός έλεγχος αντιστοιχίας για να εξακριβωθεί η καταγωγή, η φύση, η σύσταση τους. Γίνονται επίσης φυσικοί έλεγχοι, των οποίων η συχνότητα εξαρτάται από τη χώρα προέλευσης του υλικού (ζωοτροφής, προσθετικού ή προμίγματος), τους κινδύνους που συνδέονται με διάφορα υλικά, τους ελέγχους που έχει διενεργήσει η επιχείρηση ζωοτροφών που εισάγει τα υλικά, τις εγγυήσεις που έχει χορηγήσει η αρμόδια αρχή της τρίτης χώρας καταγωγής, τις διάφορες πληροφορίες που υπάρχουν (RASFF, Κανονισμός (ΕΚ)669/2009) και την υπάρχουσα εμπειρία βασισμένη στην ανάλυση επικινδυνότητας. Για υλικά που προέρχονται από την Ε.Ε. πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος τόσο κατά την εκφόρτωση όσο και στον τόπο προορισμού. Οι έλεγχοι γίνονται με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας τις υπάρχουσες πληροφορίες (RASFF) και την υπάρχουσα εμπειρία για το συγκεκριμένο υλικό.
- Έλεγχος των προαπαιτούμενων για έγγραφη ή έγκριση εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων.
- Έλεγχο όσον αφορά τις συνθήκες αποθήκευσης και χρήσης των ζωοτροφών και κυρίως των προσθετικών και προμιγμάτων στους εμπορικούς μύλους και στις κτηνοτροφικές μονάδες με έμφαση στα προσθετικά, στις απαγορευμένες και ανεπιθύμητες ουσίες.
- Έλεγχο της σύστασης και ποιότητας (περιεκτικότητα θρεπτικών συστατικών, προσθετικών, ανεπιθύμητων ουσιών, κ.λ.π.).

Εντός του 2012 πέραν του 80% των αναγκών της Κύπρου σε πρώτες ύλες και όλες οι ανάγκες σε προσθετικά, έχουν καλυφθεί μέσω των Κοινοτικών αφίξεων και από εισαγωγές από τρίτες χώρες, ενώ αρκετές ήταν και οι αφίξεις συμπληρωματικών ζωοτροφών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους ελέγχους των εισαγόμενων προϊόντων στα Σημεία Εισόδου, ενώ τα υλικά από την Κοινότητα ελέγχονται στον τόπο προορισμού. Επιπρόσθετα, έλεγχοι διενεργούνται και στις εγχώρια παραγόμενες πρώτες ύλες, σύνθετες ζωοτροφές και προμίγματα.

Για τον αποδοτικότερο έλεγχο των υλικών που προέρχονται από την Ε.Ε., η αρμόδια αρχή της Κύπρου κάνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) με αρ. 882/2004 σύμφωνα με τις οποίες, οι έμποροι ζωοτροφών πρέπει να υποβάλουν εκ των προτέρων γνωστοποίηση για άφιξη στην Κύπρο οποιασδήποτε ζωοτροφής, προσθετικού ή προμίγματος, ώστε να διευκολύνεται ο προγραμματισμός των επιθεωρήσεων στον τόπο προορισμού. Οι πρώτες ύλες ζωοτροφών, οι σύνθετες ζωοτροφές, τα προσθετικά και τα προμίγματα ελέγχονται επίσης στις εγκαταστάσεις των ενδιάμεσων, στους εμπορικούς μύλους παρασκευής ζωοτροφών και στους μύλους ζωοτροφών στις κτηνοτροφικές μονάδες. Κατά τους ελέγχους αυτούς γίνονται τυχαίες δειγματοληψίες ή δειγματοληψίες που καθορίζονται με βάση την επικινδυνότητα ενός υλικού ή σχετικές πληροφορίες που λαμβάνονται από το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF) της Ε.Ε. ή άλλες πληροφορίες.

Κάθε πρόσωπο που προτίθεται να εισάξει υλικό από τρίτη χώρα πρέπει να αιτηθεί Έγκριση Εισαγωγής Υλικών. Για να εκδοθεί η εν λόγω έγκριση από το Συμβούλιο, θα πρέπει να προσκομιστούν στους Επιθεωρητές Ζωοτροφών οι ακόλουθες πληροφορίες:

- το όνομα του υλικού σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας,
- το καθαρό βάρος του υλικού,
- το είδος της συσκευασίας του υλικού (σε κιβώτια, σάκους, εμπορευματοκιβώτια και το καθαρό βάρος κάθε εμπορευματοκιβωτίου, σάκου ή κουτιού)
- το όνομα του αποστολέα ή του εξαγωγέα,
- η χώρα προέλευσης,
- τα συστατικά της ζωοτροφής (όταν είναι σύνθετη) με την εκατοστιαία κατά βάρος σύσταση της σε πρώτες ύλες
- τα συνοδευτικά έγγραφα (τιμολόγιο, πιστοποιητικό ανάλυσης και σήμανση που πρόκειται να συνοδεύει κάθε υλικό)
- η ημερομηνία και το σημείο άφιξης του υλικού.

Κατά το 2012, για τον καταρτισμό του ετήσιου προγράμματος ελέγχου, ακολουθήθηκαν τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ο όγκος της ετήσιας χρήσης των διαφόρων ειδών υλικών και η σημασία και συνεισφορά του καθενός στον τομέα της κτηνοτροφίας
- Η χώρα προέλευσης των υλικών. Τα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες (ιδιαίτερα τα υλικά από Κίνα, Ιαπωνία, Μολδαβία και Ινδία) υπόκεινται σε αυξημένους ελέγχους. Η ανάλυση κινδύνου με βάση προηγούμενες παραβάσεις της νομοθεσίας. Οι έλεγχοι είναι πιο αυστηροί για υλικά από συγκεκριμένες χώρες ή εγκαταστάσεις ή που προέρχονται από συγκεκριμένους διανομείς που στο παρελθόν είχαν παρουσιάσει προβλήματα ανεπιθύμητων ουσιών (βαρέων μετάλλων και μυκοτοξινών), μη επιτρεπόμενων αντιμικροβιακών ουσιών, παρουσία κτηνιατρικών φαρμάκων και προβλήματα στην ποιότητα και τη συγκέντρωση θρεπτικών συστατικών. Οι πληροφορίες για τα υλικά αυτά στηρίζονται στα αποτελέσματα του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης και στις προειδοποιήσεις μέσω του RASFF. Από το τέλος Μαΐου 2008, όπου εμφανίστηκε το πρόβλημα με την αφλατοξίνες M1 στο γάλα, σαν αποτέλεσμα της χρήσης μολυσμένων με αφλατοξίνη B1 ζωοτροφών, μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2012, ελέγχονταν όλες οι ζωοτροφές που έφθαναν στην Κύπρο (σπόροι σιτηρών και ελαιούχοι σπόροι, τα προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών). Τον Σεπτέμβριο του 2012 πραγματοποιήθηκε ανάλυση κινδύνου και αξιολογήθηκαν οι διάφορες πρώτες ύλες με βάση την επικυδυνότητα τους. Με βάση την αξιολόγηση αυτή, οι διάφορες πρώτες ύλες κατατάχθηκαν σε υλικά υψηλού, μέτριου και χαμηλού κινδύνου και με βάση την κλατάταξη αυτή πραγματοποιούνται και οι δειγματοληψίες.

Προγράμματα Ελέγχου κατά το 2012

Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται ο ποιοτικός έλεγχος των ζωοτροφών, των προσθετικών και των προμιγμάτων (δειγματοληψίες) για το 2012. Έγιναν πολύ περισσότερες δειγματοληψίες πρώτων υλών και συμπληρωματικών ζωοτροφών για γαλακτοφόρα ζώα, για εντοπισμό αφλατοξίνης B1, σε σχέση με τις προγραμματισμένες. Λεπτομέρειες για τις δειγματοληψίες και τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων φαίνονται αναλυτικά στο

Παράρτημα (Πίνακες 9, 10, 11, 12, και 13. Οι έλεγχοι σημάνσεων φαίνονται στον Πίνακα 17). Ο Πίνακας 2 παρουσιάζει τις επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών, προμιγμάτων και τους ενδιάμεσους για το 2012 καθώς και στα διάφορα σημεία Εισόδου. Οι επιθεωρήσεις αφορούσαν κυρίως ελέγχους σε εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, κατάσταση αποθήκευσης, προσωπικό, διαδικασίες παραγωγής, σημάνσεις, ποιοτικό έλεγχο, διάφορα έγγραφα και μητρώα παραλαβής και χρήσης. Συμπεριλαμβάνονται επίσης και διάφορες επιθεωρήσεις για δειγματοληψία στα σημεία εισόδου Λάρνακας, Βασιλικού και αεροδρομίου Λάρνακας. Το σημείο εισόδου Λεμεσού δεν συμπεριλαμβάνεται καθότι στελεχώνεται σε μόνιμη βάση από Επιθεωρητή Ζωοτροφών.

Πίνακας 1: Ποιοτικός έλεγχος των ζωοτροφών και των προσθετικών των ζωοτροφών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012 (Δειγματοληψίες και Αναλύσεις)

Έλεγχος Υλικών	Συχνότητα/ Αναλύσεις εντός του έτους	Ανεπιθύμητες Ουσίες	Προσθετικά	Αναλυτικές Ουσίες	Άλλα
Πρώτες ύλες					
Αραβόσιτος	323	B1, Ζεαραλενόνη		Υγρασία	
Βιολογικός Αραβόσιτος	32	B1		Υγρασία	
Βαμβακόσπορος	108	B1			
Γλουτένη Αραβοσίτου	30	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος		Πρωτεΐνη	
Εκχυλισμένο Μερικώς Αποφλοιωμένο Άλευρο Ηλιανθόσπορου	71	B1		Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη, Τέφρα, Κυτταρίνη, Ακ. Έλαια και Λίπη	
Μερικώς Αποφλοιωμένο Άλευρο Ηλιανθόσπορου	6	B1		Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη	
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξης Αραβοσίτου	5	B1			
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξης Σιταριού	15	B1		Πρωτεΐνη	
Εκχυλισμένο Καβουρδισμένο Αποφλοιωμένο Σογιάλευρο	173	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος		Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη	
Εκχυλισμένο Καβουρδισμένο Σογιάλευρο	121	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος, Μελαμίνη		Πρωτεΐνη	Μη - Επιτρεπ. ΓΤΟ, Επιτρεπ. ΓΤΟ
Βιολογική Σόγια	27	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος, Μελαμίνη			
Ενσίρωμα	2	B1			
Ενσίρωμα Triticale	1	B1			
Ενσίρωμα Αραβοσίτου	3	B1			

Έλεγχος Υλικών	Συχνότητα/ Αναλύσεις εντός του έτους	Ανεπιθύμητες Ουσίες	Προσθετικά	Αναλυτικές Ουσίες	Άλλα
Θραύσματα Ρυζιού	3	Οργανοφωσφορικά Φυτοφάρμακα			
Κριθάρι	29	B1, Ζεαραλενόνη			
Λιπαρά Οξέα	2	Διοξίνες, Πολυχλωριωμένα Διφαινύλια			
Μηδικάλευρο	46	B1	Ουρία	Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη, Τέφρα αδιάλυτη στο HCL	
Μίγμα Αραβοσίτου - Ηλιανθόσπορου	1	B1			
Οργανικό Σογιάλευρο	9	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος, Μελαμίνη			
Πίτυρα Σιταριού	13	B1			
Πλάκουντες Έκθλιψης Ηλιόσπορου	14	B1		Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη, Ακ. Έλαια και Λίπη	
Πούλπα (Σακχαρο)τεύτλων	19	B1, Ζεαραλενόνη		Τέφρα αδιάλυτη στο HCL	
Σανός	1	B1			
Σανός από Φυσιτικές	1	B1			
Σανός βρώμης και κριθαριού	1	B1			
Σιτάρι κτηνοτροφικό (μαλακό)	30	B1, Ζεαραλενόνη			
Συμπύκνωμα Πρωτεϊνών από σπέρματα σόγιας	28	Μικροβιολογικός Έλεγχος		Πρωτεΐνη	
Σύνολο	1070				
Σύνθετες Ζωοτροφές					

Έλεγχος Υλικών	Συχνότητα/ Αναλύσεις εντός του έτους	Ανεπιθύμητες Ουσίες	Προσθετικά	Αναλυτικές Ουσίες	Άλλα
Πλήρης Ζωοτροφή για μεγάλα πουλιά	4		Χαλκός, Ψευδάργυρος	Πρωτεΐνη, Τέφρα	
Πλήρης Ζωοτροφή για αγελάδες	3	B1			
Πλήρης Ζωοτροφή για κοτόπουλα	15	Μικροβιολογικός έλεγχος	Χαλκός	Πρωτεΐνη, Ασβέστιο, Τέφρα, Λίπος	
Πλήρης Ζωοτροφή για αιγοπρόβατα	1	B1			
Πλήρης Ζωοτροφή για κουνέλια	4			Πρωτεΐνη, Ασβέστιο, Τέφρα, Λίπος	
Πλήρης Ζωοτροφή για περιστέρια	6			Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη, Φωσφόρο, Ασβέστιο, Τέφρα αδιάλυτη στο HCL, Λίπος	
Πλήρης Ζωοτροφή για χοίρους πάχυνσης	6		Χαλκός, Ψευδάργυρος		
Συμπληρωματική Ζωοτροφή για Αιγοπρόβατα	11	B1, Μικροβιολογικός Έλεγχος, Ζεαραλενόνη, Χαλκός		Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη	
Συμπληρωματική Ζωοτροφή για Αγελάδες	2	B1			
Συμπληρωματική Ζωοτροφή για Αμνοερίφια	6			Πρωτεΐνη, Κυτταρίνη, Φωσφόρο, Ασβέστιο, Τέφρα αδιάλυτη στο HCL, Λίπος	
Σύνολο	58				
Αυτούσια Προσθετικά					
Οξείδιο του Μαγγανίου	2	Κάδμιο, Μόλυβδος			
Σύνολο	2				
Γενικό Σύνολο	1130				

Πίνακας 2: Επιθεώρηση των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012

A/A	Εγκαταστάσεις και ενδιάμεσοι που επιθεωρήθηκαν	Σύνολο Εγκεγραμένων/Εγκεκριμένων Εγκαταστάσεων	Αριθμός Εγκαταστάσεων που επιθεωρήθηκαν
1	Εμπορικοί Μύλοι Ζωοτροφών	42	100
2	Μύλοι σε χοιροστάσια	66	54
3	Μύλοι σε πτηνοτροφία	49	26
4	Μύλοι σε βουστάσια	110	88
5	Παρασκευαστές προμιγμάτων	3	5
6	Ενδιάμεσοι	37	57
7	Άλλοι Μύλοι/Εγκαταστάσεις	12	17
8	Λιμάνι/Αεροδρόμιο	4	119
9	Πρωτογενής Παραγωγή	0	2
	Σύνολο	323	468

(ii). Έλεγχοι που πραγματοποιούνται σε σχέση με αντίστοιχες Οδηγίες και Κανονισμούς.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 (για τα προσθετικά των ζωοτροφών)

Η επιθεώρηση των προσθετικών ουσιών στοχεύει στην εξασφάλιση της ορθής σήμανσης και ότι μόνο επιτρεπόμενα προσθετικά των ζωοτροφών πωλούνται και χρησιμοποιούνται. Επίσης εξασφαλίζεται ότι η χρήση τους πραγματοποιείται όπως ορίζεται από τη νομοθεσία με βάση τους ειδικούς όρους έγκρισης όπως η δοσολογία, το είδος, η κατηγορία του ζώου κ.λ.π. Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν σε όλα τα στάδια που αφορούν της διατροφικής αλυσίδας από την παρασκευή/ εισαγωγή/ είσοδο των προσθετικών ουσιών και των προμιγμάτων τους στην Κυπριακή Δημοκρατία, μέχρι την τελική χρήση σε επίπεδο κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Κατά το 2012 οι αναλύσεις επικεντρώθηκαν στον έλεγχο της συγκέντρωσης των ιχνοστοιχείων, των βιταμινών και της παρουσίας διοξινών, βαρέων μετάλλων, μη επιτρεπόμενων προσθετικών, καθώς επίσης και το είδος και τα επίπεδα των αντιμικροβιακών προσθετικών στις σύνθετες ζωοτροφές σε εμπορικούς μύλους και σε μύλους για ιδίαν χρήση (πτηνοτροφεία, χοιροστάσια, βουστάσια).

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2009) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την διάθεση στην αγορά και την χρήση ζωοτροφών

Ο Κανονισμός αυτός μπήκε σε εφαρμογή με στόχο να εξασφαλίσει ότι μόνο επιτρεπόμενα προϊόντα διακινούνται εντός της Ε.Ε. ή εισάγονται από τρίτες χώρες και ότι αυτά χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης τους και ότι η συγκέντρωσή τους τόσο σε προμείγματα όσο και σε σύνθετες ζωοτροφές είναι σύμφωνα με τη σήμανση.

Η Κύπρος προμηθεύεται τουλάχιστον το 80% των σιτηρών (ανάλογα με το ποσοστό της βροχόπτωσης) και το σύνολο των υπολοίπων πρώτων υλών των ζωοτροφών, τόσο από τρίτες χώρες όσο και από την Κοινότητα. Οι επιθεωρήσεις που πραγματοποιούνται στα Σημεία Εισόδου, περιλαμβάνουν ελέγχους εγγράφων, αντιστοιχίας, φυσικούς και δειγματοληπτικούς ελέγχους. Τα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες ελέγχονται στα Σημεία Εισόδου σε ποσοστό 100% και δειγματοληπτούνται σε πολύ υψηλό ποσοστό, δίδοντας ιδιαίτερη σημασία σε χώρες και υλικά "υψηλού κινδύνου". Τα υλικά που προέρχονται από την Ε.Ε. ελέγχονται στα Σημεία Εισόδου (κυρίως τα υλικά υψηλού κινδύνου) και στους χώρους τελικού προορισμού μετά από την υποβολή σχετικής Γνωστοποίησης Άφιξης Υλικών στο Τμήμα Γεωργίας από τους εμπόρους. Κατά το 2012 και στις δύο περιπτώσεις, τα υλικά ελέγχθηκαν για υγρασία, τέφρα αδιάλυτη στο υδροχλωρικό οξύ, μυκοτοξίνες, Γ.Τ.Ο. μικροοργανισμούς, υπολείμματα φυτοφαρμάκων, βαρέα μέταλλα, διοξίνες και άλλες ανεπιθύμητες ουσίες (Πίνακας 1. Ποιοτικός Έλεγχος Υλικών για το 2012). Οι πρώτες ύλες ζωοτροφών επιθεωρήθηκαν επίσης για την ορθότητα της σήμανσης και λήφθηκαν δείγματα για χημικές αναλύσεις.

Ο έλεγχος της σήμανσης εστιάστηκε στα εξής σημεία:

- την αναγραφή των πρώτων υλών κατά φθίνουσα σειρά, στα συστατικά των σύνθετων ζωοτροφών που προορίζονται για παραγωγικά ζώα. Σημειώνεται ότι πραγματοποιήθηκε έλεγχος τόσο της σήμανσης όσο και της εγκυρότητας των ενδείξεων με βάση τα σχετικά με την παρασκευή των ζωοτροφών έγγραφα,
- την απαρίθμηση των πρώτων υλών στα συστατικά των σύνθετων ζωοτροφών που προορίζονται για παραγωγικά ζώα με βάση την ειδική τους ονομασία και την αναγραφή του αρ. αναφοράς της παρτίδας

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 574/2011 σχετικά με τις ανεπιθύμητες ουσίες στη διατροφή των ζώων.

Κατά το 2012, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις πρώτες ύλες ζωοτροφών, στα προσθετικά και τα προμείγματα προερχόμενα από τρίτες χώρες “υψηλού κινδύνου”. Έγιναν επίσης επιθεωρήσεις σε ζωοτροφές προερχόμενες από την Ε.Ε. μετά από σχετική ενημέρωση - ειδοποίηση μέσω του συστήματος RASFF, για τη διακίνηση ζωοτροφών σε χώρες της Ε.Ε. με συγκεκριμένα προβλήματα (ανεπιθύμητες, απαγορευμένες ουσίες κ.λ.π.). Έγιναν αναλύσεις για βαρέα μέταλλα, μυκοτοξίνες, διοξίνες και Γ.Τ.Ο.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 669/2009 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά το αυξημένο επίπεδο των επίσημων ελέγχων στις εισαγωγές ορισμένων ζωοτροφών και τροφίμων μη ζωικής προέλευσης

Κατά το 2012 τηρήθηκαν αυξημένα επίπεδα επαγρύπνησης για εισαγωγές ζωοτροφών, προσθετικών ή προμιγμάτων από χώρες τις Ασίας με βάση τον πιο πάνω Κανονισμό. Για το σκοπό αυτό και εφόσον υπάρχουν τέτοιες εισαγωγές, ετοιμάζονται ανά τρίμηνο εκθέσεις όπου γίνεται αναφορά στα ευρήματα των ελέγχων τα οποία μετέπειτα κοινοποιούνται στις Υγειονομικές Υπηρεσίες του υπουργείου Υγείας, που είναι το σημείο επαφής. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες αφού λάβουν όλες τις σχετικές πληροφορίες από το Τμήμα Γεωργίας, ετοιμάζουν την σχετική αναφορά την οποία αποστέλλουν/ κοινοποιούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα και με το άρθρο 15 του προαναφερθέντος κανονισμού.

Απόφαση 2008/921/ΕΚ για την τροποποίηση της απόφασης 2008/798/ΕΚ

Το άρθρο 53 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 προβλέπει τη δυνατότητα θέσπισης κατάλληλων κοινοτικών μέτρων έκτακτης ανάγκης για τρόφιμα και ζωοτροφές που εισάγονται από τρίτες χώρες προκειμένου να προστατευθεί η ανθρώπινη υγεία, η υγεία των ζώων ή το περιβάλλον, όταν ο κίνδυνος δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ικανοποιητικά με τα μέτρα που έχουν λάβει μεμονωμένα τα κράτη μέλη. Η απόφαση αυτή εφαρμόζεται άμεσα στα προϊόντα όλων των αποστολών, καταγωγής ή προέλευσης Κίνας, τροφίμων ή ζωοτροφών που περιέχουν γάλα, γαλακτοκομικά προϊόντα, σόγια ή προϊόντα με βάση τη σόγια.

Κατά τη διάρκεια του 2012 εισήχθησαν πέντε φορτία, 260 τόνων οργανικού σογιάλευρου από Κίνα. Όλα τα φορτία είχαν ελεγχθεί ως προς την ταυτότητα τους αλλά και εγγράφα τους. Τα φορτία είχαν επίσης δειγματοληφθεί και δεσμευτεί μέχρι την αποπεράτωση των εργαστηριακών αναλύσεων και την διάθεση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών δοκιμών.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 183/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Ιανουαρίου 2005 περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών εφαρμόζονται κατά την έγκριση και την εγγραφή εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων.

Οι επιθεωρήσεις που έγιναν το 2012 επικεντρώθηκαν κυρίως στον έλεγχο της εναρμόνισης με τις διατάξεις της νομοθεσίας που αφορούν τις εγκρίσεις και τις εγγραφές των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων. Αυτές οι επιθεωρήσεις έγιναν απροειδοποίητα ή μετά από προειδοποίηση του ενδιαφερομένου για να εξασφαλιστεί ότι οι υπεύθυνοι των εγκαταστάσεων και το προσωπικό θα ήταν παρόν κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης. Η αξιολόγηση των επιθεωρηθέντων τυποποιήθηκε με ένα κατάλογο από ερωτήσεις που αφορούν τα κρίσιμα σημεία (check list). Μετά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αυτού, εντοπίζονται και καταγράφονται σε ειδικό έντυπο οι ελλείψεις, αντίγραφο του οποίου δίδεται στον ενδιαφερόμενο μαζί με χρονοδιάγραμμα. Εκτός από τις επιθεωρήσεις στις οποίες είχε προηγηθεί προειδοποίηση, έγινε και αριθμός

επιθεωρήσεων χωρίς προειδοποίηση, οι οποίες είχαν σαν στόχο τον έλεγχο του βαθμού συμμόρφωσης με την νομοθεσία. Συγκεκριμένα, ελέγχθηκαν τα ακόλουθα:

- Εφαρμογή των διαδικασιών και των αρχών HACCP (όπου απαιτείται)
- Κτιριακές εγκαταστάσεις (σχεδιασμός, υποδομή και λειτουργία, μητρώα καθαριότητας και συντήρησης)
- Προσωπικό (καθήκοντα, προσόντα, πείρα, εκπαίδευση)
- Παραγωγή (καθορισμός προσώπου υπεύθυνου για την παραγωγή, καταγραφή της διαδικασίας παραγωγής, τεχνικές πληροφορίες για τα μηχανήματα κ.λ.π.).
- Έλεγχος ποιότητας (καθορισμός προσώπου υπεύθυνου για τον ποιοτικό έλεγχο, καταρτισμός προγράμματος ποιοτικού ελέγχου, συνθήκες αποθήκευσης, διατήρηση των δειγμάτων, τήρηση αρχείων, ζυγαριές κ.λ.π.)
- Αποθήκευση (έλεγχος των αποθηκευτικών χώρων, σήμανση των πρώτων υλών και των τελικών σύνθετων ζωοτροφών, πρόληψη επιμολύνσεων)
- Τήρηση μητρώων
- Ανάκληση προϊόντων (σύστημα ανάκλησης, καταγγελίες, μητρώα)
- Προληπτικά μέτρα και αναμενόμενη επιμέλεια (αποτελέσματα αναλύσεων πρώτων υλών και τελικών προϊόντων, έλεγχοι).

Ο έλεγχος των κριτηρίων (check list) που έχουν τεθεί για τις επιθεωρήσεις, αναθεωρείται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο όπως υποδεικνύεται στο ετήσιο πρόγραμμα επιθεώρησης για τις εγκαταστάσεις και τους ενδιάμεσους.

Για να υπάρχει ομοιομορφία των στοιχείων που κρατούνται από τις εγκαταστάσεις και τους ενδιάμεσους και για τη διευκόλυνση των ελέγχων από τους Επιθεωρητές, το Τμήμα Γεωργίας ετοίμασε και διάνειμε στους ενδιαφερόμενους μητρώα για:

- έλεγχο της ομοιομορφίας ανάμειξης του μίξερ και βαθμονόμηση ζυγαριών
- συντήρηση και έλεγχο των μηχανημάτων και του εξοπλισμού
- ποιοτικό έλεγχο (δειγματοληψίες και αναλύσεις των πρώτων υλών, συμπληρωματικών ζωοτροφών και τελικών προϊόντων)
- παρασκευή και διάθεση σύνθετων ζωοτροφών κ.λ.π.
- κάρτες εργασίας
- βιβλίο παραπόνων

Στην Κύπρο λειτουργούν περίπου 15,000 επιχειρήσεις που έχουν σχέση και ασχολούνται με την προμήθεια, παραγωγή ζωοτροφών για παραγωγικά ζώα. Αυτό περιλαμβάνει παραγωγούς πρώτων υλών, αγρότες (σιτηροπαραγωγούς), εμπορικούς μύλους, ενδιάμεσους και κτηνοτρόφους. Το Τμήμα Γεωργίας έχει καταρτίσει κατάλογο όλων των πιο πάνω οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα και με το άρθρο 19 του Καν. 183/2005/ΕΚ. Ο κατάλογος αυτός βρίσκεται στην ιστοσελίδα: www.moa.gov.cy/da (Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών).

Μικροβιολογικός Έλεγχος

Το πρόγραμμα ελέγχου στοχεύει στον έλεγχο των πρωτεϊνούχων ζωοτροφών φυτικής προέλευσης (σόγιας καβουρδισμένης ή μη, εκχυλισμένου καβουρδισμένου σογιάλευρου, ηλιανθάλευρου και μηδικής), προϊόντων

γάλακτος και σύνθετων ζωοτροφών. Επιπλέον ελέγχθηκαν τα μέτρα υγιεινής που λαμβάνονται από τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ζωοτροφών. Αξίζει να αναφέρουμε ότι ευθύνη επίσης για τον μικροβιολογικό έλεγχο βαραινεί τον υπεύθυνο κάθε εγκατάστασης σύμφωνα και με το άρθρο 5(3) του Κανονισμού (ΕΚ) 183/2005.

Επίσης, τονίζεται η αναγκαιότητα για ομοιόμορφη θέσπιση μικροβιολογικών κριτηρίων σε όλα τα κράτη μέλη και ότι αναμένουμε ακόμη από τα αρμόδια όργανα της Επιτροπής να θεσπίσουν μικροβιολογικά κριτήρια.

Από τα τέλη του 2009 έχουν υιοθετηθεί αυστηρότερα κριτήρια όσον αφορά τις υποχρεώσεις των εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων/ εγκεκριμένων εγκαταστάσεων για αυστηρότερους μικροβιολογικούς ελέγχους (π.χ. Σαλμονέλα).

5.3.4. Άλλες πληροφορίες

(i) Έλεγχοι (Audits)

Έλεγχος διεξάγεται σε όλα τα στάδια της αλυσίδας παραγωγής ζωοτροφών.

Στα στάδια αυτά περιλαμβάνεται η εισαγωγή, η παραγωγή πρώτων υλών, η παρασκευή σύνθετων ζωοτροφών, η κυκλοφορία, η σήμανση, η αποθήκευση και η χρήση όλων των ζωοτροφών, των προσθετικών ουσιών και των προμιγμάτων.

Όλες οι εγκεκριμένες/εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις και ενδιάμεσοι υπόκεινται επίσης σε έλεγχο του προγράμματος ποιοτικού ελέγχου, των μητρώων και άλλων αρχείων συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με τη λειτουργία και τη συντήρηση του εξοπλισμού. Ο έλεγχος των αρχείων των εισερχόμενων και εξερχόμενων προϊόντων είναι απαραίτητος για τη σωστή χρήση των προσθετικών και για την ιχνηλασιμότητα των προσθετικών, των πρώτων υλών και των σύνθετων ζωοτροφών. Ο έλεγχος των αρχείων και των μητρώων των ενδιάμεσων στοχεύει επίσης να διαπιστώσει εάν ποσότητα προσθετικών ουσιών και προμιγμάτων πωλήθηκε σε εγκαταστάσεις ή ενδιάμεσους οι οποίοι δεν κατέχουν την απαιτούμενη έγκριση ή εγγραφή.

(ii) Έλεγχοι στην παραγωγή και τη χρήση των ζωοτροφών, των προσθετικών και των προμιγμάτων συμπεριλαμβανομένου του ενδοκοινοτικού εμπορίου με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Δεδομένου ότι τα υλικά που προέρχονται από χώρες μέλη της Ε.Ε. μπορούν να ελεγχθούν στους χώρους του τελικού προορισμού, η αρμόδια αρχή της Κύπρου ζήτησε από όλους τους εμπόρους όπως αποστέλλουν Γνωστοποίηση Άφιξης Υλικών τουλάχιστον πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την άφιξη των υλικών στην Κύπρο. Οι γνωστοποιήσεις αυτές χρησιμεύουν στην καλύτερη οργάνωση των επιθεωρήσεων αλλά και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων. Τα στοιχεία που έχουν συλλεγεί κατά το 2012 παρουσιάζονται στον Πίνακα 3. Δεδομένου ότι κάποιοι έμποροι δεν υποβάλλουν τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις, αλλά και για σκοπούς επιβεβαίωσης των πληροφοριών, γίνεται η συλλογή των στοιχείων αυτών από τους Επιθεωρητές και στα Σημεία Εισόδου. Οι Επιθεωρητές στα Σημεία Εισόδου, ετοιμάζουν ένα κατάλογο άφιξης υλικών που διαβιβάζεται στα κεντρικά γραφεία με τηλεομοιότυπο ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για τον προγραμματισμό των επιθεωρήσεων στους χώρους του τελικού προορισμού. Εάν κατά την επιθεώρηση διαπιστωθεί ότι η σήμανση ή το ίδιο το προϊόν δεν πληρούν τις πρόνοιες της Νομοθεσίας, τότε αυτό δεσμεύεται μέχρι τη διόρθωση της σήμανσης ή την ολοκλήρωση της εργαστηριακής ανάλυσης. Εάν η ανάλυση δείξει ότι το υλικό δεν συμμορφώνεται με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας τότε αυτό καταστρέφεται ή επανεξάγεται στη χώρα καταγωγής ή δίνεται έγκριση για επεξεργασία του (θερμική ή χημική) όπου είναι δυνατό και ενημερώνεται άμεσα η Επιτροπή, μέσω του συστήματος RASFF.

Πίνακας 3. Άφιξη Κοινοτικών ζωοτροφών, αυτούσιων προσθετικών και προμιγμάτων κατά τη διάρκεια του 2012

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
Σπόροι Δημητριακών και Προϊόντα αυτών		
Αραβόσιτος	138964,78	49
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξης Αραβοσίτου	3150,00	1
Κριθάρι	133367,21	27
Κτηνοτροφικό Σιτάρι	32565,04	10
Πίτυρα Σιταριού	3167,60	3
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξης Σιταριού	1537,72	2
Ρύζι	24,19	1
Φύτρα Αραβοσίτου	19,50	1
Γλουτένη Αραβοσίτου	4686,56	4
Σύνολο	317482,60	98

Ελαιούχοι Σπόροι και Καρποί και Προϊόντα Αυτών		
Βαμβακόσπορος	615,56	9
Εκχυλισμένο Μερικώς Αποφλοιωμένο Άλευρο Ηλιανθόσπορου	8994,51	8
Εκχυλισμένο Καβουρδισμένο Αποφλοιωμένο Σογιάλευρο	15166,41	5
Εκχυλισμένο Καβουρδισμένο Σογιάλευρο	7271,96	4
Συμπύκνωμα Πρωτεϊνών από Σπέρματα Σόγιας	498,00	24
Σύνολο	32546,44	50

Κόνδυλοι, Ρίζες, Προϊόντα και Υποπροϊόντα Αυτών		
Μελάσα (Σάκχαρο) Τεύτλων	199,73	9
Σύνολο	199,73	9

Λοιποί Σπόροι και Καρποί, Προϊόντα και Υποπροϊόντα Αυτών		
Σανός Μηδικής	395,37	11
Μηδικάλευρο	7919,59	16
Σύνολο	8314,96	27

Προϊόντα Χερσαίων Ζώων		
Σκόνη Αποβουτυρωμένου Γάλακτος	18,00	2
Αιματάλευρο	34,70	8
Ζωικό Λίπος	4,80	2
Πλάσμα Αίματος	33,70	19
Σκόνη Χοιρινής Αιμογλοβίνης	291,73	14
Σύνολο	382,93	45

Ψάρια και άλλα Θαλάσσια Ζώα Προϊόντα και Υποπροϊόντα Αυτών		
---	--	--

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
Ιχθυάλευρο	12803,41	29
Ιχθυέλαιο	93,23	6
Σύνολο	12896,64	35

Ανόργανες Ύλες		
Μαγνήσιο	135,00	14
Μαγγάνιο	16,65	3
Οξειδίο του Πυριτίου	0,56	2
Ανθρακικό Ασβέστιο	93,12	4
Δισανθρακικό Νάτριο	806,90	32
Δισόξινο Φωσφορικό Κάλιο	0,20	1
Διοξείδιο του Πυριτίου	6,75	3
Χαλκός	22,73	3
Σίδηρος	200,85	13
Ψευδάργυρος	55,50	11
Φωσφορικό Διασβέστιο	17,50	1
Φωσφορικό Μονοασβέστιο	1313,60	45
Κοβάλτιο	2,50	1
Σελήνιο	2,55	3
Χλωριούχο Αμμώνιο	90,50	8
Θεικό Αμμώνιο	0,40	1
Προπιονικό Ασβέστιο	3,00	2
Ιώδιο	1,83	8
Χλωριούχο Κάλιο	0,30	1
Σύνολο	2770,44	156

Διάφορα		
Ζωντανή Ζύμη	11,53	13
Αδρανής Ζύμη	16,75	10
Λιπαρά Οξέα	41,58	2
Φυτικό Λίπος	38,44	14
Συμπυκνωμένες Ίνες	23,46	1
Δεξτρόζη	34,98	4
Γλυκερίνη	16,25	2
Γλουκασαμίνη	0,05	1
Χονδροειδίνη	0,05	1
Σύνολο	183,09	48
Σύνθετες Ζωοτροφές για Ζώα Συντροφιάς		
Σύνθετες Ζωοτροφές για σκύλους και γάτους	11645,31	371
Σύνθετες Ζωοτροφές για Πτηνά, Χελώνες, Ψάρια Γυάλας	7291,06	142
Σύνολο	18936,37	513

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
Συμπληρωματικές Ζωοτροφές για Παραγωγικά Ζώα		
Σ.Ζ. για όλα τα Ζώα	59,39	14
Σ.Ζ. για Αιγοπρόβατα	189,45	28
Σ.Ζ. για Αγελάδες	561,86	50
Σ.Ζ. για Μηρυκαστικά	106,20	19
Σ.Ζ. για Άλογα	17,07	4
Σ.Ζ. για Γουρούνια	2300,36	162
Σ.Ζ. για Κοτόπουλα	296,83	14
Υποκατάστατο γάλακτος για μηρυκαστικά	290,86	44
Υποκατάστατο γάλακτος για χοίρους	414,78	37
Σύνολο	4236,80	372,00

Πλήρης Ζωοτροφές για Παραγωγικά Ζώα		
Π.Ζ. για μηρυκαστικά	5,52	2
Π.Ζ. για Αγελάδες	3,50	2
Π.Ζ. για Κοτόπουλα	162,26	9
Π.Ζ. για Χοίρους	77,62	20
Π.Ζ. για Άλογα	14,29	1
Π.Ζ. για Αιγοπρόβατα	103,75	8
Σύνολο	366,94	42,00

Πλήρης Ζωοτροφές για Υδατοκαλλιέργειες		
Γεύμα Αλγών	1,32	3
Σύνολο	1,32	3

Προσθετικές Ουσίες (Αυτούσια Προσθετικά και Προμίγματα)		
Ενζυμα	46,03	32
Συντηρητικά	77,91	24
Ρυθμιστές Οξύτητας	49,38	5
Φυτάση	1,20	3
Συνδετικές, Αντισυσσωματικές και πηκτικές Ουσίες	47,89	15
Φυσικά Προϊόντα Βοτανικός Καθορισμένα	0,60	2
Πρόμιγμα Βιταμινών και Ιχνοστοιχείων για Χοίρους	0,50	1
Πρόμιγμα Βιταμινών για Κοτόπουλα	23,78	20
Πρόμιγμα Βιταμινών για Μηρυκαστικά	23,06	12
Πρόμιγμα Βιταμινών για Αγελάδες	67,85	29
Πρόμιγμα Βιταμινών για Αιγοπρόβατα	4,00	4
Πρόμιγμα Βιταμινών για Άλογα	1,72	5
Πρόμιγμα Βιταμινών για Κουνέλια	0,75	1
Πρόμιγμα Βιταμινών και Ιχνοστοιχείων για όλα τα ζώα	341,36	69
Πρόμιγμα Δεσμευτικών Ουσιών	55,38	6
Κοκκιδιοστατικά	20,28	43
Αισθητικές Πρόσθετες Ύλες	11,74	36

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
Βιοτίνη	3,69	24
Ινοσιτόλη	3,30	3
Φολικό Οξύ	2,13	21
Βιταμίνη Α	13,56	32
Βιταμίνη Β	0,84	5
Βιταμίνη Β1	3,57	26
Βιταμίνη Β2	8,10	24
Βιταμίνη Β3	43,57	33
Βιταμίνη Β5	0,45	4
Βιταμίνη Β6	4,43	23
Βιταμίνη Β9	0,07	2
Βιταμίνη Β12	3,17	27
Βιταμίνη C	18,50	6
Βιταμίνη D	8,06	36
Βιταμίνη E	152,49	39
Βιταμίνη Κ	13,03	28
Βεταΐνη	40,40	9
Βενζοϊκό Οξύ	1,38	1
Παντοθενικό Οξύ	13,68	20
Προπυλενική Γλυκόλη	10,00	1
Σύνολο	1117,85	671

Αμινοξέα		
Λυσίνη	108,00	10
Μεθειονίνη	203,43	28
Χολίνη	24,10	11
Θρεονίνη	26,00	5
Τρυπτοφάνη	1,85	10
Γλυκίνη	0,25	1
Σύνολο	363,63	65

(iii). Έλεγχοι εισαγωγών, συμπεριλαμβανομένου των Σημείων Εισόδου υλικών

Όπως έχει αναφερθεί και πιο πάνω, όλοι οι εισαγωγείς οποιουδήποτε υλικού από τρίτες χώρες πρέπει να υποβάλουν εκ των προτέρων στην αρμόδια αρχή όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αναφέρονται στο κεφάλαιο “Επίσημοι Έλεγχοι - Γενικές πληροφορίες και Πρόγραμμα Επιθεώρησης” για να εξασφαλίσουν Έγκριση Εισαγωγής Υλικών, μία πρακτική η οποία ακολουθείται στην Κύπρο με βάση την Εθνική Νομοθεσία.

Πριν δοθεί άδεια για εκτελωνισμό πρώτων υλών, προσθετικών ουσιών ή προμιγμάτων, γίνεται έλεγχος εγγράφων και έλεγχος αντιστοιχίας στα Σημεία Εισόδου και ανάλογα με την περίπτωση, διενεργείται φυσικός έλεγχος. Η δειγματοληψία για τον ποιοτικό έλεγχο γίνεται συχνότερα σε ορισμένα υλικά “υψηλού κινδύνου” συμπεριλαμβανομένων των προμιγμάτων από ορισμένες χώρες (π.χ. Ινδία, Κίνα). Κατά τη διάρκεια του 2012,

λήφθηκαν στα Σημεία Εισόδου, 490 δείγματα πρώτων υλών και 2 δείγματα προσθετικών και προμιγμάτων. Κατά το 2012 έχουν γίνει δειγματοληψίες σε όλα τα φορτία αραβοσίτου και γλουτένης αραβοσίτου, για έλεγχο αφλατοξίνης Β1. Για τα σογιάλευρα έγιναν έλεγχοι σε ποσοστό 100% για ανίχνευση σαλμονέλας. Τα υλικά “υψηλού κινδύνου” δεσμεύονται μέχρι την ολοκλήρωση της εργαστηριακής ανάλυσης και εάν βρεθούν μολυσμένα με ανεπιθύμητες ουσίες ή σαλμονέλα ή είναι κατώτερης ποιότητας επανεξάγονται ή καταστρέφονται ή εξυγιούνται ανάλογα με την περίπτωση.

Κατά τη διάρκεια του 2012, εισήχθηκαν από τρίτες χώρες 201 φορτία διαφόρων υλικών (κυρίως πρώτων υλών ζωοτροφών) τα οποία ανήλθαν σε 202.039 τόνους συνολικής αξίας €30.329.530,81 (Πίνακας 4).

Πίνακας 4. Ποσότητα και αξία CIF (Ευρώ) των ζωοτροφών, των προσθετικών των ζωοτροφών και των προμιγμάτων που εισήχθησαν στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012

Είδος	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία ΕΥΡΩ	Συνολικός Αριθμός Εισαγωγών
Πρώτες Ύλες Ζωοτροφών			
Σπόροι Δημητριακών και προϊόντα αυτών			
Αραβόσιτος	5878,352	12766616,44	17
Κεχρί	130,999	93082	6
Σύνολο	6009,351	12859698,44	23
Ελαιούχοι Σπόροι και Καρποί, Προϊόντα Αυτών			
Άλευρο Αποκελυφωμένου Ηλιόσπορου	23371,799	5520537	9
Άλευρο Αποφλοιωμένων Σπερμάτων Σόγιας	54010,695	3550978,11	8
Άλευρο Σπερμάτων Σόγιας	3260	1774248	6
Συμπύκνωμα Πρωτεϊνών Σπερμάτων Σόγιας	150,055	86988	4
Φυτικό Λίπος	68	80240	4
Φοινικέλαιο	96	60553,03	4
Σύνολο	80956,549	11073544,14	35
Κόνδυλοι, Ρίζες, Προϊόντα και Υποπροϊόντα αυτών			
Πούλπα (Σάκχαρο) τεύτλων	20935,97	4335027	7
Μελάσα (Σάκχαρο) τεύτλων	70,5	13300	2
Σύνολο	21006,47	4348327	9
Ψάρια και Άλλα θαλάσσια Ζώα, προϊόντα και υποπροϊόντα αυτών			
Γεύμα Αλγών	60,4	33017	6
Γαριδάλευρο	10	48803	1

Είδος	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία ΕΥΡΩ	Συνολικός Αριθμός Εισαγωγών
Σύνολο	70,4	81820	7

Ανόργανες Ύλες

Φωσφορικό Μονοασβέστιο	155	92206	6
Σίδηρος	50	8458	2
Μαγγάνιο	125	117277	5
Ψευδάργυρος	96	118640	4
Σύνολο	426	336581	17

Άλλα

Λιπαρά Οξέα	455	444721,89	26
Μελάσα Ζαχαροκάλαμου	65700	10535	2
Σύνολο	66155	455256,89	28

Αυτούσια προσθετικά - Προμίγματα

Βιταμίνη Γ	4	8850	1
Βιταμίνη Κ	0,5	7760	1
Βιταμίνη Β3	8	40391	2
Φυτάση	1500	2080	1
Συνδετικές Αντισυσσωματικές Ουσίες	38	34493	2
Σύνολο	1550,5	93574	7

Αμινοξέα

Θρεονίνη	62	103095	9
Λυσίνη	350,5	597,94	22
Χολίνη	67	43530,11	3

Είδος	Ποσότητα (Τόνοι)	Αξία ΕΥΡΩ	Συνολικός Αριθμός Εισαγωγών
Σύνολο	479,5	147223,05	34

Σύνθετες Ζωοτροφές για Ζώα Συντροφιάς

Για σκύλους & Γάτους	25342,401	709093,57	29
Σύνολο	25342,401	709093,57	29

Σύνθετες Ζωοτροφές εκτός για Ζώα Συντροφιάς

Συμπληρωματική Ζωοτροφή για άλογα	0,33	1946,72	2
Συμπληρωματική Ζωοτροφή για μηρυκαστικά	7,536	22742	4
Πλήρης Ζωοτροφή για Ψάρια	35,163	199724	6
Σύνολο	43,029	224412,72	12
Γενικό Σύνολο	202039,2	30329530,81	201

(iv). Κατάσταση εγγραφής και έγκρισης εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων

Ο Πίνακας 5 παρουσιάζει την κατάσταση εγγραφής και έγκρισης εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων μέχρι το τέλος του 2012. Σε αυτόν φαίνεται ο αριθμός των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί, πόσοι έχουν αναστείλει τη λειτουργία τους και πόσοι έχουν καταγγεληθεί γιατί δεν είχαν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για εγγραφή ή έγκριση.

Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση μια εγκατάστασης, εάν δηλ. πρέπει να εγκριθεί ή να εγγραφεί βασίζονται στον Κανονισμό 183/2005 καθώς και στις διατάξεις των περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών Νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το Πιστοποιητικό Εγγραφής ισχύει για περίοδο πέντε ετών ενώ το Πιστοποιητικό Έγκρισης ισχύει για περίοδο τριών ετών. Κάθε έγκριση ή εγγραφή μπορεί να τροποποιηθεί ή να ανακληθεί από το Συμβούλιο Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Νόμου ή των Κανονισμών ή των ειδικών όρων που έχουν αναγραφεί σε αυτό καθώς επίσης και όταν:

α) παρουσιάζονται σοβαρές ελλείψεις ή/ και

β) στην μη αποστολή στον Κλάδο Ελέγχου Ζωοτροφών το Έντυπο Υλοποίησης των Διορθωτικών Ενεργειών που τους δίνεται ή/ και

γ) οι λόγοι που αναφέρονται στο Έντυπο για τη μη υλοποίηση των Διορθωτικών Ενεργειών, κρίνονται μη πειστικοί/ τεκμηριωμένοι.

Η ανάκληση του Πιστοποιητικού Εγγραφής/ Έγκρισης Εγκατάστασης γίνεται με βάση το άρθρο 15 του Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) 183/2005, περί Καθορισμού των Απαιτήσεων για την υγιεινή των Ζωοτροφών.

Με την ανάκληση του Πιστοποιητικού Εγγραφής/ Έγκρισης της Επιχείρησης γίνεται αυτόματη διαγραφή από τον Κατάλογο των Εγγεγραμμένων/ Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων Ζωοτροφών και οι επιχειρηματίες οφείλουν όπως αναστείλουν άμεσα τις εργασίες τους. Εφόσον δεν συμμορφωθούν άμεσα και μέσα σε περίοδο 20 ημερών, θεωρείται ότι λειτουργούν παράνομα. Εάν σε περίπτωση απροειδοποίητης επίσκεψης/ επιθεώρησης διαπιστωθεί ότι συνεχίζεται η λειτουργία της επιχείρησης, τότε επιδίδεται Ειδοποίηση Καταγγελίας και επιβάλεται Διοικητικό Πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ποσό των €855,00 (£500,00), για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης (άρθρα 29, 29Α του περί Ζωοτροφών Νόμου αντίστοιχα).

Επισημαίνεται επίσης, ότι τα άρθρα 25Α και 27 των περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Νόμων του 1993 έως 2007, αναφέρουν μεταξύ άλλων ότι στην περίπτωση που Επιχείρηση Ζωοτροφών παρασκευάζει για να θέσει σε κυκλοφορία αυτούσια προσθετικά ή προμίγματα ή παρασκευάζει για να θέσει σε κυκλοφορία ή για αποκλειστική δική της χρήση, σύνθετες ζωοτροφές ή συσκευάζει ή εισάγει προς πώληση ή πωλεί ή κατέχει προς πώληση προσθετικά ή προμίγματα χωρίς να είναι εγγεγραμμένη/ εγκεκριμένη τότε ο Επιθεωρητής Ζωοτροφών που διεξάγει Επιθεώρηση δύναται να κατάσχει τα αυτούσια προσθετικά ή προμίγματα που έχει στην κατοχή της η Επιχείρηση Ζωοτροφών και να διατάξει την καταστροφή ή διάθεση τους όπως αυτός αποφασίσει.

Έχουν επίσης καταρτιστεί κατάλογοι (μητρώα) των επιχειρήσεων (κατά κατηγορία) που ασχολούνται με την πρωτογενή παραγωγή, καθώς και εγκαταστάσεις που παράγουν και προμηθεύουν υποπροϊόντα από τη βιομηχανία παραγωγής τροφίμων. Οι επιχειρήσεις αυτές επιθεωρούνται είτε σε έκτακτη βάση είτε με βάση το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων

Πίνακας 5. Κατάσταση εγγραφής και έγκρισης εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων μέχρι το τέλος του 2012.

Τύπος Επιχείρησης	Σύνολο	Έχουν κλείσει	Λειτουργούν	Εγγεγραμμένοι/α	Εγκεκριμένοι/α	Καταγγέληκαν*
Εργοστάσια προμιγμάτων	3	-	3	-	3	-
Εμπορικοί μύλοι	41	-	41	12	18	3
Μύλοι σε χοιροστάσια	54	3	51	37	17	5
Μύλοι σε πτηνοτροφία	49	2	47	27	20	3
Μύλοι σε βουστάσια	97	2	95	70	4	3
Άλλοι μύλοι (κουνέλια, άλογα, αιγοπρόβατα, κ.λ.π.)	17	1	16	10	-	-
Ενδιάμεσοι	44	1	43	1	40	3
Σύνολο	305	9	296	157	102	17

(ν). Επιθεωρήσεις και προβλεπόμενες δειγματοληψίες.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα που παρουσιάζεται στον Πίνακα 17, προβλέπονται 305 επιθεωρήσεις για δειγματοληψίες κατά τη διάρκεια του 2013. Επιπρόσθετα, αναμένονται να πραγματοποιηθούν εντός του 2013, τουλάχιστον 1500 οπτικοί έλεγχοι, 1200 έλεγχοι εγγράφων, 570 έλεγχοι αντιστοιχίας και 267 επισκέψεις σε εγκαταστάσεις. Επίσης προβλέπονται διάφορες επισκέψεις σε εγκαταστάσεις που ασχολούνται με την πρωτογενή παρασκευή, καθώς και εγκαταστάσεις που παράγουν και προμηθεύουν υποπροϊόντα από τη βιομηχανία παραγωγής τροφίμων.

5.3.5. Ενέργειες που γίνονται σε περίπτωση παράβασης

Τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων και των χημικών αναλύσεων των δειγμάτων, κοινοποιούνται πάντα στον ιδιοκτήτη της εγκατάστασης ή του δείγματος. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί σοβαρή παράβαση και ανεξάρτητα του γεγονότος ότι ο ιδιοκτήτης του δείγματος έχει ζητήσει ή όχι δεύτερη ανεξάρτητη ανάλυση από το Γενικό Χημείο του Κράτους, ο Επιθεωρητής ανάλογα με την περίπτωση, εποπτεύει την καταστροφή ή την επανεξαγωγή του υλικού εάν αυτό βρέθηκε ακατάλληλο για τη διατροφή των ζώων. Στο μεταξύ ο Επιθεωρητής ενημερώνει τον παραβάτη ότι θα καταγγεληθεί και τον καλεί να υπογράψει τη σχετική ειδοποίηση καταγγελίας, δίδοντας του πρώτα την ευκαιρία να εκφράσει της απόψεις του (για την παράβαση) οι οποίες και καταγράφονται στο κατηγορητήριο. Ο επιθεωρητής μπορεί ακόμη και να στέλλει με συστημένη επιστολή στον παραβάτη την ειδοποίηση καταγγελίας.

Στη συνέχεια, ο Επιθεωρητής προετοιμάζει το φάκελο καταγγελίας στον οποίο περιλαμβάνονται όλες οι λεπτομέρειες της υπόθεσης. Ο εν λόγω φάκελος υπογράφεται από τον Επιθεωρητή, και η Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας τον διαβιβάζει με όλα τα απαραίτητα έγγραφα (συμπεριλαμβανομένων της σήμανσης, του Πιστοποιητικού Ανάλυσης και της ειδοποίησης καταγγελίας) στο Γενικό Εισαγγελέα για περαιτέρω δράση. Χρηματικό πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί μόνο μετά από καταδίκη του κατηγορούμενου από το Δικαστήριο.

Για παραβάσεις μικρότερης σημασίας, π.χ. λανθασμένη ή ελλιπή σήμανση, αποστέλλεται στον παραβάτη "τελευταία προειδοποίηση" ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης. Σε όλες τις παραβάσεις, οι Επιθεωρητές ελέγχουν σε μεταγενέστερο στάδιο εάν η επιχείρηση έχει λάβει τα συνιστώμενα διορθωτικά μέτρα προς συμμόρφωση με το Νόμο, όπως της έχει υποδειχθεί, διαφορετικά ακολουθεί καταγγελία.

5.3.6 Παραγωγή, Παρασκευή και Εμπορία Ζωοτροφών

5.3.6.1 Εγχώρια παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών.

Η παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών στις περιοχές της Δημοκρατίας που ελέγχονται από την Κυβέρνηση της Κύπρου είναι πολύ χαμηλή σε σχέση με τις υπάρχουσες ανάγκες λόγω του ξηροθερμικού κλίματος από την μια και της κατοχής σχεδόν του 40% της Κυπριακής επικράτειας από τα Τουρκικά στρατεύματα κατοχής (συμπεριλαμβανομένου του μεγαλύτερου μέρους της κεντρικής σιτηροπαραγωγού πεδιάδας) από την άλλη. Ο Πίνακας 6 παρουσιάζει την ετήσια εγχώρια παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών.

Πίνακας 6: Μέση ετήσια εγχώρια παραγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών στην Κύπρο κατά το έτος 2012

Πρώτες Ύλες ζωοτροφών	Ποσότητα (τόνοι)
Κριθάρι	80.000
Πίτυρα σιταριού	10.000
Αγροβιομηχανικά υποπροϊόντα (πούλπα εσπεριδοειδών και σταφυλιών, ελαιοπυρήνας κ.λ.π.)	10.000
Ασβεστόλιθος (ανθρακικό ασβέστιο)	20.000

5.3.6.2 Παρασκευή σύνθετων ζωοτροφών και προμιγμάτων για τα διάφορα είδη και κατηγορίες ζώων.

Μέχρι το τέλος του 2012 λειτουργούσαν 41 εμπορικοί μύλοι ζωοτροφών και 217 μύλοι σε κτηνοτροφικές μονάδες (54 σε χοιροστάσια, 49 σε πτηνοτροφεία, 97 σε βουστάσια και 17 σε μονάδες εκτροφής άλλων ζώων), οι οποίοι παρήγαγαν σύνθετες ζωοτροφές για τις διάφορες κατηγορίες ζώων συμπεριλαμβανομένων των ζώων συντροφιάς και των υδατοκαλλιέργειών (Πίνακας 7). Οι εμπορικοί μύλοι παράγουν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής που προορίζεται για μηρυκαστικά ενώ οι μύλοι στις κτηνοτροφικές μονάδες παράγουν το μεγαλύτερο όγκο ζωοτροφών που προορίζεται για τη διατροφή των μονογαστρικών ζώων (πουλερικά και χοίροι).

Πίνακας 7: Παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2012 για τα διάφορα είδη και κατηγορίες ζώων που παρήχθησαν από εμπορικούς μύλους ή μύλους στις κτηνοτροφικές μονάδες.

	Ζωοτροφές	Σύνολο	Ποσοστό %
1	Πουλερικά	115000	16.4
2	Πρόβατα και αίγες	105000	14.9
3	Αγελάδες	203500	29.15
4	Χοίρους	250000	35.6
5	Κουνέλια	14500	2.00
6	Άλογα	8000	1.2
7	Ζώα συντροφιάς	2460	0.35
8	Ιχθυοκαλλιέργειες	2815	0.4
	Γενικό σύνολο	701275	100

Κατά το 2012 το ποσοστό συμμετοχής των εμπορικών μύλων στη συνολική παραγωγή ήταν 45% σε σύγκριση με 55% της παραγωγής στις διάφορες κτηνοτροφικές μονάδες.

Η περιορισμένη εγχώρια παραγωγή σε πρώτες ύλες ζωοτροφών σε συνδυασμό με την αλματώδη αύξηση του ζωϊκού κεφαλαίου, έχει οδηγήσει τη ζωϊκή παραγωγή σε εξάρτηση από μεγάλες εισροές προσθετικών ουσιών, πρώτων υλών ζωοτροφών καθώς επίσης και σύνθετων ζωοτροφών (συμπληρωματικών και πλήρων) από τρίτες χώρες και από χώρες μέλη της Ε.Ε. Το 2012 η Κύπρος κάλυψε μέσω των Κοινοτικών αφίξεων και των εισαγωγών:

- σχεδόν 80% των αναγκών της σε σπόρους δημητριακών (κριθάρι, αραβόσιτο, σιτάρι)
- το σύνολο των αναγκών της σε πρωτεϊνούχες ζωοτροφές (σογιάλευρο, άλευρο ηλιανθόσπορου, ιχθυάλευρο κ.λ.π.),
- το σύνολο των αναγκών της σε χλωριούχο νάτριο,
- το σύνολο των αναγκών της σε φωσφορικά άλατα και άλλα ιχνοστοιχεία,
- διάφορες συμπληρωματικές ζωοτροφές,
- το σύνολο των αναγκών της σε συμπληρώματα γάλακτος,
- το σύνολο των αναγκών της σε προσθετικά των ζωοτροφών και βιοπρωτεΐνες
- περισσότερο από το 80% των αναγκών της σε ζωοτροφές για ζώα συντροφιάς.

Τα σχετικά με τις εισαγωγές στοιχεία παρουσιάζονται στον Πίνακα 4.

Στην Κύπρο λειτουργούν τρεις εγκαταστάσεις παρασκευής προμιγμάτων και ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών και μια εγκατάσταση με δυνατότητα παρασκευής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών με ετήσια παραγωγή όπως φαίνεται στον Πίνακα 8.

Πίνακας 8. Συνολική παραγωγή προμιγμάτων και ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών κατά τη διάρκεια του 2012

Όνομα Εγκατάστασης	Ποσότητα (τόνοι)			Κατηγορία ζώων
	Προμίγματα	Ανοργ.συμπλ.	Σύνολο	
1	119	841	960	Για όλα τα είδη ζώων
2	1000	2600	3600	Για όλα τα είδη ζώων
3	3875	307	4182	Για όλα τα είδη ζώων
4	-	850	850	Για όλα τα είδη ζώων
Σύνολο	4994	4598	9592	Για όλα τα είδη ζώων

5.3.7 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων παρατίθενται στους Πίνακες 9, 10, 11, 12 και 13 στο Παράρτημα.

Επιθεώρηση κατά τύπο εγκατάστασης.

Στον Πίνακα 9 παρατίθενται οι επιθεωρήσεις που έγιναν κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών.

Δείγματα που έχουν ληφθεί κατά κατηγορία ζωοτροφών

Συνολικά έχουν ληφθεί 861 δείγματα, σε σύγκριση με τα 305 δείγματα που είχαν προϋπολογισθεί για το ετήσιο πρόγραμμα επιθεώρησης. Η πλειοψηφία των δειγμάτων λήφθηκε κατά την εκφόρτωση των ζωοτροφών στα λιμάνια (Ε.Ε. και από τρίτες χώρες) και από τις αποθήκες πριν τεθούν σε κυκλοφορία καθώς επίσης και από ενδιάμεσους, παρασκευαστές προμιγμάτων, εμπορικούς μύλους και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις (Πίνακας 10). Η πλειονότητα των δειγμάτων λήφθηκε από πρώτες ύλες ζωοτροφών.

Έχουν ανεβρεθεί τρία φορτία αραβοσίτου και δύο φορτία βαμβακόσπορου με τα επίπεδα της Αφλατοξίνη Β1 σε επίπεδα πέραν των μέγιστων επιτρεπτών ορίων και ένα φορτίο σογιαλεύρου μολυσμένο με το μικρόβιο της σαλμονέλας. Όλα τα μολυσμένα φορτία προέρχονταν από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε όλες τις περιπτώσεις τα υλικά καταστράφηκαν επανεξάχθηκαν ή εξυγιάνθηκαν.

Αναλυτικά αποτελέσματα (Πίνακες 11, 12, και 13)

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων παρουσιάζονται στον Πίνακα 11 του παραρτήματος για τις ανεπιθύμητες ουσίες, τον Πίνακα 12 του παραρτήματος για τα θρεπτικά συστατικά και τον Πίνακα 13 του παραρτήματος για τα προσθετικά των ζωοτροφών.

5.3.8 Προγράμματα Ελέγχων

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, το πρόγραμμα ελέγχου εκτελείται λαμβάνοντας υπόψη τους πιθανούς παράγοντες κινδύνου. Οι επιθεωρήσεις και οι δειγματοληψίες είναι βασισμένες στον αριθμό και το τύπο των μύλων (εάν είναι εμπορικός ή σε κτηνοτροφική μονάδα, εάν χρησιμοποιεί προσθετικά και ποιότητα, την επιμέλεια του υπεύθυνου της εγκατάστασης κ.λ.π.) και τον όγκο της παραγωγής. Το σύνολο σχεδόν των εισαγωγών πρώτων υλών ζωοτροφών από τρίτες χώρες επιθεωρήθηκαν, με εξαίρεση πολύ μικρές ποσότητες ενσασκισμένων σπόρων ή μίγματα σπόρων για οδικά πουλιά ή άλλα κατοικίδια ζώα. Πραγματοποιήθηκαν επίσης τυχαίες δειγματοληψίες σε εισαγόμενες σύνθετες ζωοτροφές.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος ελέγχων για μυκοτοξίνες παρουσιάζονται στον Πίνακα 14.

Πίνακας 14: Συγκέντρωση ορισμένων μυκοτοξινών (Αφλατοξίνης B1, ζεαραλενόνης) στις ζωοτροφές με ποσοστό υγρασίας 12%

Είδος Υλικού	Χώρα Προέλευσης	Αριθμός Δειγμάτων	Σημείο Δειγματοληψίας	Αφλατοξίνη	Ζεαραλενόνη
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξη Σιταριού	Βουλγαρία	2	BIP Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
		5	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
		7	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Αποξηραμένα Φυράματα Απόσταξης Αραβοσίτου	Ρουμανία	5	BIP Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Αραβόσιτος	Ελλάδα Ρωσία	8	Αμμόχωστος	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Μολδαβία Ρουμανία Βουλγαρία Ρωσία	41	BIP Βασιλικού	34 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
				3 Δείγματα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
				4 Δείγματα με συγκέντρωση >20 ppb και <5 ppb	
Βουλγαρία Μολδαβία Ελλάδα Ρουμανία Ουκρανία Ουγγαρία Ρωσία	134	BIP Λάρνακας	127 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	4 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	

			1 Δείγμα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
			6 Δείγματα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	
Ρουμανία Βουλγαρία Ουγγαρία Σερβία Γαλλία Ουκρανία Ρωσία	55	ΒΙΡ Λεμεσού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	4 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων
Βουλγαρία Ελλάδα	50	Λάρνακα	14 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
			18 Δείγμα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
			18 Δείγματα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	
Βουλγαρία	4	Λευκωσία	3 Δείγμα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
			1 Δείγμα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	

Βαμβακόσπορος	Ελλάδα	42	Αμμόχωστος	29 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
				3 Δείγματα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
				10 Δείγματα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	
	Ελλάδα	66	Λάρνακα	41 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
				7 Δείγματα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
				18 Δείγματα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	
Βιολογική Σόγια	Κίνα	20	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Βιολογικός Αραβόσιτος	Ρουμανία Σλοβακία	28	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Γλουτένη αραβόσιτου	Βουλγαρία	20	BIP Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Εκχ. μερικώς αποφλ. Άλευρο ηλιανθόσπορου	Μολδαβία Βουλγαρία	12	BIP Βασιλικού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-

	Βουλγαρία Ελλάδα Ρωσία	28	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
	Ουκρανία Ρωσία	14	ΒΙΡ Λεμεσού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Εκχυλισμένο καβουρδισμένο αποφλοιωμένο σογιάλευρο	Αργεντινή	6	ΒΙΡ Βασιλικού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Αργεντινή Βραζιλία Ισπανία Ελλάδα	30	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Βραζιλία Αργεντινή	24	ΒΙΡ Λεμεσού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Εκχυλισμένο καβουρδισμένο σογιάλευρο	Ελλάδα	8	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
	Ελλάδα	3	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Ενσίρωμα	Κύπρος	2	Λάρνακα	1 Δείγμα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
				1 Δείγμα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	
Ενσίρωμα Triticale	Κύπρος	1	Λευκωσία	1 Δείγμα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Ενσίρωμα Αραβοσίτου	Κύπρος	3	Λάρνακα	2 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών	-

				Ορίων	
				1 Δείγμα Πέραν των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Κριθάρι	Αγγλία Βουλγαρία	8	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	4 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων
	Γαλλία	16	ΒΙΡ Λεμεσού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Κύπρος	1	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Μερικώς αποφλ.άλευρο ηλιανθόσπορου	Ελλάδα	4	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Μηδικάλευρο	Ιταλία	5	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Μίγμα Αραβόσιτου - Ηλιανθόσπορου	Κύπρος	1	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Πίτυρα σιταριού	Βουλγαρία	9	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Βουλγαρία	2	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Βουλγαρία	2	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Πλήρης Ζωοτροφή για αγελάδες	Κύπρος	3	Λευκωσία	1 Δείγμα με συγκέντρωση <20 prb και >5 prb	-

				1 Δείγμα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Πλήρης Ζωοτροφή για αιγοπρόβατα	Κύπρος	1	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Πούλπα (ζάκχαρο) τεύτλων	Αίγυπτος Ρωσία	16	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Σανός	Κύπρος	1	Λευκωσία	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	
Σανός από Φιστικιές	Κύπρος	1	Πάφος	1 Δείγμα με συγκέντρωση <20 ppb και >5 ppb	-
Σανός βρώμης και κριθαριού	Κύπρος	1	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Σιτάρι κτηνοτροφικό (μαλακό)	Βουλγαρία Ρουμανία	14	ΒΙΡ Λάρνακας	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	8 Δείγματα Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων
	Βουλγαρία	4	ΒΙΡ Λεμεσού	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Βουλγαρία	4	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Συμπληρωματική Ζωοτροφή για αιγοπρόβατα	Κύπρος	63	Αμμόχωστος	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων

	Κύπρος	101	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
	Κύπρος	5	Πάφος	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	-
Συμπληρωματική ζωοτροφή για αγελάδες	Κύπρος	2	Λάρνακα	Εντός των Μέγιστων Επιτρεπτών Ορίων	

5.3.9.. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2012 ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Οι επιθεωρήσεις/ έλεγχοι που έγιναν το 2012 έχουν δοθεί ήδη στους Πίνακες 1 και 3. Ο Πίνακας 15 πιο κάτω, παρουσιάζει το πρόγραμμα ποιοτικού ελέγχου για το 2013, ενώ ο Πίνακας 16 παρουσιάζει το πρόγραμμα φυσικών ελέγχων για τις ζωοτροφές, τα προσθετικά των ζωοτροφών και τα προμίγματά τους, τον έλεγχο της σήμανσης, τα συνοδευτικά έγγραφα, την αντιστοιχία (μεταξύ των εγγράφων, των σημάνσεων και των υλικών) και τη σωστή χρήση των προσθετικών ουσιών από τους παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών στους εμπορικούς μύλους και στις κτηνοτροφικές μονάδες. Ο πίνακας 17 παρουσιάζει το πρόγραμμα επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων για το 2013, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 183/2005.

Πίνακας 15. Πρόγραμμα Ποιοτικού Ελέγχου των ζωοτροφών και των προσθετικών των ζωοτροφών στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2013 (Δειγματοληψίες)

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
	A. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ					
1.	ΚΡΙΘΑΡΙ	Υ ¹ , ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα	10
2	ΣΑΝΟΙ			B1		4
3	ΑΧΥΡΑ			B1		4
4	ΕΝΣΙΡΩΜΑΤΑ			B1		4
5.	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα Γ.Τ.Ο	80
6.	ΣΙΤΑΡΙ ΜΑΛΑΚΟ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl,		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.,	Βοτ. Καθ/τα	5
7.	ΠΙΤΥΡΑ ΣΙΤΑΡΙΟΥ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ.		B1		2
8	ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ	Υ, Π, Άμυλο, Λίπος		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ.	Γ.Τ.Ο	20
9	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΚΑΒΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟ ΣΟΠΙΛΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Κυτ.		B1, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία, Γ.Τ.Ο	20
10	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΑΛΕΥΡΟ ΗΛΙΑΝΘΟΣΠΟΡΟΥ	Υ, Π, Κυτ.		Pb, B1	Cu	12
11	ΣΥΜΠΗΚΤΑ ΚΑΙ ΚΥΒΟΙ ΜΗΔΙΚΗΣ	Υ, Π, Κυτ.	Βιτ. Α, Καροτένια	Hg, Pb, As, Πολ. Διφ., Διοξ.	Ουρία	8
12	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ (ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΟΜΕΝΟ ΓΑΛΑ, ΟΡΡΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, ΛΑΚΤΟΖΗ)	Υ, Π, Λίπος, Λακτόζη			Χλωραμφενικόλη	2

Υ= Υγρασία, ΤΕΦ/ΗCl= Τέφρα αδιαλυτή στο ΗCl, Κυτ.=Κυτταρίνη, Π= πρωτεΐνη, B1= Αφλατοξίνη B1, Ζεαρ= Ζεαραλενόνη, Εμετ.= Εμετοτοξίνη, Υπολ. Φυτ.= Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων, Βοτ. Καθ/τα= Βοτανική Καθαρότητα, Hg= υδράργυρος, Pb= μόλυβδος, As= Αρσενικό, Cd= Κάδμιο, Διοξ.=διοξίνες, ωχρατ.= ωχρατοξίνες, Πολ. Διφ= πολυχλωριωμένα διφαινύλια, F=Φθόριο, Γ.Τ.Ο.= Γενετικά Τροποποιημένοι οργανισμοί, χλωρ.= χλωραμφενικόλη, Μή Ε.Αντιβ=Μή επιτρεπόμενα αντιβιοτικά
Μεθ.=Μεθειονίνη, Λυσ.=Λυσίνη.

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
13	ΠΟΥΛΠΑ ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, Β1		2
14	ΠΟΥΛΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, Β1		2
15	ΙΧΘΥΑΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Λίπος, ΤΕΦ/ΗCl		Νιτρώδη, Hg, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	10
16	ΑΛΑΤΑ ΦΩΣΦΟΡΟΥ	P,Ca		F, Cd, Pb		5
17	ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ	Ca, ΤΕΦ/ΗCl, Mg		F, As, Pb		2
18	ΛΙΠΗ, ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΆΛΛΟΙ ΣΑΠΩΝΕΣ	Υ, Λίπος, Ca, Na ή Κ		Διοξ., Πολ. Διφ		2
	Ολικό Α					198
	Β. ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ					
1.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Μεθειον. Κοκκιδιοστατικά	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ.,	Ουρία, Μεθειονίνη, Γ.Τ.Ο, απαγ. Κοκκιδ	4
2.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Λυσίνη Cu,Se,Zn,Mn,	Pb, Cd, As.	Λυσίνη Γ.Τ.Ο, Μή Επιτρ.. Αντιβ	4
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Ca, P, Mg	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Κοκκιδιοστατικά	Β1, Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Γ.Τ.Ο, Κοκκιδιο	25
4.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ (ΆΛΟΓΑ, ΚΟΥΝΕΛΙΑ)	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Σάκχαρα	Cu	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	2
5.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Ε, Se, Mn, Αντιβιοτικά, Χρωστικές	Β1, Εμετ., Μή Ε. Αντιβ. Διοξ., Πολ. Διφ	Μεθειονίνη Γ.Τ.Ο απαγορ.κοκκιδ.	5
6.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Fe,Se, Zn, Mn, Cu Λυσίνη,	Β1, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Na, Γ.Τ.Ο.	10
7.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος,		Β1		2

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
		Ca, P				
8.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. Β1		5
	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΑ ΖΩΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. Β1		5
	Ολικό Β					62
	Γ. ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ					
1.	ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ	Α, Δ, Ε, Νιασίνη				3
2.	ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ	Fe, Zn, Mn, Cu, Co, Se.		Pb, Cd, Πολ. Διφ, Διοξ.		3
3	ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ, ΑΝΤΙΣΥΣΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ			Διοξ., Πολ. Διφ		0
4	ΑΜΙΝΟΞΕΑ					2
	Ολικό Γ					8
	Δ. ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ					
1.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ		Βιτ Α, Δ, Νιασίνη Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Κοκκιδιοστατικά	5
2.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ		Βιτ. Α, Δ, Ε, Fe Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Κοκκιδιοστατικά	5
3.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ		Βιτ. Α, Δ, Ε, Cu, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Κοκκιδιοστατικά	5
4.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ		Βιτ. Α, Ε, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Κοκκιδιοστατικά	5
	Ολικό Δ					20
	Ολικό Α+Β+Γ+Δ					288

Πίνακας 16. Φυσικός έλεγχος των πρώτων υλών, προσθετικών, προμιγμάτων και σύνθετων ζωοτροφών στην Κύπρο, κατά τη διάρκεια 2013

A/A	Υλικά προς επιθεώρηση	Έλεγχος εγγράφων	Έλεγχος της χρήσης από τους παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών και τους κτηνοτρόφους κυρίως των προσθετικών και έλεγχος της παρουσίας ανεπιθύμητων ουσιών	Άλλοι έλεγχοι (αποθήκευση χειρισμός ζωοτροφών κ.λ.π.)
1.	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	300	155	100
2.	Σύνθετες ζωοτροφές	600	100	200
3.	Προσθετικά	150	50	30
4.	Προμίγματα	150	50	30
	Σύνολο	1200	355	360

Οι φυσικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται στα Σημεία Εισόδου υλικών, τις αποθήκες ζωοτροφών, στους μύλους ζωοτροφών (εμπορικούς ή σε κτηνοτροφικές μονάδες), τους ενδιαμέσους και σε οποιαδήποτε κτηνοτροφική μονάδα. Οι περισσότερες από τις επιθεωρήσεις των σημάτων και των εγγράφων γίνονται στα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες

Πίνακας 17. Πρόγραμμα επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2013

Α/Α	Εγκαταστάσεις και ενδιάμεσοι που επιθεωρήθηκαν	Επιθεώρηση										
		Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Κατάσταση αποθήκευσης	Προσωπικό	Διαδικασία παραγωγής	Σιτηρέσια και σημάνσεις	Ποιοτικός έλεγχος	Έγγραφα	Μητρώα	Βιβλίο παραπόνων και ανάκλησης υλικών	Άλλα	
1.	Εμπορικοί μύλοι ζωοτροφών	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41	
2.	Μύλοι σε χοιροστάσια	54	54	54	54	54	54	54	54	54	-	
3.	Μύλοι σε πτηνοτροφία	49	49	49	49	49	49	49	49	49	-	
4.	Μύλοι σε βουστάσια	97	97	97	97	97	97	97	97	97	-	
5.	Παρασκευαστές προμιγμάτων	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
6.	Ενδιάμεσοι	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	
7.	Άλλοι μύλοι (αιγοπρ.)	17	17	17	17	17	17	17	17	17	-	
ΣΥΝΟΛΟ		305	305	305	305	305	305	305	305	305	88	

5.3.10. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η αρμόδια αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας παρακολουθεί στενά οποιεσδήποτε αλλαγές ή εξελίξεις γίνονται στη νομοθεσία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τις ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών και τις υιοθετεί ανάλογα στην Εθνική Νομοθεσία με μορφή Τροποποιητικών Νόμων, Τροποποιητικών Κανονισμών και Υπουργικών Διαταγμάτων όπως φαίνεται στον Πίνακα 18 πιο κάτω.

Πίνακας 18. Μεταφορά της Κοινοτικής στην Εθνική Νομοθεσίας

Εθνική Νομοθεσία	Κοινοτική Νομοθεσία
Βασικός Νόμος 13 (I)/1993 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 2791, 23.4.1993)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Τροποποιητικός Νόμος 34(I)/2001 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 3482, 19.3.2001)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Τροποποιητικός Νόμος 53(I)/2002 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 3606, 24.5.2002)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Τροποποιητικός Νόμος 19(I)/2004 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 3814, 27.2.2004)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Τροποποιητικός Νόμος 125(I)/2004 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 3850, 30.4.2004)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Τροποποιητικός Νόμος 33(I)/2006 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπ. αρ. 4076, 17.3.2006, σελ. 607)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.178/2002, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1829/2003, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1830/2003, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1831/2003, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.641/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.882/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.183/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.378/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.396/2005, Απόφαση 2005/317/ΕΚ
Τροποποιητικός Νόμος 30(I)/2007 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. I(I), Αρ. 4117, 15.3.2007)	Πλήρως εναρμονισμένος με την κοινοτική νομοθεσία.
Υπουργικά Διατάγματα για τροποποίηση των παραρτημάτων του Νόμου.	
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 19/2010 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας III(I), Αρ. 4406, 22.1.2010)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 669/2009
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 366/2010 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 4446, 13.8.2010)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2010
Βασικοί Κανονισμοί ΚΔΠ 131/2001 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 3482, 19.3.2001)	Πλήρως εναρμονισμένοι με την κοινοτική νομοθεσία.

Εθνική Νομοθεσία	Κοινοτική Νομοθεσία
Τροποποιητικοί Κανονισμοί ΚΔΠ 518/2004 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας III(I), Αρ. 3853, 30.4.2004)	Οδηγία 83/228/ΕΟΚ, Οδηγία 87/153/ΕΟΚ, Οδηγία 95/53/ΕΚ, Οδηγία 98/68/ΕΚ, Οδηγία 99/20/ΕΚ, Οδηγία 2000/77/ΕΚ, Οδηγία 2001/46/ΕΚ, Οδηγία 2002/32.
Τροποποιητικοί Κανονισμοί ΚΔΠ 124/2006 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπ. αρ. 4090, 24.3.2006, σελ. 1053)	Οδηγία 95/53/ΕΚ (όπως αυτή έχει αντικατασταθεί από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.882/2004) Οδηγία 2002/2/ΕΚ
Τροποποιητικοί Κανονισμοί ΚΔΠ 458/2010 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 4460, 19.11.2010)	Οδηγία 2006/123/ΕΚ
Υπουργικά Διατάγματα για τροποποίηση των παραρτημάτων των Κανονισμών.	
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 246/2002 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 3606, 24.5.2002)	Απόφασης 95/274/ΕΚ, Απόφασης 2000/285/ΕΚ, Απόφασης 2000/276/ΕΚ, Απόφασης 2001/9/ΕΚ, Απόφασης 95/274/ΕΚ, οδηγία 70/524/ΕΚ, ΟΔΗΓΙΑ 96/25/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 2316/98, Κανονισμός (ΕΚ) 1594/99, Κανονισμός (ΕΚ) 2419/99, Κανονισμός (ΕΚ) 2652/99, Κανονισμός (ΕΚ) 1353/2000, Κανονισμός (ΕΚ) 2437/2000, Κανονισμός (ΕΚ) 937/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 418/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 937/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 1334/2001.
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 357/2004 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 3848, 30.4.2004)	Οδηγία 1998/67/ΕΚ, Οδηγία 1998/64/ΕΚ, Οδηγία 1998/88/ΕΚ, Οδηγία 1999/27/ΕΚ, Οδηγία 1999/76/ΕΚ, Οδηγία 1999/79/ΕΚ, Οδηγία 2000/45/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 2200/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 2205/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 2380/2001, Κανονισμός (ΕΚ) 256/2002, Οδηγία 2002/32/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 1041/2002, Κανονισμός (ΕΚ) 1252/2002, Οδηγία 2002/70/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 1876/2002, Κανονισμός (ΕΚ) 2188/2002, Οδηγία 2003/7/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 162/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 261/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 316/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 355/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 666/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 668/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 676/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 871/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 877/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 1334/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 1801/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 1847/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 1852/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 2112/2003, Κανονισμός (ΕΚ) 2154/2003.
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 49/2005 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 3949, 28.1.2005)	Οδηγία 2003/104/ΕΚ
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 118/2005 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. III(I), Αρ. 3964, 4.3.2005)	Οδηγία 2002/2/ΕΚ, Οδηγία 2002/32/ΕΚ, Οδηγία 2003/57/ΕΚ, Οδηγία 2003/100/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) 277/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1259/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1288/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1289/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1332/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1333/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1356/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1453/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1455/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1463/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1464/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1465/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1800/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.2148/2004, Οδηγία 2004/116/ΕΚ.
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 107/2006 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπ. αρ. 4087, 15.3.2006 σελ. 717)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1831/2003, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.278/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.490/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.879/2004, Διορθωτικό στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.879/2004, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1288/2004, Κανονισμός αριθ. 2148/2004/ΕΚ, Οδηγία 2005/6/ΕΚ, Οδηγία 2005/7/ΕΚ, Οδηγία 2005/8/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.255/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.358/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.521/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.600/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.833/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.943/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1200/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1206/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1458/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1459/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1810/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1811/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1812/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1980/2005, Οδηγία 2005/86/ΕΚ, Οδηγία

Εθνική Νομοθεσία	Κοινοτική Νομοθεσία
	2005/87/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.2036/2005, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.2037/2005, Οδηγία 2006/13/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.249/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.252/2006.
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 312/2006 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας υπ. αρ. 4123, 26.7.2006 σελ. 2660)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.882/2004,
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 332/2007 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. ΙΙΙ(Ι), Αρ. 4214, 8.8.2007)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 479/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 492/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 773/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1284/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1443/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1444/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1445/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1446/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1447/2006, Οδηγία 2006/77/ΕΚ, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1730/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1743/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1750/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1876/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2028/2006, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 108/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 109/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 184/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 186/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 188/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 226/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 242/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 243/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 244/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 496/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 497/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 500/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 516/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 537/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 538/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 634/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 757/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 785/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 786/2007, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 828/2007.
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 245/2008 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. ΙΙΙ(Ι), Αρ. 4286, 27.6.2008)	Οδηγία 2008/4/ΕΚ, Οδηγία 2008/38/ΕΚ
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 41/2009 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. ΙΙΙ(Ι), Αρ. 4332, 30.1.2009)	Οδηγία 2008/76/ΕΚ, Οδηγία 2008/82/ΕΚ
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 199/2009 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. ΙΙΙ(Ι), Αρ. 4356, 15.5.2009)	Οδηγία 2009/8/ΕΚ
Υπουργικό Διάταγμα ΚΔΠ 162/2010 (Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Παρ. ΙΙΙ(Ι), Αρ. 4424, 23.4.2010)	Οδηγία 2009/141/ΕΚ, Οδηγία 2010/6/ΕΚ

5.3.11.ΕΚΘΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ετήσια Έκθεση για την εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας για το έτος 2011

Ετήσια Έκθεση για την εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας για το έτος 2011

Τα Πολυετή Εθνικά Σχέδια Ελέγχου καταρτίζονται από τα κράτη μέλη για να ακολουθείται σφαιρική και ομοιόμορφη προσέγγιση όσον αφορά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων και καταρτίζονται σύμφωνα με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες καθορίζονται σε κοινοτικό επίπεδο. Τα σχέδια ελέγχου παρέχουν στις υπηρεσίες επιθεώρησης της Επιτροπής τη δυνατότητα να εξακριβώνουν αν οι επίσημοι έλεγχοι στα κράτη μέλη οργανώνονται σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό 882/2004/ΕΚ.

1. Εσωτερικός Έλεγχος

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 2007 βάσει του άρθρου 4(6) του Κανονισμού 882/2004/ΕΚ. Στελεχώνεται από ένα Λειτουργό Γεωργίας Α΄ και μια Λειτουργό Γεωργίας.

Σκοπός των ελέγχων που διεξάγει η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι να εξακριβώσει αν οι επίσημοι έλεγχοι σχετικά με τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων διεξάγονται αποτελεσματικά και κατά πόσο οι έλεγχοι συμμορφώνονται με το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας.

Οι Κλάδοι που υπόκεινται σε έλεγχο από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι οι Κλάδοι που διενεργούν ελέγχους βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς την νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων .

- Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών
- Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
- Κλάδος Προϊόντων Ποιότητας (Βιολογική Γεωργία / Προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ).

Διαπιστώσεις Εσωτερικού Ελέγχου:

Οι Λειτουργοί των εν λόγω Κλάδων που διεξάγουν τους ελέγχους είναι προσοντούχα άτομα, εξουσιοδοτημέ από την αρμόδια αρχή, έμπειροι και καλοί γνώστες της σχετικής νομοθεσίας που καλούνται να ελέγξουν κ... πόσο εφαρμόζεται σωστά και αποτελεσματικά. Οι έλεγχοι διεξάγονται βάσει προγράμματος που βασίζεται στο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας.

Κατά τη διάρκεια του 2011 πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου σε επιχειρήσεις που ελέγχονται από τις πιο πάνω νομοθεσίες καθώς πραγματοποιήθηκαν και 3 ετήσιοι έλεγχοι για διερεύνηση εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας στον Κλάδο Ελέγχου Ζωοτροφών, Κλάδο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Κλάδο Προϊόντων Ποιότητας (Τομέα Βιολογικής Γεωργίας).

Τέλος, αναφέρεται ότι κατά το 2011 ο Υπεύθυνος της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει εκπαίδευση με τίτλο Auditing HACCP System Training Course 2, διάρκειας 5 εργάσιμων ημερών.

*Συντάχθηκε από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.
Τμήμα Γεωργίας*

5.4.Ετήσια έκθεση της αρμόδιας αρχής της Κυπριακής Δημοκρατίας για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ελέγχων στον τομέα της φυτοϋγείας για το έτος 2012

5.4.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αφορά τη διενέργεια ελέγχων από το Τμήμα Γεωργίας, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσιικών Πόρων και Περιβάλλοντος, στα θέματα της **Φυτοϋγείας** σύμφωνα με τον Κοινοτικό Κανονισμό 882/2004/ΕΚ, που καθορίζει τις αρχές που διέπουν την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στον τομέα αυτό κατά το έτος 2012.

5.4.2.ΔΟΜΗ ΚΛΑΔΟΥ ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Κατά το έτος 2012 για πρακτικούς και διοικητικούς λόγους η δομή του Κλάδου έχει τροποποιηθεί. Αναθεωρημένο οργανόγραμμα του προσωπικού του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας επισυνάπτεται για ενημέρωση (Οργανόγραμμα 1).

Πέραν των εργασιών που αφορούν τα θέματα φυτοϋγείας ο Κλάδος ασχολείται με τον έλεγχο της εφαρμογής των νομοθεσιών που αφορούν τον ποιοτικό έλεγχο των γεωργικών προϊόντων, τον έλεγχο αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού και τον έλεγχο σπόρων.

Σημειώνεται ότι κατά το έτος του 2012, για τα θέματα της φυτοϋγείας, Λειτουργοί του Κλάδου ασχολήθηκαν με την προετοιμασία και την εκπροσώπηση της Κύπρου κατά την Κυπριακή Προεδρία το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

5.4.3.ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η Νομοθεσία που διέπει τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο εισαγόμενων και διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων και την έκδοση των απαιτούμενων επίσημων εγγράφων τιτλοφορείται ως οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και τα Φυτικά Προϊόντα Νόμοι του 2003 μέχρι 2011 και οι σχετικοί Κανονισμοί.

Η νομοθεσία αυτή είναι εναρμονισμένη με τη σχετική Κοινοτική Νομοθεσία που διέπεται κατά κύριο ρόλο από Κοινοτικές Οδηγίες και Αποφάσεις. Η βασική Κοινοτική Οδηγία είναι η 2000/29/ΕΚ.

Όσον αφορά το φυτοϋγειονομικό έλεγχο των εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων ακολουθούνται οι διεθνείς οδηγίες (guidelines, ISPMs) / πρότυπα της Διεθνούς Σύμβασης Φυτοπροστασίας (IPPC) και λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις της χώρας εισαγωγής.

5.4.4.Εναρμόνιση Εθνικής νομοθεσίας και υιοθέτηση εθνικών διαταγμάτων

Κατά το έτος 2012 δεν υπήρχαν οποιαδήποτε νομοσχέδια που να εκκρεμούσαν για υιοθέτηση.

5.4.5.Υιοθέτηση Κοινοτικών Κανονισμών

Κατά το έτος 2012, δεν δημοσιεύθηκαν Κοινοτικοί Κανονισμοί για τα θέματα της φυτοϋγείας, εντούτοις εκδόθηκε Κανονισμός για την επιβολή ειδικών όρων που διέπουν την εισαγωγής ζωοτροφών και τροφίμων καταγωγής ή προέλευσης Ιαπωνίας μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό της Fukushima, ο οποίος κοινοποιήθηκε στους Επιθεωρητές για ενημέρωση.

5.4.6.Εκκρεμότητες που αφορούν τη νομοθεσία

Δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε εκκρεμότητες που αφορούν τα θέματα της φυτοϋγείας.

5.4.7.Υιοθέτηση Κοινοτικών Αποφάσεων

Κατά το έτος 2012 ετοιμάσθηκαν 10 εγκύκλιοι προς Φυτοϋγειονομικούς Επιθεωρητές για την υιοθέτηση και εφαρμογή των προνοιών Κοινοτικών Αποφάσεων σε θέματα που αφορούν τη φυτοϋγεία:

- 1) Κοινοτική Απόφαση 2011/778/EK για προσωρινές παρεκκλίσεις από την Οδηγία 2000/29/EK, όσον αφορά πατατόσπορο προέλευσης Καναδά
- 2) Κοινοτική Απόφαση 2012/102/EK για τροποποίηση Απόφασης 2005/51/EK που αφορά εισαγωγή χύματος μολυσμένου από παρασιτοκτόνα ή ανθεκτικούς οργανικούς ρύπους προς απομόλυνση
- 3) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/175/EK για τροποποίηση Απόφασης 2006/133/EK που απαιτεί από τα κράτη μέλη να λάβουν προσωρινά συμπληρωματικά μέτρα κατά της εξάπλωσης του *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Buhrer) Nickle et al (νηματώδης σκώληκας των κωνοφόρων) όσον αφορά ορισμένες περιοχές στην Πορτογαλία, εκτός εκείνων στις οποίες διαπιστώθηκε ότι δεν έχει εμφανιστεί.

4) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/182/ΕΕ για τη χρηματοδοτική συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε πρόγραμμα καταπολέμησης οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα στα υπερπόντια γαλλικά διαμερίσματα το 2012.

5) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/219/ΕΚ για αναγνώριση της Σερβίας ως απαλλαγμένης από τον επιβλαβή οργανισμό *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*

6) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/138/ΕΚ για λήψη έκτακτων μέτρων για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του *Anoplophora chinensis*

7) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/270/ΕΚ για λήψη έκτακτων μέτρων για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του *Epitrix cucumeris*, *Epitris similis*, *Epitrix subcrinita* και *Epitrix tuberis*

8) Εκτελεστική Απόφαση για λήψη έκτακτων μέτρων για την πρόληψη της εξάπλωσης στην Ένωση του *Bursaphelenchus xylophilus*

9) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/697/ΕΚ για την πρόληψη εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του γένους *Pomacea* (Perry)

11) Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2012/756/ΕΚ για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του *Pseudomonas syringae* pv. *actinidiae* Takikawa, Serizawa, Ichikawa, Tsuyugumu & Goto

5.4.8.Ετοιμασία Εγκυκλίων

Επιπλέον, έχουν ετοιμασθεί και κυκλοφορήσει για ενημέρωση και εφαρμογή 29 εγκύκλιοι με οδηγίες προς τους Φυτοϋγειονομικούς Επιθεωρητές με τα ακόλουθα θέματα:

- (1) Εφαρμογή Διεθνούς Προτύπου ispm 15 από τη Δημοκρατία του Μαλάουι
- (2) Επισκόπηση για επιβεβαίωση του *Epitrix tuberis*
- (3) Κατάλογος με Δείγματα ονομάτων υπογραφών των Φυτοϋγειονομικών Επιθεωρητών της Ταϊλάνδης.
- (4) Πληροφορίες για «Απαλλαγμένες από τον Κόκκινο Ρυγχωτό Κάνθαρο Περιοχές» στο Ισραήλ
- (5) Ετήσιο πρόγραμμα που αφορά φυτοϋγειονομικούς ελέγχους
- (6) Εισαγωγή άλγων(algae) από Τρίτες Χώρες
- (7) Γνωστοποίηση άφιξης στην Κυπριακή Δημοκρατία φυτών φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων
- (8) Νέα έντυπα Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας για τις επιθεώρησης πατατοσπόρου και ελέγχου εγκαταστάσεων εγγεγραμμένων στο επίσημο μητρώο του Κλάδου
- (9) Συγκέντρωση και καταχώρηση στοιχείων που αφορούν επισκοπήσεις για επιβλαβείς οργανισμούς
- (10) Φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις Μαυροβουνίου
- (11) Μηνιαίο Πρόγραμμα Επισκέψεων ανα επαρχία και ετοιμασία μηνιαίων εκθέσεων
- (12) Αναθεωρημένο Φυτοϋγειονομικό Πιστοποιητικό από την Δημοκρατία της Κορέας

- (13) Έντυπο για επιβεβαίωση απουσίας επιβλαβών οργανισμών ΤΓ594: Intra –EC Phytosanitary Communication Document
- (14) Επισκοπήσεις για τον επιβλαβή οργανισμό *Synchytrium endobioticum*
- (15) Αναθεωρημένα φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά και φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά επανεξαγωγής της Πρωην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- (16) Phytosanitary requirements for the import into Bosnia and Herzegovina
- (17) Αναθεωρημένος κατάλογος (Αρ.30) εγκεκριμένων εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξυλείας και ξύλινων μέσων συσκευασίας.
- (18) Ανάγκη ενημέρωσης Τμήματος Γεωργίας για την εισαγωγή φορτίων με πέτρες μέσα σε ξύλινα μέσα συσκευασίας προέλευσης Κίνας.
- (19) Αναθεωρημένος Κατάλογος (Αρ. 32) εγκεκριμένων εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξυλείας και ξύλινων μέσων συσκευασίας της Πορτογαλίας.
- (20) Αλλαγές στα φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά που εκδίδονται από την αρμόδια αρχή της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης.
- (21) Ενημέρωση συστήματος EUROPHYT για απορρίψεις εμπορευμάτων φυτών και φυτικών προϊόντων.
- (22) Συγκέντρωση στοιχείων για τις επισκοπήσεις για επιβεβαίωση απουσίας του επιβλαβούς οργανισμού *Epirrix sp.*
- (23) Καταχώρηση στοιχείων στο λογισμικό πρόγραμμα του Κλάδου που αφορούν εισαγωγές ή αφίξεις απόρων προς σπορά.
- (24) Φυτικά είδη τα οποία θα πρέπει ελέγχονται από την περί Σπόρων Νομοθεσία.
- (25) Πληροφορίες για «Απαλλαγμένες από τον Κόκκινο Ρυγχωτό Κάνθαρο Περιοχές» στο Ισραήλ
- (26) Διαδικασίες που αφορούν τα κοινοτικά φορτία πατατοσπόρου για το 2012-2013
- (27) Αναθεωρημένος Κατάλογος (Αρ. 35) εγκεκριμένων εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξυλείας και ξύλινων μέσων συσκευασίας της Πορτογαλίας.
- (28) Αποστολή δειγμάτων για εργαστηριακή ανάλυση στο Ι.Γ.Ε.
- (29) Καταχώρηση στοιχείων στο λογισμικό πρόγραμμα του Κλάδου που αφορούν εισαγωγές ή αφίξεις σπόρων προς σπορά.

5.4.9. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013

Με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν περί τα τέλη του 2012, ετοιμάστηκε το ετήσιο πρόγραμμα για το 2013 το οποίο παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Οι έλεγχοι αυτοί επικεντρώνονται στον καθολικό έλεγχο των εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων, στον δειγματοληπτικό έλεγχο των εμπορευμάτων που εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία από άλλα Κράτη Μέλη, στις επισκοπήσεις που πραγματοποιούνται για διαπίστωση παρουσίας /απουσίας επιβλαβών

οργανισμών στους τόπους παραγωγής καθώς και στον έλεγχο εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο επιχειρήσεων.

Επιπλέον σημειώνεται ότι το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει και έλεγχο αιτήσεων για εγγραφή στο φυτοϋγειονομικό μητρώο καθώς και φυτοϋγειονομικό έλεγχο γεωργικών προϊόντων που μεταφέρονται από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατία.

Πίνακας 1: Ετήσιο πρόγραμμα για θέματα φυτοϋγείας κατά το έτος 2013

1.	Φυτοϋγειονομικός έλεγχος εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων από Τρίτες χώρες:	100%																																																																																				
2.	Φυτοϋγειονομικός έλεγχος εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων προς Τρίτες χώρες:	100%																																																																																				
3.	Φυτοϋγειονομικός έλεγχος διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων από την Κοινότητα προς την Κυπριακή Δημοκρατία:	Μέχρι 10%. Επαρχία Λευκωσίας: τουλάχιστο 4 φορτία τον μήνα Επαρχία Λεμεσού: τουλάχιστο 6 φορτία τον μήνα Επαρχία Λάρνακας: τουλάχιστο 4 φορτία τον μήνα Επαρχία Πάφου: τουλάχιστο 1 φορτίο τον μήνα Να δοθεί ιδιαίτερη σημασία: - στα είδη κωνοφόρων, αμπέλου και πατατών και φυλλώδων λαχανικών λόγω της αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας ως προστατευόμενη ζώνη στο <i>Ips sexdentatus</i> , <i>Dactulosphaira vitifoliae</i> και <i>Leptinotarsa decemlineata</i> από κράτη μέλη που έχουν τους εχθρούς αυτούς - στη ξυλεία και ξύλινα μέσα συσκευασίας προέλευσης Τρίτων Χωρών και Πορτογαλίας - στα κυπαρισσοειδή προέλευσης άλλων Κρατών Μελών για τον επιβλαβή οργανισμό <i>Seiridium cardinale</i>																																																																																				
4.	Έλεγχος εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο Φυτών, Φυτικών προϊόντων και Ξυλείας εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων, αποθηκών συλλογής, κ.λ.π. Τουλάχιστο μια φορά ετησίως βάση το ακόλουθο πρόγραμμα:																																																																																					
		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ι</th> <th>Φ</th> <th>Μ</th> <th>Α</th> <th>Μ</th> <th>Ι</th> <th>Ι</th> <th>Α</th> <th>Σ</th> <th>Ο</th> <th>Ν</th> <th>Δ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Επαρχία Λευκωσίας</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>120</td> </tr> <tr> <td>Επαρχία Λεμεσού</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>6</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>76</td> </tr> <tr> <td>Επαρχία Λάρνακας / Αμμοχώστου</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>15</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>3</td> <td>108</td> </tr> <tr> <td>Επαρχία Πάφου</td> <td>0</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>8</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>58</td> </tr> <tr> <td>ΣΥΝΟΛΟ</td> <td>0</td> <td>40</td> <td>40</td> <td>45</td> <td>50</td> <td>35</td> <td>30</td> <td>0</td> <td>35</td> <td>39</td> <td>25</td> <td></td> <td>362</td> </tr> </tbody> </table>		Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	ΣΥΝΟΛΟ	Επαρχία Λευκωσίας	0	10	10	10	15	15	10	0	15	15	10	0	120	Επαρχία Λεμεσού	0	10	10	10	10	10	10	0	10	6	0	0	76	Επαρχία Λάρνακας / Αμμοχώστου	0	10	10	15	15	10	10	0	10	10	15	3	108	Επαρχία Πάφου	0	10	10	10	10	10	0	0	0	8	0	0	58	ΣΥΝΟΛΟ	0	40	40	45	50	35	30	0	35	39	25		362
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	ΣΥΝΟΛΟ																																																																									
Επαρχία Λευκωσίας	0	10	10	10	15	15	10	0	15	15	10	0	120																																																																									
Επαρχία Λεμεσού	0	10	10	10	10	10	10	0	10	6	0	0	76																																																																									
Επαρχία Λάρνακας / Αμμοχώστου	0	10	10	15	15	10	10	0	10	10	15	3	108																																																																									
Επαρχία Πάφου	0	10	10	10	10	10	0	0	0	8	0	0	58																																																																									
ΣΥΝΟΛΟ	0	40	40	45	50	35	30	0	35	39	25		362																																																																									
5.	Έλεγχος αιτήσεων εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων, αποθηκών συλλογής, κ.λ.π. που εκκρεμούν για εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο:																																																																																					
		<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ι</th> <th>Φ</th> <th>Μ</th> <th>Α</th> <th>Μ</th> <th>Ι</th> <th>Ι</th> <th>Α</th> <th>Σ</th> <th>Ο</th> <th>Ν</th> <th>Δ</th> <th>ΣΥΝΟΛΟ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Επαρχία Λευκωσίας</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>Επαρχία Λεμεσού</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>8</td> </tr> </tbody> </table>		Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	ΣΥΝΟΛΟ	Επαρχία Λευκωσίας	0	0	0	2	5	5	0	0	0	2	0	0	14	Επαρχία Λεμεσού	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	8																																										
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	ΣΥΝΟΛΟ																																																																									
Επαρχία Λευκωσίας	0	0	0	2	5	5	0	0	0	2	0	0	14																																																																									
Επαρχία Λεμεσού	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	8																																																																									

	Επαρχία Λάρνακας / Αμμοχώστου	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	3
	Επαρχία Πάφου	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ΣΥΝΟΛΟ	0	0	2	4	10	7	2	0	0	0	0	0	25
<p>Νέες αιτήσεις που θα παραλαμβάνονται κατά καιρούς θα ελέγχονται μέσα σε τρεις μήνες από την ημερομηνία παραλαβής τους.</p>														
6.	Επισκοπήσεις πατατών κατανάλωσης και ντόπιου πατατόσπορου (πατατοφυτείες) για καστανή και δακτυλιωτή σήψη, δορυφόρο της πατάτας και <i>Potato Spindle Tuber Viroid</i> :	Ανοιξιάτικη και Χειμερινή φυτεία κάθε έτος.												
7.	Επισκόπηση αμπελιών για φυλλοξήρα των αμπελιών:	Κάθε έτος, δειγματοληπτικά.												
8.	Επισκόπηση δασικών περιοχών, περιοχών πρασίνου, πάρκα, δημόσιους κήπους για τους επιβλαβείς οργανισμούς: <i>Phytophthora ramorum</i> , <i>Pepino mosaic virus</i> , <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> , <i>Dryocosmus kuriphilus</i> , <i>Anoplophora chinensis</i> , <i>Ips sexdentatus</i> , <i>Diabrotica virgifera</i> , <i>Bactrocera zonata</i> , <i>Seiridium cardinale</i> , <i>Giberella circinata</i> , <i>Xanthomonas campestris</i> , <i>Guignardia citricarpa</i>	Κάθε έτος, δειγματοληπτικά. Συνεργασία με Τμήμα Δασών για τους επιβλαβείς οργανισμούς δασικής σημασίας.												
9.	Φυτικών προϊόντων που διακινούνται από τις κατεχόμενες περιοχές προς τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας:	100%												
10.	Έλεγχος αιτήσεων για έγκριση εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξύλινων μέσων συσκευασίας και σήμανσης με βάση το διεθνές πρότυπο ISPM 15:	Αιτήσεις που λαμβάνονται θα εξετάζονται τους μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της αίτησης.												

11.	Έλεγχος εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων μεταχείρισης ξύλινων μέσων συσκευασίας:	Θα γίνεται τουλάχιστο μια φορά ετησίως σε όλες τις εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις και έκτακτοι έλεγχοι κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής.
12.	Έλεγχος εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων που έχουν δικαίωμα έκδοσης φυτούγειονομικού διαβατηρίου:	Δύο φορές ετησίως
13.	Συνέχιση σχεδίου δράσης για την παρεμπόδιση της εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> και του <i>Paysandisia archon</i> :	Ετοιμάστηκε πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για το έτος 2013 το οποίο προνοεί επιχορήγηση κοπής προσβεβλημένων και καταστρεμμένων φοινικόδέντρων, από το Κόκκινο Ρυγχωτό Κάνθαρο. Στόχος είναι ο περιορισμός της αύξησης του πληθυσμού του εντόμου και στη διάσωση φοινικοειδών τα οποία βρίσκονται σε δημόσια κυβερνητικά κτήρια. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την εφαρμογή χημικών σκευασμάτων σε φοινικιές που φύονται σε κυβερνητικούς και αρχαιολογικούς χώρους με ιστορική και πολιτισμική αξία των ειδών <i>P. canariensis</i> και <i>P. dactylifera</i> , παγκύπρια. Στα φυτά θα τοποθετηθεί μόνιμη εγκατάσταση για μείωση κόστους εφαρμογής των χημικών σκευασμάτων. Επίσης κατά το έτος 2013 θα επαναληφθεί εκστρατεία ενημέρωσης των Δήμων και Κοινοτήτων με στόχο την ενεργό εμπλοκή τους στην εφαρμογή χημικών σκευασμάτων και κοπής φοινικιών σε μη αναστρέψιμη κατάσταση. Για παροχή κινήτρων στενότερης συνεργασίας θα γίνει επιδότηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στους Δήμους και Κοινοότητες καθώς και επιδότηση της κοπής των φοινικιών.

Όσον αφορά τον επιβλαβή οργανισμό *Paysandisia archon*, λόγω του ότι δεν εντοπίστηκε σε περιοχές εκτός των φυτωρίων, μέσα στα οποία λήφθηκαν άμεσα μέτρα καταπολέμησής του, δεν θεωρείται ότι ο επιβλαβής αυτός οργανισμός υπάρχει στην Κύπρο. Ωστόσο, Κατά τις επισκοπήσεις που πραγματοποιούνται για τον ΚΡΚ, θα γίνονται παράλληλα έλεγχοι για συμπτώματα του υπό αναφορά επιβλαβούς οργανισμού.

5.4.10. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

1. Έλεγχος εισαγόμενων και εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων

Με βάση το ετήσιο πρόγραμμα κατά το έτος 2012 πραγματοποιήθηκε καθολικός έλεγχος σε 2540 φορτία φυτών και φυτικών προϊόντων από Τρίτες Χώρες. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν δεσμεύθηκαν 32 φορτία. Τα 8 από αυτά καταστράφηκαν, ενώ στα υπόλοιπα λήφθηκαν άλλα επίσημα μέτρα, όπως επανεξαγωγή, προσκόμιση απαραίτητων εγγράφων, θερμική μεταχείριση, κ.λ.π.

Πραγματοποιήθηκε καθολικός έλεγχος των εξαγόμενων φυτικών προϊόντων, όπου και εκδόθηκαν τα απαραίτητα φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά.

2. Έλεγχος Κοινοτικών φυτών και φυτικών προϊόντων

Όσον αφορά τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο Κοινοτικών προϊόντων που εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία, το ποσοστό ελέγχου ήταν 5%. Συνολικά εισήλθαν στην Κυπριακή Δημοκρατία 2718 φορτία φυτών και φυτικών προϊόντων από άλλα κράτη μέλη. Από τους ελέγχους δεσμεύθηκαν 7 φορτία.

3. Έλεγχος εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο

Με βάση το ετήσιο πρόγραμμα για έλεγχο εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων στο φυτοϋγειονομικό μητρώο υπήρχαν 333 εγκαταστάσεις για τον ετήσιο έλεγχο και υπήρχαν επιπρόσθετα 40 αιτήσεις που ανέμεναν έλεγχο για εγγραφή ή διαγραφή από το μητρώο. Ο έλεγχος των εγγεγραμμένων με βάση τη σχετική νομοθεσία πρέπει να γίνεται τουλάχιστο μια φορά ετησίως.

Κατά το έτος 2012 και με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν διενεργήθηκε ο ετήσιος έλεγχος σε 189 εγκαταστάσεις και σε έλεγχο 5 αιτήσεων. Στον Πίνακα 2 καταγράφονται αναλυτικά τα ποσοστά των ελέγχων για κάθε επαρχία.

Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων των εγκαταστάσεων, ετοιμάστηκε το νέο πρόγραμμα ελέγχου για το έτος 2013 (Βλέπε Πίνακα 1). Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες αιτήσεις που λήφθηκαν καθώς και τις απορρίψεις που έγιναν το 2012, το Φυτοϋγειονομικό Μητρώο εισαγωγέων, εξαγωγέων, διακινητών, συλλογικών αποθηκών φυτών και φυτικών προϊόντων συμπεριλαμβανομένου και της ξυλείας αποτελείται κατά τα τέλη του έτους 2012 από 362 εγγραφές και 25 αιτήσεις για έλεγχο.

Πίνακας 2: Συνολικός αριθμός ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2012 σε εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις και σε αιτήσεις για εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο

	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΑΡΝΑΚΑ/ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΠΑΦΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΕΝΩΝ 2012	137	107	115	58	417
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	75	37	97	36	245
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ	54,7%	39,59%	84,3%	62%	51,5%
ΝΕΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΛΗΦΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012	14	8	4	3	29
ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΕΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	3	2	4	3	12
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΝΕΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	21,4%	25%	100%	100%	41,3%

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2013	120	108	76	58	362
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΛΕΓΧΟ 2013	11	6	0	0	17

4. Επισκοπήσεις πατατοφυτειών

Επισκοπήσεις φυτειών πατατών και κονδύλων (πατατόσπορου και πατάτες κατανάλωσης) για ανίχνευση εχθρών καραντίνας (καστανή σήψη, δακτυλιωτή σήψη), *Ralstonia solanacearum*, *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* και *Leptinotarsa decemlineata* (Πίνακας 1.5). Κατά τις επισκοπήσεις έγιναν δύο επισκέψεις των φυτειών κατά την ανοιξιάτικη και φθινοπωρινή καλλιεργητική περίοδο και μια επίσκεψη κατά την εκρίζωση των κονδύλων. Για το δορυφόρο της πατάτας η Κύπρος έχει αναγνωρισθεί ως προστατευόμενη ζώνη.

Όσον αφορά τις πατάτες για κατανάλωση, συνολικά εξετάσθηκαν μακροσκοπικά 389 τεμάχια (3176 δεκάρια) πατατοφυτειών, εκ των οποίων λήφθηκαν 170 δείγματα κονδύλων για εργαστηριακή ανάλυση. Κάθε δείγμα αποτελείτο από 200 κονδύλους. Όλα τα αποτελέσματα των μακροσκοπικών και εργαστηριακών εξετάσεων ήταν αρνητικά. Επιπλέον, κατά την περίοδο 2011 - 2012 διακινήθηκαν συνολικά από Κράτη Μέλη 8413 περίπου τόνοι πατατόσπορου. Από τους μακροσκοπικούς ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν και τις εργαστηριακές αναλύσεις δεν εντοπίσθηκε κανένας επιβλαβής οργανισμός

Όσον αφορά πατάτες για παραγωγή πατατόσπορου, συνολικά εξετάσθηκαν μακροσκοπικά 103,3 δεκάρια πατατοφυτειών, εκ των οποίων λήφθηκαν 107 δείγματα κονδύλων για εργαστηριακή ανάλυση. Κάθε δείγμα αποτελείτο από 200 κονδύλους. Όλα τα αποτελέσματα των μακροσκοπικών και εργαστηριακών εξετάσεων ήταν αρνητικά.

5. Επισκοπήσεις αμπελιών

Όσον αφορά την φυλλοξήρα της αμπέλου, *Dactulosphaira vitifoliae* διενεργήθηκε μακροσκοπικός έλεγχος σε φυτά αμπελιού σε 161 τεμάχια στην Επαρχία Λεμεσού, Πάφου, Πιτσιλιάς και Λάρνακας συνολικής έκτασης 876.70 δεκαρίων. Η επισκόπηση αυτή διενεργήθηκε σε τεμάχια όπου οι παραγωγοί εκρίζωναν τα αμπέλια, αφού η εξέταση των φυτών περιορίστηκε κυρίως στο ριζικό τους σύστημα. Κατά τις επισκοπήσεις δεν εντοπίστηκε ο επιβλαβής οργανισμός.

6. Επισκοπήσεις εσπεριδοειδών

Στα πλαίσια των επισκοπήσεων στον τόπο παραγωγής για επιβεβαίωση της απουσίας επιβλαβών οργανισμών καραντίνας, όπως το *Guignardia citricarpa*, *Xanthomonas campestris* και *Cercospora angolensis*, έγιναν επισκοπήσεις σε 122 φυτείες εσπεριδοειδών συνολικής έκτασης 2709.4 δεκάρια στις επαρχίες Λεμεσού και Πάφου.

7. Επισκοπήσεις δασικών περιοχών, χώροι πρασίνου, φυτώρια, κ.α. για επιβλαβείς οργανισμούς

Ips sexdentatus: Για τις επισκοπήσεις του δασικού αυτού εχθρού διενεργήθηκε μακροσκοπικός έλεγχος 70 μόνιμων επιφανειών. Οι έλεγχοι διενεργούνταν κάθε δύο βδομάδες σε φερομονικές παγίδες που έχουν τοποθετηθεί για το σκοπό αυτό μεταξύ Απριλίου και Νοέμβριου του 2012. Κατά τις επισκοπήσεις δεν εντοπίστηκε ο επιβλαβής αυτός οργανισμός. Επιπλέον, διενεργήθηκαν 12 επισκοπήσεις σε «επικίνδυνα σημεία» τα οποία αφορούσαν φυτά ξενιστές από συγκεκριμένα εγκαταστάσεις εμπόρων Κοινοτικής προέλευσης. Σημειώνεται ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει αναγνωρισθεί ως μόνιμη προστατευόμενη ζώνη για τον υπό αναφορά οργανισμό.

Dryocosmus kuriphilus: Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 5 φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι σε 44 καστανιές που βρίσκονται σε δασικές περιοχές. Μετά από μακροσκοπικό δειγματοληπτικό έλεγχο δεν παρατηρήθηκαν οποιαδήποτε συμπτώματα.

Bursaphelenchus xylophilus: Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 125 επισκοπήσεις (250 ha) σε δασικές περιοχές, 9 έλεγχοι σε αποθήκες εισαγωγέα και 2 έλεγχοι εγκαταστάσεων μεταχείρισης ξυλείας. Επίσης έγινε έλεγχος για εντοπισμό του εντόμου φορέα του νηματώδη των κωνοφόρων, *Monochamus* sp. Ο υπό αναφορά οργανισμός εντοπίστηκε σε 3 φορτία εισαγόμενης ξυλείας όπου λήφθηκαν τα απαραίτητα μέτρα. Επιπλέον, διενεργήθηκαν 43 έλεγχοι σε αποθήκες εταιρειών εισαγωγής αγαθών από την Πορτογαλία όπου ελέχθηκαν ξύλινα μέσα συσκευασίας προέλευσης Πορτογαλίας. Τα δείγματα που λήφθηκαν προωθήθηκαν για εργαστηριακή ανάλυση στο εργαστήριο νηματολογίας του Τμήματος Γεωργίας με αρνητικά αποτελέσματα. Η ανάγκη συνέχισης του αυξημένου ποσοστού ελέγχου και δειγματοληψίας κατά το 2012, απορρέει από Κοινοτικές Αποφάσεις με βάση τα μέτρα που λαμβάνει η Κοινότητα για την παρεμπόδιση της εισαγωγής του σε άλλα κράτη μέλη αφού εμφανίσθηκε και εξαπλώθηκε τα τελευταία χρόνια στην Πορτογαλία και στην Ισπανία.

Gibberella circinata: Πραγματοποιήθηκαν συνολικά επισκοπήσεις σε 9 περιοχές συνολικής έκτασης 155.00 ha καθώς και 10 έλεγχοι σε δασικά φυτώρια και αποθήκες εμπόρων/εισαγωγέων φυτών *Pinus* sp. που προορίζονται για φύτευση. Δεν εντοπίστηκαν συμπτώματα του επιβλαβούς οργανισμού.

Seiridium cardinale: Πραγματοποιήθηκαν φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι σε 16 μόνιμες επιφάνειες σε δασικές περιοχές (χώροι πρασίνου), 42 μακροσκοπικοί έλεγχοι σε φυτώρια και 20 μακροσκοπικοί έλεγχοι σε δημόσια πάρκα, εκ των οποίων λήφθηκαν συνολικά 20 ύποπτα δείγματα σε φυτά των ειδών *Cupressus macrocarpa* και *Cupressus sempervirens*. Από τα δείγματα που λήφθηκαν 13 έδειξαν θετικά στον υπό αναφορά επιβλαβή οργανισμό. Λήφθηκαν άμεσα μέτρα καταστροφής των προσβεβλημένων φυτών και υποβολής καραντίνας στα υπόλοιπα ευπαθή φυτά της παρτίδας.

Phytophthora ramorum: Πραγματοποιήθηκαν φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι στα είδη *Rhododendron* spp., *Camelia* spp., *Viburnum* spp., *Magnolia* spp., *Quercus alnifolia* Roech, *Quercus infectoria* subsp. *veneris* σε φυτώρια και δασικές περιοχές. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 86 μακροσκοπικοί έλεγχοι. Δεν εντοπίστηκαν οποιαδήποτε συμπτώματα του επιβλαβούς οργανισμού.

Pepino mosaic virus: Πραγματοποιήθηκαν 15 επιθεωρήσεις φυτωρίων σε φυτά ντομάτας προς φύτευση και σε 35 σημεία παραγωγής ντομάτας. Δεν εντοπίστηκαν συμπτώματα του υπό αναφορά επιβλαβούς οργανισμού.

Επιπλέον, διενεργήθηκαν και επισκοπήσεις για τους εχθρούς καραντίνας *Bactrocera zonata*, *Diabrotica virgifera virgifera*, *Anoplophora chinensis*, και Potato spindle tuber viroid. Τα αποτελέσματα των επισκοπήσεων αυτών ήταν αρνητικά στους υπό αναφορά επιβλαβείς οργανισμούς.

8. Επισκοπήσεις και μέτρα καταπολέμησης του κόκκινου ρυγχωτού κάνθαρου

Κατά το έτος 2012 συνεχίστηκαν οι επισκοπήσεις για τον Κόκκινο Ρυγχωτό Κάνθαρο. Το έντομο έχει εξαπλωθεί σε όλες τις επαρχίες και η καταπολέμηση του καθίσταται πολύ δύσκολη. Ο Κλάδος Προστασίας Φυτών σε συνεργασία με το Κλάδο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας ετοίμασε Σχέδιο με 3 κύριες Δράσεις:

1. Επιχορήγηση Δήμων και Κοινοτήτων σκευασμάτων για ψεκασμούς για πρόληψη και απεντόμωση
2. Επιχορήγηση Δήμων και Κοινοτήτων για την απεντόμωση και κοπή προσβεβλημένων φοινικιών
3. Διαφώτιση και ενημέρωση του κοινού

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες εκδήλωσαν κατά κύριο λόγο ενδιαφέρον για την Δράση 2.

Με βάση τα αποτελέσματα του Σχεδίου Δράσης κατά το 2012, ετοιμάστηκε για το έτος 2013 το οποίο προτείνει την επιχορήγηση για την απεντόμωση και κοπή από τους Δήμους και τις Κοινότητες.

9. Φυτοϋγειονομικός έλεγχος γεωργικών προϊόντων που διακινήθηκαν από τις κατεχόμενες περιοχές της Δημοκρατίας

Διενεργήθηκε καθολικός έλεγχος γεωργικών προϊόντων που μεταφέρθηκαν από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας. Σημειώνεται ότι κατά το έτος 2012 διενεργήθηκαν μακροσκοπικοί φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι σε 178 φορτία φυτικών προϊόντων που μεταφέρθηκαν από τις κατεχόμενες περιοχές στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όλα τα φυτικά προϊόντα με εξαίρεση τις πατάτες, μεταφέρθηκαν στις ελεύθερες περιοχές μέσω του οδοφράγματος Αγίου Δομετίου. Οι πατάτες μεταφέρθηκαν στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας διαμέσου του οδοφράγματος στα Στροβύλια και ελέγχθηκαν στις αποθήκες του παραλήπτη. Συνολικά μεταφέρθηκαν 1137 τόνοι φυτικά προϊόντα συνολικής αξίας 312778,50 Ευρώ.

Σημειώνεται ότι λήφθηκαν 11 δείγματα πατατών για ανίχνευση των επιβλαβών οργανισμών,

Ralstonia solanacearum και *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*. Τα αποτελέσματα των

εργαστηριακών αναλύσεων για τους επιβλαβείς οργανισμούς ήταν αρνητικά.

10. Έλεγχος αιτήσεων για έγκριση εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξύλινων μέσων συσκευασίας και σήμανσης με βάση το διεθνές πρότυπο ISPM 15:

Κατά το έτος 2012 αναθεωρήθηκαν οι άδειες για μεταχείριση ξυλείας σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISPM 15 σε δύο εγκαταστάσεις. Δεν υπήρξε ενδιαφέρον από εταιρεία για εγγραφή στο σχετικό μητρώο.

1. Καταγγελίες – Τελευταίες προειδοποιήσεις

Κατά το έτος 2012 δεν έγιναν καταγγελίες ούτε δόθηκαν τελευταίες προειδοποιήσεις για τα θέματα της φυτοϋγείας.

5.4.11. ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ

Κατά το έτος 2012 δόθηκε το δικαίωμα σε 27 εταιρείες για έκδοση φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου και φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου αντικατάστασης οι οποίες ασχολούνται με τη συσκευασία και εμπορία εσπεριδοειδών και σταφυλιών, διακινητές καλλωπιστικών φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου καθώς και εταιρείες οι οποίες διακινούν σπόρους προς φύτευση.

Η έκδοση φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων στις υπόλοιπες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα πατατόσπορος, πολλαπλασιαστικό υλικό, φοινικοειδή γίνεται από την Αρμόδια Αρχή το Τμήμα Γεωργίας.

5.4.12. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Κατά το έτος 2012 πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες συναντήσεις / εκπαιδεύσεις, κ.α.:

- (1) Ο Τομέας αυτός εκπροσώπησε την Κύπρο στις συναντήσεις της Μόνιμης Επιτροπής Φυτοϋγείας για θέματα που αφορούν τη φυτοϋγεία με βάση την Κοινοτική Οδηγία 2000/29/EK. καθώς και στις συναντήσεις COPHS που πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες.
- (2) Λειτουργοί συμμετείχαν σε συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν με Δήμους/ Κοινότητες και άλλα οργανωμένα σύνολα για συζήτηση των μέτρων που λαμβάνονται για την παρεμπόδιση της εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κάρθου που προσβάλλει τις φοινικιές.
- (3) Λειτουργοί έχουν ετοιμάσει ενημερωτικό φυλλάδια και παρουσιάσει θέματα φυτοϋγείας σε ραδιοφωνικές εκπομπές της ΥΠΑΙΘΡΟΥ, στα πλαίσια ενημέρωσης του Κύπριου αγρότη, καταναλωτή.

5.4.13 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Επίσημοι Έλεγχοι

(α) Επιτεύχθηκε ο καθολικός έλεγχος των εισαγόμενων και εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων.

(β) Ο δειγματοληπτικός έλεγχος των φυτών και φυτικών προϊόντων που εισέρχονται από άλλα Κράτη Μέλη παρέμεινε στο 5% περίπου

(γ) Όσον αφορά ετήσιους ελέγχους σε εγκαταστάσεις που έχουν εγγραφεί στο φυτοϋγειονομικό μητρώο το ποσοστό ελέγχου ήταν παγκύπρια 58%.

(δ) Οι επισκοπήσεις για το δασικό εχθρό *Ips sexdentatus* έχουν αυξηθεί τόσο σε μόνιμες δασικές επιφάνειες όσο και σε επικίνδυνα σημεία όπως αποθήκες εμπόρων. Αύξηση των επισκοπήσεων παρατηρήθηκε και για τον επιβλαβή οργανισμό *Seiridium cardinale*, ενώ για τους άλλους επιβλαβείς οργανισμούς το ποσοστό των επισκοπήσεων κυμάνθηκε στα ίδια περίπου επίπεδα.

(στ) Οι επισκοπήσεις για τον νηματώδη σκώληκα των κωνοφόρων συνεχίζονταν στο ίδιο επίπεδο με τα περσινά, κυρίως σε ξύλινα μέσα συσκευασίας προέλευσης Πορτογαλίας.

2. Μέτρα για εξασφάλιση αποτελεσματικότητας των ελέγχων- αξιολόγηση σχεδίων δράσης

Κατά το έτος 2013, θα καταβληθούν προσπάθειες για:

- (1) πραγματοποίηση πέραν από μια επισκέψεις σε εγκαταστάσεις που έχουν το δικαίωμα έκδοσης φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου.
- (2) συνέχιση των επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς, με ιδιαίτερη έμφαση στην παρεμπόδιση της εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κάρθου στα φοινικοειδή, βάση του αναθεωρημένου σχεδίου δράσης.
- (3) συνέχιση των εκπαιδύσεων των Λειτουργών στο εξωτερικό για βελτίωση των διαδικασιών ελέγχου.
- (4) επικέντρωση των ελέγχων σε φυτά και φυτικά προϊόντα που προέρχονται από άλλα Κράτη Μέλη και δυνατόν να φέρουν επιβλαβείς εχθρούς και ασθένειες Ο έλεγχος Κοινοτικών εμπορευμάτων, κατά το έτος 2012, διενεργήθηκε σε 5% των συνολικών φορτίων που αφίχθηκαν. Στόχος είναι να αυξηθεί ακόμη περισσότερο το ποσοστό αυτό στα φυτά και φυτικά προϊόντα που δυνατό να μεταφέρουν εχθρούς και ασθένειες καραντίνας, όπως για παράδειγμα φοινικοειδή, κυπαρισσοειδή, ξύλινα μέσα συσκευασίας προέλευσης Πορτογαλίας, κ.α.
- (5) να αυξηθεί το ποσοστό των ελέγχων στις εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις με τελικό στόχο των καθολικό έλεγχο και τον καθολικό έλεγχο των νέων αιτήσεων που λαμβάνονται για εγγραφή στο μητρώο.

5 4.12. ΤΕΛΗ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά το έτος 2012 καταβλήθηκαν τα ακόλουθα τέλη που απορρέουν από τη νομοθεσία που αφορά τη φυτοϋγεία:

Έλεγχος εγγράφων	69352,24
Έλεγχος ταυτοποίησης εγγράφων και εμπορεύματος	15750,00
Φυσικός έλεγχος εμπορευμάτων	17018,00

Έκδοση φυτοϋγειονομικών

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ (Διευθύντρια: Δρ Ανδρούλα Γεωργίου)
ΚΛΑΔΟΣ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (Προϊστάμενος: Άνθεμις Μελιφρονίδου – Παντελίδου (BSc, PhD, MPStM, Av. Λειτ. Επιθ. Πρ.)

ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΑΣ

- Ευθύμιος Οδυσσέως (BSc, MBA) (Λειτ. Γεωργίας Α')
- Δέσποινα Κουκουλαρίδου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Άντρη Κωνσταντίνου (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Μόνικα Μαζέρη (Επιθεωρητής Γεωργίας)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- Γιώργος Κύρρης (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Πρ. Α')
- Πόλυς Ζαχαριάδης (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Πρ. Α')

ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΓΕΝΟΥΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

- Στέλλα Λουκά (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Προϊόντων Α')
- Ερατώ Κυπριανού (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)

ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΠΟΡΩΝ

- Χρίστος Χρίστου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Κύπρος Χατζηαυξέντης (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Βάσω Σατσιά (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Χαρίλαος Χαριλάου (Γεωργικός Επιθεωρητής)

1. ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Δημήτρης Κουδουνάς (BSc, MSc) (Λειτ. Γεωρ. Α)
- Χαράλαμπος Κόκκινος (BScPhD) (Λειτ. Γεωργίας)
- Αντώνης Χριστοδούλου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Ρούσου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Αρχοντία Κώττη (Επιθ. Γεωργίας)
- Φρίξος Φιλίππου (Επιθ. Γεωργίας)
- Ιωάννα Ιωάννου (Επιθ. Γεωργίας)
- Χριστιάνα Μωϋσέως (Επιθ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Ξενοφώντος (Επιθ. Γεωργίας)
- Νίκος Στυλιανού (Εργάτης)

2. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ/ ΛΙΜ. ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΣΗΜ. ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Γεωργία Ελευθερίου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Γεωργία Κούμαλλου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ζαννέτος Ιωάννου (Γεωργ. Επιθ. – 1^{ης} Τάξης)
- Χρυστάλλα Σταύρου (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Αφροδίτη Αντωνίου (Επιθ. Γεωργίας)
- Ελένη Πιτζιόλη (Γραφείας)
- Χρίστος Στέλιου (Εργάτης)

4. ΓΡ. ΠΑΦΟΥ / ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΠΑΦΟΥ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Ευάνθης Καζαντζής (BSc, MSc) (Λειτ. Γεωρ. Α')
- Μαρία Πετρίδου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ευανθία Αυγουστή (Επιθ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Αριστείδου (Επιθ. Γεωργίας)

5. ΛΙΜΑΝΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ (ΣΗΜ. ΕΙΣΟΔΟΥ)
Εξυπηρετείται από το προσωπικό του αεροδρομίου/λιμάνι Λάρνακας

6. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΔΕΜΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)
Εξυπηρετείται από το προσωπικό του γραφείου Λευκωσίας

5.5. Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ελέγχων στον τομέα της Βιολογικής Γεωργίας για το έτος 2012.

5.5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και αφορά στην ετήσια ανασκόπηση για να εκτιμηθούν οι εθνικοί στρατηγικοί στόχοι που τέθηκαν στον Τομέα της Βιολογικής Γεωργίας για το έτος 2012.

5.5.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Εθνική Νομοθεσία που διέπει τη βιολογική γεωργία και σχετικοί κανονισμοί:

- Ν. 227(Ι)/2004- Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος του 2004
- Κ.Δ.Π. 666/2004- Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Υλικά Συσκευασίας) Κανονισμοί του 2004
- Κ.Δ.Π. 667/2004- Οι περί Βιολογικής Παραγωγής (Εισαγωγές από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2004
- Κ.Δ.Π. 113/2007- Διάταγμα όσον αφορά τη διαδικασία προμήθειας πολλαπλασιαστικού υλικού, σπόρων και κονδύλων πατάτας για χρήση στη Βιολογική Γεωργία.
- Κ.Δ.Π. 257/2007- Διάταγμα όσον αφορά τον καθορισμό πυκνότητας βόσκησης.

2. Κοινοτικό νομικό πλαίσιο που διέπει τη βιολογική γεωργία:

Κανονισμός του Συμβουλίου

- Κανονισμός του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 834/2007 της 28ης Ιουνίου 2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 [Επίσημη Εφημερίδα L 189 της 20.7.2007].

Ο Κανονισμός ορίζει το νομικό πλαίσιο για τα βιολογικά προϊόντα. Θεσπίζει στόχους και αρχές που εφαρμόζονται σε προϊόντα αυτού του είδους και παρουσιάζει τους κανόνες σχετικά με την παραγωγή, την επισήμανση, τους ελέγχους και τις συναλλαγές με τρίτες χώρες. Ο κανονισμός αυτός τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2009.

Κανονισμοί της Επιτροπής

- [Κανονισμός της Επιτροπής \(ΕΚ\) με αριθ. 889/2008 της 5ης Σεπτεμβρίου 2008](#), με λεπτομερείς κανόνες για την παραγωγή, τη σήμανση και τον έλεγχο.

- [Κανονισμός της Επιτροπής \(ΕΚ\) με αριθ. 1235/2008 της 8ης Δεκεμβρίου 2008, με λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την εισαγωγή βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες.](#)

3. Κανονισμός που διέπει το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου:

- Κανονισμός (ΕΚ) 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

5.5.3. ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ως εντεταλμένη υπηρεσία για την εφαρμογή της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική γεωργία, έχει ορισθεί το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Πιο συγκεκριμένα, η Μονάδα Ελέγχων του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας φέρει, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για την εποπτεία του συστήματος ελέγχου που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

1 Δομή και Στελέχωση Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας

Για την εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, απασχολούνται τρεις Λειτουργοί που είναι τοποθετημένοι στον Κλάδο.

2 Καθήκοντα Λειτουργών Τομέα Βιολογικής Καλλιέργειας

Οι Λειτουργοί, έχουν από το Νόμο όλες τις εξουσίες για πλήρη και αντικειμενική εφαρμογή της νομοθεσίας και είναι ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Τα καθήκοντα τους περιλαμβάνουν:

1. Εναρμόνιση Εθνικής με την αντίστοιχη Κοινοτική νομοθεσία.
2. Εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων
3. Θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων. (Έλεγχος Επιχειρηματιών όλων των κατηγοριών περιλαμβανομένων και καταστημάτων λιανικής πώλησης βιολογικών προϊόντων).
4. Εξέταση καταγγελιών για παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού και λήψη κατάλληλων μέτρων.
5. Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 14 του Νόμου 227(Ι)/2004, σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπιών.

6. Εκπροσώπηση σε διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, και Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για τη βιολογικής παραγωγής
7. Δειγματοληψίες βιολογικών προϊόντων για ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών στη βιολογική γεωργία.
8. Σύνταξη της ετήσιας έκθεσης του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων.
9. Εξέταση αιτήσεων για χορήγηση Αδειών Λειτουργίας Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης σύμφωνα με το Άρθρο 11 του Νόμου 227(Ι)/2004.
10. Χορήγηση και ανανέωση Αδειών Λειτουργίας Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης σύμφωνα με το Άρθρο 4ε του Νόμου 227(Ι)/2004.
11. Εποπτεία Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογική παραγωγής.
12. Χορήγηση εξαιρέσεων σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 22, του Καν. (ΕΚ) 834/2007.
13. Χορήγηση αδειών εισαγωγής από τρίτες χώρες σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 19 του Καν. (ΕΚ) 1235/2008.
14. Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου ελεγχόμενων επιχειρηματιών βιολογικής παραγωγής.
15. Έκδοση αδειών χρήσης πολλαπλασιαστικού υλικού, σπόρων και κονδύλων πατάτας συμβατικής προέλευσης σε βιολογικές καλλιέργειες.
16. Ετοιμασία στατιστικών στοιχείων βιολογικής γεωργίας.

5.5.4. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

i. Γενικά

Με βάση το ετήσιο πρόγραμμα για το έτος 2012 η Αρμόδια Αρχή διενέργησε:

- 50 επιτόπιους ελέγχους στους Επιχειρηματίες όλων των κατηγοριών (πρωτογενής παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία και εισαγωγές από τρίτες χώρες), πέραν των ελέγχων που διενεργούνται από τους αναγνωρισμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ) προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Στόχος των ελέγχων, είναι η διαπίστωση της εφαρμογής των προνοιών της νομοθεσίας.
- 49 επιτόπιους ελέγχους σε καταστήματα και υπεραγορές. Η διενέργεια ελέγχου στα καταστήματα διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής από την αρμόδια Αρχή αποσκοπεί στη διαπίστωση της αυθεντικότητας των προϊόντων, δηλαδή ότι πρόκειται πράγματι για προϊόντα βιολογικής παραγωγής, τα οποία έχουν παραχθεί στην Κύπρο ή σε άλλο κράτος μέλος ή και σε τρίτες χώρες σύμφωνα με τις πρόνοιες τόσο της Κοινοτικής νομοθεσίας (ΕΚ) αριθ. 834/2007, όσο και της εθνικής νομοθεσίας (Ο περί

Βιολογικής Παραγωγής Νόμος 227(Ι)/2004). Επιπρόσθετα ελέγχεται η ορθότητα της σήμανσης και της διαφήμισης των προϊόντων βιολογικής παραγωγής όπως διαλαμβάνεται στην πιο πάνω νομοθεσία (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από την Αρμόδια Αρχή).

- 2 ελέγχους στα γραφεία των αναγνωρισμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ) προϊόντων βιολογικής παραγωγής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από τους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης).
- 10 έλεγχοι της Αρμόδιας Αρχής για την παρακολούθηση των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης σε επιχειρηματίες βιολογικής γεωργίας για, εξακρίβωση της ορθής εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών ελέγχου.

Οι έλεγχοι στα πλαίσια της εφαρμογής της Νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή πραγματοποιήθηκαν με βάση τα ετήσια προγράμματα ελέγχου τα οποία φαίνονται στο Παράρτημα Ι.

II. Διενέργεια Ελέγχων

Η διενέργεια ελέγχων σε καταστήματα διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής και σε υπεραγορές που διαθέτουν μεταξύ άλλων προϊόντα βιολογικής παραγωγής γίνεται απροειδοποίητα. Το 2012 πραγματοποιήθηκαν 49 απροειδοποίητοι έλεγχοι σε καταστήματα και υπεραγορές διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Η διενέργεια ελέγχων στους υπόλοιπους τομείς (πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής), γίνεται πάντα με μικρή χρονική προειδοποίηση για πρακτικούς λόγους (οι πλείστοι βιοκαλλιεργητές ασχολούνται με την γεωργία ως δεύτερο επάγγελμα).

III. Δειγματοληψίες:

Κατά τη διάρκεια των ελέγχων του έτους 2012 πραγματοποιήθηκαν 29 δειγματοληψίες για διαπίστωση της τήρησης των προνοιών του Κανονισμού που διέπει τη βιολογική παραγωγή. Τα δείγματα παραδόθηκαν στον Κλάδο Εργαστηριακών Αναλύσεων του Τμήματος Γεωργίας και στο Κρατικό Χημείο για εργαστηριακές αναλύσεις. Οι κατηγορίες των δειγμάτων ανά μήνα δειγματοληψίας συνοψίζονται στον πιο κάτω πίνακα:

Μήνας Δειγματοληψίας	Αρ. Δειγμάτων	Είδος Δείγματος
Ιανουάριος	1	1 αχλάδι
Φεβρουάριος	3	1 φασολάκι 1 πατάτα 1 τομάτες
Μάρτιος	1	1 πορτοκάλια
Απρίλιος	1	1 μπανάνες
Μαΐος	5	1 μελιτζάνες 1 χρυσόμηλα 1 φράουλες

		1 λάχανα 1 σπανάχι
Ιούνιος	8	1 κολοκύθι 2 φορμόζες 1 πιπεριές 3 σταφύλι 1 μαρούλια
Ιούλιος	3	2 σταφύλι 1 πεπόνι
Αύγουστος	1	1 μήλα
Σεπτέμβρης	1	1 σιτάρι
Οκτώβρης	4	1 σταφύλι 1 δαμάσκηνα 1 μαρούλι 1 σιτάρι
Νοέμβριος	1	ελιές

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων έδειξαν ότι 1 δείγμα δεν πληρούσε τις πρόνοιες των Κανονισμών. Τα αποτελέσματα των εν λόγω αναλύσεων συνοψίζονται στον πιο κάτω πίνακα:

Είδος Δείγματος	Ημερομηνία Δειγματοληψίας	Δραστική ουσία Φυτοπροστατευτικού προϊόντος που ανιχνεύθηκε	Αρ. Δείγματος
Λάχανα	31/5/2012	a-Cypermethrin	A.Δ. Ελέγχου ΒΙΟ10/12

Για την πιο πάνω περίπτωση, ακολουθήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες:

- Ειδοποίηση του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης με τον οποίο είναι συμβεβλημένος ο πιο πάνω παραγωγός για να λάβει τα ενδεικνυόμενα μέτρα σύμφωνα με τη Νομοθεσία για τη Βιολογική Παραγωγή.
- Επιστολή προς τους παραγωγό με την οποία του κοινοποιήθηκαν τα αποτελέσματα των Εργαστηριακών Αναλύσεων.
- Παρακολούθηση των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν από τους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης για την εφαρμογή των κυρώσεων, οι οποίες μεταξύ άλλων περιελάμβαναν την ανάκληση του πιστοποιητικού παραγωγής.

5.5.5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2012

Κατά τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν το 2012 παρατηρήθηκαν 9 μη συμμορφώσεις που αφορούσαν 4 πρωτογενή παραγωγή, 3 δευτερογενή παραγωγή και 2 τριτογενή παραγωγή.

Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν τις πιο κάτω αποκλείσεις από τη νομοθεσία που διέπει τη βιολογική παραγωγή:

- Υπολείμματα μη επιτρεπόμενων φυτοπροστατευτικών ουσιών σε δείγμα που λήφθηκε από μονάδα βιολογικής παραγωγής.
- Χρήση σήμανσης βιολογικής παραγωγής από επιχείρηση που δεν είναι ενταγμένη στο σύστημα ελέγχου.
- Πώληση προϊόντων βιολογικής παραγωγής από επιχείρηση που δεν είναι ενταγμένη σε σύστημα ελέγχου.
- Παραπλανητική σήμανση σε ράφι υπεραγοράς.
- Λανθασμένη σήμανση ως προς το στάδιο παραγωγής.
- Μη τήρηση παραστατικών αγοράς εισροών στη βιολογική γεωργία.
- Λανθασμένη σήμανση στα παραστατικά πώλησης προϊόντων.

5.5.6. Διαδικασίες που ακολουθήθηκαν

Σε όλες τις πιο πάνω περιπτώσεις, ακολουθήθηκαν οι ενδεδειγμένες διαδικασίες χειρισμού των μη συμμορφώσεων που περιλαμβάνουν:

- Ειδοποίηση των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης με τους οποίους είναι συμβεβλημένοι οι πιο πάνω παραγωγοί για να λάβουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα σύμφωνα με τη Νομοθεσία για τη Βιολογική Παραγωγή.
- Επιστολές προς τους βιοκαλλιεργητές, μεταποιητές, εμπόρους στους οποίους κοινοποιήθηκαν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών αναλύσεων ή τα ευρήματα των ελέγχων.
- Παρακολούθηση των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν από τους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης για την εφαρμογή των κυρώσεων.
- Σε περιπτώσεις που οι μη συμμορφώσεις δεν αφορούσαν μείζονα θέματα (πχ. Ελλιπής τήρηση ημερολογίου καλλιεργητικών εργασιών) γίνονταν συστάσεις για συμμόρφωση.

5.5.7. Έλεγχος σε Οργανισμούς Ελέγχου

Οι έλεγχοι στους δύο αναγνωρισμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης διενεργήθηκαν τόσο στα γραφεία τους όσο και επί τόπου κατά την διενέργεια ελέγχων από τους επιθεωρητές των δύο Οργανισμών σε επιχειρηματίες βιολογικής γεωργίας. Κατά τους ελέγχους διαπιστώθηκε η ανάγκη εφαρμογής διορθωτικών μέτρων και συγκεκριμένα:

- α) πιο αποτελεσματική πορεία παρακολούθησης μη συμμορφώσεων
- β) βελτίωση της μεθοδολογίας εκτίμησης του κινδύνου
- γ) αποτελεσματικότερη εφαρμογή του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των Οργανισμών Ελέγχου
- δ) συνεχής εκπαίδευση επιθεωρητών

ε) διερεύνηση της δυνατότητας για πιο αποτελεσματικό κατάλογο κυρώσεων ώστε οι κυρώσεις να είναι δίκαιες και ανάλογες της σοβαρότητας της μη συμμόρφωσης.

στ) αναθεώρηση πιστοποιητικών για να είναι σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος XII του Καν(ΕΚ) 889/2008

η) μη τήρηση διαδικασιών σύγκλισης επιτροπών όπως είναι καταγεγραμμένες στο σύστημα ποιότητας του ΟΕΠ.

5.5.7.ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

1. Ενδοϋπηρεσιακές Εκπαιδεύσεις

Κατά το έτος 2012, 2 Λειτουργοί και 3 Επιθεωρητές συμμετείχαν σε εκπαίδευση που διεξήχθη στην Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, με θέμα «Πρόγραμμα Βασικής Κατάρτισης σε θέματα Ε.Ε.».

2. Εκπαιδεύσεις στο εξωτερικό

- Συμμετοχή ενός Λειτουργού και ενός Επιθεωρητή σε εκπαίδευση στο Παρίσι με θέμα “Training Course on Quality Schemes” (Ημερομηνία διεξαγωγής 29/5/2012 μέχρι 1/6/2012).
- Συμμετοχή ενός Επιθεωρητή σε εκπαίδευση στη Βαρσοβία με θέμα “Training Course on Quality Schemes” (Ημερομηνία διεξαγωγής 24/4/2012 μέχρι 27/4/2012).

5.5.8. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.1. Μόνιμη Επιτροπή και Ομάδες Εργασίας Συμβουλίου για τη Βιολογική Γεωργία

Κατά το έτος 2012, οι λειτουργοί που ασχολούνται με την εφαρμογή της νομοθεσίας της Βιολογικής παραγωγής συμμετείχαν σε 5 συνεδριάσεις της Μόνιμης Επιτροπής για τη Βιολογική Γεωργία στις Βρυξέλλες ενώ σε 2 συνεδριάσεις εκπροσωπηθήκαμε από Λειτουργό της Μόνιμης Αντιπροσωπίας στις Βρυξέλλες.

5.5.9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Κατά το έτος 2012 διενεργήθηκε Εσωτερικός Έλεγχος στα γραφεία του Κλάδου όπως και επί τόπου παρακολούθηση της διενέργειας ελέγχων στους επιχειρηματίες Βιολογικής Γεωργίας.

5.5.10. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Τα μέτρα που πρέπει να προωθηθούν για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των υπηρεσιών επίσημων ελέγχων και ειδικότερα του τομέα της βιολογικής γεωργίας είναι:

- Κατά το έτος 2013 θα πρέπει να εξουσιοδοτηθούν / ασχοληθούν περισσότεροι Λειτουργοί για τη διενέργεια των ελέγχων.
- Να συνεχιστούν οι εκπαιδεύσεις των εξουσιοδοτημένων επιθεωρητών τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, για θέματα που αφορούν συστήματα ποιότητας, τρόπος διεξαγωγής ελέγχων, ανάλυση κινδύνου κ.α.
- Να προωθηθεί η συνεχής βελτίωση των διαδικασιών και των εντύπων του συστήματος ελέγχου.

Ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων στη βιολογική γεωργία για το έτος 2012

ΜΗΝΑΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΙΑΝ.	ΦΕΡΒ.	ΜΑΡΤ.	ΑΠΡΙΛ.	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓΟΥΣΤ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤΩΒ.	ΝΟΕΜΒ.	ΔΕΚ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		4	4	2	2	5	5		5	5	5	3	40
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		2		2					2	4	4	2	16
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		1	1		1		1		1				5
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ	5	5	4	4	5	5	5		5	5	5	2	50
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ			2**		4**	2*			4**				2* 10**

* Αφορά ελέγχους στα γραφεία των αναγνωρισμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης

** Αφορά παρακολούθηση των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης σε επιχειρηματίες βιολογικής γεωργίας για, εξακρίβωση της ορθής εφαρμογής των προβλεπόμενων διαδικασιών ελέγχου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

LACON LTD

Code of Inspection body or authority: (CY-BIO-001)

2012 DATA

Code of Inspection body or authority CY-BIO-001	Number of operators				Number of operators who have been submitted to the regular inspection visits				Number of operators who have received additional visits				Total Number of visits											
	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Announced				Unannounced				Total			
													Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others
	Total	612	41	36	-	612	41	36	-	64	2	3	-	612	41	36	-	64	2	3	-	676	43	39
Total	689				689				69				689				69				758			

Code of inspection body or authority CY-BIO-001	Number of operators				Number of irregularities or manifest infringements found				Number of irregularities or manifest infringements found				Number of sanctions or penalties applied											
	Number of irregularities or manifest infringements found				Number of irregularities or manifest infringements found				Number of irregularities or manifest infringements found				Number of sanctions or penalties applied											
	For analysis		Indicating breach of the regulation		Irregularity		Manifest infringement		on the lot or the production run		on the operator													
	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others				
Total	28 ¹	-	-	-	12 ₂	-	-	-	16	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-
Total	28				12				17				1				1							

⁽¹⁾ αριθμός δειγμάτων που λήφθηκε

⁽²⁾ τα 8 δείγματα αφορούσαν ένα μόνο παραγωγό (λαχανικά), του οποίου αφαιρέθηκε το πιστοποιητικό, αλλά και ο ίδιος εκδιώχθηκε από το σύστημα. Τα 3 δείγματα αφορούσαν σταφύλια, στα οποία εντοπίστηκε η ουσία Pencycuron, η οποία χρησιμοποιείται μόνο για επίπαση πατατόσπορου για αντιμετώπιση της Ριζοκτόνιας. Μετά από ανάλυση του αντιδείγματος και στις τρεις περιπτώσεις το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό. Το 1 δείγμα αφορούσε μαντόρες, στις οποίες εντοπίστηκε η ουσία Chlorpyrifos, ενώ η επαναληπτική ανάλυση του αντιδείγματος ήταν αρνητική.

BIOCERT CYPRUS LTD

Code of Inspection body or authority: (CY-BIO-002)

2012 DATA

Code of Inspection body or authority CY-BIO-002	Number of operators				Number of operators who have been submitted to the regular inspection visits				Number of operators who have received additional visits				Total Number of visits											
	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Announced				Unannounced				Total			
													Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others
	Total	98	12	12	1	92	18	17	1	9	7	4	-	94	18	17	1	18	10	5	-	112	28	22
Total	123				128				20				130				33				163			

Code of Inspection body or authority CY-BIO-002	Number of operators Number of irregularities or manifest infringements found				Number of irregularities or manifest infringements found				Number of sanctions or penalties applied																				
	For analysis		Indicating breach of the regulation		Irregularity		Manifest infringement		on the lot or the production run		on the operator																		
	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others	Producers	Processors	Importers	Others													
Total	1	2	-	-	-	-	-	-	7	2	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	3				0				11				1				1				0								

5.6. Ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ελέγχων στον τομέα των Γεωργικών Προϊόντων και τα τρόφιμα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) και Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα για το έτος 2012

5.6.1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση αφορά τη διενέργεια ελέγχων από το Τμήμα Γεωργίας (Φορέας Ελέγχου) του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Σημειώνεται ότι, όσον αφορά στα προϊόντα ΕΠΙΠ, η Κύπρος δεν έχει κατοχυρωμένες ονομασίες ως ΕΠΙΠ.

Κατά το 2012, υπάρχουν δύο κατοχυρωμένες ονομασίες στο Μητρώο των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων (ΠΓΕ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το «Λουκούμι Γεροσκήπου» με έγκριση χρήσης της ονομασίας σε τρεις παραγωγούς και η «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου» με έγκριση χρήσης της ονομασίας από ένα παραγωγό.

5.6.2. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Εθνική Νομοθεσία που διέπει τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ και οι σχετικοί κανονισμοί:

- Ν. 139(Ι)/2006- Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμος του 2006.
- Ν. 59(Ι)/2007- Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2007.
- Ν. 31(Ι)/2010- Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2010.
- Ν. 43(Ι)/2011- Ο περί της Αναγνώρισης Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων ως Εγγυημένων Παραδοσιακών Ιδιότυπων Προϊόντων Νόμος του 2011.
- Κ.Δ.Π. 250/2007- Οι περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Κανονισμοί του 2007.
- Κ.Δ.Π. 506/2007- Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμος του 2006, Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 38.

- Κ.Δ.Π. 72/2009 - Ο περί της Προστασίας των Ονομασιών Προέλευσης και Γεωγραφικών Ενδείξεων Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων Νόμος του 2006, Διάταγμα δυνάμει του άρθρου 38.

Κοινοτικό νομικό πλαίσιο που διέπει τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ και οι σχετικοί κανονισμοί:

Κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:

- Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1151/2012 της 21ης Νοεμβρίου 2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Κανονισμοί της Επιτροπής:

- Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΚ) με αριθ. 1898/2006 της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.
- Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΚ) με αριθ. 628/2006 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1898/2006 σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.
- Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΚ) με αριθ. 1216/2007 της 18^{ης} Οκτωβρίου 2007 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 509/2006 του Συμβουλίου για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα που χαρακτηρίζονται ως εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα.

Κανονισμός που διέπει το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου:

- Κανονισμός (ΕΚ) 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

5.6.3..Αρμόδια Αρχή

Ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας που διέπει τα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ έχει ορισθεί ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο οποίος εξουσιοδοτεί το Τμήμα Γεωργίας να ασκεί τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται με βάση την εθνική Νομοθεσία 139(Ι)/2006. Με τα

προϊόντα ΠΟΠ/ΠΓΕ ασχολείται ο Κλάδος Προϊόντων Ποιότητας, ο οποίος είναι επίσης υπεύθυνος για τη διενέργεια των ελέγχων που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία.

Όσον αφορά στα ΕΠΙΠ, ως Αρμόδια Αρχή ορίζεται από την εθνική Νομοθεσία ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

5.6.4. Δομή και Στελέχωση Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας

Για την εφαρμογή της Νομοθεσίας που διέπει τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ ασχολούνται 3 Λειτουργοί και 2 Επιθεωρητές που είναι τοποθετημένοι στον Κλάδο Προϊόντων Ποιότητας, ενώ οι έλεγχοι διεξάγονται από 3 εξουσιοδοτημένους, από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Λειτουργούς του Κλάδου.

5.6.5. Πρόγραμμα ελέγχου προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ για το έτος 2012

1 Γενικά

Στόχος της Αρχής Ελέγχου είναι:

- Όσον αφορά στους εγκεκριμένους χρήστες καταχωρημένων ονομασιών, να διενεργούνται έλεγχοι τουλάχιστον μία φορά ανά έτος και αν θεωρηθεί αναγκαίο να διενεργούνται συμπληρωματικοί έλεγχοι
- Όσον αφορά τα σημεία λιανικής πώλησης, επιδιώκεται ο έλεγχος της ορθής, σύμφωνα με τους Ν. 139(Ι)/2006 και Ν. 43(Ι)/2011, σήμανσης των εγχώριων προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ καθώς και της διασφάλισης παραγωγής των εν λόγω προϊόντων από εγκεκριμένους χρήστες.

Για τα προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ από άλλες χώρες πραγματοποιείται διασταύρωση στοιχείων σύμφωνα με τη βάση δεδομένων DOOR της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2 Διενέργεια ελέγχων

Οι έλεγχοι σε καταστήματα λιανικής πώλησης διενεργούνται απροειδοποίητα.

Οι έλεγχοι στους χρήστες καταχωρημένων ονομασιών γίνονται συνήθως είτε με μικρή χρονική προειδοποίηση είτε απροειδοποίητα και περιλαμβάνουν:

- το φυσικό έλεγχο: Στόχος του εν λόγω ελέγχου που γίνεται σε παραγωγούς οι οποίοι έχουν έγκριση χρήσης των κατοχυρωμένων ονομασιών, είναι η εξακρίβωση της εφαρμογής της προδιαγραφής της ονομασίας. Κατά τους ελέγχους αυτούς επιθεωρούνται όλα τα στάδια παραγωγής του προϊόντος, η ποιότητα και η ποσότητα των συστατικών που χρησιμοποιούνται, η συσκευασία, η σήμανση και η αποθήκευση τόσο των πρώτων υλών όσο και του τελικού προϊόντος.

- το λογισμικό έλεγχο: Στόχος του εν λόγω ελέγχου είναι η εξέταση των αρχείων που τηρούνται από τους παραγωγούς. Πιο συγκεκριμένα διενεργείται έλεγχος στα αρχεία εισροών και εκροών, στα αρχεία ημερήσιων ποσοτήτων παραγωγής καθώς και στα αρχεία πωλήσεων,
- το δειγματοληπτικό έλεγχο: Στόχος του εν λόγω ελέγχου είναι η λήψη δειγμάτων προϊόντων που φέρουν την κατοχυρωμένη ονομασία προς εξακρίβωση της εφαρμογής της προδιαγραφής όσον αφορά στη σύσταση του προϊόντος.

5.6.7. Αποτελέσματα ελέγχων κατά το έτος 2012

1 Φυσικός έλεγχος

Κατά το 2012 πραγματοποιήθηκε ένας φυσικός έλεγχος, σε ένα χρήστη της ονομασίας «Λουκούμι Γεροσκήπου» καθώς και σε ένα χρήστη της ονομασίας «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου». Οι εν λόγω έλεγχοι κατέδειξαν την τήρηση της προδιαγραφής του προϊόντος.

2 Λογισμικός έλεγχος

Κατά το 2012 πραγματοποιήθηκαν λογισμικοί έλεγχοι στους δύο χρήστες των ονομασιών που αναφέρονται στο σημείο 5.1 πιο πάνω. Ο έλεγχος κατέδειξε τη συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για τήρηση λογιστικών βιβλίων/αρχείων.

i. Δειγματοληπτικός έλεγχος

Κατά το 2012 δεν κρίθηκε αναγκαία η λήψη δειγμάτων για διενέργεια αναλύσεων καθώς τα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών δεν κατέδειξαν οποιαδήποτε παρατυπία.

ii. Έλεγχος λιανικής αγοράς

Κατά το έτος 2012 πραγματοποιήθηκαν 12 έλεγχοι σε υπεραγορές / καταστήματα λιανικής πώλησης προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ.

Κατά τους πιο πάνω ελέγχους ελέγχθηκαν τόσο Κυπριακά προϊόντα όσο και εισαγόμενα και διακινούμενα από Κράτη Μέλη προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ. Ο έλεγχος έλαβε χώρα σε μεγάλες υπεραγορές λόγω του εκτεταμένου αριθμού προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ που διακινούνται σε αυτές, σε καταστήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων και σε τουριστικά καταστήματα. Δεν εντοπίστηκε οποιαδήποτε παρατυπία.

Αναλυτική κατάσταση των σημείων λιανικής πώλησης που επιθεωρήθηκαν φαίνεται στο Παράρτημα Ι.

5.6.8. Εκπαιδεύσεις

1 Εκπαιδεύσεις προσωπικού

Συμμετοχή ενός λειτουργού και ενός επιθεωρητή σε εκπαίδευση στο Παρίσι με θέμα «Training course on Quality Schemes» που διοργανώθηκε από την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής BTSF (Better Training for Safer Food) στις 29/05/2012-01/06/2012.

2 Εκπαιδεύσεις παραγωγών

Στις 13 Ιουλίου του 2012, στην Επαρχία Λευκωσίας (Κακοπετριά), πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα « Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης ΠΟΠ και Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις ΠΓΕ γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

5.6.9. Συμμετοχή σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

1. Εργασίες Μόνιμης Επιτροπής για τις Προστατευόμενες Ονομασίες Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενες Γεωγραφικές Ενδείξεις (ΠΓΕ)

Κατά το έτος 2012, πραγματοποιήθηκαν τρεις συνεδρίες της Μόνιμης Επιτροπής για τις ΠΟΠ/ΠΓΕ στις Βρυξέλλες (29/07/2012, 24/07/2012 και 04/12/2012). Η Κύπρος εκπροσωπήθηκε από λειτουργό της Μόνιμης αντιπροσωπίας καθώς και από λειτουργό από το κέντρο.

2. Εργασίες Μόνιμης Επιτροπής για τα Εγγυημένα Παραδοσιακά Ιδιότυπα Προϊόντα (ΕΠΙΠ)

Κατά το έτος 2012, δεν πραγματοποιήθηκε οποιαδήποτε συνεδρίαση της Μόνιμης Επιτροπής για τα ΕΠΙΠ.

3. Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου για την Ποιότητα των Τροφίμων

Κατά το 2012, οι Λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας συμμετείχαν ως παρατηρητές σε ένα Τρίλογο στα πλαίσια της αναθεώρησης της κοινοτικής νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας.

5.6.10. Μέτρα για εξασφάλιση αποτελεσματικότερης εφαρμογής του σχεδίου

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή ελέγχων σε προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ θα πρέπει να συνεχιστεί και εντατικοποιηθεί η εκπαίδευση των Λειτουργών για το έτος 2013. Η ανάγκη αυτή θεωρείται επιτακτική προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότερη διενέργεια ελέγχων στη λιανική αγορά

και να υπάρξει ετοιμότητα του Φορέα Ελέγχου σε μελλοντική κατοχύρωση περισσότερων κυπριακών ονομασιών ως ΠΟΠ , ΠΓΕ και ΕΠΙΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΗΜΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011

A/A	ΕΜΠΟΡΕΥΟΜΕΝΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ/ ΕΠΑΡΧΙΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ	ΕΝΤΥΠΟ Τ.Γ.543
1.	ΜΕΤΡΟ	Υπεραγορά	Στρόβολος- Λευκωσία	11/04/2012	000179
2	VioculturaEna	Κατάστημα Βιολογικών Προϊόντων	Κλήμεντος 42 Λευκωσία	11/04/2012	000180
3	Debenhams (central)	Πολυκατάστημα - Υπεραγορά	Μακαρίου- Λευκωσία	11/04/2012	000181
4	Ορφανίδης	Υπεραγορά	Στρόβολος Λευκωσία	22/6/2012	000182
5	Ορφανίδης (Λεμεσού)	Υπεραγορά	Κατσαντωνέων Λεμεσός	3/10/12	000183
6	All Organic	Κατάστημα Βιολογικών Προϊόντων	Λεμεσός	3/10/12	000184
7	Daka	Τουριστικό Κατάστημα	Αγίου Ανδρέου Λεμεσός	3/10/12	000185

8	Old Port	Τουριστικό Κατάστημα	Αγίας Θέκλης Λεμεσός	3/10/12	000186
9	Carrefour (Εγκωμης)	Υπεραγορά	Μακεδονίτισσα Λευκωσία	11/12/12	000187
10	Planet Organic	Κατάστημα Βιολογικών Προϊόντων	Μακεδονίτισσα Λευκωσία	11/12/12	000188
11	Άλφα Μέγα	Υπεραγορά	Έγκωμη Λευκωσία	11/12/12	000189
12	VioculturaEna	Κατάστημα Βιολογικών Προϊόντων	Κλήμεντος 42 Λευκωσία	11/12/2012	000190